

ΕΝΩΣΗ
ΣΕΝΑΡΙΟΓΡΑΦΩΝ
ΕΛΛΑΔΟΣ

Πέραν του Σεναρίου

Φιλολογικό Σαλόνι 2022

Έρικα Αθανασίου • Γιώργος Αλτής • Στάθης Βαλούκος
• Παναγιώτης Ιωσηφέλης • Αλέξανδρος Κακαβάς • Δημήτρης
Κολιοδήμος • Τζένη Κοσμιδου • Αλέξανδρος Μαυρόγιαννης
• Ελπίδα Μηναδάκη • Όλγα Μπακοπούλου • Κώστας
Μπαλαχούτης • Αλεξάνδρα Μπελεγράτη • Νατάσα Μποζίνη
• Κωνσταντίνος Μπούρας • Γιάννης Ξανθόπουλος • Βασίλης
Ξηρός • Αρίσταρχος Παπαδανιήλ • Κώστας Παπαπέτρος
• Φλωρεντία Ρήγα • Ανδρεάνα Σαπρίκη • Αντώνης Σιμτζής
• Νίκος Σκουλάς • Θανάσης Σκρουμπέλος • Θάνος Τσάμπρας
• Αλμπέρτα Τσοπανάκη • Ηλίας Φλωράκης • Γεωργία Χιόνη

ΣΕΙΡΑ: Μαρτυρία

2η έκδοση: Αθήνα, Μάρτιος 2024

Αποκλειστικό δικαίωμα έκδοσης

«ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΕΝΑΡΙΟΓΡΑΦΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ»

ISBN 978-618-5386-48-1

Copyright ©2022 «ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΕΝΑΡΙΟΓΡΑΦΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ»

Διαχειριστής: Αλέξανδρος Κακαβάς

Ίωνος Δραγούμη 14, ΤΚ 115 28 Αθήνα

Κιν.: 6932089819 Fax 2107294611

website: www.bookstream.eu

Απαγορεύεται η ολική ή μερική καθ' οιονδήποτε τρόπο ανατύπωση ή αναπαραγωγή, ηλεκτρονική ή ζωντανή παρουσίαση και κάθε άλλη χρήση όλων ανεξαιρέτως των κειμένων και εικόνων του βιβλίου χωρίς τη γραπτή άδεια του εκδότη ή του συγγραφέα

Πέραν του Σεναρίου

Φιλολογικό Σαλόνι 2022

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΕΝΑΡΙΟΓΡΑΦΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ
BookStream.eu

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ένωσης Σεναριογράφων Ελλάδος που αποτελείται από τον Κώστα Παπαπέτρο, αντιπρόεδρο, την Ιφιγένεια Κολλάρου, γενική γραμματέα, τον Κώστα Καπώνη, ταμία, τον Θάνο Τσάμπρα, μέλος, και εμένα πρόεδρο ενέκρινε, για το έτος 2022, μια εκδήλωση προβολής των έργων των σεναριογράφων, πέραν των σεναρίων τους, καθώς και των έργων κάποιων φίλων της Ε.Σ.Ε., προκειμένου να καταδειχθεί η δημιουργική ικανότητα των φίλων και συναδέλφων. Η σειρά αυτή εκδηλώσεων που κλήθηκε «Φιλολογικό Σαλόني» έλαβε χώρα στο φιλόξενο Silver Spurs στο Παγκράτι, το οποίο και ευχαριστούμε.

Προκειμένου δε να εορτασθούν τα δέκα έτη συνεχούς διοίκησης της Ε.Σ.Ε., αποφασίσαμε όπως εκδώσουμε το σύνολο των παρουσιάσεων του «Φιλολογικού Σαλονιού». Εξετάζουμε δε το ενδεχόμενο, κατά το 2023, να εμπλουτίσουμε το Φιλολογικό Σαλόني με παρουσιάσεις έργων, μελών της νεοσυσταθείσας Λέσχης Φίλων της Ένωσης Σεναριογράφων Ελλάδος.

Όσοι ενδιαφέρεσθε, προσέλθετε

Αλέξανδρος Κακαβάς

Πρόεδρος της Ένωσης Σεναριογράφων Ελλάδος

Έρικα Αθανασίου

Η Έρικα Αθανασίου αγαπάει να γράφει βιβλία, ενώ εμπειρίες για να τα πλουτίσει αποκομίζει εργαζόμενη ως δημοσιογράφος, ως εκπαιδευτρια σε Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης, ως συγγραφέας σε εκπαιδευτικά προγράμματα ενηλίκων.

Στην Ελλάδα των διαρκών κρίσεων δεν μπορεί να πει με σιγουριά ποια είναι τα βιοποριστικά της εφόδια. Όσο για τα πνευματικά, έχουν εμπλουτιστεί με ένα πτυχίο από το Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων από το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, ένα μεταπτυχιακό στην «Παραγωγή Βίντεο, Οπτικοακουστικά Μέσα και Κινούμενα Γραφικά» από το Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, ένα πτυχίο ακορντεόν και πολλά σεμινάρια.

Ανάμεσα στις δραστηριότητές της η κριτική βιβλίων, η συμμετοχή σε δράσεις φιλανανθρωπίας, καθώς και η διοργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων.

Από τις εκδόσεις Κέδρος κυκλοφορούν τα βιβλία της: «Μετρώντας βήματα», «Στοιχειωμένα θεμέλια», «Κίρα Σίνου, Η αγαπημένη σύντροφος των παιδικών μας χρόνων», «Στο σταυροδρόμι της ημισελήνου», (σε συνεργασία με την αείμνηστη Κίρα Σίνου, υποψήφιο για κρατικό βραβείο), «Η καταραμένη βρύση», «Πλέκοντας ίχνη», «Μυστήριο πίσω από τις σελίδες». Από τις εκδόσεις Iason Books κυκλοφορεί το αστυνομικό βιβλίο της «Τρίτο μνημά αριστερά» και τον Οκτώβριο του 2022 θα κυκλοφορήσει από τις εκδόσεις Bell το «Θαμμένα Λόγια». Διηγήματά της έχουν συμπεριληφθεί σε συλλογικές εκδόσεις. Έπαινο έχει πάρει από την Ένωση Σεναριογράφων Ελλάδος για το θεατρικό της «Εκρηκτικές γεύσεις».

Το να γράφεις είναι ωραίο, αλλά επίσης ωραία σε σχέση με τη συγγραφή είναι και όλα όσα τη συνοδεύουν. Όπως ας πούμε ότι βρίσκεσαι με κάποιους ανθρώπους, μπορείς να ανταλλάξεις απόψεις, μπορείς να παρουσιάσεις τα βιβλία σου, όπως η ευκαιρία που μας δίνεται σήμερα, να βρεθούμε κάποιοι άνθρωποι μαζί, να ακούσουμε ο ένας τον άλλον, να μιλήσουμε για βιβλία.

Εγώ γράφω και για ενήλικες και για εφήβους και ειδικά στα βιβλία τα εφηβικά είναι όμορφο όταν σε προσκαλούν σε σχολεία. Εκεί που έχεις πραγματικά τη δυνατότητα να μιλήσεις κατευθείαν στους αναγνώστες, οι οποίοι είναι και πολύ πιο αυθόρμητοι και θα σου πούνε πολύ πιο εύκολα αυτό που σκέφτονται, από έναν ενήλικα που σε μια παρουσίαση θα έρθει απλώς να σου δώσει συγχαρητήρια. Τα παιδιά θα έρθουν να σου πουν τι τους άρεσε, τι δεν τους άρεσε.

Είναι πολύ όμορφο όταν υπάρχουν εκπαιδευτικοί που πραγματικά έχουν ασχοληθεί πριν προσκαλέσουν έναν συγγραφέα. Γιατί μερικοί βλέπουν την πρόσκληση ως διάλειμμα από τη δουλειά τους. Υπάρχουν κάποιοι άλλοι όμως που παίρνουν πραγματικά σοβαρά την πρόσκληση και προετοιμάζονται. Έχω πάει παλιά σε σχολείο, όπου τα παιδιά είχαν φτιάξει ψηφιακά ένα κόμικ σχετικό με το βιβλίο, πριν αρχίσουν όλα να είναι ψηφιακά και να έχουν όλοι από ένα λάπτοπ.

Πολλά παιδιά κάνουν ζωγραφιές, άλλα κάνουν θεατρικά, άλλες φορές απλώς ακούνε ότι έχεις να τους πεις και είναι πραγματικά ενδιαφέρον το πόσα παιδιά στο τέλος της παρουσίασης, θα σου πούνε, ότι θέλουν κι αυτά να γίνουν συγγραφείς. Όπως επίσης είναι πάρα πολύ ωραίο, όταν ρωτάς πώς θα μπορούσε να γίνει η πλοκή. Κάπως έτσι βοήθησαν οι αναγνώστες την πλοκή του τελευταίου μου εφηβικού βιβλίου, «Μυστήριο πίσω από τις σελίδες», που έχει κυκλοφορήσει από τις εκδόσεις «Κέδρος», όπως όλα τα βιβλία μου για εφήβους.

Το τελευταίο βιβλίο εκτυλίσσεται στην Καστοριά. Στην Καστοριά

είχαμε πάει με τη Γυναικεία Λογοτεχνική Συντροφιά, που είναι ένα από τα αρχαιότερα σωματεία για το βιβλίο που υπάρχουν, ίσως και το αρχαιότερο σωματείο που υπάρχει για το βιβλίο στην Ελλάδα και ειδικά για το παιδικό βιβλίο. Έχει κλείσει πάνω από 50 χρόνια ενεργής παρουσίας. Με τη συνεργασία της περιφέρειας Καστοριάς καλούν συγγραφείς και έχει πραγματικά ενδιαφέρον ότι γεμίζουν ένα πούλμαν 50 ατόμων με συγγραφείς που ξεκινάνε από την Πελοπόννησο, συναντιούνται στην Αθήνα, και το πούλμαν γεμίζει σιγά σιγά Λάρισα, Θεσσαλονίκη και φτάνουμε Καστοριά. Εκεί πέρα μοιραζόμαστε συγγραφείς σε διάφορα σχολεία, βιβλιοθήκες, πολιτιστικά κέντρα.

Εκεί υπήρξε η έμπνευση για να γραφτεί αυτό το βιβλίο που εκτυλίσσεται την Καστοριά. Στο βιβλίο περιγράφεται ένα διεθνές φεστιβάλ βιβλίου που υποτίθεται ότι γίνεται στην Καστοριά, όπου και εκτυλίσσεται η υπόθεση. Σε ένα χωριό στην Καστοριά πραγματοποίησα ένα εργαστήριο με παιδιά και η υπόθεση διαμορφώθηκε κατά κάποιον τρόπο, μέσα από τις ιδέες εκείνων των παιδιών. Προσπάθησαν να φτιάξω έναν ήρωα όπως μου τον περιγράψανε γιατί ήταν εντυπωσιακό πώς απάντησαν στην ερώτηση: «Πώς φαντάζεστε έναν συγγραφέα;»

Λοιπόν έναν συγγραφέα τα παιδιά τον φαντάζονται να φοράει παπούτσια με πεταλούδες και οπωσδήποτε καπέλο. Με τίποτα δεν μπορεί να είναι ντυμένος όπως ένας καθημερινός άνθρωπος. Έτσι στο βιβλίο μου υπάρχει φυσικά και ένας συγγραφέας έτσι όπως μου τον περιγράψανε. Αν δεν είχε μεσολαβήσει το λοκντάουν θα είχαμε πάει πάλι στην Καστοριά και θα χαιρόμουν να δείξω, στα παιδιά αυτά που μου είχαν προτείνει ιδέες για την πλοκή και τους χαρακτήρες, που τώρα πια θα είναι αρκετά μεγαλύτερα, πώς διαμορφώθηκαν οι ιδέες τους. Όπως για τα μέρη της περιοχής που θα έπρεπε να αναδειχθούν, αφού είχα ρωτήσει για το ποια μέρη θα ήθελαν να μπουν μέσα στο βιβλίο.

Εντυπωσιακό ήταν πώς εξελίχτηκε αυτή η δράση, που την κάναμε σε ένα χωριό λίγων κατοίκων. Ήμουν λοιπόν στο γραφείο του

διευθυντή, γιατί έγινε μέσα στο σχολείο. Με είχαν ρωτήσει από πριν σε ποιους απευθυνόταν και πόσος κόσμος θα έπρεπε να είναι. Είχα πει για 10 -12 παιδιά, ηλικίας γύρω στα 10. Μου είχαν πει λοιπόν, ότι θα έκαναν την πρόσκληση και όποιος ερχόταν.

Έρχεται ο διευθυντής μέσα και μου λέει «αν δεν μαζευτούν 10 - 12 παιδιά μήπως σας πειράζει»; «Όχι», λέω. Νομίζω ότι όλοι οι συγγραφείς έχει τύχει να πάμε και σε κάποια παρουσίαση που δεν είχε και πολύ κόσμο. Μπορεί να είμαστε λίγο μεταξύ μας. «Όχι» λέω «εντάξει, θα γίνει και πιο εύκολα, θα κουβεντιάσουμε πιο ωραία».

Βασικά μου είχε πει, αν δεν έρθουν ακριβώς τα άτομα που έχετε πει. Φαντάστηκα και εγώ ότι θα μπορούμε σε κάποια τάξη και θα είναι 3 με 5 παιδάκια. Μπαίνουμε όμως στην αίθουσα τελετών, η οποία για χωριό ήταν μια τεράστια αίθουσα, όπου μπορεί να ήταν 500 άτομα, δεν ξέρω πόσοι ήταν. Αν είχε έρθει αυτό το χωριό, το διπλανό χωριό, παππούδες γιαγιάδες, παιδιά, μεγάλοι, μικροί και όλοι θέλανε να συμβάλουν στην ιστορία. Από τη μια ήταν πάρα πολύ ωραίο σαν γεγονός, από την άλλη υπήρχε και μια οχλοβοή αλλά τελικά ήταν μια πάρα πολύ ενδιαφέρουσα εμπειρία.

Γι' αυτό λέω ότι γενικά στη συγγραφή αξίζουν και τα γύρω από τη συγγραφή. Ας πούμε στο «Τρίτο μνήμα αριστερά», ένα από τα βιβλία μου που αγαπώ πολύ και έχει βγει από τις εκδόσεις Iason Books, μικρές σχετικά εκδόσεις. Ένα βιβλίο που δεν είναι τόσο εύκολο να το πάρει ένας πιο κλασικός εκδότης και μόνο από τον τίτλο «Τρίτο μνήμα αριστερά», όπου πραγματικά ήταν μια ιδέα που είχα πολύ καιρό και ήθελα να γράψω. Όταν έχασα και τον πατέρα μου ήταν πιο έντονη ακόμη η ανάγκη να το γράψω.

Τι άραγε γινόμαστε μετά; Κάθε θρησκεία έχει ένα τελετουργικό για το μετά. Ο καθένας σκέφτεται για το τι θέλει να τον κάνουν «μετά» και αφήνει μια τελευταία επιθυμία, πώς θέλει να τον θάψουνε. Νυφούλα, για παράδειγμα, να τον κάψουν, ο,τιδήποτε

θα ήθελε να γίνει. Έχει όμως άραγε σημασία τελικά για τον ίδιο τον άνθρωπο; Έχει σημασία τι γίνεται με το πτώμα σου; Οπότε με το Γιάννη, τον Γρηγοράκο, τον άντρα μου, κατά τη διάρκεια της συγγραφής, είχαμε πολλές ενδιαφέρουσες επισκέψεις σε νεκροταφεία. Σε όποιο μέρος και να πηγαίναμε, επισκεπτόμασταν νεκροταφεία, ενώ το όταν θέλεις κάτι να δεις, βρίσκεται μπροστά σου, έτσι έτυχε σε ταξίδια να βρεθούμε μπροστά σε κηδείες.

Είχαμε βρεθεί για ταξίδι στη Σρι Λάνκα και πετύχαμε μια πολύ ξεχωριστή κηδεία Βουδιστών. Βγάζαμε παντού φωτογραφίες, το υλικό ήταν πολύ, πολύ περισσότερο από όσο μπορούσε να αξιοποιηθεί σε ένα βιβλίο, γιατί αλλιώς θα ήταν πληροφοριακό βιβλίο, δεν θα ήταν μυθιστόρημα. Είναι ένα από τα βιβλία μου που όσοι το έχουν διαβάσει το έχουν αγαπήσει ιδιαίτερα.

Είναι πολύ όμορφο να γράφεις αλλά και αυτά που είναι γύρω από τη γραφή έχουν ενδιαφέρον, όπως το να βρεις τον τίτλο του βιβλίου. Η συνεργασία με τον εκδότη, ειδικά ο τίτλος «Τρίτο μνήμα αριστερά» βρέθηκε με την εκδότρια τη Σεμπνέμ Αρσλάν και τον Γιάννη Γρηγοράκο πίνοντας τεκίλες, αν θυμάμαι καλά εκείνο το βράδυ και κάπως έτσι, βρήκαμε τον τίτλο.

Ο τίτλος τώρα από το καινούργιο μου βιβλίο με δυσκόλεψε πάρα πολύ, γιατί πρόκειται και για μια έτσι πολύ ευαίσθητη ιστορία. Βασίζεται στην πραγματική ιστορία μιας γυναίκας που έχει κακοποιηθεί. Το βιβλίο θα βγει από τις εκδόσεις Bell και με βοήθησε να τον βρούμε τον τίτλο ο Αλέξανδρος ο Κακαβάς, σε ένα brainstorming, μαζί με τη Μυρσίνη Χατζηγεωργίου, όπου τελικά βγήκε ο αντιπροσωπευτικός για το βιβλίο νομίζω τίτλος «Θαμμένα λόγια». Θα δούμε πώς θα βγει, αν θα αρέσει τελικά στον κόσμο.

Διάβασα κάπου ότι ένας συγγραφέας που δε γράφει είναι ένας άρρωστος άνθρωπος. Με ρωτάνε συχνά «γράφεις κάτι τώρα;» Η απάντηση είναι ότι «δεν είναι δυνατόν να μη γράφεις, πάντα

κάτι θα γράφεις», απλώς αυτή την εποχή γράφω για κάποια άλλα πράγματα, πιο επιστημονικά, για βιοποριστικούς λόγους και αυτό το πράγμα με έχει κάνει πραγματικά να νιώθω αυτό που διάβασα. Ότι ένας συγγραφέας που δε γράφει νιώθει λίγο άρρωστος. Είσαι λίγο μέσα στα νεύρα γιατί λες έχω αυτό, θα ήθελα να το γράψω και τελικά δεν έχεις το χρόνο να το κάνεις, γιατί προηγείται ο βιοπορισμός, μιας και στην Ελλάδα τα βιβλία σπάνια αποτελούν βιοποριστικό μέσο. Μπορείς να βγάζεις ένα χαρτζιλίκι αλλά μέχρι εκεί.

Άλλο αυτό που σε ρωτάνε πάρα πολλές φορές γνωστοί και φίλοι.

«Τι βγάζεις απ’ τα βιβλία σου; Α, δεν αξίζει.»

Πραγματικά είναι πολύ αστείο να ακούς ανθρώπους, οι οποίοι δεν γράφουν, δεν διαβάζουν, να μετράνε το χρόνο που χρησιμοποιείς για να γράψεις ένα βιβλίο με το πόσα λεφτά κερδίζεις, λες και βλέπουμε αμερικανική ταινία με δικηγορικούς συλλόγους και πόσο χρεώνει ο δικηγόρος στην ώρα του. Στην Ελλάδα δεν βγάζεις από τα βιβλία.

Μπορείς να βγάλεις όμως από τη φήμη που θα βγάλεις από τα βιβλία, οπότε αυτή τη φήμη την εξαργυρώνεις, ίσως με κάποια άλλα επαγγέλματα. Το γράψιμο αποτελεί ψυχαγωγία, αποτελεί διέξοδο, αποτελεί ψυχοθεραπεία, αποτελεί διασκέδαση, την καλύτερη διασκέδαση.

Επίσης μου κάνει πάρα πολλή εντύπωση να με ρωτάνε «τι να διαβάσω το καλοκαίρι»; Αν διαβάζεις μόνο το καλοκαίρι, μην διαβάσεις και τίποτα. Όπως δε διάβασες όλο τον χρόνο, δεν θα σου λείπει να μη διαβάσεις και το καλοκαίρι. Μου κάνει πολύ εντύπωση να λένε οι άνθρωποι, το καλοκαίρι εγώ διαβάζω και τελικά εννοούν ότι έχουν πάρει ένα βιβλίο και το ξεσκονίζουν στην παραλία, το πάνε δεξιά και αριστερά, όχι ότι διαβάζουνε ιδιαίτερα. Κάποιος που διαβάζει τόσο λίγο, ό,τι και να πάρει ή δεν θα του αρέσει ούτως ή άλλως και θα το αφήσει ή ό,τι και να πάρει κάτι θα βγάλει και από αυτό.

Το τελευταίο μου βιβλίο ενηλίκων είναι το «Πλέκοντας ίχνη», το οποίο είναι αστυνομικό μυθιστόρημα. Γενικά και στα εφηβικά μου μυθιστορήματα ασχολούμαι περισσότερο με το μυστήριο. Το «Πλέκοντας ίχνη» εκτυλίσσεται στη Νέα Φιλαδέλφεια αλλά ουσιαστικά ότι γράφει είναι από τις εμπειρίες μου γύρω από το τι συμβαίνει σε επίπεδο Δημοτικής Αρχής και Τοπικού Τύπου, από την Κηφισιά που διατηρούμε με τον Γιάννη, τον Γρηγοράκο, την εφημερίδα «Κηφισιά», γνωρίζοντας έτσι διάφορα για τους τοπικούς άρχοντες.

Τι σημασία έχει ο τοπικός Τύπος στην τοπική και όχι μόνο κοινωνία; Πόσο μπορούν όλα αυτά να μπλέξουν και πώς μπορούν να καταλήξουν ακόμα και σε φόνο; Γιατί και σε μικρά μέρη, όπου δεν είναι ανάγκη ούτε να 'σαι ο πρωθυπουργός, ούτε να 'σαι ο Πρόεδρος της Αμερικής, παίζονται συμφέροντα. Παντού υπάρχουν λόγοι για ίντριγκες και φόνους. Γενικά η Νέα Φιλαδέλφεια είναι από τα πολύ όμορφα μέρη. Έχει το ρέμα τον Ποδονίφτη, που πολλοί ούτε καν γνωρίζουν την ύπαρξή του. Παντού στην Ευρώπη αναδεικνύουν τα διάφορα ποτάμια, ενώ εμείς τα κρύβουμε, τους πετάμε μπάζα και είναι χάλι μαύρο ο Ποδονίφτης. Πάντα σκεφτόμουν ότι μπορεί κάποτε να τον φτιάχνανε λίγο πιο ωραίο και να μπορούσαμε να περπατήσουμε όμορφα κι αυτό ουσιαστικά φαντάζομαι στο βιβλίο ότι θα μπορούσε να γίνει.

Τον τελευταίο καιρό έχω πάρει αρκετά μέρος σε διάφορους συλλογικούς τόμους και αυτό είναι μια επίσης πολύ όμορφη διαδικασία. Όταν ένας άλλος συγγραφέας, σε φωνάζει και σου λέει μήπως θα ήθελες να γράψεις κάτι με συγκεκριμένο θέμα. Αυτό που λέμε στοχευμένο, όπως για τη Μάνη. «Μάνη Νουάρ», ένα πολύ ωραίο βιβλίο που βγήκε από την Ελληνική Λέσχη Αστυνομικής Λογοτεχνίας και τις εκδόσεις «Δρόμων».

Επίσης με τον Ελπιδοφόρο Ιντζέμπελη, έχω συνεργαστεί, ο οποίος κάνει πάρα πολύ ωραίες δουλειές συλλογικών τόμων. Ένα από τα βιβλία είναι οι 33 ιστορίες για το εικοσιένα και αστυνομικές

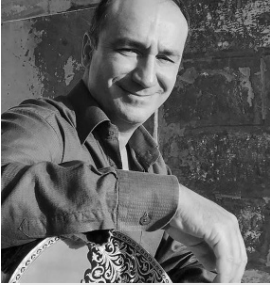
ιστορίες, που έχουν βγει από τις εκδόσεις «24 γράμματα» αλλά και άλλο βιβλίο για το 21 από τις εκδόσεις Γκέμα.

Με τη Γυναικεία Λογοτεχνική Συντροφιά, ένα από τα πολύ ωραία βιβλία που βγάλαμε τελευταία ήταν «Γιορτή κάθε μέρα. Μια παγκόσμια ημέρα», όπου 90 συγγραφείς γράφουν ο καθένας για μια παγκόσμια ημέρα και κυκλοφορεί από τις εκδόσεις «Ελληνοεκδοτική».

Γενικότερα είναι μοναχικό το να γράφεις αλλά δεν είναι καθόλου μοναχικό αυτό που συνοδεύει τη γραφή όταν έχεις ολοκληρώσει, όταν έχεις βάλει τη λέξη τέλος. Εξακολουθεί να είναι όμορφο και αυτό που υπάρχει μετά. Το πώς θα κάνεις παρουσιάσεις, με ποιους θα μιλήσεις, ποιος θα σου πει ότι του άρεσε, ποιος θα σου πει τι δεν του άρεσε. Ο Αλέξανδρος Κακαβάς είναι από αυτούς που θα σου πούνε τι δεν τους άρεσαν. Όλο αυτό πάντως αποτελεί μια πολύ ενδιαφέρουσα διαδικασία.

Είχα γνωρίσει τον Γιάννη Μαγκλή, που μου άρεσε πάρα πολύ σαν συγγραφέας, στην Κηφισιά, όπου του είχα πάρει συνέντευξη. Αυτός ήταν άρρωστος από πολύ μικρός και τελικά πέθανε μετά τα 90 του. Αυτό που μου είχε πει στη συνέντευξη ήταν ότι από τη στιγμή που έχω ξεκινήσει ένα καινούργιο βιβλίο, δεν μπορεί να πεθάνω γιατί πρέπει να το τελειώσω, οπότε με το που τελειώνω το ένα ξεκινάω κατευθείαν, πριν βάλω τη λέξη τέλος, το άλλο για να μην πεθάνω.

Λοιπόν εγώ απλώς δεν μπορώ να σκεφτώ πώς μπορεί να περάσει γενικά, έστω και μια μέρα χωρίς να σκεφτώ κάτι από αυτά που θα ήθελα να γράψω. Δυστυχώς όχι χωρίς να γράφω, διότι ο χρόνος δεν επιτρέπει να γράφεις κάθε μέρα. Ελπίζω κάποτε να έχω αρκετό χρόνο, ώστε να μπορώ να πω ότι θα κάτσω 3, 4, 5 ώρες να γράψω συνεχόμενα. Γιατί τώρα γράφω ένα τέταρτο από δω, μισή ώρα από εκεί, κάπως έτσι.

Γιώργος Αλιτής

Ο Γιώργος Αλιτής γεννήθηκε στην Αθήνα. Ασχολήθηκε με την λαϊκή μουσική και το μπουζούκι, από μικρή ηλικία. Δάσκαλοί του υπήρξαν ο Θέμης Παπαβασιλείου, ο Γιάννης Παλαιολόγου και ο Γιάννης Μωραϊτής.

Ιδρυτικό μέλος του κουαρτέτου μπουζουκιών ΡΑΣΤ που εμφανίσθηκε με μεγάλη επιτυχία στην Ελλάδα και σε Ισπανία, Γαλλία, Κύπρο.

Από το 2005 κυκλοφόρησε ως συνθέτης τρία προσωπικά cd. "Ασ' την αγάπη να σε σκοτώσει", "Λέει η ζωή" και "Ντρίγκι ντρίγκι χοπ". Τραγουδία του έχουν τραγουδήσει οι: Σταμάτης Κραουνάκης, Αργύρης Μπακιριτζής, Φωτεινή Βελεσιώτου, Σοφία Παπάζογλου, Γιάννης Γκιοκαρίνης, Κώστας Μακεδόνας, Μαίρη Μαράντη, Χαρά Πομώνη, Χρυσή Παπαγιαννούλη, Άννα Καραγεωργιάδου κ.α

Συνεργάσθηκε με τον ιστορικό στιχουργό Βαγγέλη Ατραϊδή και κυκλοφόρησαν δυο cd singles.

Το 2021 κυκλοφόρησε σε ψηφιακό single ένα επετειακό τραγούδι για τα 100 χρόνια από τη γέννηση του Μανώλη Χιώτη, με τίτλο "Στις γειτονιές του μπουζουκιού", σε στίχους Κώστα Μπαλαχούτη, όπου τραγούδησαν οι Χρήστος Νικολόπουλος και Θανάσης Πολυκανδριώτης.

Εργάζεται ως μουσικός από 15 χρονών. Συνεργάσθηκε σε συναυλίες και μαγαζιά με τους Γρηγόρη Μπιθικώτση, Πόλυ Πάνου, Βίκυ Μοσχολιού, Μαίρη Μαράντη, Λιζέτα Νικολάου κ.α. Από το 2000 αρθρογραφεί στο περιοδικό "Μετρονόμος", στη στήλη "Πίσω από τα όργανα".

Έχει κυκλοφορήσει τα βιβλία "Λαϊκά Πορτρέτα Ι", "Λαϊκά Πορτρέτα ΙΙ" και "Η νύχτα είτε καληνύχτα".

Γεια σας, ονομάζομαι Γιώργος Αλτής. Είμαι πολύ χαρούμενος που είμαι σήμερα εδώ. Αυτό φυσικά το χρωστάω στον κύριο Αλέξανδρο Κακαβά που τον αγαπάω πάρα πολύ και έχουμε κάνει μαζί διάφορα πράγματα, που όλα έχουνε το δικό τους ενδιαφέρον.

Τη ζωή μου δύο δυνάμεις είναι αυτές που την έχουν συνταράξει. Η μία είναι η μουσική και άλλη είναι η συγγραφή βιογραφιών. Μουσικών βιογραφιών. Και οι δύο δεν ξέρω πως μπήκαν στη ζωή μου και πώς κατάφεραν να με κερδίσουν.

Η μουσική μπήκε από πολύ μικρή ηλικία. Ούτε που κατάλαβα πώς βρέθηκα με ένα όργανο, ένα μπουζούκι, να παίζω μουσική. Ούτε κατάλαβα πως έγινα επαγγελματίας, ούτε που μεγάλωσα ακόμα δεν το έχω καταλάβει.

Μέσα από τη μουσική και μέσα από τα τραγούδια άρχισα να γνωρίζω, όσο μπορέσει να γνωρίσει κάποιος που απλά παίζει ένα όργανο, διάφορους δεξιότητες του μπουζουκιού, στιχουργούς, συνθέτες, τις ιστορίες τους, πώς γίναν κάποια τραγούδια, περιπέτειες σε μαγαζιά της εποχής.

Όλα αυτά πραγματικά με είχαν συνεπάρει. Βέβαια ο καθένας τις ιστορίες αυτές τις έλεγε με τον δικό του τρόπο και τη δική του αλήθεια. Δεν ήξερα ποιο είναι το πραγματικό γεγονός. Αυτό όλο υπήρχε μέσα μου και περνώντας τα χρόνια, μου δόθηκε η ευκαιρία και γνώρισα κάποιους μουσικούς, από την παλιά σχολή και αυτοί μου είπαν την αλήθεια, όπως την είχαν βιώσει οι ίδιοι. Αυτό λοιπόν ήταν κάτι που μέσα μου σιγά σιγά φούντωσε και έλεγα ότι κάτι πρέπει να γίνει και να καταγραφούν όλα αυτά τα πράγματα, για όλους αυτούς τους ανθρώπους που αργότερα θα ασχοληθούν με τη λαϊκή μουσική. Να μπορούν να μάθουν πώς πραγματικά έγιναν κάποια πράγματα, ιστορίες, συνθήκες, γιατί αυτό που εμείς γνωρίζουμε ως λαϊκό τραγούδι δεν είναι τόσο απλό, πίσω από αυτό υπάρχουν άνθρωποι που έχουν αφιερώσει τις ζωές τους.

Κάθε τραγούδι, είναι ένα παζλ. Έχει μέσα κομμάτια από την ψυχή του στιχουργού, του συνθέτη, του τραγουδιστή, του μουσικού που έχει συμβάλει με το παίξιμό του, με κάποιες ιδέες. Όλοι αυτοί έχουνε βάλει την ψυχή τους και το τραγούδι έχει πλαστεί με αυτό το πράγμα. Ο πυρήνας είναι αυτές οι ψυχές τους.

Γύρω στο 1998 έτυχε και άκουσα στο ραδιόφωνο ότι ένας μεγάλος δεξιότηνης του Μπουζουκιού, ο Γιώργος Τσιμπίδης, ήρθε από την Αμερική και είναι σπίτι του άρρωστος. Για την ακρίβεια ήταν στο νοσοκομείο. Δεν το κατάλαβα πώς ξαφνικά βρέθηκα στο νοσοκομείο για να συναντήσω τον Γιώργο Τσιμπίδη. Δεν μπορώ να πω ότι εκείνη την εποχή ήταν το είδωλό μου ο Τσιμπίδης. Ήταν ένας μεγάλος δεξιότηνης, αλλά ήταν μια δύναμη εσωτερική που με τράβηξε και με πήγε στο νοσοκομείο και συνάντησα αυτόν τον άνθρωπο.

Τον συνάντησα, η μορφή του και αυτό που εξέπεμπε ήταν κάτι το οποίο με γοήτευσε πάρα πολύ, με κέρδισε. Ήταν ένας άνθρωπος μπορώ να πω σαν άγγελος. Έφυγα από το νοσοκομείο και έλεγα τώρα αυτό ήτανε; Δηλαδή αυτό τον άνθρωπο τον είδα και θα τον ξαναδώ; Χωρίς να πούμε κάτι σημαντικό. Μετά από λίγο καιρό έψαξα να βρω το σπίτι του.

Πήγαινα τα βράδια, μές το χειμώνα, με το μηχανάκι στο σπίτι του στο Γαλάτσι και καθόμασταν. Του έπαιζα μπουζούκι. Αυτός δεν έπαιζε γιατί δεν μπορούσε πια να παίξει και μου έλεγε διάφορες ιστορίες για το Χιώτη, για την Αμερική.

Θέλω να πω ότι ένα μεγάλο μέρος της Ελληνικής μουσικής χάθηκε στην Αμερική. Φύγανε μεγάλοι δεξιότητες για την Αμερική και έμειναν εκεί για 25 - 30 χρόνια, γιατί εκεί ήταν καλύτερα τα πράγματα, βγάζαν λεφτά. Αποκόπηκαν όμως από εδώ και πραγματικά η λαϊκή μουσική έχασε ένα μεγάλο κομμάτι του δυναμικού της που θα είχε να προσφέρει πολλά πράγματα.

Γνωρίζοντας λοιπόν τον Τσιμπίδη, άρχισε να μου βγαίνει αυτό το πράγμα, ότι αυτά πρέπει κάπως να τα γράψω.

Συνchrónως είχα γνωρίσει τον Θανάση Σουλβό γύρω στο 2000 και άρχισα να γράφω στο Μετρονόμο, στο περιοδικό Μετρονόμος, στη στήλη «Πίσω από τα όργανα».

Σε εκείνη τη στήλη, παρουσίαζα σε κάθε τεύχος κάποιον μουσικό, του έκανα ένα μικρό πορτρέτο. Αισθανόμουν ότι όλοι οι μουσικοί, οι πενηντάρηδες ας πούμε, οι οποίοι ήταν ακόμα σε δράση, ζούσαν, παίζαν σε μαγαζιά. Αισθανόμουν ότι κάποιος έπρεπε να τους δώσει ένα χτύπημα στην πλάτη. Τόσα χρόνια παίζαν μουσική, πρόσφεραν και κανένας δεν είχε ασχοληθεί μαζί τους. Έτσι λοιπόν εκεί άρχισα να γράφω μικρά πορτραίτα και συγχρόνως άρχισα να συλλέγω στοιχεία για να κάνω ένα βιβλίο για τους μεγάλους δεξιότεχνες του μπουζουκιού της πρώτης γενιάς, όπως το είχα κάνει εγώ στο μυαλό μου. Έτσι λοιπόν, μετά από επτά χρόνια, κυκλοφόρησε το πρώτο μου βιβλίο «8 λαϊκά πορτραίτα» από τις εκδόσεις Λαϊκό Τραγούδι.

Σε αυτό το βιβλίο υπάρχουν οκτώ σημαντικές προσωπικότητες του λαϊκού τραγουδιού, η μία ήταν ο Γιώργος ο Τσιμπίδης που τον γνώρισα προσωπικά. Άλλος ήταν ο Αργύρης Βαμβακάρης, μικρότερος αδερφός του Μάρκου Βαμβακάρη που όλοι ξέρουμε, κατά 25 χρόνια ο οποίος υπήρξε μεγάλος δεξιότεχνης.

Την εποχή που έφυγε το τραγούδι από το ρεμπέτικο και πήγε προς το λαϊκό, εκεί λοιπόν φάνηκε ο Αργύρης Βαμβακάρης, ο οποίος όμως σε ηλικία πολύ μικρή, γύρω στα 30, έφυγε για την Αμερική και όταν γύρισε 52 χρονών πέθανε στην Ελλάδα. Δηλαδή χάσαμε ένα μεγάλο μέρος της δημιουργίας του. Έγραφα λοιπόν την βιογραφία του Αργύρη Βαμβακάρη, γνώρισα τα παιδιά του, τη γυναίκα του.

Μέσα από αυτή την έρευνα ένωσα πολύ σημαντικά πράγματα γιατί όταν ψάχνεις τις ζωές αυτών των ανθρώπων, όπως και των υπολοίπων που θα πω τώρα, είναι σαν να ψάχνεις να βρεις τα

χαμένα βήματα μια αρχαίας φυλής. Γιατί για εμάς που παίζουμε μπουζούκι, όλοι αυτοί οι άνθρωποι που ασχολήθηκα και έγραφα στα βιβλία μου ήταν μια φυλή η οποία χάθηκε.

Μετά έψαξα να βρω, να συναρμολογήσω τη ζωή του Δημήτρη Στεργίου, του θρυλικού Μπέμπη. Ένα μυθικό πρόσωπο. Ποτέ δεν υπήρχαν στοιχεία για αυτόν και ήταν και πολύ δύσκολη η συλλογή στοιχείων, γιατί όποιοι ήξεραν τον Μπέμπη δεν θέλαν να πούνε τίποτα. Όχι γιατί δεν τον εκτιμούσαν, αλλά γιατί το πάθος του Μπέμπη ήταν το ποτό και επειδή πολλοί άνθρωποι έχουν ασχοληθεί με αυτά τα θέματα, λίγο σκανδαλοθηρικά, δηλαδή να γράφουν κάτι το οποίο θα κάνει ντόρο, θα τραβήξει την προσοχή του κόσμου γενικότερα, έτσι δεν έχουν σεβαστεί κάποια πράγματα.

Δυσκολεύτηκα πάρα πολύ λοιπόν για τον Μπέμπη, ήταν πολύ δύσκολο να συναντήσω τη γυναίκα του και τις κόρες του. Όταν βγήκε το πρώτο μου βιβλίο, δεν τις συνάντησα. Αυτό έγινε αργότερα. Συνάντησα όμως έναν ανιψιό του και πολλούς άλλους συναδέλφους του Μπέμπη, τους οποίους μετά από πολλή παρέα που έκανα μαζί τους, κατάφερα να με εμπιστευτούν και να πουν κάποια πράγματα και μοντάρισα την ιστορία του.

Ένα άλλο πρόσωπο στο πρώτο βιβλίο ήταν ο Βασίλης Καραπατάκης. Ένας άνθρωπος που έχει γράψει πολύ σημαντικά λαϊκά τραγούδια και δεν υπάρχει πουθενά το όνομά του. Ο Καραπατάκης είναι μια περίπτωση σαν την Ευτυχία Παλαγιαννοπούλου. Όπως αυτή πούλαγε τους στίχους, έτσι και αυτός πούλαγε και σχεδόν χάριζε τις μουσικές.

Λίγα τραγούδια είναι στο όνομα του, μεγάλες επιτυχίες. Πολλά τραγούδια έχει δώσει ή έχει πάρει ο Στέλιος Καζαντζίδης. Τα έχουν αγοράσει αυτά τα τραγούδια, κάποια άλλα τα έχει χαρίσει. Γιατί αυτοί οι άνθρωποι που είχαν τόσο μεγάλο χάρισμα δεν το είχαν σε τίποτα. Σου λέει σήμερα γράφω και αύριο θα γράφω. Να γράφουν ένα τραγούδι, να γράφουν μια μουσική και να την

χαρίσουν, να πάρουν λεφτά, ας πούμε για να περάσουν καλά το βράδυ ή για να διασκεδάσουν.

Ήταν πολύ δύσκολα τα στοιχεία για τον Βασίλη Καραπατάκη, γιατί θιγόντουσαν συμφέροντα. Δεν ήταν εύκολο να πει ο άλλος αυτό το τραγούδι το πήρε ο τάδε ή αυτό το πήρε ο τάδε γιατί εμείς το ξέρουμε και είναι επιτυχία είναι στο όνομα άλλου. Πάει και η ιστορία του Καραπατάκη, η οποία πραγματικά ήταν συγκλονιστική. Αυτουνού και του Μπέμπη ήτανε πιο δύσκολες ιστορίες και πιο μαύρες.

Ο ποιητής Θωμάς Γκόρπας, που έχει γράψει για το λαϊκό τραγούδι διάφορα ποιήματα, τους είχε χαρακτηρίσει και τους δυο "καταραμένους" του λαϊκού τραγουδιού.

Ο Γιάννης Τατασόπουλος ήταν άλλο ένα σημαντικό πρόσωπο που έζησε στην Αμερική, Συνθέτης, δεξιότηχνης του μπουζουκιού. Γνώρισα όμως τον γιο του, τον Νίκο, είμαστε φίλοι και ήταν κάπως πιο εύκολο, να μαζέψω στοιχεία.

Ο Στέλιος Μακρυδάκης, ένας πολύ σημαντικός και αυτός δεξιότηχνης, ήταν ας πούμε, ο μοναδικός που έπαιξε τόσα πολλά τραγούδια ως δεύτερο μπουζούκι με τον Μανώλη Χιώτη. Δεν είναι τυχαίο αυτό.

Ξέχασα και τον Ανέστη Αθανασίου, συνεργάτη του Βασίλη Τσιτσάνη και αυτός έφυγε στην Αμερική. Χάθηκαν τα ίχνη του, όμως και αυτός πολύ σημαντικός.

Το βιβλίο, «8 Λαϊκά Πορτρέτα» κυκλοφόρησε βελτιωμένο μετά από κάποια χρόνια από τις εκδόσεις Μετρονόμος ως «Λαϊκά Πορτρέτα 1».

Μετά από 2 - 3 χρόνια κυκλοφόρησαν τα «Λαϊκά Πορτρέτα 2» πάλι απο τις εκδόσεις Μετρονόμος με την βιογραφία του Μανώλη Χιώτη και του Γιάννη Σταματίου- Σπόρου.

Τον Γιάννη Σταματίου τον γνώρισα . Ήταν ένας άνθρωπος που

έζησε στην Αμερική, δοξάστηκε και συνάντησε πολύ σημαντικές προσωπικότητες από τον Έλβις Πρίσλεϊ, που του χάρισε ένα δαχτυλίδι, Φρανκ Σινάτρα, Ρει Τσάρλς, Νατ Κινκ Ολ, μυθικά πρόσωπα για μας. Με αυτούς έπαιξε στα ίδια καζίνο, για ο Γιάννης Σταματίου έπαιξε σε ένα συγκρότημα “έθνικ” που θα λέγαμε σήμερα, του αρμενικής καταγωγής βιολιστή Γιακούμπιαν, με μουσικούς από πολλά μέρη του κόσμου. Κουβανούς κρουστούς, Ιταλός κιθαρίστας. Όλοι αυτοί οι άνθρωποι παίζαν διασκευασμένη Ελληνική μουσική. Ηχογραφήσαν και ένα δίσκο με τίτλο “The Glorious Greeks”.

Παίζανε σε καζίνο, στο Λας Βέγκας και σε διάφορες περιοχές, σε κοινό που δεν θα πήγαινε ποτέ σε Ελληνικά μαγαζιά. Ο Σταματίου πήρε την Ελληνική μουσική και την πήγε παραπέρα, την άκουσε κι άλλος κόσμος. Δηλαδή κάποια πρόσωπα στην Αμερική συν την επιτυχία που είχε ο Μάνος Χατζιδάκις με τα «Παιδιά του Πειραιά» και ο Μίκης Θεοδωράκης με τον «Ζορμπά», έφτασαν την Ελληνική μουσική σε ξένες χώρες που δεν θα έφτανε ποτέ.

Τον Γιάννη Σταματίου όπως είπα τον γνώρισα, έζησα μαζί του πολλά χρόνια. Ήμασταν φίλοι 10, 12 χρόνια, μέχρι που έφυγε από τη ζωή εύκολα έγραφα την ιστορία του. Υπάρχουν και σήμερα πολλοί κοινοί φίλοι που γνώρισαν τον Γιάννη τον Σταματίου, τον είδαν και σε μαγαζιά εδώ στην Ελλάδα.

Ένα πρόσωπο πολύ σημαντικό που πιστεύω ότι δεν είχε καταγραφεί ποτέ η ζωή του βήμα βήμα είναι ο Μανώλης ο Χιώτης. Τον Μανώλη τον Χιώτη τον ξέρουμε όλοι από τις ελληνικές ταινίες με τα τραγούδια του, από συνεντεύξεις άλλων μεγάλων τραγουδιστών που έχουν πει συνεργάστηκα με τον Χιώτη, έγραψε αυτό το τραγούδι, κάποιες ιστορίες, αλλά να γράψει τη ζωή του καρέ καρέ δεν είχε ασχοληθεί κανένας.

Το πιο δύσκολο ήταν η ζωή του Χιώτη στην Αμερική. Γιατί εκεί υπήρχε και ο χωρισμός του με τη Μαίρη Λίντα. Εκεί είναι λίγο μερδεμένα τα προσωπικά δεδομένα, μετά με τα θέματα

που μας αφορούν , που έχουν να κάνουν με τη μουσική του πορεία. Βρήκα μουσικούς της Αμερικής. Μίλησα. Μάζεψα τα στοιχεία, πάρα πολύ δύσκολο ήταν αυτό. Προτίμησα να γράψω τη βιογραφία του Χιώτη χωρίς να έχω πάρει συνέντευξη από τη Μαίρη Λίντα, απ' τη Ζωή Νάχη, που μου ήταν εύκολο και από την Μπέμπα Κυριακίδου, τις τρεις γυναίκες του, γιατί ήθελα να είναι αυτό που θα γράψω έξω από επηρεασμούς μόνο καθαρά η καλλιτεχνική του πορεία. Πήρα αποσπάσματα από συνεντεύξεις των γυναικών του αλλά δεν ήθελα να έχω προσωπική επαφή.

Τελευταία έγραφα ένα βιβλίο για ένα μεγάλο δεξιότεχνη του μπουζουκιού, τον Γιάννη τον Μωραΐτη, με τον οποίο είμαστε φίλοι πάνω από 20 χρόνια. Είναι ένα βιβλίο βιωματικό που έχει μέσα πάρα πολλά λαογραφικά στοιχεία. Μέσα από τη ζωή του Μωραΐτη, βλέπεις όλη την πορεία του λαϊκού τραγουδιού από το 60 και μετά, γιατί ο συγκεκριμένος άνθρωπος παίζει ρόλο το ότι δεν ήταν εγωιστής.

Ένας άνθρωπος εγωιστής μιλάει μόνο για τον εαυτό του, ένας άνθρωπος που δεν είναι εγωιστής μιλάει για το τι έγινε, ποιος έπαιξε εκεί, τι ιστορία έγινε εκεί, πως φερθήκαν σε αυτόν, πώς του πήραν ένα τραγούδι, δηλαδή ο Μωραΐτης είχε ενδιαφέρον από μικρός να μάθει την αλήθεια για το λαϊκό τραγούδι και έζησε μες στο λαϊκό τραγούδι.

Έτσι λοιπόν ήμουν και εγώ πολύ τυχερός που μέσα από αυτόν τον άνθρωπο και από τις άλλες βιογραφίες, ανακαλύπτοντας χαμένα μονοπάτια έχω βιώσει την ιστορία του λαϊκού τραγουδιού και έχω μάθει, γιατί όλα αυτά γίνονται συγχρόνως με την πορεία μου και στη μουσική που παίζω. Παίζω σε συγκροτήματα, γράφω τραγούδια, έχει μοιραστεί λοιπόν η ζωή μου με τη συγγραφή και με την δραστηριότητά μου, σε μαγαζιά, σε κέντρα, σε παρουσιάσεις, σε συναντήσεις με ανθρώπους που έχουν ζήσει όλο αυτό τον κόσμο. Είμαι πολύ ευχαριστημένος με αυτό και δεν ξέρω μέχρι που θα πάει. Ευχαριστώ πολύ.

Στάθης Βαλούκος

Διδάκτωρ του Παντείου Πανεπιστημίου, διδάξας στο Τμήμα Κινηματογράφου του Α.Π.Θ. στα μαθήματα Σενάριο και Ιστορία του Κινηματογράφου. Από τα σημαντικότερα συγγραφικά έργα του Το σενάριο, Η Δομή και η Τεχνική της συγγραφής του, εκδόσεις Αιγόκερως, Ιστορία του Κινηματογράφου I και II, εκδόσεις Αιγόκερως, Ιστορία της Ελληνικής Τηλεόρασης 1960-2018, Αιγόκερως, Αθήνα 2019, Νέος Ελληνικός Κινηματογράφος (1965-1981). Ιστορία και Πολιτική και πολλά άλλα. Έχει συγγράψει επίσης μυθιστορήματα (Λευκός ελέφαντας, Χλομή μητέρα), σενάρια για τον κινηματογράφο όπως Ουτοπία σε συνεργασία με τον σκηνοθέτη Γιώργο Καρυπίδη, Το πέρασμα σε συνεργασία με τον Θανάση Σκρουμπέλο σε σκηνοθεσία Δημήτρη Σταύρακα, το Μοναξιά μου όλα σε σκηνοθεσία Δημήτρη Παναγιωτίτου κ.ά. και την τηλεόραση όπως Η Θυσία σε σκηνοθεσία Γιώργου Μιχαηλίδη, Σκορπιός σε σκηνοθεσία Αντώνη Κιούκα και Αντώνη Καφετζόπουλου κ.ά

Θα μιλήσω για τα μυθιστορήματα που έχω γράψει. Τον «Λευκό ελέφαντα» και τη «Χλωμή μητέρα. Η «Χλωμή μητέρα» που είναι το τελευταίο μου μυθιστόρημα, έχει ως θέμα τη μεγάλη καταστροφή που έγινε στη Θεσσαλονίκη το 1943, το Ολοκαύτωμα, όταν οι ναζί εξολόθρευσαν τους Σεφαρδίτες Εβραίους.

Είναι μία πολύπλοκη ιστορία, ένα ιστορικό μυθιστόρημα καλά τεκμηριωμένο. Εκτός από την ιστορία των Σεφαρδιτών, που είναι το κύριο θέμα υπάρχει και η ιστορία της Ελλάδας της Κατοχής. Εκείνη την εποχή στην Ελλάδα, ξέρετε υπήρχαν τέσσερις πρωθυπουργοί από τέσσερις διαφορετικές πηγές εξουσίας. Είχαμε δηλαδή τους πρωθυπουργούς της συμμαχικής κυβέρνησης στο Κάιρο, αρχικά ο Τσουδερός, μετά ο Βενιζέλος και ο Παπανδρέου. Εν συνεχεία τους πρωθυπουργούς της κυβέρνησης του βουνού, Σβώλος, Μπακιρτζής, κ.ά. τους λεγόμενους δωσίλογους πρωθυπουργούς, Τσολάκογλου, Λογοθετόπουλο και Ράλλη, αλλά είχαμε επίσης την εξόριστη ναζιστική κυβέρνηση της Βιέννης με πρωθυπουργό τον Τσιρονίκο.

Τι είχε συμβεί; Οι ναζί όταν ετοιμάζονταν να φύγουν από την Ελλάδα, να επιστρέψουν δηλαδή για να υπερασπίσουν την πατρίδα τους, συγκέντρωσαν όλους τους συνεργάτες τους. Τα μεν μικρά ψάρια τα κάλεσαν σε ένα δείπνο και εκεί περίπου με την λειτουργία της μαφίας στήθηκαν κάποια πολυβόλα και τους θέρισαν. Όταν λέω «μικροί συνεργάτες» εννοώ συνεργάτες της Γκεστάπο, διερμηνείς και μικρό εργολάβοι.

Τα μεγάλα όμως ψάρια που ήταν βεβαίως οι πρωθυπουργοί και υπουργοί επιβιβάστηκαν σε ένα θωρακισμένο τρένο, στο τρένο της «Μεγάλης φυγής». Αναχώρησαν από την Αθήνα για Βιέννη, έκαναν μία στάση στη Θεσσαλονίκη και εκεί πήραν ανάμεσα σε άλλους και τον Λάσκαρη Παπαναούμ, ο οποίος αποτελεί το κεντρικό θέμα, ένα από τα κεντρικά πρόσωπα του βιβλίου.

Ο Λάσκαρης Παπαναουμ ήταν ο δήμιος των Εβραίων της Θεσσαλονίκης. Εκείνος ο οποίος περισσότερο από οποιονδήποτε

άλλο κυνήγησε τους Εβραίους, φρόντισε να καταχραστεί τις περιουσίες τους. Ήταν ένας πολύ στενός συνεργάτης των Γερμανών σε πολλά επίπεδα.

Προπολεμικά ήταν κατάσκοπος των Γερμανών και ήταν βέβαια παντρεμένος με Γερμανίδα. Ο Λάσκαρης λοιπόν ήταν ένας από αυτούς που έφυγαν με το τρένο της «Μεγάλης φυγής», πήγαν στη Βιέννη και εκεί εγκαθιδρύθηκε μία ναζιστική κυβέρνηση. Βέβαια τελείως προσηματική. Ο μοναδικός λόγος που έγινε αυτό ήταν για να βρουν την ευκαιρία την κατάλληλη στιγμή να δραπετεύσουν. Την κατάλληλη στιγμή της κατάρρευσης δηλαδή της άμυνας της Γερμανίας να δραπετεύσουν προς τους Αμερικανούς.

Η ιστορία λοιπόν του Λάσκαρη Παπαναούμ ξεκινά από το 1933 όταν ήταν επικεφαλής της ομάδας 3E, της ναζιστικής Ελληνικής ομάδας, που πυρπόλησε το Γκέτο Χιρς. Ήταν ένας από τους αρχηγούς και πρωτεργάτη του γεγονότος. Εν συνεχεία πήγε στη Γερμανία, γνωρίστηκε με τον Φον Κανάρη έγινε πράκτορας των Γερμανών, επέστρεψε στην Ελλάδα και στη συνέχεια υποδέχτηκε τους Γερμανούς στη Θεσσαλονίκη.

Έχουμε λοιπόν από τη μία πλευρά σε αυτό το βιβλίο την ιστορία του Λάσκαρη Παπαναούμ κι από την άλλη την ιστορία ενός παιδιού, ενός νεαρού Έλληνα, ο οποίος είχε μητέρα Εβραία και πατέρα Έλληνα από την Μικρά Ασία. Αυτό το παιδί λοιπόν μέσα από πολλές περιπέτειες γλιτώνει τελικά το θανατικό. Ωστόσο η αγαπημένη του δεν είχε την ίδια τύχη. Κατέληξε στο Άουσβιτς και στον Καναδά του Άουσβιτς.

Ο Καναδάς ήταν μία τεράστια αποθήκη στην οποία κατέληγαν όλα τα προσωπικά αντικείμενα των Εβραίων του Άουσβιτς. Μπορούσες να βρεις εκεί τα πάντα από κούκλες και γυαλιά μέχρι μαλλιά, ή χρυσά δόντια. Ήταν φανταστείτε μία τεράστια αποθήκη του ακόμα και σε μία ταινία Γκραν γκινιόλ θα ήταν τρομερό να τη δει κανείς.

Εκεί εργάστηκε η αγαπημένη του, η Άννα μέχρις ότου μπόρεσε να διαφύγει κάτω από δραματικές συνθήκες. Η ιστορία λοιπόν του Άγγελου, της Άννας και του Λάσκαρη Παπαναούμ διασταυρώνονται στο βιβλίο και συναποτελούν ένα μεγάλο οικογενειακό έπος το οποίο ξεκινάει από το 1907, μια σάνγκα οικογενειακή γιατί υπάρχει μέσα και η αφήγηση της ιστορίας όλων των μελών της οικογένειας και της Άννας και του Άγγελου και φτάνουνε μέχρι περίπου τα χρόνια της χούντας.

Τώρα πια ο Άγγελος ως καθηγητής πανεπιστημίου συναντάται στο δρόμο τυχαία με το Λάσκαρη. Εδώ να πω ότι ο Λάσκαρης ήταν ένας από τους φυγάδες που όταν κατέρρευσε η Γερμανία κρύφτηκε δεν μπόρεσαν να το βρουνε, δεν δικάστηκε ήταν ένας φυγάς που εξαφανίστηκε από προσώπου γης.

Προφανώς έτρωγε τα εκατομμύρια τα οποία είχε συγκεντρώσει στην Ελβετία και εν συνεχεία ίσως να διέφυγε και στη Νότιο Αμερική. Σε κάποια στιγμή όμως, κι αυτό είναι ένα μυθιστορηματικό εύρημα, ο Λάσκαρης επιστρέφει στην Ελλάδα. Είμαστε στα χρόνια της χούντας και επιστρέφει στην Ελλάδα για να πεθάνει, γιατί είναι πιο πολύ βαριά άρρωστος. Συναντάται λοιπόν τυχαία στον δρόμο με τον Άγγελο, Ο Άγγελος τον αναγνωρίζει.

Βρίσκεται για μία στιγμή μπροστά στο δίλημμα αν θα πρέπει να αποδώσει ο ίδιος δικαιοσύνη ή όχι. Τελικά, ο Θεός των εβραίων, ο Γιαχωβά δίνει τη λύση με τον θάνατο του Λάσκαρη, που είναι βαριά άρρωστος. Μάλιστα ο Άγγελος είναι εκείνος, ο οποίος του κλείνει τα μάτια σε ένα νοσοκομείο. Ο άνθρωπος που δεν μπόρεσε να κλείσει τα μάτια σε όλη τη δική του οικογένεια. Πατέρας, μητέρα, φίλοι, Άννα πάρα πολύς κόσμος. Τελικά έκλεισε τα μάτια, ήταν ένας σαρκασμός της ιστορίας στον μεγάλο τους διώκτη.

Αυτή είναι η «Χλωμή μητέρα» ο τίτλος βέβαια παραπέμπει στον γνωστό στίχο του Μπρέχτ. Εκτός από τη «Χλωμή μητέρα»

προηγουμένως είχα γράψει το «Λευκό ελέφαντα».

Ο «Λευκός ελέφαντας» είναι ένα μυθιστόρημα για τον τρόπο με τον οποίο γράφεται ένα μυθιστόρημα. Είναι δηλαδή κατά κάποιο τρόπο εμπνευσμένο από το 8 1/2 του Φελίνι. Τι έχουμε στο 8 1/2 του Φελίνι Τον τρόπο με τον οποίον ένας σκηνοθέτης μέσα από αναμνήσεις, συναντήσεις, μικρο-ιστορίες σιγά-σιγά στήνει μία ταινία. Δεν είναι βέβαιος ότι είναι καλή. Θέλει να τα παρατήσει. Την τελευταία στιγμή βρίσκει λύσεις και στο φινάλε παρουσιάζει με έναν θριαμβευτικό τρόπο την ταινία την οποία έκανε.

Έτσι και ο «Λευκός ελέφαντας». Ο τίτλος παραπέμπει Σένα πολύ σπάνιο είδος ελέφαντα, τον λευκό ελέφαντα, που είναι ένας στους χίλιους. Επειδή ακριβώς είναι σπάνιος, λατρεύεται ως θεότητα από τους Ινδούς.

Τα παλιά τα χρόνια μάλιστα στο λευκό ελέφαντα βάζανε διάφορα τάματα όπως βάζουμε εμείς στις εικόνες των εκκλησιών. Για υγεία, ευτυχία κλπ. Αντιμετωπίζονταν δηλαδή σαν θεότητα.

Η αφορμή της αφήγησης είναι μία γυναίκα. Έχουμε έναν ήρωα ερωτευμένο και εγκαταλελειμμένο και ένα βράδυ μέσα από θύμησης όχι μόνο της αισθηματικής του ιστορίας αλλά και τα διαβάσματα τα οποία έχει κάνει σαν παιδί, τις ταινίες που έχει δει, τις κάθε λογής αναμνήσεις ζωντανεύει σιγά-σιγά μια ιστορία και γράφει το μυθιστόρημα, το οποίο τελειώνει τη στιγμή που ο κεντρικός ήρωας επιστρέφει στο γραφείο του και ξεκινάει το γράψιμο.

Αυτά είναι τα δύο λογοτεχνικά έργα τα οποία έχω γράψει. Εκτός από αυτά έχω γράψει και ένα αστυνομικό μυθιστόρημα το «Να σκοτώσεις το Διάβολο». Είναι το πρώτο μου έργο, το έγραψα το 1985. Μου το είχε ζητήσει ο εκδότης Λιβάνης, ο οποίος τότε είχε ξεκινήσει να κάνει μία σειρά αστυνομικής λογοτεχνίας γραμμένη από νέους Έλληνες συγγραφείς.

Μου πρότεινε να γράψω και εγώ ένα. Δεν ήξερα αν θα τα

κατάφερα αλλά βεβαίως δέχτηκα και έγραψα ένα αστυνομικό μυθιστόρημα. Τα αστυνομικά μυθιστορήματα ξέρετε σε γενικές γραμμές είναι δύο ειδών. Από τη μία έχουμε έναν ντετέκτιβ ο οποίος συλλέγει στοιχεία απίθανα στοιχεία, τι ώρα σφύριξε ένα τρένο, που βρέθηκε ένα αποτσίγαρο, τα αποτυπώματα ενός παπουτσιού. Όλα αυτά τα στοιχεία τα συγκεντρώνει ερήμην πάντοτε του θεατή και στη συνέχεια τα παρουσιάζει σαν ταχυδακτυλουργός στο κοινό του. Το οποίο είναι οι κεντρικοί ύποπτοι. Συγκεντρώνει δηλαδή τους εμπλεκόμενους στην υπόθεση, και φανερώνει το δολοφόνο. Βλέπε Ηρακλής Πουαρό, ΣέρλοκΧολμς, Μις Μαρμπλ

Υπάρχει όμως και ένα άλλο αστυνομικό μυθιστόρημά, το νουάρ στο οποίο ο ντετέκτιβ είναι μέλος της υπόθεσης. Δηλαδή με ένα πιστόλι αναλαμβάνει μια υπόθεση χωρίς να ξέρει καλά-καλά το βάθος της. Και στην διάρκεια του μυθιστορήματος εμπλέκεται και ο ίδιος και αποτελεί και ο ίδιος μέρος της υπόθεσης.

Στο δικό μου βιβλίο ο δικός μου ήρωας είναι ένας αστυνομικός ο οποίος έχει χάσει το καλύτερό του φίλο σε ένα επεισόδιο στον Έβρο. Μετά από πολλά χρόνια βρίσκει ένα αντικείμενο το οποίο ανήκει στο φίλο του και υποψιάζεται ότι πιθανόν να ζει. Αρχίζει λοιπόν μία μεγάλη αναζήτηση, κάτι σαν το γεράκι της Μάλτας όπου πηγαίνει από άνθρωπο σε άνθρωπο. Από χαρακτήρα χαρακτήρα. Από πόλη σε πόλη αναζητώντας τον ένοχο ή τον φίλο του. Πράγματι στο φινάλε του μυθιστορήματος συναντά το νεκρό υποτιθεται φίλο του, ο οποίος έχει στήσει την εξαφάνιση του, τη δολοφονία του δηλαδή και τώρα είναι ένας από τους «βασιλείς του υποκόσμου».

Αυτά είναι τα τρία έργα μου. Αυτή την εποχή γράφω το τέταρτο κατά σειρά μυθιστόρημα, ιστορικό κι αυτό μυθιστόρημα, μία περιπλάνηση στον ελληνικό χώρο. Η ιστορία μιας μεγάλης οικογένειας η οποία ξεκινάει από την καταστροφή του Ελληνισμού της Οδησού το 1919. Όταν πήγε εκεί το Ελληνικό τάγμα για να συμμετάσχει στον πόλεμο της Κριμαίας με

τον Πλαστήρα και κατέληξε σε καταστροφή, στον χαμό του Ελληνισμού τα Κριμαίιας.

Οι Έλληνες ήρθαν πρόσφυγες στην μεγάλη πατρίδα τους, την Ελλάδα, το 1919. Ένα θέμα που το έχει αγγίξει και ο Καραγάτσης στο συνταγματάρχη Λιάπκιν, στο Γιούγκερμαν και άλλοι συγγραφείς.

Φτάνει και αυτό επίσης ιστορικά μέχρι τη χούντα διασχίζοντας όμως δύο μεγάλες ιστορικές στιγμές. Τον εμφύλιο με τα Δεκεμβριανά και βεβαίως την αμέσως μετεμφυλιακή εποχή. Την εποχή δηλαδή των γεγονότων στην Τασκένδη με τους Ζαχαρειάδικους και τους Αντιζαχαρειάδικους, τις συγκρούσεις και όλο εκείνο το πολεμικό κλίμα, το οποίο ξεκίνησε μετά το θάνατο του Στάλιν και που επηρέασε πάρα πολύ όχι μόνο από το ΚΚΕ αλλά και την ιστορία της Ελλάδας γιατί πάρα πολλά γεγονότα που συνέβησαν έχουν ως αφετηρία τους αυτά τα μεγάλα ιστορικά γεγονότα - ορόσημα.

Παναγιώτης Ιωσηφέλης

Σεναριογράφος, Καθηγητής Σεναρίου, Τμήμα Κινηματογράφου, Σχολή Καλών Τεχνών, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Επικεφαλής Εθνικού Σπουδαστικού Προγράμματος στο Διεθνές Φεστιβάλ Μικρού Μήκους Δράμας. Συντονιστής της ΘΕ ΔΓΡ 61 «Κινηματογραφική και Τηλεοπτική Γραφή», Κ-Σ της ίδιας ΘΕ στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών «Δημιουργική Γραφή» του Ε. Α. Π και του Π. Δ.Μ. Επιστημονικώς Υπεύθυνος της Κατεύθυνσης Σεναρίου του Διιδρυματικού Μεταπτυχιακού Προγράμματος «Δημιουργική γραφή» του Π.Δ.Μ και του Α.Π.Θ και διδάσκων στην ίδια κατεύθυνση. Υπήρξε, επίσης, Επιστημονικώς Υπεύθυνος σε τέσσερα ερευνητικά προγράμματα του Α.Π.Θ. Το καλλιτεχνικό του έργο περιλαμβάνει τα σενάρια πέντε ταινιών μεγάλου μήκους, τριακοσίων έξι τηλεοπτικών επεισοδίων, οχτώ μικρού μήκους ταινιών, δύο ντοκιμαντέρ και μιας εκπαιδευτικής σειράς πενήντα web επεισοδίων. Οι ταινίες των σεναρίων των οποίων υπέγραψε έχουν συμμετέχει και διακριθεί σε πολλά φεστιβάλ στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Εργάστηκε ως μέλος της επιτροπής αξιολόγησης και γνωμοδότησης για την επιλογή των σεναρίων στο Ελληνικό Κέντρο Κινηματογράφου. Μέλος της Ελληνικής Ακαδημίας Κινηματογράφου, Μέλος της Ένωσης Σεναριογράφων Ελλάδος. Διετέλεσε Πρόεδρος του τμήματος Κινηματογράφου της Σ.Κ.Τ του Α.Π.Θ και μέλος της Συγκλήτου (2018- 2020).

Ονομάζομαι Παναγιώτης Ιωσηφέλης είμαι σεναριογράφος και Καθηγητής Σεναρίου στο Τμήμα Κινηματογράφου του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Το πρώτο πράγμα που θυμάμαι να έχω γράψει ,το έγγραφο όσο ήμουν φοιτητής Ιστορίας στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων. Ήταν πεζό σε έμμετρο λόγο και αφορμή ήταν ένα κεφάλαιο Ρωμαϊκής ιστορίας που διάβαζα στη διάρκεια μιας εξεταστικής. Ήταν η ιστορία ενός λεγεωνάριου που έχει αποκλειστεί με άλλους συμπολεμιστές του σε μια έρημο περιμένοντας έναν τρομακτικό εχθρό για τον οποίο το μόνο που γνωρίζουν είναι ότι κανείς μέχρι τώρα δεν έχει γλιτώσει από αυτόν . Η αναμονή κρατάει τρεις μέρες μέσα σε ακραίο φόβο που για τον καθένα έχει πάρει και άλλη μορφή . Στο τέλος της τρίτης μέρας εμφανίζεται μια Μάγισσα η οποία τελικά πραγματοποιεί όσα ο καθένας έχει καλλιεργήσει μέσα του στη διάρκεια της τριήμερης αναμονής . Ο κάθε Λεγεωνάριος αντιμετωπίζει το χειρότερό του φόβο και βέβαια χάνει.

Ήμουνα δεκαεννιά χρονών και από τότε συνέχισα να γράφω. Νομίζω κάπου εκεί , σχετικά νωρίς, αποφάσισα ότι εγώ αυτό θέλω να κάνω στη ζωή μου. Κάποια στιγμή αυτά που έγραφα σε έμμετρο και πεζό λόγο τα παρουσίασε η σύντροφος του κολλητού και συμφοιτητή μου στο Δημοτικό ραδιόφωνο Ιωαννίνων και αυτό μου άρεσε γιατί είχε ένα μπαζ όλο αυτό και μάλλον κάπως επιβεβαίωσε την απόφασή μου.

Μετά έπρεπε βέβαια να λύσω ένα άλλο ζήτημα, να βρω να γράφω κάτι το οποίο θα μου έδινε χρήματα, που θα μπορούσε να με συντηρήσει . Έτσι σπούδασα δημοσιογραφία παράλληλα με το Ιστορικό αρχαιολογικό και είκοσι ενός χρονών ξεκίνησα να γράφω στον Εξώστη, σε ένα δωρεάν διανεμόμενο έντυπο που την έκδοση του οποίου επιμελούνταν ο Τάσος Μιχαηλίδης ο συγχωρεμένος. Αργότερα συνέχισα να γράφω περισσότερο επαγγελματικά- εννοώ να αμείβομαι- σε διάφορα περιοδικά, ανάμεσα στα οποία και το Μηδέν - Ένα

του Στάθη Τσαγκαρουσιάνου , το Close up στη Θεσσαλονίκη και κατέληξα να εργαστώ σαν δημοσιογράφος -ανταποκριτής από Θεσσαλονίκη στον Ταχυδρόμο των Νέων .Αυτό κράτησε περίπου δύο - δυόμισι χρόνια. Παράλληλα εκείνη την περίοδο έγραφα μικρά κείμενα και διηγήματα (ένα από αυτά δημοσιεύτηκε στο λογοτεχνικό περιοδικό Εντευκτήριο και τρία από αυτά στο λογοτεχνικό περιοδικό Οδός Πανός), κάποια από τα οποία είχαν πλοκή – γενικά αυτά που έγραφα, χωρίς να το γνωρίζω τότε, όλα είχαν μια δραματουργία. Πάντα με ενδιέφεραν οι ιστορίες και οι αφηγήσεις και τα δραματουργικά τόξα των χαρακτήρων σε ό,τι κι αν έκανα. Αυτό είχαν εντοπίσει και στη δημοσιογραφική μου καριέρα. Για αυτό με είχαν προσανατολίσει στις συνεντεύξεις. Μου άρεσε να μιλάω με ανθρώπους ν’ ακούω τις ιστορίες τους και κάπως να τις αναδομώ με τρόπο που να βγάζουν ένα νόημα για τους αναγνώστες. Οι συνεντευξιαζόμενοι γρήγορα διαπίστωσα ότι ήταν μάλλον ικανοποιημένοι από το γεγονός ότι τελικά όσα αφηγούνταν είχαν μια δραματουργική πορεία - μια δραματουργική καμπύλη. Περίπου ταυτόχρονα με ένα νυν συνεργάτη και καλό μου φίλο, τον Χρήστο Γούσιο, ο οποίος είχε ένα τυπογραφείο - ακόμα το έχει- και υπήρχε η δυνατότητα της έκδοσης, κάποια στιγμή φτιάξαμε το πρώτο παραμύθι που έγραφα. Είναι « το τρίγωνο που έγινε παραμύθι» μια πολύ απλή αφηγηματική κατασκευή η οποία , ωστόσο, έχει στο κέντρο της δραματουργίας τη σύγκρουση - εκ των υστέρων διαπίστωσα ότι είχε εγκατάσταση, σύγκρουση και λύση. Λίγα χρόνια αργότερα έγραφα ακόμα ένα παιδικό παραμύθι που λέγεται «Το παραμύθι που δεν είναι». Με αντίστοιχη αφηγηματική προσέγγιση κι εκείνο. Προϊόντος του χρόνου συνέχισα να αρθρογραφώ, ενώ είχα ήδη ξεκινήσει να ασχολούμαι με το σενάριο και έτσι ανέκυψε μια σειρά κειμένων στην κινηματογραφική εφημερίδα Παράλλαξης, στην οποία έγραφα χρόνια. Ήταν ιστορίες τις οποίες γνώριζα ακριβώς επειδή είχα πρόσβαση σε νέους σχετικά ανθρώπους εξαιτίας της σπουδής μου καταρχάς, αλλά και της διδασκαλίας μου σαν φιλόλογος για επτά χρόνια και στη συνέχεια στο Πανεπιστήμιο. Αυτές τις ιστορίες τις είχα ονομάσει «Άγρια

παιδιά» και αφορούσαν ουσιαστικά ανθρώπους που ενώ έχουν μια διαφορετική αντίληψη από ό τι ορίζεται κανονικό από τους πολλούς την ίδια στιγμή έχουν ένα δικό τους αξιακό σύστημα, ένα δικό τους πολιτικό και κοινωνικό στίγμα. Αργότερα αυτή η σειρά κειμένων διασκευάστηκε σε σενάρια στο MEGA και μετά από κάποια χρόνια όλα αυτά και κάποια που δεν είχαν διασκευαστεί συγκεντρώθηκαν και άρθρωσαν το περιεχόμενο της συλλογής διηγημάτων «Άγρια παιδιά και άλλες ιστορίες» που εκδόθηκε από τις εκδόσεις Καπάνι. Νομίζω το 13 ή το 14. Παράπλευρο, αλλά την ίδια στιγμή και φυσική συνέπεια της ενασχόλησης με το σενάριο είναι η διδασκαλία του σεναριακού λόγου, την οποία ασκώ αισίως τα τελευταία 17 χρόνια και όλη η έρευνα που έχουμε κάνει οι φοιτητές μου και οι φοιτήτριες μου και εγώ σε σχέση με επιμέρους ζητήματα σεναριογραφίας αλλά και ουσιαστικά της διαδικασίας αυτής καθ' εαυτής της δημιουργικότητας σε σχέση με τον γραπτό λόγο.

Αλέξανδρος Κακαβιάς

Σεναριογράφος, Παραγωγός, Σκηνοθέτης
Πρόεδρος της Ένωσης Σεναριογράφων Ελλάδος (Ε.Σ.Ε.)

Μέλος της Ευρωπαϊκής Ακαδημίας Κινηματογράφου (EFA), του Συνδέσμου Ανεξαρτήτων Παραγωγών του Οπτικοακουστικού (ΣΑΠΟΕ), της Εταιρίας Ελλήνων Σκηνοθετών (Ε.Ε.Σ.), του Συνδέσμου Ελλήνων Παραγωγών (ΣΕΠΚΤΒΠ)

Ντοκιμαντέρ: 1821, η Ελληνική Επανάσταση, Βίοι παράλληλοι, Μνήμες χαράς, Η απελευθέρωση της Σάμου, Από το Μικρό στο Μεγάλο/στιχουργοί, Ιάκωβος Καμπανέλης κ.ά.

Μικρού μήκους: Η υπόσχεση, Τιμητική Διάκριση στα Κρατικά Βραβεία, Η κουκλα, Βραβείο Σκηνοθεσίας στο Φεστιβάλ Φανταστικού Αθηνών, Ο γάμος, Cross κ.ά.

Σενάρια

Ταινιών: Τέλος εποχής Βραβείο Σεναρίου και Καλύτερης Ταινίας στο 35ο φεστιβάλ Θεσσαλονίκης και στα Κρατικά Βραβεία, Deep End, Βαρέα ανθυγιεινά, Το μυστικό του Νοέμβρη, Χαμένος παράδεισος, Πες πως μ'αγαπάς, Ο άνεμος στην πόλη, κ.ά.

Τηλεόρασης (αυτοτελών): Κόκκινος κύκλος, Οι Φιλενάδες, Τολμηρές ιστορίες κ.ά.

Ντοκιμαντέρ: Μνήμη μου σε λένε Πόντο, Η ναυμαχία της Ναυπάκτου, Καβάφης, Αλέξανδρος ο Μέγας, Εμείς οι Έλληνες (κείμενα), Μαυρόγυπας: το τελευταίο του καταφύγιο, Ελένη Σκούρα: η πρώτη Ελληνίδα βουλευτής, Ο σοσιαλιστικός ρεαλισμός στον κινηματογράφο κ.ά

«Άσπρο-Μαύρο Κυρίες της Jazz και των R&B» Μουσική παραγωγή και παρουσίαση στον 9.41

Αρθρογραφία στην εφημερίδα Κηφισιά, το Σαμιακό Βήμα, μεταφράσεις για τις εκδόσεις Γ.Ι.Βασιλείου, θεατρικές παραγωγές (Καπνοκράτωρ, Τέλος; κ.ά.) τηλεοπτικές «το Α και το Ω των Ακινήτων», account co-ordinator στη διαφημιστική Best Ltd κ.ά.

Είμαι ο Αλέξανδρος Κακαβάς, Πρόεδρος της Ένωσης Σεναριογράφων Ελλάδος. Δεν πρόκειται να μιλήσω για το μη σεναριακό έργο μου, για τις μεταφράσεις μου ή την αρθρογραφία μου. Θα μιλήσω μόνο για την ποιητική μου συλλογή, μια και μοναδική, την οποία εξέδωσα προ αμνημονεύτων ετών όταν ήμουν στην δεκαετία των 20 και κατοικούσα στο Βέλγιο. Κάποια στιγμή απεφάσισα, με την παρότρυνση κάποιων φίλων να εκδώσω κάποια ποιήματα μου. Έγραφα από πολύ μικρή ηλικία, πάρα πολύ μικρή ηλικία.

Είχα γράψει άλλωστε και τα κείμενα στους θησαυρούς του σχολείου. Έγραφα πολλά ραβασάκια σε κοπέλες, διότι ήμουνα καλός στο να γράφω ραβασάκια και στίχους Χαϊκού. Μου άρεσε πάρα πολύ η ποίηση, λάτρευα την ποίηση, ιδιαίτερα τον Καβάφη, οφείλω να πω και τον Καββαδία να μην ξεχάσω και τον Καρυωτάκη είναι οι τρεις που μου άρεσαν πάρα πολύ. Τα 3 κάπα τα λεγόμενα και εξ ου είχα επιχειρήσει να γράψω και εγώ.

Κάποια στιγμή λοιπόν επέλεξα, πληρώνοντας από την τσέπη μου φυσικά, επειδή είχα λάβει μια καλή κριτική από τον τότε διευθυντή του δημοτικού του Κολλεγίου Αθηνών, τον Ελευθέριο Δεληγιάννη να εκδώσω κάποια ποιήματά μου. Εξεδόθη λοιπόν αυτή η ποιητική συλλογή, από τον εκδοτικό οίκο Ιωάννη Γ. Βασιλείου, η οποία όπως συνέβαινε τότε, όπως ίσχυε τότε, όταν εξεδίδετο ένα βιβλίο, ήταν αυτόματα υποψήφιο για το βραβείο Ουράνη της Ακαδημίας Αθηνών.

Εγώ όπως προείπα ζούσα στο εξωτερικό. Ήρθα λοιπόν από το εξωτερικό όταν πληροφορήθηκα ότι ήμουν ένας εκ των υποψηφίων. Επήγα εις το ίδρυμα, δεν θα αναφέρω ονόματα για λόγους ευνόητους όπως καταλαβαίνετε. Με γραβάτα με κοστούμι έτσι μου άρεσε να ντύνομαι από μικρή ηλικία. Φαίνεται ότι με συμπάθησε, η ίσως να με λυπήθηκε κιόλας, μια προσηνεστάτη κυρία που ευρίσκετο εκεί εκεί πέρα και την ώρα που συμπλήρωνα επισκεπτήριες κάρτες μου προκειμένου να στείλω μαζί με αντίτυπο του βιβλίου μου στα μέλη της κριτικής

επιτροπής, ευχαριστώντας τα για τον χρόνο που θα διέθεταν για να διαβάσουν τα ποιήματά μου, μου είπε «Αλέξανδρε δεν σε γνωρίζω, αλλά φαίνεσαι καλό παιδί. Γιατί τα στέλνεις αυτά;»

Λέω προκειμένου να τους ευχαριστήσω που θα διαβάσουν την ποιητική μου συλλογή και επειδή είμαι ένας νέος ποιητής, πιθανόν να μην είναι και τα καλύτερα ποιήματά. Μου λέει «Μα μπορεί να μην τα διαβάσουν» Λέω: «ορίστε;» Μου λέει «Δεν πρόκειται.» Και λέω και πως θα βραβεύσουν, αφού δεν θα τα διαβάσουν; Μου λέει «Δεν μπορώ να σου πω περισσότερα.»

Δεν ήθελα και εγώ να την φέρω σε δύσκολη θέση ήταν και γλυκύτατη. Εντούτοις ήμουν πάρα πολύ τυχερός, διότι και λόγω του σχολείου μου και λόγω της κατασκηνώσεως Μωραίτη είχα πολλούς φίλους από καλά σχολεία, οι γονείς των οποίων βεβαίως μετείχαν σε διάφορους φορείς του δημοσίου, επιτροπές και τα λοιπά. Ένας εξ αυτών δεν θα πω το όνομα φυσικά πολύ καλός μου φίλος την εποχή εκείνη, έτυχε να είναι γιος ενός πολύ γνωστού συγγραφέως, ο οποίος έτυχε ξαναλέω να είναι ο Πρόεδρος της Επιτροπής. Του λέω μπορώ να μου ορίσεις μια συνάντηση με τον μπαμπά σου.

Πράγματι λοιπόν πήγαμε στον πατέρα του, μιλάμε για μεγάλο συγγραφέα της εποχής εκείνης. Αστικής οικογένειας, πολύ μορφωμένος, intellectuel, ευγενέστατος. Πήγαμε πράγματι λοιπόν να τον δούμε, του έδωσα κιόλας και τα ποιήματά μου. Τα πήρε με ευχαρίστησε πάρα πολύ, μου έστειλε και μια μικρή κριτική μετά από μερικές μέρες, δυο τρία λόγια. Όμως εκείνη τη στιγμή που του έθεσα το θέμα ότι δηλαδή είχα πληροφορηθεί, χωρίς φυσικά να αποκαλύψω την πηγή μου, ότι πιθανώς να μην διαβάζονται όλα τα έργα μου είτε. Σημειωτέον ότι ήταν μεγάλης ηλικίας.

«Κοίταξε να δεις παιδί μου έχω κάνει εγχείρηση ανοιχτής καρδιάς. Δεν πρόκειται να τσακωθώ με τον, ανέφερε το όνομα επίσης ιδιαιτέρως γνωστού συγγραφέως, μέλο; της επιτροπής

επίσης, ισχυρογνώμονα και απόλυτο που θέλει να δώσουμε το βραβείο σε κάποιον άλλον.»

Λέω, «μα είναι δυνατόν να πάρει το βραβείο κάποιος ενόσω δεν θα έχετε διαβάσει όλα τα ποιήματα; Πρέπει να διαβάσετε τα ποιήματα όλων των ανθρώπων και απορρίψτε τα, δεν έχω αντίρρηση.» Μου λέει «Κοίταξε να δεις είσαι ακόμα πολύ νέος, έχεις χρόνο να πάρεις και εσύ» Λέω, ‘μα τα βραβεία δεν πρέπει να τα δίνουμε βάσει ηλικίας, θα πρέπει να τα δίνουμε βάση ποιότητας.»

Θα μπορούσα να είμαι ο Rimbaud της Ελλάδος, καλά αυτό τώρα το λέω για να γελάσουμε μεταξύ μας, αλλά θέλω να πω θα μπορούσα «Εντάξει» μου λέει, «Αλλά εγώ δεν πρόκειται να τσακωθώ να ξέρεις και επομένως το βραβείο θα πάει εκεί. Μου είχε πει μάλιστα και το όνομα και όντως πράγματι η επιτροπή έδωσε το βραβείο σε έναν πολύ καλό Έλληνα ποιητή. Δεν έχω πρόβλημα ως προς αυτό, απλώς θεωρούσα άδικο απέναντι σε κάποιους άλλους, όχι σε μένα, ειδικά γιατί εντάξει, εγώ προσωπικά μπορεί να μην είχα και τα καλύτερα ποιήματα ήταν και τα πρώτα μου, αλλά δεν μπορώ να γνωρίζω ποιοι άλλοι ποιητές μετείχαν με έργα τους. Αυτό λοιπόν με στενοχώρησε πολύ, με δυσαρέστησε και έκτοτε δεν έγραφα ξανά ποιήματα.

Αυτό ήθελα να καταθέσω, ξέρω ότι δεν είναι το πιο ευχάριστο, διότι οι περισσότεροι άνθρωποι, μέλη και φίλοι της Ένωσης έχουν γράψει πράγματα, έχουνε πει πράγματα τα οποία είναι πραγματικά πολύ όμορφα. Και είναι άδικο να μην επιθυμούμε να περιορισθεί η διαπλοκή και να παραχθεί η διαφθορά ιδίως στο Κράτος. Μια χαίνουσα κατάσταση που ακόμα και ένας πρωθυπουργός της Ελλάδος, μετά παρρησίας, ανέφερε ότι μαστίζει τη χώρα μας.

Αυτό που έζησα είναι ασήμαντο φυσικά. Καταδεικνύει όμως τα κακώς κείμενα στη χώρα μας. Μια χώρα με πολλά ταλέντα που θεωρώ ότι αδικούνται καθώς δεν τους επιτρέπεται να

αναδειχθούν με την αξία τους, με την αξία του έργου τους και τούτο επειδή αρνούνται να υποκύψουν στις πιέσεις ενός κράτους, το οποίο δεν σέβεται καθόλου το ήθος, την προσπάθεια και το έργο αυτών των ικανών, ικανότατων ταλαντούχων νέων ανθρώπων. Ευχαριστώ.

Δημήτρης Κολιοδήμος

Μέλος της Ευρωπαϊκής Ακαδημίας Κινηματογράφου, της Ελληνικής Ακαδημίας Κινηματογράφου, της Πανελλήνιας Ένωσης Κριτικών Κινηματογράφου, της Ένωσης Σεναριογράφων Ελλάδος, του Συνδέσμου Ελλήνων Παραγωγών Κινηματογράφου Τηλεόρασης Βίντεο & Πολυμέσων και της Αθηναϊκής Λέσχης Επιστημονικής Φαντασίας, ασχολείται με το σινεμά από το 1975 – ως κριτικός κινηματογράφου και συγγραφέας κυρίως.

Για είκοσι χρόνια (1989-2009) εργαζόταν επαγγελματικά στην Τηλεόραση όπου διετέλεσε επί μακρόν Διευθυντής Ξένου Προγράμματος του Antenna TV, Διευθυντής Προγράμματος του Star Channel και Διευθυντής Τηλεόρασης του Σκάι TV.

Συμπαράγωγός του ερωτικού θρίλερ *Deep End* (2008), της ταινίας τρόμου *Ο θάνατος που ονειρεύτηκα* (2010) και του αισθηματικού δράματος φαντασίας *DOS: Μία ιστορία αγάπης, απ' την ανάποδη...* (2011), σεναριογράφος και συμπαραγωγός της σειράς ντοκιμαντέρ *Το σινεμά γυμνό* (2009), και της ομόπλης ταινίας (2010).

Στα βιβλία του περιλαμβάνονται: 365 νύχτες τρόμου και επιστημονικής φαντασίας (1991/2019), *The Greek Filmography: 1914 through 1996* (hardcover 1999, paperback 2006), *Λεξικό ελληνικών ταινιών* (2001), *Ο κόμης Δράκουλας στην οθόνη* (2004), *Η λατρεία του αίματος* (2006), *Η Ελλάδα μετά τα μεσάνυχτα* (2007), *Κινηλόγιο* (2008) και *Κινη-γραφήματα: 25 κείμενα που θέλατε να διαβάσετε, αλλά δεν ξέρατε που να τα βρείτε* (2020), 101 ελληνικές ταινίες που πρέπει να πεθάνεις πριν τις δεις (2021), 101 ελληνικές ταινίες που πρέπει να τις δεις πριν πεθάνεις (2022).

Το πρώτο μου βιβλίο εκδόθηκε το 1979. Έκτοτε, μέχρι σήμερα, έχω γράψει 21 βιβλία. Εκείνα στα οποία έχω ανάμειξη είτε ως επιμελητής είτε ως μεταφραστής είτε ως αρχισυντάκτης είτε συνεισφέροντας κάποιο κείμενό μου είναι τουλάχιστον άλλα 40. Αυτά τα 21 που έχω συγγράψει θα μπορούσα να πω ότι χωρίζονται σε τρεις βασικές κατηγορίες: α) Εκείνα τα οποία γράφτηκαν για βιοποριστικούς λόγους, β) Εκείνα τα οποία γράφτηκαν επειδή ήθελα να αποτελούν εγχειρίδια για ερευνητές, μελετητές, ανθρώπους που θα αναζητήσουν πληροφορίες απ' αυτά και γ) Εκείνα τα οποία πραγματικά με ενδιέφεραν, που είχαν ένα ιδιαίτερο θέμα. Η κατάταξη αυτή είναι καθαρά ταξινομητική και μπορεί ένα βιβλίο μιας κατηγορίας να εμπίπτει και σε μία άλλη.

Αν και τα περισσότερα, αν όχι όλα, έχουνε ως θέμα τον κινηματογράφο, το πρώτο μου βιβλίο είχε ως θέμα τη ροκ μουσική. Ήταν μία Ροκ εγκυκλοπαιδεια, η οποία γράφτηκε κατά παραγγελία, μετά από μία συζήτηση που είχα με τον Γιάννη Δουβίτσα εκείνη την εποχή. Είχε αναθέσει τη μετάφραση ενός αντίστοιχου βιβλίου στον σκηνοθέτη Δήμο Θέο. Ο Θέος καθυστέρωσε να του παραδώσει το έργο, εκείνος βιαζόταν να το εκδώσει οπότε, κουβέντα στην κουβέντα, λέω:

«Να το γράψω εγώ, Γιάννη;»

«Μπορείς να το γράψεις;», με ρώτησε.

«Θα ζητήσω τη βοήθεια κι ενός φίλου. Θα το γράψουμε μισό-μισό. Πότε το θέλεις;»

«Το θέλω σε τρεις μήνες! Μπορείτε να το έχετε έτοιμο;»

Πράγματι, το γράψαμε το βιβλίο σε λιγότερο από τρεις μήνες. Είχαμε μοιράσει τα λήμματα. Α-Λ ο ένας, Μ-Ζ ο άλλος και το βιβλίο, όντως, βγήκε στον επιθυμητό χρόνο. Μου είχε προτείνει τότε να έχω ποσοστό στην τιμή πώλησης, αλλά εγώ ήθελα ένα φιξ ποσό, διότι ήθελα να πάω στο Λονδίνο, σ' ένα φεστιβάλ πειραματικού κινηματογράφου.

Εκείνη την εποχή εξέδιδα και διηύθυνα, μαζί με τον Μάκη Μωραΐτη, το περιοδικό Σινεμά. Το περιοδικό ήταν αφιερωμένο στον κινηματογράφο της πρωτοπορίας και την εποχή εκείνη γινόταν στο Λονδίνο ένα φεστιβάλ πειραματικού κινηματογράφου. Πήρα, λοιπόν, τα χρήματα και πήγα στο Λονδίνο. Πέρασα πολύ καλά... Είδα κι ένα σωρό ταινίες... Αν, όμως, είχα δεχτεί το ποσοστό που μου είχε προτείνει ο εκδότης, θα είχα εισπράξει τελικά τα τριπλάσια χρήματα!

Πολλά από τα βιβλία που γράφτηκαν με βάση την αμοιβή που θα έπαιρνα ήταν γύρω από τη ροκ μουσική. Μετά την επιτυχία της Ροκ εγκυκλοπαίδειας, ανακάλυψαν κι άλλοι εκδότες, όχι μόνο η Νεφέλη, ότι τα βιβλία γύρω από τη ροκ μουσική έχουν πέραση. Αρχίσαμε, λοιπόν, είτε να γράφουμε μονογραφίες είτε να μεταφράζουμε στίχους συγκροτημάτων ή τραγουδιστών και να τους εκδίδουμε σε μορφή βιβλίου. Έκανα αρκετά απ' αυτά τα βιβλία, χωρίς να τα υπογράψω, και ήμουν συντάκτης και μεταφραστής μιας ανθολογίας κειμένων με τον γενικό τίτλο Ροκ και σεξουαλικότητα. Ήταν ένα θέμα που ο εκδότης θεώρησε ότι εμπορικό, αλλά και που μ' ενδιέφερε κι εμένα.

Στις εκδόσεις Νεφέλη είχα βρεθεί χάρη στον Γιάννη Σολδάτο, που ήταν φίλος με τον Γιάννη Δουβίτσα και εκείνη την εποχή ετοιμαζόταν να δημιουργήσει τον δικό του εκδοτικό οίκο. Όταν, λοιπόν, ο Σολδάτος έκανε τον Αιγόκερω ήμουν από τους άμεσους συνεργάτες των Εκδόσεων Αιγόκερως. Αρκετά από τα βιβλία που έγραφα εκείνη την εποχή ή στα οποία αναμείχθηκα είχαν να κάνουν με τη σειρά «Κινηματογραφικό αρχείο», που λάνσαραν οι Εκδόσεις Αιγόκερως. Τα τέρατα στην οθόνη ήταν το πρώτο βιβλίο στο οποίο είχα την επιμέλεια και εν μέρει τη μεταφραστική ευθύνη. Στη συνέχεια, σ' αυτή τη σειρά έγραφα ένα βιβλιαράκι για τον Σαμ Πέκινπια κι ένα βιβλιαράκι για τον Μπρους Λη, μετέφρασα ένα βιβλιαράκι για τον Χάουαρντ Χωκς, ένα για τον Κινγκ Βίντορ κι ένα για τον Ναγκίσα Οσίμα και έγραφα άλλα δύο με ψευδώνυμο.

Το πρώτο βιβλίο που έγραψα και πραγματικά με ενδιέφερε ως Δημήτρη Κολιοδήμο είχε τίτλο 365 νύχτες τρόμου και επιστημονικής φαντασίας και ήταν το 1991. Όπως μπορείτε να φανταστείτε, περιείχε 365 κριτικά σημειώματα για ταινίες θεματολογίας αντίστοιχης αυτής που ο τίτλος αναφέρει. Έκανα μόνος μου τη δακτυλογράφηση, τη σελιδοποίηση, την επιλογή των φωτογραφιών, τα πάντα, σ' έναν Mac υπολογιστή του Mega Channel, στο οποίο εκείνη την εποχή δούλευα. Το βιβλίο έτοιμο το παρουσίασα στον Σολδάτο και του είπα «θέλω να το εκδώσουμε». Και το εκδώσαμε! Το βιβλίο εξαντλήθηκε σε μικρό χρονικό διάστημα, έκανε μία δεύτερη έκδοση λίγο αργότερα και μετά δεν ξανασκολήθηκε κανείς μαζί του. Πριν από δύο χρόνια έγινε μία επανέκδοση από τον Αιγόκερω και βρίσκεται αυτήν τη στιγμή στα βιβλιοπωλεία.

Στην κατηγορία των βιβλίων που με ενδιαφέρουν, τα περισσότερα ανήκουν στο είδος του φανταστικού κινηματογράφου και, βεβαίως, είναι αυτά που έκανα αργότερα με τις εκδόσεις Οξύ, όπως Ο κόμης Δράκουλας στην οθόνη ή Η λατρεία του αίματος. Οι τίτλοι και των δύο φανερώνουν το περιεχόμενό τους. Ο κόμης Δράκουλας στην οθόνη περιέχει όλες τις ταινίες που είχαν γυριστεί μέχρι εκείνη την εποχή, το 2004 που εκδόθηκε το βιβλίο, και είχαν ως πρωταγωνιστικό χαρακτήρα τον κόμη Δράκουλα ή περιείχαν στον τίτλο τους τη λέξη Δράκουλας. Ο χαρακτήρας μπορεί να ήταν μία γυναίκα βρυκόλακας ή να μην είχε σχέση με τον Δράκουλα, αλλά απλώς ο Έλληνας ή ο ξένος διανομέας να είχε δώσει στην ταινία τον τίτλο αυτό. Ήταν, θέλω να πιστεύω, η πληρέστερη φιλομογραφία του είδους της. Λίγο αργότερα, στο πλαίσιο της ίδιας σειράς των εκδόσεων Οξύ, αλλά σε άλλο σχήμα, βγήκε Η λατρεία του αίματος, που είχε ως αντικείμενο ταινίες με τη λέξη «αίμα» στον τίτλο τους, είτε στην ελληνική της γραφή είτε στην αγγλική, τη γαλλική, τη γερμανική ή όποια άλλη εν πάση περιπτώσει ήταν η πρωτότυπη γλώσσα του έργου. Περιείχε αναλυτικά κείμενα για διακόσιες ταινίες, φωτογραφικό υλικό κι έναν συμπληρωματικό κατάλογο με όλες

τις άλλες ταινίες που είχαν διανεμηθεί στην Ελλάδα και είχαν τη λέξη «αίμα» στον τίτλο τους,

Τα βιβλία τα οποία ήθελα να αποτελούν σημείο αναφοράς έχουν να κάνουν κυρίως με τη δουλειά μου ως ερευνητή, μελετητή, ιστοριογράφου. Το πρώτο ήταν το 70 χρόνια ξένος κινηματογράφος στην Ελλάδα, που αποτελούσε μία καταγραφή, αποδελτίωση και ταυτόχρονα συμπλήρωση ώστε να δίδονται τέσσερα διαφορετικά στοιχεία για όλες τις ξένες ταινίες που είχαν προβληθεί σε ελληνικές αίθουσες από τις αρχές του 30 μέχρι την εποχή που εκδόθηκε το βιβλίο. Για εβδομήντα, δηλαδή, χρόνια. Δίδεται ο πρωτότυπος τίτλος, ο ελληνικός τίτλος ή οι ελληνικοί τίτλοι στην περίπτωση επανεκδόσεων με διαφορετικό τίτλο, το όνομα του σκηνοθέτη και το έτος παραγωγής της ταινίας. Το βιβλίο αυτό γνώρισε και δεύτερη έκδοση, δέκα χρόνια αργότερα, με τίτλο 80 χρόνια ξένος κινηματογράφος στην Ελλάδα. Αυτή η δεύτερη έκδοση είχε κι ένα πλούσιο φωτογραφικό υλικό και ήταν δερματόδετη όχι χαρτόδετη. Σ' ένα δεύτερο μέρος, υπήρχαν οι φιλμογραφίες των σκηνοθετών με αναφορά μόνο σε εκείνες τις ταινίες τους που είχαν προβληθεί σε ελληνικές αίθουσες.

Σ' αυτή την κατηγορία βασική πιστεύω ότι ήταν και η έκδοση Κινηματογράφος 1993, που ήταν το πρώτο βιβλίο της Πανελλήνιας Ένωσης Κριτικών Κινηματογράφου. Εκείνη την εποχή ήμουν μέλος του διοικητικού της συμβουλίου. Το βιβλίο είναι ένας οδηγός για το τι συνέβη εκείνη τη χρονιά στα κινηματογραφικά δρώμενα. Ποιες ταινίες προβλήθηκαν στις αίθουσες, ποιες ταινίες κυκλοφόρησαν στο βίντεο, τι έγινε στην τηλεόραση, ποια βιβλία εκδόθηκαν μέσα στη χρονιά και πάει λέγοντας. Η έκδοση αυτή συνεχίζει να κυκλοφορεί μέχρι σήμερα. Είχα την αρχισυνταξία και την ευθύνη της τα πρώτα επτά χρόνια, στη συνέχεια αποχώρησα και επανήλθα την τελευταία τετραετία. Η σημερινή δομή της είναι ελαφρώς διαφορετική από την αρχική, αλλά η βασική προσέγγιση παραμένει ίδια ως προς την ύλη της.

Το πιο σημαντικό από τα βιβλία αναφοράς που έχω κάνει θεωρώ

ότι είναι το Λεξικό ελληνικών ταινιών ή, αν θέλετε, το *The Greek Filmography: 1914 through 1996*. Διότι το βιβλίο αυτό εκδόθηκε για πρώτη φορά στο εξωτερικό, δερματοδέτο, από τις εκδόσεις McFarland και περιλαμβάνει όλες τις ελληνικές ταινίες του είχαν γυριστεί μέχρι το 1996. Έχει έναν πρόλογο γραμμένο από τον Μαξ Ρόμαν και για τις ταινίες υπάρχει ένα πλήρες ή σχεδόν πλήρες βασικό generic και η υπόθεσή τους. Για ορισμένες απ' αυτές, που τις θεωρούσα αξιόλογες ή άξιες να μνημονευθεί κάτι παραπάνω, υπάρχει είτε ένα δικό μου σχόλιο είτε ένα απόσπασμα από το κείμενο κάποιου κριτικού κινηματογράφου της εποχής. Επίσης, το βιβλίο περιέχει ένα αναλυτικότερο ευρετήριο, όπου περιλαμβάνονται όλα τα ονόματα ηθοποιών, σκηνοθετών, σεναριογράφων, μουσικών, παραγωγών, εταιρειών παραγωγής κ. ά. που είχαν ανάμειξη στη δημιουργία των μεγάλου μήκους ταινιών των πρώτων 80 κάτι χρόνων του κινηματογράφου μας.

Το βιβλίο αυτό γνώρισε και δεύτερη έκδοση, χαρτόδετη, σε δύο τόμους τέσσερα χρόνια αργότερα, πάντα στις ΗΠΑ – και πάντα στα αγγλικά. Στη συνέχεια, προχώρησα σε μία ελληνική του έκδοση, το Λεξικό ελληνικών ταινιών που προανέφερα, το οποίο ήταν συμπληρωμένο με τις ταινίες που είχαν γυριστεί μέχρι το 2000. Επιπλέον, περιείχε τις θρησκευτικές ταινίες. Καμιά εβδομηνταριά ταινίες μεγάλου μήκους μόνο, που είχαν γυριστεί από κάποιες θρησκευτικές οργανώσεις, δεν είχαν προβληθεί στις αίθουσες, αλλά κυκλοφορούσαν ευρέως σε βιντεοκασέτες εκείνη την εποχή. Και περιείχε το σύνολο σχεδόν των ελληνικών βιντεοταινιών, κάπου 990 ταινίες που είχαν γυριστεί στη δεκαετία του 80. Ουσιαστικά μεταξύ 1984 και 1989, χρονιά που (προς το τέλος της) εμφανίσθηκε η ιδιωτική τηλεόραση.

Στην ίδια κατηγορία εντάσσονται και κάποια άρθρα που έγραψα σε ξένα περιοδικά. Ανάμεσά τους ένα για το ελληνικό φανταστικό, το οποίο αργότερα έγινε ένα τομίδιο στα ελληνικά με τίτλο *Η Ελλάδα μετά τα μεσάνυχτα και υπότιτλο Το φανταστικό στον ελληνικό κινηματογράφο*.

Στα βιβλία που εγώ αγαπάω ιδιαίτερα και ήθελα να γράψω εντάσσονται τα δύο τελευταία μου. Δεν έχουν σχέση με τις ταινίες τρόμου ή με το φανταστικό. Έχουν σχέση με τον ελληνικό κινηματογράφο. Το ένα, που κυκλοφόρησε πέρυσι, έχει τίτλο 101 ελληνικές ταινίες που πρέπει να πεθάνεις πριν τις δεις. Αυτό που θα κυκλοφορήσει φέτος, τον Σεπτέμβριο, είναι το δίδυμο αδελφάκι του και θα έχει τίτλο 101 ελληνικές ταινίες που πρέπει να τις δεις πριν πεθάνεις. Στο πρώτο βιβλίο υπάρχουν 101 ταινίες τις οποίες θεωρώ... σκουπίδια ή εν πάση περιπτώσει κακές, για διαφορετικούς λόγους την καθεμία απ' αυτές, και εξηγώ το γιατί. Στο δεύτερο θα υπάρχουν 101 ταινίες που τις θεωρώ εξαιρετικές και θα εξηγώ για ποιους λόγους αυτές τις ταινίες τις θεωρώ καλές. Είναι φυσικό, σ' αυτές τις ταινίες να υπάρχουν αρκετές που κάποιοι άλλοι τις θεωρούν αξιόλογες. Συνεπώς, εδώ είναι η πρώτη φορά που, για το ελληνικό σινεμά, ο Δημήτρης Κολιοδήμος εκφράζει ανοικτά την προσωπική του γνώμη. Μία γνώμη που σπάνια την έχει διατυπώσει εγγράφως, αλλά που την έλεγε πάντα σε κουβέντες με φίλους και γνωστούς, στα «πηγαδάκια» μετά την προβολή μιας ταινίας.

Τζένη Κοσμίδου

Η Τζένη Κοσμίδου είναι συγγραφέας, ηθοποιός, θεατρικός σκηνοθέτης, σεναριογράφος και ραδιοφωνικός παραγωγός. Είναι απόφοιτος του τμήματος Θεολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Έχει παρακολουθήσει μαθήματα υποκριτικής στην Ανωτέρα Δραματική Σχολή Μαίρη Βογιατζή Τράγκα και στο τμήμα Αφηγηματικού Θεάτρου στο Θέατρο Μεταξουργείο της Άννας Βαγενά.

Έχει γράψει τα σενάρια «Επιλόχειος κατάθλιψη», «Δυσάρεστη έκπληξη», «Λάθος επιλογή» και άλλων 23 επεισοδίων στη σειρά Σενάρια Ζωής του Star Channel σε σκηνοθεσία Βασίλη Ντούρου και Παναγιώτη Παπανικολάου.

Έχει γράψει το σενάριο της ταινίας μικρού μήκους «Αμάρανθος ψυχή» σε σκηνοθεσία Χρυσαιγής Παπαμήτρου στην οποία συμπρωταγωνιστούσε στο πλευρό του Γιώργου Γιαννόπουλου.

Έχουν εκδοθεί τα βιβλία της «Το σύνδρομο του γαλάζιου πρίγκιπα», «Μετωπική με τον Θεό», «Οι Βράχοι», «Το σπίτι της Σιωπής» κ.α.

Έχει πρωταγωνιστήσει στα θεατρικά «Με την καρδιά βλέπεις πάντα καλύτερα» σε σκηνοθεσία Στράτος Τζώρτζογλου, «Θα σου πω μία ιστορία» σε σκηνοθεσία Άννα Βαγενά, «Ο άνθρωπος δίπλα μου» σε σκηνοθεσία Βίβιαν Ιωάννου (1ο βραβείο στο 3ο διεθνές φεστιβάλ δρόμου) κ.α.

Σαν σκηνοθέτης έχει υπογράψει αρκετές παραστάσεις και το έργο της «Σκοτεινός πατέρας» απέσπασε τιμητική διάκριση στον 5ο Πανελλήνιο Διαγωνισμό Θεατρικού έργου της Ένωσης Σεναριογράφων Ελλάδος και του Ιδρύματος Μιχάλης Κακογιάννης.

Είναι ιδιοκτήτρια και αρθρογραφεί σε πολιτιστικές ιστοσελίδες και ιστολόγια.

Εν αρχή θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά την Ένωση Σεναριογράφων Ελλάδος και τον πρόεδρο μας Αλέξανδρο Κακαβά για την μεγάλη τιμή και την εμπιστοσύνη που δείχνει στο πρόσωπο μου, ορίζοντάς με έναν εκ των τεσσάρων ομιλητών στην αποψινή εκδήλωση.

Η σημερινή ομιλία είναι αληθινά μία πρόκληση αφού καλούμαστε να κάνουμε το ακριβώς αντίθετο από αυτό που η τέχνη ενός ανθρώπου που γράφει προστάζει. Συνήθως ο κόσμος περιμένει από εμάς να ζωγραφίσουμε και να αναλύσουμε, με τα πιο γλαφυρά χρώματα της πέννας μας, τις σκέψεις και τις εικόνες που γεννά η φαντασία μας. Σήμερα οφείλουμε να επιστρατεύσουμε όλη την κριτική μας ικανότητα και με σπαρτιατική λακωνικότητα να μοιραστούμε μαζί σας το όραμα και τις καλλιτεχνικές μας δραστηριότητες που δεν έχουν να κάνουν με το οπτικοακουστικό υλικό.

Επιτρέψτε μου να κάνω τη δική μου παρουσίαση με έναν τρόπο ίσως λίγο ασυνήθιστο αφού θα ήθελα να σας αναφέρω τα έργα μου λέγοντας ελάχιστα για αυτά και εστιάζοντας περισσότερο στο καλλιτεχνικό νήμα που με οδήγησε στην δημιουργία τους.

Η τέχνη για μένα από μικρή ηλικία υπήρξε μια βαθύτερη ανάγκη. Ένας τρόπος έκφρασης όλων αυτών που ένιωθα αλλά για άγνωστους, μέχρι σήμερα, λόγους δεν μπορούσα να εξωτερικεύσω, τουλάχιστον όχι το ίδιο εύκολα με άλλους συνομήλικους μου.

Η γραφή ήταν πάντα το όχημα που αποτέλεσε το κύριο μέσο έκφρασης στο καλλιτεχνικό μου μονοπάτι. Γράφω από τότε που θυμάμαι τον εαυτό μου. Τις πρώτες σκόρπιες σκέψεις, τους πρώτους στίχους τα δημιούργησα στις πρώτες τάξεις του δημοτικού.

Η συντροφιά ενός καλού βιβλίου ήταν από τότε η καλύτερη παρέα για μένα. Λάτρευα τον τρόπο που μέσα από τις σελίδες ξεπηδούσαν μαγικές εικόνες, κόσμοι ολόκληροι που περίμεναν

εμένα να τους εξερευνήσω βιάφοντας τους με τα πιο ζωηρά χρώματα της φαντασίας μου.

Όνειρο ζωής φυσικά ήταν το να δω κάποτε και τα δικά μου γραπτά τυπωμένα. Να μοιραστώ τις σκέψεις και το όραμα μου με πλήθος ανθρώπων που όπως εγώ ήθελαν να ταξιδέψουν στο μαγικό κόσμο που ξετυλίγει μπροστά σου ένα βιβλίο. Ανέκαθεν θυμάμαι τον εαυτό μου να γράφει ακατάπαυστα . Ακόμη και κάτι μικρό καθημερινό, που στα μάτια κάποιου άλλου μπορεί να φάνταζε ασήμαντο, για μένα μπορεί να αποτελούσε αφορμή για σκέψη και γραφή.

Οφείλω βέβαια ένα μεγάλο ευχαριστώ στην οικογένεια μου, η οποία, από την παιδική μου ηλικία, στήριζε αυτές μου τις καλλιτεχνικές αναζητήσεις παρέχοντας μου αναρίθμητα βιβλία, θεατρικές παραστάσεις, εκθέσεις και κινηματογραφικές προβολές . Όλοι οι άνθρωποι έχουμε κλίσεις και ταλέντα που περιμένουν κοιμισμένα να τα ανακαλύψουμε και να τα ανασύρουμε στο φως. Όταν όμως μιλάμε για παιδιά και εφήβους πιστεύω πως είναι πολύ σημαντικό το οικογενειακό περιβάλλον να δίνει και τα ανάλογα ερεθίσματα.

Χρόνο με το χρόνο ανακάλυπτα και άλλες μορφές τέχνης οι οποίες με γοήτευαν όπως η υποκριτική και η θεατρική σκηνοθεσία.

Είμαι απόφοιτος του τμήματος Θεολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Παράλληλα με τις σπουδές μου εκεί παρακολούθησα και κάποια μαθήματα υποκριτικής στην Ανωτέρα δραματική σχολή Μαίρη Βογιατζή Τράγκα, μαθήματα αφηγηματικού θεάτρου με την κυρία Άννα Βαγενά και πλήθος σεμιναρίων εξειδίκευσης. Για να είμαι ειλικρινής παρακολουθώ ακόμη και τη στιγμή που μιλάμε κάποια. Η γνώση είναι δύναμη, δεν σταματά ποτέ και αποτελεί την μήτρα της δημιουργίας. Οφείλω ένα τεράστιο ευχαριστώ σε όλους αυτούς τους ανθρώπους, που μέσα από τη διδαχή τους, βοήθησαν στην περαιτέρω έκφραση και ανάπτυξη των

καλλιτεχνικών μου ανησυχιών.

Το 2011 κυκλοφόρησε το πρώτο μου βιβλίο με τίτλο «Το Σύνδρομο του γαλάζιου πρίγκιπα». Ήταν ένα δοκίμιο που ανέλυε τα προβλήματα επικοινωνίας των δύο φύλων. Το αφιέρωσα στον παππού μου τον Αναστάσιο, ο οποίος με ώθησε να τολμήσω να κυνηγήσω το όνειρο μου. Ήταν ένας υπέροχος άνθρωπος που πάντα στήριζε το όραμα και τις επιθυμίες μου και υπήρξε για μένα λαμπερό πρότυπο. Η σκέψη, οι νουθεσίες και πάνω από όλα η έμπρακτη αγάπη και υποστήριξη του με συντροφεύουν ακόμη και τώρα που έχει φύγει. Τον ήρωα στο εξώφυλλο, αυτού του πρώτου μου βιβλίου, ενσάρκωσε ο καλός μου φίλος Στράτος Τζώρτζογλου. Την ίδια περίοδο στον πολυχώρο Έναστρον ανέβηκε το πρώτο μου θεατρικό μονόπρακτο.

Το «Σήμερα γίνομαι 30» ήταν ένας σκληρός μονόλογος που περιέγραφε τη σκοτεινή πλευρά του φωτεινού κόσμου της showbiz. Η εμπειρία του να ερμηνεύω ως ηθοποιός, για πρώτη φορά, ένα δικό μου έργο και μάλιστα μονόλογο ήταν πραγματικά μοναδική. Κλείνω τα μάτια και τόσα χρόνια μετά νιώθω τον ίδιο κόμπο στο στομάχι, τον ίδιο φόβο αλλά και τον ίδιο ενθουσιασμό, την ίδια άγρια χαρά που συντρόφευε κάθε χειροκρότημα.

Έτσι έγινε η αρχή και η τέχνη μου που ως τότε απασχολούσε μόνο εμένα και ελάχιστους ανθρώπους οι οποίοι είχαν καταφέρει να κερδίσουν την εμπιστοσύνη μου, βρήκε το δρόμο της για το ευρύ κοινό.

Ανήκω στους τυχερούς καλλιτέχνες γιατί μέχρι σήμερα ως συγγραφέας, έχω δει αρκετά έργα μου να εκδίδονται και μάλιστα να τα τιμούν με το να τα προλογίζουν, με ένθερμα λόγια, καταξιωμένοι άνθρωποι του χώρου. Ενδεικτικά αναφέρω:

- «Μετωπική με τον Θεό» ένα ιδιαίτερο ψυχόγραμμα το οποίο αποτελεί μία βαθύτερη αναζήτηση του σύγχρονου ανθρώπου στα πιο μύχια μονοπάτια της ψυχής του. Το συγκεκριμένο βιβλίο μου έκανε την τιμή να προλογίσει η αγαπημένη μου δασκάλα

Άννα Βαγενά.

- Το βιβλίο «Οι Βράχοι» ένα κοινωνικό ψυχόδραμα το οποίο καταγγέλλει την σύγχρονη ομοφοβία που επικρατεί στις μέρες μας καλυμμένη με το πέπλο μιας ψεύτικης απελευθέρωσης. Το βιβλίο μου έκανε την τιμή να προλογίσει ο σημερινός αντιπεριφερειάρχης πολιτισμού κύριος Χάρης Ρώμας. Το έργο ανέβηκε στο θέατρο Vault το 2013 και απέσπασε το βραβείο κοινού GTA2013. Εκτός του θεατρικού κειμένου υπέγραφα και τη σκηνοθεσία του και ερμήνευσα τον πρώτο γυναικείο ρόλο.

- «Το σπίτι της Σιωπής» είναι ένα σκληρό θεατρικό έργο το οποίο αγγίζει τα όρια του ψυχολογικού θρίλερ. Μέσα από τις σελίδες του ο αναγνώστης έρχεται αντιμέτωπος με τις τραγικές επιπτώσεις που επιφέρουν, οι σκληρότερες μορφές ενδοοικογενειακής βίας, στον ψυχισμό νεαρών ανθρώπων που είχαν την ατυχία να γίνουν αποδέκτες της στην παιδική τους ηλικία. Το βιβλίο μου έκανε την μεγάλη τιμή να το προλογίσει ο κύριος Γρηγόρης Βαλτινός και ανέβηκε ως παράσταση σημειώνοντας μεγάλη επιτυχία στο θέατρο Αβατον το 2013.

Αφενός δεν θα ήθελα να σας κουράσω άλλο, αφετέρου ο χρόνος μου πλησιάζει στο τέλος του και δεν θα ήθελα να καταχραστώ τον χρόνο κάποιου συναδέλφου για αυτό και δεν θα συνεχίσω την ονομαστική αναφορά των έργων μου. Όπως σας είπα νωρίτερα ανήκω στους τυχερούς που από το 2011 που έγινε η αρχή έχω δει αρκετά έργα μου, τόσο για ενήλικες όσο και για παιδιά να εκδίδονται ή να ζωντανεύουν στο θεατρικό σανίδι.

Ακόμη σαν ηθοποιός είχα την τύχη να πρωταγωνιστήσω σε αρκετές επιτυχημένες παραστάσεις αγαπημένων σκηνοθετών όπως «Με την καρδιά βλέπεις πάντα καλύτερα» «Θα σου πω μία ιστορία, «Ο άνθρωπος δίπλα μου» η οποία απέσπασε το 1ο βραβείο στο 3ο διεθνές φεστιβάλ δρόμου κ.α.

Σαν θεατρικός σκηνοθέτης έχω υπογράψει επίσης αρκετές παραστάσεις όπως «Οι Βράχοι» για την οποία σας μίλησα

νωρίτερα, το «Όταν σβήνουν τα φώτα» στη οποία μου έκανε την τιμή να συμμετέχει μέσω video art ο Γιώργος Κιμούλης, «Το σπίτι της σιωπής» το οποίο επίσης σας ανέφερα και πλήθος άλλων.

Πρόσφατη δημιουργία μου το θεατρικό έργο «Σκοτεινός πατέρας» το οποίο απέσπασε τιμητική διάκριση στον 5ο Πανελλήνιο Διαγωνισμό Θεατρικού έργου της Ένωσης Σεναριογράφων Ελλάδος και του Ιδρύματος Μιχάλης Κακογιάννης.

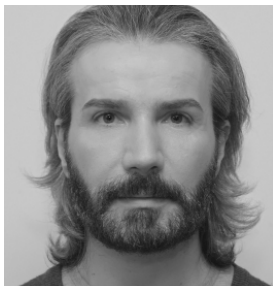
Το εν λόγω θεατρικό έργο είναι ένα ιδιαίτερο ψυχόδραμα που σκοπό έχει μέσα από την προβολή μιας ομολογουμένως, αρκετά ακραίας ιστορίας, να ωθήσει το κοινό στο να αντιληφθεί τις ολέθριες επιπτώσεις που μπορεί να έχει τόσο ο ατέρμονος κύκλος της ενδοοικογενειακής βίας, όσο και η σιωπή του περιγυρου η οποία μεταφράζεται άλλοτε ως συνενοχή και άλλοτε, ακόμα και ως ηθική αυτουργία.

Το θεατρικό έργο «Σκοτεινός Πατέρας» θα αφιερωθεί στη μνήμη του αγαπημένου φίλου και μέντορά μου, σκηνοθέτη Ιωάννη Λάμπρου, ο οποίος, αν και έφυγε πολύ νέος σε ηλικία μόλις 57 ετών, άφησε πίσω του μεγάλο καλλιτεχνικό έργο ως παρακαταθήκη σε εμάς τους νεότερους.

Η απόφασή μου να τιμήσω τη μνήμη του μέσα από ένα έργο με τόσο σκληρή θεματολογία πηγάζει από το γεγονός, ότι ο Γιάννης ήταν ένας ιδιαίτερα ευαίσθητος άνθρωπος με έντονες κοινωνικές ευαισθησίες και δράση. Θεώρησα, λοιπόν, σωστό η μνήμη του να τιμηθεί μέσα από ένα έργο που υπηρετεί τόσο κοινωνικό, όσο και φιλανθρωπικό σκοπό.

Ελπίζω και αυτό μου το έργο όπως και αρκετά από τα προηγούμενα να καταφέρει να βρει το δρόμο του και σύντομα να μπορέσω να το μοιραστώ μαζί σας.

Σας ευχαριστώ θερμά για το χρόνο που μου αφιερώσατε και για την τιμή που μας κάνετε με το να παρευρίσκεστε σήμερα εδώ.

Αλέξανδρος Μαυρόγιαννης

Ο Αλέξανδρος Μαυρόγιαννης είναι σεναριογράφος, θεατρικός συγγραφέας, σκηνοθέτης και ηθοποιός. Σπούδασε filmmaking στο London Film Academy (L.F.A.).

Έχει γράψει θεατρικά έργα που έχουν βραβευτεί από το Υπουργείο Πολιτισμού και το Igor Festival, καθώς και σενάρια για μικρού μήκους ταινίες.

Έχει διδάξει την τεχνική “Visual Understanding και Αισθητικής στον Κινηματογράφο” και έχει εργαστεί ως Conceptual Artist, Creative και Art Director σε θέατρο, κινηματογράφο, τηλεόραση, καθώς και σε εκπαιδευτικά ιδρύματα ως καθηγητής.

Το θεατρικό του έργο, Πριγκίπισσες, ένα παραμύθι για το trafficking, ανέβηκε για δύο επιτυχημένες σεζόν, με sold out παραστάσεις, στον Χώρο Τέχνης και Δράσης Βρυσάκι το 2018, με την υποστήριξη του Break the Chain της A21, ΜΚΟ για την κατάργηση της εμπορίας ανθρώπων στον 21 ο αιώνα.

Το έργο έχει επίσης παρουσιαστεί σε μορφή εκπαιδευτικού δράματος σε συνεργασία με το Δήμο Αθηναίων, τον ΚΜΟΠ την ΕΑΤΑ και τον ΟΠΑΝΔΑ στα πλαίσια του ευρωπαϊκού προγράμματος You.Change.Com - Empowering Young Disadvantaged Individuals to Trigger Change in their Communities.

Θα ξεκινήσουμε απευθείας με το μονόλογο και θα πω δυο λόγια στο τέλος.

Η ηθοποιός Νίκη Μαυροειδή ερμηνεύει έναν μονόλογο από το θεατρικό έργο του Αλέξανδρου Μαυρόγιαννη “Πριγκίπισσες” ένα παραμύθι για το trafficking.

Ποτέ δεν είχα φίλες! Ακόμα κι αυτές που τις φωνάζω έτσι, αρχίδια! Κάνουμε τα κοριτσιίστικα όταν συναντιόμαστε, φωνές, αγκαλιές, φιλία στα χείλια, με γεύση όμως από το τοιμπούκι που μόλις πήρα από τον γκόμενο τους. Κι όταν μας παίρνει αρπάζουμε η μια από την άλλη από γκόμενο, μέχρι λεφτά. Είμαστε τα καλύτερα φτυάρια για θάψιμο όταν κάποια λείπει. Κατά τα άλλα, φίλες κολλητές! Αλλά προτιμώ να μαλλιοτραβιέμαι με τις σκροφίτσες, παρά να κάθομαι λεπτό σπίτι! Δεν γουστάρω καν να πάω ν' αλλάξω ρούχα εκεί! Σουφρώνω καμιά μπλούζα από κανένα κατάστημα και πλένω μασχάλες και μουνί στις τουαλέτες στο σχολείο, ή στην εστία, να ναι καλά τα φοιτηταριά!

Υπάρχουν μέρες που δεν το γλιτώνω, με γυρίζουν πίσω από την μέριμνα, είμαι ανήλικη ακόμα, μην τους πάθω τίποτα... Ανήλικο είναι το μάτι σου αγάμητη παλιοχοντρή, που μου έρχεσαι με το μαλλί κόκαλο και το κουστουμάκι σου να μου πεις ότι νοιάζεσαι! Έλα εσύ να μείνεις εδώ καμιά βδομαδούλα να φας τα μπουνίδια σου και κανένα πούτσο να σου πω εγώ για το ασφαλές της οικογενειακής εστίας! Αλλά ξέχασα, δεν θα έχεις το φουλ εξυπηρέτηση, ο πατερούλης δεν γαμά ξεραμένα μουνιά, όπως της μάμας μου, του αρέσουν τα μπουμπουκιασμένα με την δροσοσταλίδα.

Είμαι η αγάπη του πατερούλη. Το πάθος του! Άλλοι έχουν το ποδόσφαιρο, αυτός έχει εμένα. Θα μου πεις κοντινά παιχνίδια, κλωτσιές εκεί, κλωτσιές κι εδώ αν δεν περνά το δικό του. Απλώς στο σπίτι δεν έχουμε διαιτητή, δεν υπάρχουν κανόνες, μπάλα, δοκάρια χουλιγκάνια και παίχτες όλα ένα! Τρέξε, χτύπα, κλώτσα, όπως μπορείς, αρκεί να μπει γκολ, αυτό μετράει. Ξέρεις τι θα

πει γκολ; Στόχος το κοίταξα! Εγώ είμαι ο στόχος του πατερούλη. Μπορεί να βρίζει την μάνα μου και να την χτυπά, αλλά εγώ είμαι ο στόχος. Και καλά της κάνει! Χρόνια γίνεται αυτό και δεν έκανε τίποτα, τίποτα γαμώτο μου! Ξέρεις τι κάνει όταν αρχίζει το πανηγυράκι μας; Κλείνει πόρτες και παντζούρια, για να μην μας ακούσουν! Αυτό την νοιάζει! Από μικρή αυτό θυμάμαι ότι έκανε. Μην πουν τίποτα οι γύρω, μην ακουστεί τίποτα για το τέλειο σπιτάκι της. Είναι παλιάς κοπής, τα ανέχεται όλα!

– Αυτά συμβαίνουν! Με λίγη υπομονή (/)

(/) Υπομονή παλιοκαριόλα! Να τι κατάφερες με την υπομονή! Να σε σακατέψει στο ξύλο, γιατί εσύ είσαι η μεγαλύτερη πουτάνα, που τον αφήνει να κάνει ότι γουστάρει, που μου τον χώνει και κοιτάζεις αλλού, που ουρλιάζω και κάνει ότι δεν ακούς! Για να μην το μάθουν οι άλλοι!

Περισσότερο μισώ την μάνα μου από τον πατερούλη. Αυτός μου έμαθε και πέντε πράγματα. Στις αρχές για να κάνει ατμόσφαιρα, μου έβαζε κι έπινα να θολαίνουν όλα γύρω μου, να κάνει ήσυχια την δουλειά του. Μετά που μεγάλωσα το έριξε σε μπάφους. Έμαθα να αντέχω. Δεν είμαι σαν τα κοριτσάκια που τρεκλίζουν με σφηνάκι και τα ντρόγκια τα ‘χω καραμέλες. Ούτε μυξοκλάματα και παπαριές! Και προπάντων μου έμαθε να έχω στόχο!

Εδώ ήρθα μόνη μου. Δεν με ανάγκασε κανείς. Ξέρω τι γίνεται, δεν είμαι παρθενιάδα! Θα κάτσω και θα δουλέψω. Δουλειά είναι, σκληρή αλλά δουλειά. Εμένα ο πρώτος που με πήδηξε είναι ο πατέρα μου, ξέρω τι είναι γαμήσι, σκέτο γαμήσι, χωρίς φρου - φρου κι αρώματα! Μπιζνα είναι.

Δίνεις το μουνί σου και όσο πουλάει καλώς, μετά σπιτάκι σου.

Στο δικό σου σπίτι, στην δική σου κουζίνα, στον δικό σου καναπέ, στο δικό σου κρεβάτι που τα έχεις αγοράσει με το μουνί σου, αλλά είναι δικά σου και δε στα ‘φεραν επειδή παντρεύτηκες κάποιον να στα χώνει. Αυτό είναι μεγαλύτερη πουτανιά, έτσι μανούλα!

Αλέξανδρος Μαυρόγιαννης:

Γεια σας ονομάζομαι Αλέξανδρος Μαυρόγιαννης. Αυτό είναι ένα απόσπασμα από ένα έργο που λέγεται «Πριγκίπισσες» ένα παραμύθι για το trafficking. Πρόκειται για ιστορίες κοριτσιών, οι οποίες έχουν μπλέξει σε αυτή την κατάσταση. Είναι ένα έργο το οποίο, είναι από τα λίγα έργα που έχει αναγνωρίσει η Α21, μία ομάδα υποστήριξης γυναικών στο trafficking, που έχει την έδρα της στη Θεσσαλονίκη.

Έγινε μετά από μία αρκετά μεγάλη έρευνα πάνω από ιστορίες που έχουν ειπωθεί από γυναίκες ανά τον κόσμο. Επίσης από προσωπικές μαρτυρίες γυναικών που είχα την τύχη να μου πουν τις ιστορίες τους.

Δεν είναι όλο το έργο τόσο σκληρό. Ήταν ίσως το πιο σκληρό κομμάτι που θα μπορούσα να διαλέξω. Πιστεύω λεκτικά ότι είχε λίγες λέξεις που ήταν “δυνατές”, αλλά είναι ένας τρόπος να πεις μερικά πράγματα με το όνομά τους, να μην τα ωραιοποιούμε ή να τα κάνουμε αφαιρετικά πάρα πολύ.

Η συγκεκριμένη γυναίκα ήταν κακοποιημένη από τον πατέρα της για χρόνια. Βρήκε τη δύναμη αυτή την κακοποίηση να την κάνει επάγγελμα. Θεωρώντας ότι κατά κάποιον τρόπο θα φέρει μία ισορροπία, επειδή της ανήκει το κορμί της και το κάνει ότι θέλει, ότι μπορεί να εξισορροπήσει και την κατάσταση που της είχε συμβεί στο παρελθόν. Φυσικά αυτό ήταν ένα ψέμα όπως αποδείχτηκε κατά την πορεία.

Όσο δυνατός αν φανταστεί ότι είναι κάποιος, μπαίνει σε ψυχοφθόρα διαδικασία, γιατί φυσικά δεν είσαι μόνος σου, δεν είναι ότι ανοίγεις ένα σπίτι και θα έχεις τον κόσμο που θες και όλα πάνε αρμονικά και είναι μία μπίζνα έτσι όπως τη φαντάζεται η ίδια.

Υπάρχουν χίλιοι άλλοι δύο παράγοντες. Έπαιξε πάρα πολύ με τα ναρκωτικά γιατί έπρεπε να κατευνάσει όλο αυτό τον πόνο και

όλο αυτό το θυμό και όλο αυτό το τρόμο που είχε.

Δεν θα σας πω τι γίνεται γενικά στο έργο, θα πρέπει να το δείτε κάποια στιγμή όταν ξανανέβει.

Αν θέλετε κάποιες ερωτήσεις έχω λίγο χρόνο ακόμα νομίζω.

Σε ερώτηση ως προς τη δομή, το ύφος και το περιεχόμενο του κειμένου.

Αλέξανδρος Μαυρόγιαννης:

Ουσιαστικά έχει τη μορφή παραμυθιού. Είναι ένα παραμύθι για ενήλικες, δεν είναι για μικρότερες ηλικίες. Περιστρέφεται γύρω από την ιστορία τεσσάρων γυναικών. Έχουν μία συμβολική ονομασία: Ανατολή, Βορράς, Νότος, Δύση γιατί έρχονται από όλα τα μέρη του κόσμου αυτές οι ιστορίες.

Είναι οι γυναίκες οι οποίες συναντιούνται και δεν συναντιούνται μέσα στο έργο. Νομίζω ότι συναντιούνται περισσότερο από τα πράγματα που τους έχουν συμβεί.

Στην κάθε μία όμως, αυτό το ξεπούλημα του κορμιού τους δεν είναι αναγκαστικά δική τους απόφαση, όπως σε αυτό που είδατε τώρα.

Άλλες είναι εγκλωβισμένες σε μία κατάσταση από την παιδική ηλικία.

Μερικές δεν μπορούν να ξεχωρίσουν αυτό που τους γίνεται από μία κανονικότητα. Άλλες προσπαθούν να ξεπληρώσουν ένα χρέος.

Οπότε σε κάθε κομμάτι υπάρχει μία ανάγκη.

Μία προσπαθεί να ξεπεράσει το χρόνο από αυτό που της συμβαίνει, να βιώσει το χρόνο διαφορετικά. Να αρχίσει ο χρόνος να τρέχει πιο γρήγορα για να φτάσει στο τέλος αυτού του πράγματος.

Άλλη προσπαθεί να βρει την πραγματική αγάπη μέσα από όλο αυτό το ζήτημα, πιστεύει ότι κάπου εκεί έξω κάτι άλλο βρίσκεται.

Αυτός ο χαρακτήρας που θεωρεί ότι, αν το κάνω επάγγελμα μπορώ επίσης να το ξεπεράσω.

Υπάρχει και ένας άλλος χαρακτήρας ο οποίος χάνεται σε μία ψευδαισθήση, φτιάχνοντας ένα δικό της κόσμο, στον οποίο ζει μέσα.

Όλες, οτιδήποτε κάνουν, υπάρχει από πίσω μια άμυνα και μια εσωτερική ανάγκη να αντέξουν σε αυτό το πράγμα. Είναι κάτι που συμβαίνει χιλιάδες και εκατομμύρια φορές.

Σε μία ερώτηση σε κάποια :

- Πόσες φορές πιστεύεις ότι έχεις μπει σε αυτή τη διαδικασία;

νομίζω ότι πέρασε αρκετή ώρα χωρίς να μου απαντήσει και μου λέει:

- Δεν μπορώ να σκεφτώ αριθμό. Δηλαδή, αυτό μπορεί να μου συνέβαινε 100 φορές την ημέρα; Πόσοι πελάτες ήταν δεν ξέρω. Δεν καταλάβαινα αν είναι μέρα, αν είναι πρωί, αν είναι βράδυ, τι συμβαίνει έξω. Ήμουν κλεισμένη σε ένα δωμάτιο στο οποίο δεν υπήρχε φως. Δεν μπορούσα να καταλάβω τι γίνεται.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

Ελπίδα Μηναδάκη

Η Ελπίδα Μηναδάκη έχει σπουδάσει Δημοσιογραφία και έχει αποφοιτήσει από τη Δραματική Σχολή «Αθηναϊκή Σκηνή». Είναι κειμενογράφος, συγγραφέας παιδικών βιβλίων και σεναριογράφος. Πρόσφατα κέρδισε το 3ο Βραβείο Σεναρίου Μικρού Μήκους της Phizer σε συνεργασία με την Ένωση Σεναριογράφων Ελλάδος. Σήμερα, παρακολουθεί Master που αφορά στο Comedy Writing στο Falmouth University (on line).

Έχει εργαστεί σε διαφημιστικές εταιρίες και Μέσα Ενημέρωσης. Έχει γράψει επεισόδια για σειρές όπως, 'Ζακέτα Να Πάρεις' και Σ' αγαπάω μεν αλλά'.

Παράλληλα, διδάσκει σεμινάρια δημιουργικής γραφής και θεατρικού παιχνιδιού για παιδιά σε Σχολεία, Δήμους και Μουσεία. Είναι μέλος του Κύκλου του Ελληνικού Παιδικού Βιβλίου – Ελληνικού Τμήματος της IBBY και της Γυναικείας Λογοτεχνικής Συντροφιάς.

Επίσημος ιστοχώρος: www.elpidaminadaki.com

Έχει εκδώσει το οικολογικό παραμύθι «Λίτσα, η Σακουλίτσα», εκδόσεις Οσελότος, με θέμα την Ανακύκλωση, Η Μπαλαρίνα που δεν Χόρευε» για τη δύναμη της θέλησης και τον ζωγράφο Ντεγκά, το οποίο διασκευάστηκε θεατρικά και διακρίθηκε στο Φεστιβάλ 'Μικρό Παρίσι' , «Το Ταξίδι της Κόκκινης Ομπρέλας», εκδόσεις Κέδρος, με θέμα την Γέννηση της Αφροδίτης του Μποπιτσέλι, το οποίο ανέβηκε σε παιδική, θεατρική σκηνή για δύο συναπτά έτη, «Τα Φανταστικά Κουμπιά & η Βροχή των Αστεριών, εκδόσεις Λιβάνη, κ.ά.

Ευχαριστώ πάρα πολύ που μου κάνατε τη τιμή να είμαι εδώ σήμερα. Με λένε Ελπίδα Μηναδάκη και είμαι κειμενογράφος. Είμαι πολλά χρόνια στο χώρο της διαφήμισης. Ξεκίνησα από δημοσιογράφος σε μέσα ενημέρωσης, κατόπιν, κειμενογράφος σε διαφημιστικές εταιρίες και παράλληλα, εκτός από σενάρια, γράφω παιδικά βιβλία.

Το παιδικό βιβλίο είναι κάτι που αγαπώ πάρα πολύ. Από μικρή έγραφα ιστορίες και άρχισα να εκδίδω βιβλία από το 2011. Δεν θεωρώ τόσο σημαντικό να πω αυτά που έχω κάνει εγώ, όσο να πω κάτι άλλο που εγώ θεωρώ άξιο λόγου. Εδώ και πολλά χρόνια διδάσκω μαθήματα δημιουργικής γραφής σε παιδιά και θέλω να αναφέρω το εξής. Βλέπω πόσο σημαντικό είναι να προτρέπουμε τα παιδιά να γράφουν. Εγώ ήμουν ένα πολύ ντροπαλό παιδί, δεν μιλούσα, ήμουν πολύ μαζεμένη γενικά και κρατούσα ημερολόγιο.

Θέλω να μιλήσω καταρχάς για τη σπουδαιότητα του ημερολογίου, γι' αυτούς που θέλουν να γράφουν. Οι συγγραφείς γενικότερα, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που κατάφεραν να γίνουν μεγάλοι, ξεκίνησαν με την καταγραφή ημερολογίου. Εγώ λοιπόν επειδή ακριβώς ντρεπόμουν πάρα πολύ και δεν μιλούσα ιδιαίτερα με τα άλλα παιδιά, είχα καταφύγιο στα ημερολόγια. Μάλιστα, έχω κρατήσει μέχρι και σήμερα τρία – τέσσερα ημερολόγια, τα οποία ανακάλυψα μετά από εκκαθάριση στα πράγματα μου. Εκεί ουσιαστικά έγραψα τις πρώτες μου ιστορίες. Δεν είχα συνειδητοποιήσει ότι οι πρώτες μου ιστορίες ήταν σε μορφή ημερολογίου.

Επιπλέον, επειδή δεν μπορούσα να εκφραστώ εύκολα γιατί ντρεπόμουν, έγραφα ερωτήσεις και τις χρησιμοποιούσα για να προσεγγίσω και να μιλήσω με άλλα παιδιά. Υπάρχουν πολλά παιδιά πάρα πολύ ντροπαλά όπως εγώ που φοβούνται να πάνε να μιλήσουν γιατί δεν ξέρουν τι να πουν. Αυτός είναι ένας καλός τρόπος να ξεκινήσεις. Κάπως έτσι μου μπήκε και το δημοσιογραφικό μεράκι.

Το πρώτο στάδιο για να μάθεις να γράφεις είναι να καταγράψεις τις σκέψεις σου.

Κατέγραφα λοιπόν τις σκέψεις μου και έγραφα τις ερωτήσεις που ήθελα να κάνω για να πλησιάσω κάποιον «Πως σε λένε; Που μένεις; Από που κατάγεται; Ποια είναι τα χόμπι σου;» Μαθαίνοντας να προσεγγίζεις τους άλλους με ερωτήσεις, μπορείς να ανακαλύψεις πράγματα που να σταθούν αφορμή για ιστορίες. Έτσι σιγά σιγά αναλύεις τους χαρακτήρες που αποτελούν την αφορμή για να γράψεις την ιστορία. Αυτό λοιπόν με βοήθησε πολύ στο να αρχίσω να γράφω ιστορίες. Μάθαινα, παρατηρούσα τους ανθρώπους. Μάθαινα για τους άλλους και έτσι άρχισα να επικοινωνώ περισσότερο και να καταγράφω ουσιαστικότερα.

Αυτό που θα ήθελα λοιπόν είναι να προτρέπω τους γονείς να παροτρύνουν τα παιδιά τους να γράφουν οτιδήποτε. Τίποτα δεν είναι ασήμαντο. Η συνήθεια άλλωστε είναι η δεύτερη φύση μας. Γράφοντας, μαθαίνεις να εκφράζεσαι, ξεκινώντας από ασήμαντες λεπτομέρειες της καθημερινότητας που μπορούν να γίνουν σημαντικές στην πορεία. Είναι γεγονός ότι το εκπαιδευτικό σύστημα δε βοηθάει τα παιδιά να διατηρούν τον αυθορμητισμό τους και να μπορούν να γράφουν ελεύθερα!

Τα μαθήματα δημιουργικής γραφής στα παιδιά που πραγματοποιώ εδώ και 8 χρόνια τόσο σε σχολεία, πολυχώρους όσο και σε μουσεία και Ιδρύματα, όπως το ίδρυμα Θεοχαράκη, με το οποίο συνεργαζόμαστε εδώ και χρόνια γι' αυτόν τον σκοπό, με βοήθησαν να έρχομαι πιο κοντά τους. Με αυτή την αφορμή, το 2011 έγραψα και εξέδωσα την πρώτη μου ιστορία με τίτλο «Λίτσα η Σακουλίτσα, εκδόσεις Οσελότος με θέμα την ανακύκλωση.

Αυτό που εμένα με ενδιαφέρει σε κάθε ιστορία είναι τα παιδιά να πάρουν ένα μήνυμα. Το σημαντικότερο ότι μπορούν να καταφέρνουν τα πάντα. Αυτό το λέω μέσα από τη δική μου εμπειρία. Νόμιζα ότι δεν μπορούσα να γράφω. Εκπαιδεύσαι όμως στη πορεία γιατί δεν υπάρχει σωστό και λάθος στη γραφή.

Ό,τι και να γράψεις είναι σωστό γιατί είναι οι σκέψεις σου. Σιγά σιγά όσο το δουλεύεις, γίνεσαι καλύτερος!

Στη συνέχεια έγραψα «Το ταξίδι της κόκκινης ομπρέλας», εκδόσεις Κεδρος. Η ιστορία αφορούσε σε μια ομπρέλα που ξεχάστηκε από τον ιδιοκτήτη της στο Μουσείο Ουφίτζι στην Φλωρεντία. Το βράδυ, μόλις έφυγε ο φύλακας, μπήκε στον πίνακα «Η γέννηση της Αφροδίτης» του Σάντρο Μποτιτσέλι. Μέσα από την ιστορία τα παιδιά ψυχαγωγούνται ενώ παιδαγωγούνται, καθώς η ιστορία συνδυάζει και τέχνη με μυθολογία.

Στη συνέχεια, είχα τη χαρά να διασκευάσω το συγκεκριμένο βιβλίο και να το ανεβάσω για δύο χρόνια σε θεατρική σκηνή. Ήταν μια εξαιρετική εμπειρία να βλέπεις τους ήρωές σου να ζωντανεύουν στη σκηνή!

Ακολούθησαν κάποιες ομαδικές εκδόσεις και αργότερα, «Τα φανταστικά κουμπιά και η βροχή των αστεριών», εκδόσεις Λιβάνη, μια ιστορία που αναδεικνύει τη συνεργασία και την αγάπη στον τόπο μας, το... φανταστικοχωριό!

Για μένα, κάθε ιστορία πρέπει να έχει έναν λόγο ύπαρξης.

Ένα άλλο βιβλίο μου είναι «Η μπαλαρίνα που δεν χόρευε», εκδόσεις Υδροπλάνο. Τα παιδιά μαθαίνουν για τον ζωγράφο Ντεγκά και τη δύναμη της θέλησης, μέσα από μια ιστορία για μια μικρή μπαλαρίνα.

Ο πρωταρχικός μου στόχος είναι τα παιδιά να καταλάβουν ότι κάθε όνειρο τους μπορεί να γίνει πραγματικότητα, αρκεί να το πιστέψουν.

Παράλληλα, έχω τελειώσει δραματική σχολή την «Αθηναϊκή Σκηνή» και ασχολούμαι με μια ιδιαίτερη μορφή θέατρου που για μένα συνδυάζει τις δύο μου αγάπες. Τη χιουμοριστική γραφή και το θέατρο. Αναφέρομαι στο stand up comedy, μια μορφή τέχνης που μου αρέσει πάρα πολύ. Αυτό το είδος σου δίνει τη

δυνατότητα να διηγηθείς μια σοβαρή ιστορία με αστείο τρόπο. Το χιούμορ πάντα βοηθάει να αντιμετωπίζουμε καλύτερα την καθημερινότητά μας άλλωστε!

Δεν έχω να πω κάτι άλλο. Ευχαριστώ πάρα πολύ που με καλέσατε σήμερα εδώ. Εύχομαι να κάνουμε πολύ ωραία πράγματα όλοι μαζί, μετά από την πανδημία που ελπίζω σιγά σιγά ότι κάνει τον κύκλο της.

Όλγα Μπακοπούλου

Η Όλγα Μπακοπούλου είναι συγγραφέας, σεναριογράφος, σκηνοθέτης και φωτογράφος. Γεννήθηκε στο Johannesburg της Νοτίου Αφρικής και μεγάλωσε στην Αθήνα. Σπούδασε Κοινωνιολογία και Αγγλική Φιλολογία στο Deere - The American College of Greece και έχει μεταπτυχιακό στην Εφαρμοσμένη Παιδαγωγική από το Πανεπιστήμιο του Surrey.

Είναι μέλος της Ένωσης Σεναριογράφων από το 2016
Το 2017 ίδρυσε την οπτικοακουστική εταιρεία Photolexi.

ΕΡΓΟΓΡΑΦΙΑ

Τηλεόραση

«Από το Μικρό στο Μεγάλο» σειρά ντοκιμαντέρ, 2019

Σκηνοθεσία, σενάριο σε 2 επεισόδια

«Από το Μικρό στο Μεγάλο» σειρά ντοκιμαντέρ, 2018.

Σκηνοθεσία, σενάριο σε 3 επεισόδια

Κινηματογράφος

2021 «εν ομοιία»- Ντοκιμαντέρ, σενάριο και σκηνοθεσία.

2018 «Unvoiced»- Video Art

2017 «Μέσα από το Δέρμα» σενάριο.

2009 «Μην ξεχάσεις» σενάριο.

2009 «Music to his ears» σενάριο και σκηνοθεσία.

2008 «Πίσω από τα σύννεφα» σενάριο. Βραβείο κοινού στο Φεστιβάλ Φανταστικού Κινηματογράφου- Βαγγέλης Κοτρώνης και πρώτου αντρικού ρόλου στο Φεστιβάλ Πάτρας.

Συγγραφή:

2020 «lipstick», μυθιστόρημα, εκδόσεις Δωδώνη.

2015 «Μία ανάσα πριν», μυθιστόρημα, εκδόσεις Μπατσιούλας Momentu

Το 2005 το σενάριο για τηλεταινία «Γεια Χαρά» έλαβε το πρώτο βραβείο στον διαγωνισμό σεναρίου ΙΕΚ ΑΚΜΗ και του περιοδικού ΣΙΝΕΜΑ.

Σήμερα θα σας παρουσιάσω το δεύτερο μυθιστόρημά μου, «Lipstick», το οποίο εκδόθηκε από τις εκδόσεις Δωδώνη και κυκλοφορεί από τον Ιούνιο του 2021. Το «Lipstick» είναι ένα ιδιαίτερο βιβλίο και ο τίτλος του είναι αμφίσημος. Δεν αναφέρεται μόνο στο κραγιόν, που όντως ένα κραγιόν στο βιβλίο παίζει ρόλο στην πλοκή-χρησιμοποιείται δηλαδή ως αντικείμενο-«Lipstick», στην αργκό είναι η θηλυκή λεσβία. Οπότε το βιβλίο σαν βασική θεματολογία έχει τη γυναικεία ομοφυλοφιλία. Πέρα όμως από αυτό, υπάρχουν άλλα δύο θέματα: ο καρκίνος του στήθους και οι εξωσωματικές. Σαν επιστέγασμα όλων αυτών, το βιβλίο αναφέρεται στην απόρριψη και στην αποδοχή, τόσο την κοινωνική όσο και την προσωπική.

Σήμερα λοιπόν μαζί με τις εξαιρετες φίλες μου, τη Νίκη Μαυροειδή που θα δείτε πρώτη, την Πηνελόπη Τάτση που θα δείτε δεύτερη και τη Στέλλα Βατίστα, θα σας διαβάσουμε κάποια αποσπάσματα από το βιβλίο. Η μόνη αλλαγή και η μόνη παρέμβαση που έχω κάνει, είναι ότι από τρίτοπρόσωπα που είναι στο βιβλίο τα έχω κάνει πρωτοπρόσωπα για να γίνουν λιγάκι πιο ενδιαφέροντα και πιο «θεατρικά» για την παρουσίαση. Θα ήθελα λοιπόν να έρθει πρώτα η Νίκη, να την υποδεχτούμε.

Ανάγνωση αποσπάσματος του βιβλίου «Lipstick» από την ηθοποιό, Νίκη Μαυροειδή:

Είμαι η Αγγελική.

Είμαι 23 χρονών και δουλεύω σερβιτόρα σε αυτό το καφέ. Μόλις χθες συνάντησα εκείνη τη γυναίκα. Υγρός αέρας με χτύπησε στην πλάτη καθώς άνοιξε η πόρτα. Μαζί με τον ήχο της βροχής εισέβαλε μια βραχνή γυναικεία φωνή.

«Με βάση τη νέα τροπολογία δεν ισχύει κάτι τέτοιο. Θα καταθέσουμε πρώτα την αγωγή.»

Κρατούσε το κινητό σφιχτά και άπλωνε τα βλέμματα στα γεμάτα τραπέζια, πάνω από τις ματιές που σκάλωναν στη λεπτή μεζ καπαρντίνα της. Έβαλε την ομπρέλα της στην ομπρελοθήκη. Στο βάθος, ένα γωνιακό τραπέζι άδειαζε. «Ένα μπριοςάκι με σολομό και...» η τελευταία λέξη του πελάτη εξανεμίστηκε πίσω από τη γυναικεία φιγούρα. Διαλύθηκε από τον ήχο του τακουριού της. Δεν πρόλαβα να γράψω την παραγγελία. Η σκέψη μου βρισκόταν ήδη στο γωνιακό τραπέζι και στην καρέκλα, όπου η γυναίκα ακούμπησε την καπαρντίνα και έκλεισε το κινητό της. Να καθαρίσω, να πάω τα νερά. Η γυναίκα ίσιωσε τη πλάτη και με μια ματιά έλεγξε το χώρο.

Ο δίσκος δεν ήταν ιδιαίτερα βαρύς, αλλά ακόμη δυσκολευόμουν να τον ισορροπήσω με το ένα χέρι. Τον ακουμπούσα στον ώμο και καρδιοχτυπούσα με κάθε βήμα μη μου πέσει.

«Οι ζημιές αφαιρούνται από το μηνιάτικο», μου το είχε τονίσει ο Παύλος πριν με προσλάβει. Σάντουιτς και χυμοί στα τραπέζια πέντε και εννιά. Ο *freddo cappuccino* στον δυσαρεστημένο πελάτη και τα νερά. Γρήγορη ματιά στον χώρο.

Η γυναίκα στο γωνιακό τραπέζι καθόταν σταυροπόδι. Άνοιξε την τσάντα της και έβαλε μέσα το κινητό. Φαινόταν ότι κάτι έγραφε. Τρίφτηκε ο δίσκος στην επιφάνεια του τραπεζιού. Κουνήθηκαν τα ποτήρια από την απότομη προσγειώση. Ο πελάτης με κοίταξε αυστηρά. Η ματιά μου τρεμόπαιξε ανάμεσα στα ποτήρια και στο αγνό χαμόγελο της γυναίκας, καθώς άνοιγε την κλειστή παλάμη. Σαν κάτι να έκρυβε. Ένα παραπάνω δευτερόλεπτο κράτησα το βλέμμα μου στην παλάμη που ξέσφιξε. Στο πλαστικό καλάκι που τραβήχτηκε. Στο κόκκινο κραγιόν που στριφογυρνώντας, αναδύθηκε από το πλαστικό περίβλημα.

Δίστασα, νερό ή καφές; Το κραγιόν άγγιξε τα χείλη. Μια

νευρική σύσπαση στο χέρι μου πριν αφήσω το νερό στο τραπέζι. Γλίστρησε το κραγιόν στο πάνω χείλος. Γλίστρησε το ποτήρι από το χέρι μου, στο κάτω χείλος. Τα δάχτυλα μου ξεκλείδωσαν απότομα χωρίς λόγο. Το ποτήρι αιωρήθηκε, τα χείλη έσμιξαν σε ένα μειδίαμα. Το νερό χύθηκε στον έκκληκτο πελάτη. Τινάχτηκε όρθιος. Στάθηκα έντρομη. Έβλεπα το στόμα του να κινείται, το πρόσωπο του να συσπάται. Φώναζε, το καταλάβαινα, αλλά δεν άκουγα τίποτα.

Στα αυτιά μου οι χτύποι ξεκολλούσαν από το στήθος. Τα μάγουλα μου φλογίστηκαν. Από τα διπλανά τραπέζια οι κουβέντες διακόπηκαν απότομα. Οι ματιές τους εξερευνούσαν το ανέκφραστο πρόσωπο μου, το στόμα μου που είχε κλειδώσει. Ο Παύλος πλησίαζε, ενώ ο πελάτης είχε ήδη βγει από την καφετέρια. Άρχισα να καθαρίζω το τραπέζι βιαστικά, με κινήσεις σπασμωδικές.

«Σου έχω πει να προσέχεις», μου είπε χαμηλόφωνα τρίζοντας τα δόντια. «Πήγαινε να τελειώσεις με τις παραγγελίες, καθαρίζεις μετά».

Κράτησα το δίσκο με τα δύο χέρια για να κρύψω το τρέμουλο. Έκανα μερικά βήματα προς το μπροστινό τραπέζι. Η γυναίκα κάρφωσε το βλέμμα της πάνω μου. Ο αέρας στερεοποιήθηκε, μετατράπηκε σε ένα πηχτό αδιαπέραστο τοίχος, εμπόδισε τα βήματα μου.

Το βλέμμα της εξακολουθούσε σταθερό και ακίνητο. Η καμπύλη των χειλιών, το σχήμα τους, το χρώμα. Η γυναίκα έγειρε το κεφάλι στο πλάι. Το πρόσωπο της σοβάρεψε. Έτεινε το χέρι για να με χαιρετήσει. Σάστισα. Σταμάτησα χωρίς να μπορώ να αντιδράσω. Ακριβώς από πίσω μου ένας άντρας με προσπέρασε και πλησίασε τη γυναίκα αποφασιστικά. Έσφιξε με το χέρι του το δικό της. Κάθισε δίπλα της. «Τι θα πάρεις;» τον ρώτησε κάνοντας μου νεύμα να πλησιάσω.

Ανάγνωση αποσπάσματος του βιβλίου «Lipstick» από την

ηθοποιό, Πηνελόπη Τάτση:

Είμαι η Βίβιαν.

Στην αρχή ήταν η έκπληξη. Γουρλωμένα μάτια, σηκωμένα φρύδια. Μετά η συνειδητοποίηση. Αμήχανη, αστεία σχεδόν αντίδραση. Η Μαρίνα είχε προσπαθήσει αρχικά να κρύψει την ταραχή της. Μιλούσε με νευρικότητα κάνοντας αστεία μέχρι που φτάσαμε στο σπίτι. Από την επόμενη μέρα όμως αραιώσαν τα τηλεφωνήματα, οι επισκέψεις και οι πολλές κουβέντες.

Νόμιζα ότι χρειαζόταν λίγο περισσότερο χρόνο. Ότι θα ήθελε να το επεξεργαστεί μέσα της. Δεν ήταν εύκολο να τη θέλω τόσο πολύ. Να τη βλέπω και να μην μπορώ ούτε να την αγγίξω. Ύστερα ήταν και εκείνο το κενό, να νιώθω ανεπαρκής. Αλλά το καταλάβαινα. Με δυσκολία βέβαια, αλλά μπορούσα να το εκλογικεύσω. Πολύ περισσότερο κάτω από τις συγκεκριμένες συνθήκες.

Το να βιώνω όμως τον υποβιβασμό από φίλη, σε τυπική φιλική συμπεριφορά και τέλος, σε φόρτωμα, με έσκιζε. Σταμάτησαν οι βόλτες, τα μαθήματα, τα αυθόρμητα γέλια. Κάθε φορά που με έβλεπε, μετά από λίγο άλλαζε δρόμο. Στα τηλεφωνήματα απαντούσε η μητέρα της πάντα ψυχρά και τυπικά. Μέχρι που μου το ξέκοψε να μην ξαναπάρω. Ότι είχε πλέον μπει στην τελική ευθεία για τις πανελλήνιες και ενοχλούσα. Πως να ξεχάσω κάτι τέτοιο; Σαν να θάβω έναν φίλο ζωντανό. Ρητή η απαγόρευση, ξεκάθαρη. Αγάπη, ναι, αλλά λάθος. Το σωστό, επιτακτική ανάγκη, επιβαλλόμενη. Όποιος δεν το ακολουθεί, τιμωρείται.

Να έχεις μέσα σου τόσα να δώσεις, να προσφέρεις και να μην δέχονται από εσένα τίποτα. Να μην αξίζεις ούτε μια καλημέρα και να μην έχεις έναν άνθρωπο να μιλήσεις, να μοιραστείς. Να σε καταλάβει. Σαν να μην υπάρχουν. Λίγες εβδομάδες μετά την αποκάλυψη, στα διαλείμματα κρυφά γελάκια και πλάγιες

ματιές. Απομάκρυνση η διπλανή από το θρανίο. Βούιξε ο τόπος. Χαστούκια και φωνές για τις πομπές μου και πως θα σταθούμε στο χωριό με τέτοια ντροπή. «Καλύτερα να πάει στην Αθήνα πετύχει δεν πετύχει,» είτε χαμηλόφωνα από τη κουζίνα η μητέρα.

«Ευτυχώς που έχουμε και τον Αργύρη,» είπε με πίκρα ο πατέρας.

Κόλαση η πηχτή σιωπή στο σπίτι κατά τη διάρκεια των εξετάσεων, μονόδρομος η απόφαση. Τέλη Ιουνίου στην Αθήνα. Πρόχειρες δουλειές από τα 18. Υπόσχεση ζωής να μην κρυφτώ. Κανείς δεν έχει το δικαίωμα να σε αναγκάζει να κρύβεσαι. Να σε κάνει να φοβάσαι. Να νιώθεις άβολα. Άνοιξε την πόρτα και ανέβηκε τις σκάλες με σταθερά βήματα. Καθισμένη στο βάθος η Αγγελική με το κεφάλι γεμμένο μπροστά, τις παλάμες της να σκουπίζουν τα δάκρυα της.

«Τι έχεις;»

«Τίποτα.»

«Η Θάλεια φταίει;»

«Ούτε να με δει δεν θέλει και αυτή.»

«Οι άνθρωποι δίνουν ότι έχουν και ότι μπορούν.»

«Και αν δεν είναι αρκετό;»

«Μάλλον μαθαίνεις να ζεις με αυτό.»

Να σου στερούν ένα αξιοπρεπές αντίο. Το δικαίωμα μιας εξήγησης, τυπικής έστω. Τον σεβασμό στο άτομο σου. Για να βγουν αλώβητοι αυτοί, ατσαλάκωτοι, να μην ρισκάρουν ούτε μια τσάκιση. Εσύ έτσι και αλλιώς, χαμένος από χέρι. Τσαλακωμένος ήδη από τη στιγμή που συνειδητοποιείς ότι είσαι διαφορετικός, αλλιώτικος. Το ελαττωματικό κομματάκι

του παζλ. Τι να σε κάνουν; Μήπως θα συμπλήρωνες την εικόνα τους; Απορρίπτω Αγγελική. Απορριψη. Απορρίμματα. Κοινώς σκουπίδια. Σε πετάω. Σε ξεφορτώνομαι. Τώρα αν θα διαλέξεις να μείνεις μέσα στο σκουπιδοτενεκέ ή όχι είναι δική σου δουλειά. Ξέρεις τι λέω κάθε μέρα στον εαυτό μου Αγγελική; «Να γίνεις εσύ η γυναίκα που θα ήθελες να ερωτευτείς.»

Ανάγνωση αποσπάσματος του βιβλίου «Lipstick» από την ηθοποιό, Στέλλα Βατίστα:

Είμαι η Κατερίνα.

Έχω ένα μικρό κοριτσάκι. Έχω καρκίνο στο στήθος...

Η μυρωδιά περνούσε από τα ρουθούνια στο στόμα. Γεύση αρρώστιας, πικρή. Κατέβαινε από τον ουρανίσκο στο στομάχι. Έσταζε στις φλέβες, αποδομούσε τα κύτταρά μου. Ξεριζώνω αργά αλλά σταθερά το χαμόγελο, τη χροιά της φωνής, το ασυναίσθητο δάγκωμα του κάτω χείλους. Φρύδια σμιχτά, στόμα κλειστό, σαγόνι τρεμουλιαστό από το σφιξιμο. Ένωσα το ζεστό νερό να κυλάει στο δέρμα. Λίγο πιο καντό με τρυπούσε. Λίγο πιο κρύο με παρέλυε. Πως να παλέψω με το πόνο που ανάβλυζε από μέσα μου; Άνισος αγώνας. Σκληρός. Εχθρός που είχε διεισδύσει σε καιρία σημεία. Μέσα στα κόκαλα, στις κλειδώσεις, στους μυϊκούς ιστούς. Τον μισούσα, όσο δεν είχα ποτέ μισήσει κανέναν. Πάντα για τους άλλους. Οι δικές τους ανάγκες σημαντικές. Τα δικά τους θέλω. Τα δικά μου; Λεπίδα κοφτερή να γυαλίζει στο φως.

Το μαχαίρι να μπήγεται στο σώμα, να σκίζει τους μύες, να διαλύει τα όργανα. Θα τον αφάνιζα και ας χανόμουν μαζί του. Όχι τον πόνο, τον εαυτό μου. Έφραξε το σιφόνι. Ανέβαινε η στάθμη του νερού στα τοιχώματα της παλιάς μπανιέρας, κάλυψε η θολούρα τους αστραγάλους. Έσκυψα να καθαρίσω το σιφόνι. Να τρέξει το νερό στον σωλήνα.

Μπλεγμένες τούφες τα μαλλιά μου να φράζουν την έξοδο. Να γλιστρούν στον άσπρο σμάλτο. Μαύρα φύκια κολλημένα στη πλάτη, στους ώμους γραπωμένες πάνω μου, να μην φύγουν. Βγήκα στάζοντας. Ο ήχος του νερού από τη βρύση που είχα αφήσει ανοιχτή. Στον καθρέφτη μια στάλα διέσχισε κάθετα το γυαλί. Φιγούρα θολή από τους υδρατμούς. Με την παλάμη καθάρισα το τζάμι.

Μαλλιά αραιά, κατά τόπους. Δέρμα κρανίου, κραυγή τρομαγμένη, σπασμοί απότομοι δυνατοί. Κουλουριασμένη στην πετσέτα, στα υγρά πλακάκια. Λυγμός. Φωνές και δάκρυα. Ποια ήταν αυτή η γυναίκα; Απέναντι μου η αντανάκλαση μιας γυναίκας διαγραφόταν στον καθρέφτη ακίνητη, ανέκφραστη. Βγήκε από το τάφο και χαράχτηκε μπροστά μου.

Κώστας Μπαλαχούτης

Ο Κώστας Μπαλαχούτης είναι διακεκριμένος ερευνητής του ελληνικού τραγουδιού με πλούσια συγγραφική δραστηριότητα. Μελέτες, λευκώματα, ημερολόγια και βιογραφίες του έχουν κερδίσει την αγάπη και εκτίμηση του κοινού ενώ έχουν αποσπάσει εξαιρετικές κριτικές.

Επί μακρόν διετέλεσε υπεύθυνος ύλης του μουσικού περιοδικού «Δίφωνο» του οποίου στη συνέχεια ανέλαβε και την διεύθυνση. Επίσης υπήρξε εμπνευστής και διευθυντής του μουσικού περιοδικού «Όασις». Παράλληλα ασχολείται με την τηλεόραση (Κατάθεση Ψυχής) και το ραδιόφωνο ενώ έχει επιμεληθεί σειράς ευρηματικών δισκογραφιών έργων (συλλογές, πορτραίτα). Επίσης έχει μια σημαντική παρουσία ως στιχουργός, συνεργαζόμενος με κορυφαίους συνθέτες και ερμηνευτές, με τραγούδια που αγαπήθηκαν (Αρχιπέλαγος, Φίλα με, Κόκκινο ποτάμι).

Είναι, εδώ και δώδεκα χρόνια, καλλιτεχνικός διευθυντής στο ogdoo.gr

Γεννήθηκα σε ένα σπίτι πλημμυρισμένο από μουσική. Από τα 3 μου χρόνια, καθώς μου λένε, είχα την ικανότητα ανάμεσα σε ντάνες σαρανταπενταριών να επιλέγω το τραγούδι που μου έλεγαν, δίχως να γνωρίζω γραφή και ανάγνωση. Εικάζω ότι λόγω των πολλαπλών ακροάσεων είχα δημιουργήσει ένα δικό μου οπτικοακουστικό σύστημα. Δηλαδή ήξερα ότι το δισκάκι με τη μωβ ετικέτα και τη σύντομη αναγραφή ήταν η «Μαντουμπάλα» και το άλλο με το μπαστούνακι και τον καφέ αφαλό στο δισκάκι ήταν «Το φωμί της ξενιτιάς».

Από το πρωί μέχρι το βράδυ άκουγα μουσική, ειδικά όταν ήμουν άρρωστος, έπρεπε να παίζει το πικαπάκι από το πρωί μέχρι το βράδυ και ξανά μανά από το βράδυ ως το πρωί. Η μητέρα μου να αλλάζει δίσκους, ο πατέρας μου, και εγώ όσο προλάβαινα. Αγαπημένο μου τραγούδι ήταν το «Αν σε μαλώνει η μάνα σου ο φταιχτής είμαι εγώ». Ήταν το b side, η πίσω όψη στα ελληνικά, της μεγάλης επιτυχίας του Μάνου Παπαδάκη «Θα τα κάψω τα ρημάδια, τα λεφτά μου». Η καλή μοίρα τα έφερε αργότερα να γνωρίσω και τον Μάνο Παπαδάκη, να έχουμε δεσμούς εκτίμησης και αγάπης, να μοιραστούμε συνεντεύξεις και να θέλει να βαφτίσει ακόμα και τον γιο μου.

Όλη αυτή η σπουδή, στο δημοτικό είχε γίνει επιστήμη, γιατί από τα πέντε και έξι μου, εκεί γύρω, στις οικογενειακές μαζώξεις είχα αναλάβει το μουσικό πρόγραμμα. Ήξερα τις απαιτήσεις του καθενός από τους συγγενείς και τους φίλους. Ήξερα να μοιράζω τα ζεϊμπέκικα, τα χασάπικα, τα ρυθμικά κομμάτια, να παρεμβάλλω ακόμα και φοξ αγκλέ γιατί στη δισκογραφία τη σπιτική είχαμε από Καζαντζίδη, όπως καταλαβαίνεται, μέχρι Κλειώ Δενάρδου.

Στο γυμνάσιο το πράγμα είχε ξεφύγει. Ήμασταν πια στο μεταπτυχιακό, στο μάστερ. Όλοι οι συμμαθητές περίμεναν τις δικές μου κασέτες. Οι καθηγητές, εξαιρετικοί εκπαιδευτικοί με συμβουλευόνταν στα μαθήματα που σχετίζονταν με τη μουσική. Θυμάμαι ένα φιλόλογο, Φουρνόδαυλος, λεγόταν, κάναμε

ακροάσεις δίσκων του Θεοδωράκη, δημοτικών τραγουδιών. Μια άλλη φιλόλογος πάλι η κυρία Τσαλδάρη, εξαιρετική.

Στις εκδρομές στα πάρτι, τότε που ξεκίνησαν να γινόντουσαν, έπρεπε να πάω δίσκους -πράγμα κολακευτικό αλλά και λίγο ζόρικο γιατί είχαμε τα σκρατς μετά- και να κάνω και πρόγραμμα. Στο δε λύκειο, θυμάμαι να μπαίνω στην τάξη, να γράφω ένα τίτλο ενός τραγουδιού στον πίνακα, να γράφω ένα απόσπασμα από ένα τραγούδι, να γίνεται κουβέντα γύρω από αυτό. Ποιο είναι, ποιο δεν είναι. Εγώ ήμουν ενημερωμένος. Άκουγα Πετρίδη, άκουγα Έββην, άκουγα πειρατικούς.

Οι εκδρομές ήτανε προνόμιο μου να χιτίζονται γύρω από τις μουσικές μου επιλογές. Όλοι ήταν σίγουροι. «Ο Μπαλαχούτης έκανε καλή δουλειά» λέγανε κι εγώ ήμουν τρελαμένος από το πρωί μέχρι το βράδυ με τη μουσική. Από τα 12 μου αγόραζα, όλο το χαρτζιλίκι, πήγαινε σε δίσκους. Θυμάμαι πρώτα αγόρασα το Flowers των Rolling Stones, το Hotel California των Eagles γιατί τα Ελληνικά τα κάλυπτε ο μαμπιάς, δόξα το Θεό.

Ήρθαν και κάποια αρθράκια σε κάποιες εφημερίδες τοπικές. «Η Πόλη μας» του Χαϊδαρίου και της Αγίας Βαρβάρας... Έμενα στα Κουνέλια, εκεί που είναι και το μαγαζί του Στελλάκη Περπινιάδη, που είχε εμφανιστεί ο Στελλάκης, είχε εμφανιστεί ο Νταράλας και βέβαια και ο Βαγγέλης ο Περπινιάδης. Υπήρχε ρίζωμα γερό εκεί πέρα, τέλος πάντων, και έγγραφα στην εφημερίδα την τοπική παρουσιάζοντας προσωπικότητες της περιοχής, όπως η Βούλα Γκίκα, ο Νίκος Καρανικόλας, ο Βαγγέλης Περπινιάδης ο Στέλιος ο Βαμβακάρης και βέβαια και ο Στέλιος ο Καζαντζίδης.

Πάλι η καλή μοίρα τα 'φερε ο Στέλιος ο Καζαντζίδης να προλογίσει το πρώτο μου βιβλίο με ένα ιδιόχειρο σημείωμα και με λόγια κολακευτικά για μένα. Το βιβλίο λεγόταν «Άπονες εξουσίες - Το λαϊκό τραγούδι στη δεκαετία του 70». Μια μελέτη ήταν δηλαδή, η οποία πήγε εξαιρετικά καλά. Πώς είχε προκύψει αυτή μελέτη;

Εγώ τελείωσα τα ΤΕΙ. Παρότι ήμουν καλός μαθητής δεν έγραφα

καλά στις πανελλήνιες, δύο μαθήματα καλά, δύο σκάρτα. Πήγα στην Ιταλία για να σπουδάσω Ιατρική, δεν μου άρεσε, είχα περάσει και στα ΤΕΙ, γύρισα. Τελείωσα τα ΤΕΙ νωρίτερα κιόλας από την κανονική διάρκειά τους. Ηλεκτρολόγος υπομηχανικός και πήγα ξανά στην Ιταλία αυτή τη φορά για το Πολυτεχνείο να γίνω και ηλεκτρολόγος μηχανικός. Στη συνέχεια εκμεταλλεύτηκα ένα πρόγραμμα σαν Ιταλός φοιτητής να κάνω μεταπτυχιακό στην Ελλάδα, δεν υπήρχε ανταγωνισμός. Ήμουν σχεδόν από τους λίγους. Όταν ήρθα εδώ καταπιάστηκα με τις αγάπες μου.

Γνώρισα καλλιτέχνες, άρχισα να γράφω πια και στο περιοδικό «Πίστα» πιο έντονα. Φλέρταρα με το «Δίφωνο». Δεν προέκυπτε όμως η συνεργασία. Ήταν στις δόξες του το «Δίφωνο». Έγραφα το βιβλίο αυτό. Το «Δίφωνο», έγραψε για μένα και άρχισε να γίνεται ένας ντόρος γύρω από το όνομά μου. Έκανα τη βιογραφία του γείτονά μου του Βαγγέλη Περπινιάδη, αυτού του μύθου, την οποία προλόγισε ο Πάνος ο Γεραμάνης.

Και μια μέρα, ένας μέντορας μου θα τον έλεγα, ο Μωυσής ο Ασέρ που είχε την εταιρεία «Καθρέφτης ήχων αληθινών» και που τον συμβουλευόμουν για πράγματα και πήγαινα στην εταιρεία, προσπαθώντας να σπρώξω και κάνα στιχάκι από αυτά που έγραφα, μου λέει. «Αφού στο Δίφωνο υπάρχει μια ανακατωσούρα και δεν μπορούν να γράψουν αυτή τη στιγμή για το βιβλίο σου», δεν υπήρχε κριτικός βιβλίου, αλλάζανε πρόσωπα αλλάζανε διευθυντές, «πήγαινε να το αφήσεις εσύ εκεί ρε παιδί μου κάποιον θα βρεις, δεν μπορεί, κάτι θα σου πουν».

Έτσι πήγα στην Καλλιθέα. Όταν ανέβηκα να δώσω το βιβλίο είναι ο διευθυντής, ο νέος διευθυντής του «Διφώνου» ο Μιχάλης ο Κουμπιός, και μου λέει: «Εσύ είσαι ο Μπαλαχούτης;» Λέω, «εγώ είμαι». «Θες να αναλάβεις υπεύθυνος ύλης του περιοδικού που αναγεννιέται;»

Κι έτσι, ολοκληρώνοντας τις σπουδές μου, πολύ δυνατές για την κατηγορία μου, έχοντας πάρει και άδειες από το Εμπορικό

Επιμελητήριο, δεν κόλλησα ούτε ένα ένσημο ως μηχανικός, αλλά ξεκίνησα την ενασχόλησή μου με τη μουσική και το τραγούδι. σε μια νέα βάση πλέον. επαγγελματικά. Μάλιστα αναγκαζόμουν σε άλλα περιοδικά που έγραφα και σε άλλους διαδύλους να υπογράψω πλέον με ψευδώνυμο γιατί δεν μου επέτρεπαν από το «Δίφωνο».

Οκτώ χρόνια υπεύθυνος ύλης, διευθυντής αργότερα του περιοδικού, γέννησα κι ένα άλλο περιοδικό το «Όασις». Αυτό έγινε όταν το «Δίφωνο» πουλήθηκε στον όμιλο του Κώστα Γιαννίκου. Χάρης την ανοχή του, βρέθηκα να είμαι και διευθυντής έκδοσης του περιοδικού «Όασις» και σύμβουλος έκδοσης του περιοδικού «Δίφωνο».

Δεκαπέντε βιβλία μετρώ μέχρι στιγμής. Δεκαπέντε βιβλία που σχετίζονται με το τραγούδι, βιογραφίες επίσημες, δηλαδή μαζί με τον κάθε καλλιτέχνη. Πέρα από τον Περπινιάδη υπέγραψα και τη βιογραφία της Γιώτας Λύδια, του Χρήστου Νικολόπουλου, του Γιώργου Μαργαρίτη, του Μιχάλη Μενιδιάτη και πρόσφατα του Στράτου Διονυσίου με την οικογένειά του μαζί. Γιατί γράφουμε βιβλία για το τραγούδι, τουλάχιστον γιατί τα γράφω εγώ;

Γιατί τα τραγούδια όταν είναι τραγούδια και όχι παρατραγούδα, κρύβουν μέσα τους την ιστορία του τόπου που τα γεννάει και των ανθρώπων του. Είναι το DNA μας, είναι τα μεράκια μας, είναι οι αγάπες μας, είναι τα παράπονά μας, είναι τα όνειρά μας, είναι τα απωθημένα μας, είναι οι ήττες μας, οι ανασφάλειές μας, είναι τα πάντα. Μπορούν να περιγράψουν όλη την πορεία του τόπου αυτού από την Αρχαία Ελλάδα μέχρι σήμερα, γιατί οι τρόποι του λαϊκού τραγουδιού έχουν σχέση και με το Βυζάντιο και με τους ήχους της Αρχαίας Ελλάδας. Όμως αυτό δεν είναι το ζητούμενο μας.

Εμείς εδώ σε αυτό τον τόπο από την κούνια μέχρι και το φινάλε με τραγούδι το πηγαίνουμε. Έτσι στα βιβλία αυτά προσπαθώ να κλείνω πολιτικοκοινωνικά γεγονότα που σχετίζονται όμως με το

τραγουδι. Δηλαδή... η πορεία των πρωταγωνιστών σχετίζεται με την πορεία και τις αλλαγές που γίνονται στα χούγια μας, επίσημα και ανεπίσημα.

Γράφω όμως και στίχους. Γιατί γράφω στίχους; Για το ίδιο το χούι. Γιατί πάλι μέσα από το στίχο μπορείς να περάσεις ανάλογα πράγματα. Έχω γράψει ένα τραγούδι που το γνωρίζουν αρκετοί, είναι το «Φίλα με» σε μουσική του Χρήστου Παπαδόπουλου και το ερμηνεύει ο Σταμάτης Κραουνάκης μοναδικά.

Έχει καρφώσει δηλαδή το λόγο με την ερμηνεία του κουμπωμένο με τη μουσική. Δεν γίνεται εύκολα κάτι ανάλογο... Δύσκολα γίνονται στα τραγούδια τα νεότερα χρόνια τέτοια ωραία συνταιριάσματα. Εγώ αυτό το τραγούδι όμως που όλοι τραγουδάνε για ερωτικό, ήτανε το φινάλε ενός δίσκου που λέγεται «Ξεριζωμός». Για μένα είναι η νέα ζωή των προσφύγων που έρχονται εδώ. Γι' αυτό και...

Λες
πριν να γίνουν όλα χθες
τρέξε σ' άλλες εποχές
που ο χρόνος σταματά

Λες
να σκορπίσεις τις σκιές
της ψυχής οι εκδρομές
να 'χουν δάκρυ τη χαρά.

«Φίλα με», ο έρωτας είναι λυτρωτικός, είναι η νέα ζωή και ο έρωτας μαζί, «σαλπάρω και χάνομαι». Πρέπει να φύγουμε, φεύγουμε από την πίκρα, από τον πόνο και χαράσσουμε μια καινούργια ζωή. Χαίρομαι όμως που ο καθένας το παίρνει με το δικό του τρόπο.

Χαίρομαι γιατί μου αρέσει πολύ σαν στιχουργός ο Πυθαγόρας. Δεν παραγνωρίζω ούτε τον Τσάντα, ούτε την Ευτυχία, ούτε τον Κολοκοτρώνη, ούτε τον Μητσάκη, ούτε τον Άκη Πάνου, ούτε

το μέγα Βίρβο, ούτε τον τρανό Λευτέρη Παπαδόπουλο, ούτε τον Γκάτσο, ούτε τον Μανώλη Ρασούλη τον καινοτόμο, ούτε το Σαββόπουλο που αλλάζει τα πάντα με τον λόγο του, ούτε και τους νεότερους κατοπινούς, ούτε τον Μάνο Ελευθερίου τον ακριβό. Όμως ο Πυθαγόρας, δεν ξέρω, μιλάει στον ενικό της ψυχής μου, γιατί μπορεί να κάνει και τα μεγαλεπήβολα να φαντάζουν άμεσα. Δηλαδή μπορεί να γράφει και «Η Σμύρνη Μάνα καίγεται», «Κάθε λιμάνι και καημός», μπορεί να γράφει όμως και τον «καημό της γειτονιάς» την ίδια ώρα.

Είναι σουρεαλιστής και ρεαλιστής συνάμα, όλα τα δύσκολα τα κάνει απλά... Δηλαδή,

Τα μάζεψα τα πράγματα
μια Κυριακή χαράματα
τα φόρτωσαν στο φορτηγό
και σε άλλο σπίτι πάω εγώ
που τόσα ζήσαμε εδώ
και έλεγα στον οδηγό

Εγώ που άκουγα βραδιές
τον πόνο της ακοίμητος
τώρα κατάντησα για δεσ
ένας ανεπιθύμητος...

ή το «Υπάρχω» ή τους «Αισθηματίες» ή όλα αυτά που λέει στον «Αυγερινό», είναι κάτι άλλο Πυθαγόρας.

Αυτά που με αφορούν γύρω από το τραγούδι -γιατί όλα για μένα είναι τραγούδι, τα γεγονότα τα παγκόσμια, τα καθημερινά- τα τελευταία χρόνια -όχι λίγα, κάμποσα- εδώ και μια δωδεκαετία τα μεταφέρω στο ogdo.gr και στο [ogdoomusic group](http://ogdoomusic.group). Αυτή είναι η μετεξέλιξη για μένα και της πορείας μου αλλά και εντύπων όπως το «Δίφωνο». Το «Όγδοο» είναι ένας πόλος, ένα σημείο αναφοράς που συγκεντρώνει αγωνίες, ανησυχίες που αφορούν το τραγούδι αρχικά αλλά και τον πολιτισμό μας γενικότερα και τον ίδιο τον άνθρωπο.

Εκεί βρήκα πάλι έναν σημαντικό συνοδοιπόρο τον Νίκο τον Αναγνωστάκη, που μας έδωσε βήμα να εκφράσουμε αυτούς τους νταλκάδες γιατί και αυτός έχει ανάλογες ανησυχίες. Είναι επιχειρηματίας επιτυχημένος, αλλά είναι και σμιλεμένος ποιητής, στιχουργός, άνθρωπος, φίλος πάνω από όλα.

Ό χρόνος δεν είναι ατελείωτος ή μάλλον όπως μου έλεγε ένας ακριβός, ο Στέλιος ο Καζαντζίδης, «το πολύ και το καθόλου βλάπτουν».

Οπότε συνοψίζοντας, μισό βιογραφικό, μισό σκέψεις, μισό απόψεις, που με κεντρίζουν και με αφορούν και ως ένα βαθμό με σκιαγραφούν, πέρα από το τραγούδι, θέλω να πω ότι αυτό που μας λείπει αν θέλετε σήμερα, παρότι υπάρχει άφθονη δημιουργία είναι ο επαγγελματισμός που δίνει άλλο μανδύα στην ευαισθησία. Θα μου πείτε γίνεται αυτό; Γινότανε. Το «χύμα» καμία φορά αδικεί ακόμη και τα πιο ακριβά.

Παρόλα αυτά όπως σας είπα και πριν η δημιουργία υπάρχει. Ακούω καθημερινά υπέροχα πράγματα γεμίζει το μυαλό μου με τραγούδια που ζηλεύω, με στιχουργούς που ζηλεύω, βλέπω ταινίες που ζηλεύω. Μια άλλη μεγάλη μου λατρεία είναι ο κινηματογράφος που πάλι και εκεί υπάρχουν ανάλογες αναφορές σε σχέση με το τραγούδι. Εκεί και αν περνάει η ζωή και η καθημερινότητα και η ιστορία τόπων, λαών, ανθρώπων...

Μάλιστα, πισιρικάς έγραφα και σε ένα περιοδικό το «Cine 7» προτού ασχοληθώ με το τραγούδι ημιεπαγγελματικά και επαγγελματικά. Είχα στείλει μια επιστολή στο περιοδικό με κάποιες παρατηρήσεις και ο Δημήτρης Κολιοδήμος με διάλεξε για να συμμετέχω σε αυτό.

Ίσως πρέπει να δημιουργήσουμε πόλους ή να προκύψουν εμπνευσμένοι άνθρωποι, καλλιτέχνες, δημιουργοί, που να δημιουργούν κοινά σημεία αναφοράς ώστε να σμιγουμε νεότεροι και παλαιότεροι γύρω από αυτά, να ανταμώνουμε, να επικοινωνούμε, να ανταλλάσσουμε και να αναδημιουργούμε.

Αλεξάνδρα Μπελεγράτη

Είναι συγγραφέας, θεατρική συγγραφέας και σεναριογράφος. Αφού τελείωσε το Κλασικό Λύκειο Αρσακείου Παλαιού Ψυχικού, σπούδασε στο The American College of Greece, Deree και στη συνέχεια, σπούδασε Novel Writing στο London School of Journalism, London, & παρακολούθησε σεμινάρια, όπως το Story του Robert McKee, Storylogue on line training by Robert McKee και πολλά σεμινάρια σεναρίου.

Συνεργάστηκε με το Πανεπιστήμιο της Οκλαχόμα ως Guest Lecturer, στο μάθημα του σεναρίου. Συνεργάζεται με το Metropolitan College (affiliate of Queen Margaret University of Edinburgh), όπου διδάσκει σενάριο στο Τμήμα Σκηνοθεσίας, και ως εισηγήτρια σεμιναρίων/workshops με την Ένωση Σεναριογράφων Ελλάδος. Επίσης, είναι εισηγήτρια σεμιναρίων & workshops (δημιουργική γραφή, actors' performance) στην Αθήνα και στην Θεσσαλονίκη.

Από το 2004, γράφει βιβλία, σενάρια μικρού & μεγάλου μήκους, μεγάλου μήκους στα αγγλικά, τηλεοπτικές προτάσεις για σήριαλ & σειρές ντοκιμαντέρ στα αγγλικά, δούλεψε ως αρχισυντάκτης σε εκπομπή μαγειρικής στην τηλεόραση, ως σεναριογράφος στην τηλεόραση, έγραψε και σκηνοθέτησε σενάρια για τηλεοπτικά ντοκιμαντέρ,

Είναι μέλος της Ένωσης Σεναριογράφων Ελλάδος από το 2013.

Καληστέρα είναι ιδιαίτερη τιμή για μένα να βρίσκομαι απόψε μαζί σας. Θα προσπαθήσω να μοιραστώ μέσα από την προσωπική μου εμπειρία τη σημαντικότητα κάθε μορφής τέχνης στη ζωή μας.

Η δημιουργία κάθε είδους δεν μπορεί να δρα αποκομμένη από τα πνευματικά και καλλιτεχνικά ρεύματα της κάθε εποχής, αλλά θα πρέπει να αφογκράζεται, να πάλλεται, να νιώθει αλλά ταυτόχρονα να εκφράζει τόσα το άτομο όσο και την ίδια την κοινωνία.

Στην περίοδο της καραντίνας που οι χώροι τέχνης κάθε είδους είχαν παραμείνει κλειστοί κατέστη πρόδηλο το πόσο σημαντική και αλληλένδετη είναι η τέχνη με τη ζωή των ανθρώπων. Μέσα από την έλλειψη της, επί της ουσίας, αναδείχθηκε η αξία της όσο ποτέ άλλοτε. Κατέπεκταση μιλώντας για τη δημιουργία μέσω της γραφής είναι σημαντικό για έναν σεναριογράφο, για έναν δημιουργό, για ένα καλλιτέχνη να είναι ανοιχτός στα ερεθίσματα και στις προκλήσεις της εποχής του αλλά και όλου του κοινωνικού γίγνεσθαι.

Όπως έλεγε και ο Κορνήλιος Καστοριάδης «Διανοούμενους θεωρώ όλους εκείνους που ανεξάρτητα από το επάγγελμά τους, επιχειρούν να υπερβούν τη σφαίρα της ειδικεύσεως τους και ενδιαφέρονται ενεργά για ότι συμβαίνει στην κοινωνία».

Μιλώντας για τη δική μου προσωπική εμπειρία θα ήθελα να αναφερθώ στη συγγραφή κάποιων βιβλίων που έχω γράψει ως συγγραφέας. Το πρώτο μου βιβλίο ήταν το «Έτσι έπρεπε να γίνει».

Το δεύτερο βιβλίο ήταν «Το κουτί με τα ανθισμένα κοσμήματα», ένω έχει εκδοθεί το θεατρικό μου «Εγώ έξω από το σώμα» και θα σας μιλήσω σήμερα για ένα άλλο έργο μου το οποίο ήταν «Το σκοτεινό δάσος» και η επιρροή που είχε ο καθηγητής πανεπιστήμιου Άντριου Χόρτον. Ο Χόρτον, είναι καθηγητής πανεπιστημίου του σινεμά και μέντορας μου, ο οποίος πίστευε

τελικά περισσότερο σε μένα από ότι εγώ στον εαυτό μου, κάποια περίοδο της ζωής μου.

«Το σκοτεινό δάσος» λοιπόν είχε συζητηθεί μαζί του ένα καλοκαίρι. Του μίλησα για την επιθυμία μου να δημιουργήσω μια ιστορία που να διαδραματίζεται στην Ελλάδα, στο μέλλον.

Ήθελα να γράψω μία ιστορία για ένα νέο δυστοπικό κόσμο σε σενάριο αλλά είχα προβληματιστεί με τη διαχείριση ενός τέτοιου εγχειρήματος. Για μένα ήταν τρόμος. Παρόλα αυτά ήταν και όνειρο ζωής η δυστοπία στο μέλλον στην Ελλάδα. Μιλώντας λοιπόν μαζί του μου πρότεινε τη λύση.

«Γιατί δεν τον αναπτύσσεις πρώτα σε βιβλίο, ώστε να δημιουργήσεις αυτό τον κόσμο με κάθε λεπτομέρεια και στη συνέχεια το εξελίξεις σε σενάριο.»

Πράγματι ακολούθησα τη συμβουλή του και ήταν η σωστή συμβουλή. Ένωσα πολύ ασφαλώς με την λύση αυτή και ακολούθησε το βιβλίο το οποίο γράφτηκε μέσα σε δεκαετία. Καλώς ή κακώς γράφω τα βιβλία μου σε πολύ μακρό χρονικό διάστημα. Έτσι γράφτηκε το βιβλίο από το 2008 με τη γέννηση της κόρης μου μέχρι το 2018 όπου και εκδόθηκε τον Ιούλιο του 18 λοιπόν που έγινε η πρώτη του έκδοση. Πλέον, μιλάμε και για τη δεύτερη έκδοση του βιβλίου.

Το βιβλίο έγινε ύστερα από μία πολυετή έρευνα άρθρων και ερευνών, μία μελέτη πάνω σε κλιματολογικές αλλαγές, γεωπολιτικές αλλαγές. Ωστόσο πάνω από όλα το κέντρο μας ήταν ιστορία του ανθρώπου.

«Δεν υπάρχει αληθινή ομορφιά χωρίς τρομακτικά βάθη» είχε πει ο Φρίντριχ Νίτσε και όντως «Το σκοτεινό δάσος» μιλάει για καταστάσεις που αν και είναι τοποθετημένες στο μέλλον μοιάζουν αρκετά κοντινές. Η καταστροφή του πλανήτη από την αλόγιστη συμπεριφορά του ανθρώπου, ο τρίτος παγκόσμιος πόλεμος με αφορμή τις διαφορετικές θρησκείες, η αλλαγή του

κλίματος, ο αφανισμός του μεγαλύτερου αριθμού ανθρώπων πάνω στον πλανήτη.

Μιλάει για μελλοντικές κοινωνίες, διαφορετικές. Διάκριση των ανθρώπων σε υπάκουους και ανυπάκουους και σε όλα αυτά ανάμεσα ο άνθρωπος και η ψυχή του. Ελεξεργασμένη ψυχή ή μη. Ουσιαστικά είναι μία διαχρονική ιστορία. Η αιώνια πάλη ανάμεσα στο καλό και στο κακό, στο φως και στο σκοτάδι και οι ενδιάμεσες τους αποχρώσεις, το Απολλώνιο και το Διονυσιακό δίπολο. Μια ταλάντευση ατέρμονη εντός μας που καθορίζει τη ζωή και τις επιλογές μας. Που μπορεί να μας στοιχειώσει σε ένα δυσχερές μέλλον ή να μας ανοίξει την πύλη για ένα ελπιδοφόρο μέλλον.

Η δεκάχρονη διαδικασία συγγραφής του σκοτεινού δάσους , ήταν το επιστέγασμα της προσωπικής μου πορείας έρευνας, στοχασμού και απόπειρας εμβάθυνσης στα μύχια της ψυχής και του νου του κάθε ανθρώπου, αλλά και της πορείας της ανθρωπότητας.

Για λίγο θα μοιραστώ μαζί σας ένα κομμάτι από ένα κεφάλαιο του βιβλίου. Είναι από το κεφάλαιο “Επόμενη μέρα”, είναι προς το τέλος και η ηρωίδα είναι η Ηλέκτρα, η κόρη του αρχηγού που είναι στις Κάστες. Είναι έξω από τις Μητροπόλεις και έχει επιστρέψει πίσω αλλαγμένη έχοντας εξελίξει το character arc που λέμε εμείς και στα σενάρια και πλέον βρίσκεται πίσω από όπου ξεκίνησε και ξανά συνδέεται με τη φύση.

Ανάγνωση αποσπάσματος του διηγήματος της Αλεξάνδρα Μπελεγράτη «Σκοτεινό Δάσος» από την ίδια.

Βρισκόμουν στο δάσος ξανά, αυτή τη φορά μόνη. Το βήμα μου ήταν σταθερό. Κρατούσα ένα ξύλινο λείο κλαδί που το χα φτιάξει εγώ σα, στήριγμα. Φοβόμουν, αλλά περπατούσα. Βάδιζα στα παλιά μονοπάτια, ενώ οι τεράστιες καταπράσινες φτέρες προσπαθούσαν μάταια να μου κλείσουν το δρόμο μου από το να μπω πιο μέσα, πιο βαθιά.

Κάτι γινόταν με το δάσος στη ζωή μου είχε παίξει καταλυτικό ρόλο στην εξέλιξη μου αλλά και σε όλα τα μοιραία γεγονότα στη ζωή μου. Η γη, τα φυτά, τα τεράστια αρχαία δέντρα, τα ζώα γίνονταν μάρτυρες των μεγαλύτερων φόβων μου, των κρυφών μου επιθυμιών, της λαχτάρας μου, του θανάτου και της ζωής μου, της ίδιας μου της ύπαρξης.

Μέσα εδώ σε αυτό το απείραχτο από ανθρώπινη παρέμβαση εδώ και σχεδόν ενάμισι αιώνα δάσος, άκουγα τους ήχους, τους ψιθύρους των δέντρων, την προστασία τους. Αφουγκραζόμουν τις περπατησιές των άλλων ζώων. Ένιωθα το πράσινο, αυτό το σμαραγδί πράσινο να μπαινει μέσα στα μάτια μου, να βυθίζεται στην καρδιά μου, όπως έμπαινε ένα πυρωμένο ραβδί στην καρδιά ενός βαμπίρ. Κάθαρση.

Καταστρεφόταν επιτέλους το σκοτεινό μου κομμάτι. Ένιωθα ότι πετούσα πίσω μου τα μαύρα κομμάτια που κουβαλούσα, γινόταν καθαρός. Αισθανόμουν την ένωση με ένα παλιό αρχαίο εαυτό. Ένιωθα μία θεραπευτική δύναμη να με αγκαλιάζει. Γινόμουν καινούργια. Ενώ περπατούσα πάνω σε αρχαία μονοπάτια, πανάρχαιες μητριαρχικές μορφές με τα γυμνά τους στήθη με συνόδευαν. Ήξερα ότι βάδιζα σωστά πλέον.

Ήταν ένα είδος μυστικιστικού ταξιδιού αυτές οι επισκέψεις μου σε αυτό το μοναδικό δάσος. Στιγμές αιώνιας μύησης. Πετούσα το παλιό τομάρι, έδιωχνα τον παλιό βρώμικο εαυτό μου, σκούπιζα τα άχρηστα πάνω από την πλάτη μου, καθάριζα και έκαιγα τα υπολείμματα της υπόλοιπης ζωής μου ενώ αφηνόμουν η φύση να με εξαγνίσει.

Εκεί που περπατούσα είδα ένα μικρό κτίριο, σχεδόν ένα δωμάτιο σε μέγεθος, σκεπασμένο. Πλησίασα και αντιλήφθηκα ότι από την υγρασία και τη διάβρωση το κτίριο είχε ξεσκεπαστεί από τη μεταλλική κατασκευή, με την οποία το είχαν σκεπάσει. Χωρίς φόβο μπήκα σε αυτό χώρο. Μύριζε χώμα.

Αντίκρισα κάτι πίνακες ζωγραφικής που είχαν ανθρώπους

με χρυσό πλαίσιο γύρω από τα κεφάλια τους. Τόσο όμορφοι και αυστηροί. Παράξενο. Για να ήταν τόσο πολύ σκεπασμένο και κρυμμένο ήταν χώρος θρησκείας, λατρείας. Τόσα χρόνια περνούσα από κει μπροστά και ποτέ μου δεν είχα δει τι κρυβόταν . Τα κοίταξα, ένα σύμβολο που έμοιαζε με σταυρό. Κατάλαβα, ήταν η παλιά χριστιανική εκκλησία. Η θρησκεία των προγόνων μου.

Ένωσα το χέρι μου να με τρώει όπως όταν ήμουν μικρή που ήθελα να κλέψω λιχουδιές από την κουζίνα. Έπρεπε να ανοίξω την πόρτα. Άπλωσα το χέρι μου στο σκουριασμένο μάνταλο. Η αίσθηση ήταν παγωμένη και ναι ήταν ανοιχτή. Ο πατέρας μου έλεγε πάντα για όλα αυτά και τα μοιραζόταν στα κρυφά, αφού αν τον άκουγαν θα τον εξαφάνιζαν για πάντα.

Αυτή η φοβία τους να μην επιτρέπεται να πιστεύει κανείς πολίτης πουθενά στον κόσμο σε τίποτα μετά τον τελευταίο σαρωτικό θρησκευτικό πόλεμο... Πώς ήταν δυνατόν να μην πιστεύει κανείς σε τίποτα; Υπήρχε ανάγκη ο καθένας που αγωνιζόταν καθημερινά να βρει κάτι να πιστεύει. Ο έρωτας, το μίσος, η εξουσία, η αγάπη όλα αυτά θεοποιούνταν και από μας τους άπιστους.

Επίσης, κάποιος θα μπορούσε να θεοποιήσει ακόμη ευκολότερα το δάσος, το φως, το νερό, τον κεραυνό, όπως έκαναν οι πρώτοι άνθρωποι. Αφού ο εγκέφαλος του ανθρώπου για να εξελιχθεί σε υψηλότερα επίπεδα δόνησης θα έπρεπε να πιστέψει μέσα του. Να νιώσει το Θεό που κρύβει μέσα του. Να αποκτήσει τη δύναμη που αισθάνεται ότι του δίνει ο Θεός, το σύμπαν, οι φωτισμένοι δάσκαλοι. Όπως ήθελε ο καθένας να το νιώσει σε μία εποχή που είχαν διαλυθεί τα πάντα και δεν ήταν κακό να νομίζει κάποιος κάτι, να νιώθει κάτι αν του έκανε καλό. Αρκούσε να μην χρησιμοποιήσει την πίστη του για να κάνει κακό σε οποιονδήποτε άλλο, με όπλο την πίστη του προς το Θεό.

Πόσο λάθος ήταν αυτό που είχε συμβεί στον τελευταίο πόλεμο. Όλα έφυγαν εκτός ελέγχου. Παραφράστηκαν οι θρησκείες.

Βάζοντας ιερά λόγια στο στόμα τους, κατακρεουργούσαν άνθρωποι συνανθρώπους τους και οι άνθρωποι έγιναν όχι θηρία αλλά κτήνη. Κτήνη που έτρωγαν τις σάρκες τους, με θύματα παιδιά ασυνόδευτα, γυναίκες πονεμένες και διαλυμένες, με ηλικιωμένους που παρακαλούσαν να πεθάνουν.

Στις μέρες μας απαγορευόταν να πιστεύεις το σπιδήποτε. Όμως οι θρησκείες ζούσαν και βασιλεύαν. Στη Μητρόπολη πίστευαν στο θεό εξουσία. Εδώ στην κάστα πίστευαν στη δύναμη της φύσης. Εγώ πίστευα στον Υπεράνθρωπο που κουβαλούσε ο κάθε άνθρωπος μέσα του και αυτό θαύμαζα.

Έμεινα συγκλονισμένη. Αντίκρισα μπροστά μου ζωγραφιστό έναν άντρα κρεμασμένο από ένα σταυρό με αγκάθινο στεφάνι. Πόσο επώδυνη ήταν αυτή η θρησκεία; Γιατί πονούσε τόσο αυτός ο άνθρωπος και εγώ, γιατί ταυτιζόμουν τόσο μαζί του; Γιατί μου θύμιζε τον εαυτό μου, το ταξίδι μου μέσα στη ζωή και την εμπειρία μου με τη μητέρα αλλά και τον Ιωάννη στο δάσος; Πόνεσα πολύ που είδα αυτή την εικόνα. Μεγάλο το βάρος. Ένωθα άσχημα, ήθελα να φύγω. Ήμουν εκεί πάνω στο σταυρό κι εγώ με έναν τρόπο.

Νατάσα Μποζίνη

Ξεκίνησε την επαγγελματική της δραστηριότητα ως δημοσιογράφος-ερευνητής σε έντυπα και ηλεκτρονικά ΜΜΕ. Παράλληλα σπούδαζε σενάριο, θέατρο, σχεδιασμό τηλεοπτικών εκπομπών και ντοκιμαντέρ. Εργάζεται ως σεναριογράφος, αφηγητής, ιστορικός ερευνητής και σκηνοθέτης οπτικοακουστικών παραγωγών για την ιδιωτική, δημόσια τηλεόραση και ανεξάρτητους φορείς.

Έχει συμμετάσχει σε ντοκιμαντέρ ως σεναριογράφος (ενδεικτικά) «Προστασία των τάφων της Βεργίνας» (ΕΤ3) (Εύφημος μνεία στο Φεστιβάλ του Οργανισμού Πολιτιστικής Πρωτεύουσας Θεσσαλονίκη 1997), «Κωνσταντίνος και Χρυσήδα Καλλάρη» (ΕΤ3), «Γεώργιος Βιζηνός» «Κατίνα Παξινού» «Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης» 2008, 3 επ. στη σειρά «Καλλιτεχνικά ρεύματα» 2009, 1 επ. στη σειρά «Ι. Καποδίστριας τα πρώτα χρόνια» 2017, 9 επεισόδια «Από το Μικρό στο Μεγάλο» 2018-2019, «Το λιμάνι της Κέρκυρας στους αιώνες» 2020, «Άνθρωποι εκεί» 2022, ή ως σεναριογράφος/σκηνοθέτης «Ο ζωγράφος Αλέκος Κοντόπουλος» 2001, «Μ. Μπότσαρης για την ελευθερία» 2021, «Χαμογελάτε παρακαλώ» 2022-23, audiobooks 2011-2018 (σενάριο και ηχητική σκηνοθεσία) «Ο δρόμος του φεγγαριού» Ο. Αβραμίδη, «Νιοράντες» . Καπράνου, «Η φόνισσα» Α. Παπαδιαμάντη, «Μικρός Πρίγκιπας» Α.Σ. Εξυπερύ, «Παράλληλοι κόσμοι» Ε. Κιμωλιάτη, «Πρόσωπα Ζώα Πράγματα» Π. Αργυρίου, «Ημερολόγια Αιγαίου» Δ. Μανίνη και έχει δημιουργήσει θεατρικά έργα ιστορικού, πολιτιστικού, εκπαιδευτικού, και περιβαλλοντικού περιεχομένου όπως «Μάρκος Μπότσαρης στην αθανασία» 2018, «Μάρκος Μπότσαρης για την μητρική γη» 2019, «Ι. Καποδίστριας ακόμη άγνωστος», 2020, «Όταν δεν παίζω πεινάω-Ασπασία Παπαθανασίου» 2022-23

Η ιδέα για αυτά τα φιλολογικά σαλόνια μου ακούστηκε πολύ ωραία όταν την άκουσα από τον Αλέξανδρο Κακαβά και από την Ένωση Σεναριογράφων. Περνώντας οι μέρες και όταν είχαν προηγηθεί ότι είχαν αρχίσει να λένε και κάποιες σκέψεις τους και πως ξεκίνησαν να γράφουν, άρχισαν να με ζώνουν τα φίδια και είχα ένα δίλημμα. Θα είμαι ειλικρινής ή θα δημιουργήσω μια περσόνα η οποία θα παρουσιάσει το ότι είναι ένα πολύ ωραίο το παιχνίδι της γραφής, ένα σπουδαίο ταξίδι που όποιος ταξιδεύει, το απολαμβάνει και το αγαπάει. Κατέληξα ότι μάλλον θα πρέπει να είμαι ειλικρινής. Να ακολουθήσω και εγώ το γιατί ξεκίνησα να γράφω, τότε ξεκίνησα να γράφω.

Νομίζω ότι ο λόγος που ξεκίνησα να γράφω και που συνεχίζω να γράφω περιστασιακά, είναι όταν προκύπτουν κάποια πολύ συγκεκριμένα δεδομένα. Όταν για παράδειγμα θέλω να ξορκίσω κάτι, όταν θέλω να καταγγείλω κάτι, όταν θέλω να αποχαιρετήσω κάτι άλλο. Σίγουρα δεν γράφω για να γίνω πλούσια με τίποτα από όλα αυτά από τα οποία ασχολούμαι και αφορούν τον ίδιο χώρο, δεν θα με κάνει ποτέ πλούσια.

Έτσι λοιπόν θυμήθηκα για σήμερα, για αυτά τα λεπτά που έχουμε στη διάθεσή μας σε αυτό το σαλόνι, τα πρώτα πράγματα που έγραφα.

Θυμάμαι λοιπόν ότι τα πρώτα πράγματα που έγραφα μου κόστισαν σχεδόν μισή αποβολή, γιατί είχα καταθέσει κάποια κείμενα. Νομίζω ήταν γύρω στην Πέμπτη δημοτικού, όπου ζητούσα από τους δασκάλους μου, τότε να μου αποδείξουν για ποιο λόγο όταν λέμε πέντε εννοούμε πέντε και για ποιο λόγο όταν λέμε πράσινο εννοούμε αυτό και γιατί όταν λέμε πράσινο να μην εννοούμε αυτό, αυτό δημιούργησε κάποια βασικά προβλήματα εκείνη την εποχή.

Στη συνέχεια άρχισα να γράφω μικρές ιστορίες για ναυτικούς και μάλιστα για μάγεις σε εμπορικά καράβια, γιατί αυτός ήταν και ο επαγγελματικός μου προσανατολισμός. Πάντα ήθελα

να κάνω αυτό το επάγγελμα. Δεν το πολύ κατάφερα. Δεν μου βγάζαν ναυτικό φυλλάδιο γιατί είχα τηλεφωνήσει και τότε, στο γυμνάσιο. Μου είχαν πει από το λιμεναρχείο ότι να 'ρθείτε όταν γίνεται δεκαέξι και εμείς θα σας βγάλουμε φυλλάδιο, είχαν ελεύθερο χρόνο φαίνεται τότε και τους φάνηκε πολύ αστείο.

Έγραφα λοιπόν το πρώτο μου ποίημα και το τελευταίο γιατί εκτιμώ ότι οι άνθρωποι που είναι ποιητές, έχουν βρει πολλά μέσα τους με τον εαυτό τους και αυτό τους δίνει τη δυνατότητα να γράψουν ποίηση και να εκτεθούν.

Κάτι πολύ δύσκολο και όσο πάει γίνεται και δυσκολότερο, γιατί όλοι παίζουμε πολλούς διαφορετικούς ρόλους και απομακρυνόμαστε από την αλήθεια που χρειάζεται ο λόγος όταν αυτός πρέπει να είναι συμβολικός ποιητικός και τουλάχιστον να αντέχει στο χρόνο. Έτσι λοιπόν δεν συγκαταλέγω τον εαυτό μου στους ανθρώπους που αξίζει κάποιος να διαβάσει κάτι δικό του, γιατί είναι πολύ σημαντικότερο από κάποια άλλα.

Σήμερα που ήρθα εδώ να σας διαβάσω δυο τρία αποσπάσματα αφού τα τύπωσα διαπίστωσα ότι όλα ξεκινάνε με ένα ξόδι. Τι είναι το ξόδι; Όταν αποχαιρετούμε έναν άνθρωπο. Από τα διάφορα λοιπόν που έχω γράψει συμπωματικά τύπωσα και σε μεγάλες σελίδες γιατί δεν διαβάζονται πια τα βιβλία, είναι μικρά τα γραμματάκια. Τρία μικρά αποσπάσματα που εντελώς συμπωματικά, ελικρινά το λέω ξεκινούνε όλα με τον αποχαιρετισμό ανθρώπων.

Θα κάνω ένα διάλειμμα εδώ από το να λέω έξυπνα πράγματα. Να διαβάσω ένα μικρό διήγημα που είναι του 2020. Το έγραφα ένα πρωινό γιατί ήθελα να σαμποτάρω την ανάγκη να τελειώσω κάτι σενάρια που έπρεπε να παραδώσω και μην έχοντας άλλο τρόπο να σαμποτάρω όλο αυτό είπα να γράψω κάτι που κανείς δεν θα αγοράσει. Τελικά το έστειλα σε έναν διαγωνισμό που έτρεχε εκείνη την στιγμή βραβεύτηκε, μπήκε σε ένα βιβλίο, μου έμεινε στα χέρια, δεν τον ξαναθυμήθηκα μετά. Σήμερα λοιπόν το

τύπωσα και διαπίστωσα ότι και αυτό ακόμη που είναι του 2020 ξεκινά με τους ήρωες που συναντιούνται για να αποχαιρετήσουν έναν φίλο. Το διήγημα λέγεται «Σοκ» είναι από τα ημερολόγια καραντίνας.

Μάρτιος 2020. Ψιλόβρεχε η τελετή σεμνή, αθόρυβη, χωρίς μοιρολόγια, όλοι κρατούσαν αποστάσεις σκιαγμένοι από τον ιό που κυκλοφορούσε στις ειδήσεις. Κάτι μακρινοί συγγενείς και μερικοί εργάτες στα αμπέλια του μακαρίτη, ήταν οι μόνοι παρόντες στο ξόδι του Σωκράτη. Η σειρά του να ρίξει μια χούφτα χώμα ήρθε γρήγορα.

Ο παπάς μασούσε το ρο, αυτό του άρεσε του Μίλτου, ελάφρυνε τον πόνο της απώλειας. Βοηθούσαν και τα αγχολυτικά που είχε πάντα στο αυτοκίνητο και στο συρτάρι του γραφείου, δίπλα στο μάλτ ουίσκι.

Καργιόλη Σωκράτη, η καρέκλα σωστή διαφημιστική ζεσταίνεται από άχρηστους κώλους. Ήρθες τέρμα Θεού να γλυτώσεις το εγκεφαλικό και τσιμπήσες ανακοπή. Βιολογικές καλλιέργειες και μαλακίες, σκεφτόταν ενώ έσκυβε να πάρει μια χούφτα από το λασπωμένο χώμα. Το χέρι του λερώθηκε, ένιωσε να δονείται το κινητό του, το αγνόησε. Το κοστούμι ήταν ακριβό και η λάσπη κόκκινη.

Με το αριστερό χέρι έσφιξε παρηγορητικά το δεξί της ψηλοκάβαλης μακρινής συγγένισσάς σας, την είχε κοζάρει από νωρίς.

«Αύριο θα σας φέρω τα κλειδιά του οινοποιού, έστω και τυπικά είστε εταίρος.»

«Θα σας πάω, κρατάω τα λογιστικά». Είπε αυτή απνευστί και αναστατωμένη. Ήξερε ο Μίλτος. Σε αυτές τις 15 ημέρες θα πηδούσε. Στο μνημόσυνο ήπιε κονιάκ και άκουγε. Ήσυχος, καλοπληρωτής, από τα αμπέλια κατευθείαν σπίτι. Μαγειρέμα και χάραγμα. Εσείς κύριε Μίλτο τον γνωρίζετε χρόνια;

«Συμμαθητές, συνάδελφοι στη διαφημιστική και λίγο συνέταιροι εδώ στο οινοποιείο» τους απάντησε, ενώ σκεφτόταν για ποιον λένε;

Ο Σωκράτης νόμιζε πως το κρασί φυτρώνει σε μπουκάλια και τι είναι το χάραγμα;

«Στην υγεία του νέου «αφεντικό» φώναζαν αυτοί.

Ο Μίλτος κατάπιε την απάντηση. Ο καφετζής του έφερε τον λογαριασμό και την είδηση.

«Τα κλείουν όλα λέει και εμάς στο σπίτι.»

«Για πόσο;»

«Δεν λένε.»

Προσπάθησε να μπει στα μέιλ του από το κινητό. Η εταιρεία τηλεφωνίας γαμιόταν. Ο πολιτισμός και το αποχετευτικό δίκτυο σταματάνε πάντα στο Γέρακα Αττικής, σκέφτηκε και ζήτησε τον κωδικό σύνδεσης με το δίκτυο του καφενείου, «Καλή καρδιά»

«Έξι άσσους γράψε αφεντικό και μήηκες»

Μπήκε οι καμπάνες και τα πίτσιγκ είχαν ακυρωθεί. Η συνεργασία του είχε λυθεί. Τα μπόνους είχαν πετάξει. Πήγε στο σπίτι του Σωκράτη.

Μάταια έψαχνε για ρούτερ. Έμαθε τι είναι το χάραγμα όμως και πώς ο Σωκράτης ερμήνευσε την πενηντάχρονη ζωή του;

Στους τοίχους ξύλινα κάδρα με χαραγμένες παραστάσεις, παρωδίες από τις διαφημιστικές τους αφίσες και υπογραφή σοκ. Από το παρελθόν τους υπήρχε μονάχα μια φωτογραφία. Κουστουμαρισμένοι κρατούσαν βραβείο Platinum Award. Στο τραπέζι σκόρπια ξύλα, ρίζες, σουγιάδες, εργαλεία και μισοτελειωμένη η ίδια παράσταση σε ξύλο. Ήταν γυμνή με τα χέρια άδεια. Διάλεξε ένα αιχμηρό εργαλείο και άρχισε να σκέφτεται δημιουργικά. Τι θα έπρεπε να χαράξει για να γεμίσει

τα άδεια χέρια;

Αυτό ήταν το ξόδι του Σωκράτη. Είχε εκείνη τη στιγμή συλλάβει μια επιθυμία, να σατιρίσει μια εποχή στην Ελλάδα που ήταν πάρα πολύ σημαντικό, το έχω το κατέχω και οι άνθρωποι σύμφωνα με τα ποσά έχουν και κατέχουν, κατοχυρώνουν και μια σπουδαία θέση σημαντικότητας σε μια κοινωνία. Οπότε έπαιξα λίγο με την πανδημία τους έφερα στο μυαλό μου, τους έκανα εικόνα, γιατί όλοι εμείς που κάνουμε εικόνα τα κείμενα, αποκτούμε κάτι μεταξύ τικ και διαστροφής. Όλα τα κάνουμε εικόνα.

Ήθελα λοιπόν να πάρω κάποιον από ένα τέτοιο αστικό περιβάλλον που να παθαίνει ένα σοκ, να βρίσκεται σε ένα απομακρυσμένο χωριό μιας ελληνικής περιφέρειας και ξαφνικά να απογυμνώνεται από κάθε δυνατότητα που είχε για να είναι σημαντικός σε ένα αστικό περιβάλλον με *mult* ουσίσι, με ακριβά ρολόγια και με χάπια που τον κάνουν να μην έχει άγχος.

Θέλω τώρα να σας πάω λίγο πιο παλιά, γιατί η αγαπημένη μου διασκέδαση, είναι τα πραγματικά τεκμήρια και οι αφηγήσεις πραγματικών ιστοριών. Το να διασώσουμε τη μνήμη, να μαζέψουμε μικρά μικρά σπαράγματα και αυτά τα σπαράγματα να αποκτήσουν μια θέση σε μια λευκή σελίδα.

Πριν από μερικά χρόνια, λοιπόν, έτυχε λόγω μιας μετακόμισης, να μαζέψω και εγώ πάρα πάρα πολλά σπαράγματα και να κάνω για πρώτη φορά αρχειοθέτηση. Σε αυτή τη χώρα, όταν κάνεις αυτή τη δουλειά, πρέπει να έχει επιδότηση τουλάχιστον για τρεις βοηθούς που θα καταθέτουν σε φακέλους, αυτά τα αρχεία, τα παλιά που κανείς μέχρι τώρα δεν τα έχει βάλει σε μια τάξη για να μπορείς να τα βρεις.

Μιλώ για γενικά αρχεία του κράτους που δεν είναι ψηφιοποιημένα, για χειρόγραφα που κρύβονται σε οικογενειακά αρχεία, για την μισή Ελληνική ιστορία που ακόμη είναι διάσπαρτη σε πολλές περιοχές και σπίτια της Ελλάδας. Συνθέσαμε μαζί λοιπόν με έναν φίλο τον Μάκη τον Σεβίλογλου, ένα βιβλίο. Τον τίτλο μας τον

έδωσε ένας σπουδαίος Πόντιος.

Μας πρότεινε να το πούμε «Όλια τα “αχ” τεμέτερα, εγένταν τραγωδίας» Όλα τα αχ που έχω πει στη δική μου τη ζωή, είναι για τραγωδίες ή γίνανε τραγωδίες.

Προσπαθήσαμε να φτιάξουμε ένα βιβλίο, μια διπλή έκδοση μαζί και με ένα cd με τραγούδια. Πολλοί σπουδαίοι άνθρωποι τραγούδησαν σε αυτό για να διασώσουμε μικρές ιστορίες που είχε ο καθένας μας, είτε από τα δικά του οικογενειακά αρχεία είτε από κάποιους που μας τα είχαν εμπιστευθεί.

Εμένα τουλάχιστον από τα 16 μου χρόνια, επειδή έτυχε να πάμε συμπωματικά σε μια περιοχή που είχε πολλούς Πόντιους, η δουλειά που κάνω σήμερα εκτιμώ ότι οφείλεται στην προφορική ιστορία και σε αυτά που μου έλεγαν οι γείτονές μας τότε.

Πέρασαν πάνω από είκοσι χρόνια. Δεν είχα καταλάβει από που είχε προκύψει αυτή η ανάγκη για ντοκιμαντέρ για πραγματικές ιστορίες.

Οτιδήποτε αρκεί να είναι πραγματικό και με αφορμή αυτό το βιβλίο αναγκάστηκα και εγώ να κάνω μια εσωτερική αναζήτηση και να επιστρέψω σ εκείνα τα πρώτα χρόνια τα δεκατρία, που βρέθηκα σε μια περιοχή που μου έδινε διαρκώς χαρτάκια, φωτογραφίες και εγώ τα έβαζα σε κουτιά.

Ευτυχώς λόγω των Αιρήνων αναγκάστηκα να μετακομίσω και για εμένα αυτό μου βγήκε σε καλό και προέκυψε αυτό το βιβλίο που θα σας διαβάσω ένα μικρό απόσπασμα όσο το επιτρέπει, ο χρόνος θα σταματήσω εκεί που μας τελειώνει και ο χρόνος.

Σάββατο, 21/04/1984.

3 μμ Καλαμαριά Θεσσαλονίκης.

Με το γυαλιστερό μας Toyota Corolla φτάνουμε στην Καλαμαριά για να δούμε το νέο γυαλιστερό μας διαμέρισμα στη συμβολή

των οδών Πόντου με Ματθαίου Κωφίδη. Ο πατέρας περίμενε τη μετάθεσή του από τη Μεσοποταμία Καστοριάς στη Θεσσαλονίκη και όλοι τον συμβούλευαν να αγοράσει σπίτι στην Καλαμαριά. Την καλύτερη παραθαλάσσια περιοχή με την σύγχρονη ανοικοδόμηση και την καλή ρυμοτομία.

Εκείνο το μεγάλο Σάββατο, εμείς στο πίσω κάθισμα κολλούσαμε τα πρόσωπά μας στο παράθυρο και χαζεύαμε με περιέργεια το νέο τόπο και το αστικό τοπίο. Στην Κερασούντος, μπροστά στον ιερό Ναό Μεταμορφώσεως του Σωτήρος και την ομώνυμη οδό που θέλαμε να διασχίσουμε το αυτοκίνητο σταμάτησε.

Εκατοντάδες άνθρωποι έβγαιναν από την εκκλησία κλαίγοντας και τραγουδώντας. Δεκάδες άλλοι κρατούσαν στεφάνια τιμής και αποχαιρετισμού. Πίσω τους νεαροί άντρες ντυμένοι με ποντιακές στολές, είχαν στα χέρια τους ένα φέρετρο. Στη μνήμη μου το χρώμα του έμεινε ξανθό, ίδιο με τις λίρες των μουσικών που το ακολουθούσαν παίζοντας και επαναλαμβάνοντας ο Γώγος ζει.

Ακολουθούσαμε την πομπή, κοιτάζα γύρω τον κόσμο που την παρακολουθούσε βγαίνοντας από τα μαγαζιά τα καφενεία ή διακριτικά από τα μπαλκόνια των σπιτιών τους, όλοι σιωπηλοί όλοι βουρκωμένοι. Η μητέρα άνοιξε το παράθυρο για να ρωτήσει ποιον αποχαιρετούν; Είναι τα ξόδι του Πατριάρχη της είπε κάποιος.

Σκέφτηκα ότι σε αυτόν τον τόπο που θα έρθουμε αγαπούν πολύ τη θρησκεία και για να ξορκίσουν τον θάνατο τον τραγουδούν. Λίγη ώρα μετά θαυμάζαμε το νέο μας σπίτι, προϊόν αντιπαροχής και πλασματικής αστικής ανάπτυξης. Η πρώτη γεύση όμως από τη νέα μου πατρίδα, ήταν η εικόνα ενός κόσμου που θρηνούσε και τραγουδούσε ταυτόχρονα. Κανείς δεν μου είπε τότε η μετά στα σχολικά μου χρόνια ότι κτίστηκε σε τσαμουριά λάσπες, όπου βούλιαζαν τα πόδια των προσφύγων στην προσπάθεια να διασχίσουν, να ριζώσουν, να αγαπήσουν τη νέα γη.

Τα σχολικά βιβλία περιορίστηκαν και περιορίζονται σε μια ψυχρή παράθεση χρονολογιών και αποσταγμένων γεγονότων, αδυνατώντας ακόμα να συνδέσουν τις γενιές του χθες με αυτές του σήμερα.

Ήταν η πρώτη φορά που εμείς που ερχόμασταν από μια περιφέρεια που δεν είχε τέτοιες εικόνες είδαμε πως αυτός ο προσφυγικός κόσμος, διέσωζε την δική του μνήμη, την δική του ιστορία, αποχαιρετώντας έναν άνθρωπο μόνο τραγουδώντας.

Κάπως έτσι γράφω αληθινές ιστορίες όποτε προλαβαίνω και θα προσπαθήσω να τις συνεχίσω, διασώζοντας κομμάτια της μνήμης.

Κωνσταντίνος Μπούρας

Ο Κωνσταντίνος Μπούρας είναι συγγραφέας 42 εκδοθέντων βιβλίων, κριτικός θεάτρου και βιβλιοκριτικός. Αριστούχος διδάκτωρ του Τμήματος Μετάφρασης και Διερμηνείας του Ιονίου Πανεπιστημίου (2019). Είναι διπλωματούχος μηχανολόγος μηχανικός του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου (1985), αριστούχος του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών (1994) και κάτοχος μεταπτυχιακού διπλώματος θεατρολογίας του γαλλικού Πανεπιστημίου Paris III - La nouvelle Sorbonne (D.E.A. Etudes Théâtrales). Μεταδιδακτορικός ερευνητής στο ΕΚΠΑ και στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου. Δίδαξε το 2020 και το 2021 θεατρική κριτική στο Τμήμα Θεατρικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών. Διδάσκει πολιτιστική διαχείριση, καθώς και διαχείριση ανθρώπινου δυναμικού στη Σχολή Δημόσιας Διοίκησης. Αρθρογραφεί σε εφημερίδες και σε πολλά λογοτεχνικά περιοδικά. Θεατρικά του έργα με θέματα αρχαιοελληνικά και για την Κρίση έχουν παρασταθεί σε θέατρα τής Ελλάδας και του εξωτερικού.

Κρατώ στα χέρια μου έναν τόμο που είναι έργο ζωής, 44 χρόνια δουλειάς. Την πρώτη ανάγνωση, τους πρώτους στίχους θα χαρίσω στον φίλο Αλέξανδρο Κακαβιά. Είναι ένα ποίημα με τίτλο «Μεσσήνη». Ο Αλέξανδρος έχει παντρευτεί Καλαματιανή, απ' ό,τι μου είπε πριν. Θα διαβάσω λοιπόν τους πρώτους στίχους.

Μεσσήνη

Καταμεσής του πιο εύφορου κάμπου του κόσμου, ολάκερου, το νησί. Αγκαλιάζεται από δύο βουνά και συγκεντρώνει όλο το χρυσάφι της ελιάς, ασημόφυλλα κάτω από ήλιο, ευεργετικό με τα χέρια να κολυμπούν στις υδάτινες ροές. Τηγανητά ή ψητά με μέλι.

Τοπική λιχουδιά, όπως και τα σύκα, ο καρπός της ροδιάς, η γουρουνουπούλα θυσιασμένη για πρόγευμα μετά τη λειτουργία της Κυριακής και την απαραίτητη νηστεία για την θεία κοινωνία.

Σταματώ εδώ γιατί θα μας ανοίξει η όρεξη και από ότι βλέπω κάνουμε όλοι δίαιτα. Ένα άλλο απόσπασμα αυτό άρχισε να γράφεται στα 15 μου ήμουν ένα παιδί θαύμα λίγο βιαστικό και για αυτό γέρασα και νωρίς:

Ευχαριστώ τους καλούς ανθρώπους που με συνέτρεξαν. Ευχαριστώ τους κακούς ανθρώπους που με έκαναν καλύτερο. Δεν είναι εύκολο να κρύψεις το φως κάτω από το χαλί, αφού δεν μπόρεσαν λοιπόν να με συντρίψουν με δυνάμωσαν άθελά τους εις υγείαν των κακών για τους καλούς κρατώ μια θέση ακριβή στην καρδιά μου.

Ευτυχώς ατύχησα.

Ατυχώς ευτύχησα. Πείνασα τρώγοντας και έτρωγα πεινώντας.

Ερωτεύτηκα χωρίς αγάπη και αγάπησα χωρίς έρωτα. Πέθανα χιλιάδες φορές μέσα σε μια ώρα και όταν επιτέλους πέθανα το ρολόι είχε σταματήσει. Λαίμαργος την ηδονή αχόρταγος

για γράμματα της υπερμνησίας υπέρμαχος μπορούσα να σου απαγγείλω όλους τους αρχαίους απ' έξω. Πολλές φορές όμως δεν θυμόμυνα μήτε το όνομά μου, μήτε την ιερή λέξη για να μ αφήσουν οι φύλακες να περνάω απέναντι κάθε που με κατέβαλε της ζήσης ο πυρετός και ήταν η τόση ορμή βάρους Σισύφειο.

Και ένα τελευταίο απόσπασμα για τη συγχωρεμένη τη μάνα μου που έκλεισε 21 χρόνια στην άλλη πλευρά τη λέγανε Νίκη:

Παντρευτήκαμε για να κλείσουμε τη σειρά μας είτε εκείνη και ο παππούς ο Παύλος ήταν μολα-ϊ-μικος εννοούσε πως ανήκε σ εκείνους τους πράους της Βίβλου από τους μακαρισμούς.

Να μη χρωστάς ποτέ. Σε κανέναν.

Να σου χρωστάνε, να μη χρωστάς, να φεύγεις με το μέτωπο ψηλά, να κλείνεις την πόρτα και να φεύγεις.

Έτσι έφυγε και εκείνη.

Την είδα το βράδυ της κηδείας ολόλευκα ντυμένη στον ύπνο μου στην κορυφή ενός βουνού, να χορεύει λυτρωμένη.

Φυσικά, δεν θα σας διαβάσω 1500 σελίδες 1111 ποιήματα.

Χαίρομαι που είμαι εδώ σήμερα καταμεσής του καλοκαιριού γιατί κάθε μέρα μπορούμε πριν νυχτώσει, πριν το δειλινό να πούμε τα τελευταία μας λόγια, όπως λέει ο Σεφέρης γιατί δεν ξέρουμε αν αύριο τέτοια ώρα η ψυχή μας κάνει πανιά.

Είμαι 60 ετών. Τα έκλεισα πριν από λίγους μήνες. 21 Μαρτίου για την ακρίβεια και ακόμα σκέφτομαι τι θα γίνω όταν μεγαλώσω αν μεγαλώσω Από παιδί όμως από 5 ετών το μόνο που ήθελα να γίνω ήταν ή σκηνοθέτης και σεναριογράφος σαν τον Αλέξανδρο Κακαβά, κάτι που δεν κατάφερα μέχρι τώρα για λόγους βιοποριστικούς να επιτύχω ή συγγραφέας, κάτι που νομίζω ότι μετά από 41 βιβλία κάπου προς τα εκεί κινούμαι.

Θυμάμαι ήμουν πρώτη δημοτικού. Είχα πάει, επί χούντας νωρίς γιατί δεν υπήρχε νηπιαγωγείο, τότε, μας βάζαν ένα από τα 5 στην πρώτη Δημοτικού. Πήγαμε φθινόπωρο πρέπει να ήταν με βροχή στο Μυστρά εκδρομή από την Καλαμάτα και εκεί είδα στο περίπτερο το τουριστικό, έναν άνθρωπο που προφυλασσόταν από ένα νάιλον που το είχανε στήσει γύρω σαν κουρτίνα, να κάθεται και να σημειώνει κάτι ενώ κοιτούσε για ώρα πριν την πλάγια υπό βροχή.

Ρώτησα τη δασκάλα τη Χριστίνα τι είναι αυτός ο κύριος, τι δουλειά κάνει; Αυτός τελικά ήταν ο Ι.Μ. Παναγιωτόπουλος όπως έμαθα χρόνια αργότερα. Μου λέει αυτός ο κύριος είναι συγγραφέας.

«Α, λέω, αυτό θα γίνω όταν μεγαλώσω!». Με κοίταξε παράξενα αργότερα, όταν με συνάντησε στην κηδεία της μαμάς μου το δυο χιλιάδες ένα το θυμότανε. Της είχε κάνει εντύπωση από ένα παιδί 5 ετών και μου είπε τελικά τα κατάφερες και της είπα όχι ακόμα. Θεωρώ ότι αυτή η δουλειά το να γράφεις και να χρησιμοποιήσεις υλικό απ' την ψυχή σου είναι ένα έργο εν εξελίξει που δεν τελειώνει ούτε την τελευταία στιγμή.

Και πιστεύω ότι τους καλύτερους στίχους τους έχουμε στο μυαλό μας με την τελευταία της πνοή λίγο πριν πεθάνουμε, αλλά δεν προλαβαίνουμε να τους πούμε. Για αυτό ίσως έχω ένα άγχος κενού, *vacuum tremens*. Όχι άγχος θανάτου, τον αγαπώ τον θάνατο.

Επειδή πιστεύω ότι μπορεί να μην προλάβουμε να πούμε τα τελευταία μας λόγια πριν η ψυχή μας κάνει πανιά για την άλλη πλευρά της Αχερουσίας λίμνης. Έτσι, κάθε φορά που έχω την ευκαιρία να μιλήσω έστω και σε έναν άνθρωπο είμαι αυτές τις μέρες στο Πανθεσσαλικό Φεστιβάλ Ποίησης. Χθες διαβάσαμε στα Τρίκαλα δίπλα στον Ληθαίο ποταμό, σ' ένα ξύλινο θεατράκι ήταν άνθρωποι από άλλες χώρες. Δεν καταλάβαιναν όλοι τι λέγαμε, αλλά δεν είχε σημασία, γιατί ακούγαμε έναν Γκιώνη,

τριζόνια και ήταν μια εμπειρία μοναδική και ανεπανάληπτη κάθε φορά είναι όπως και τώρα.

Παρ' όλο που μεσολαβεί η τεχνολογία, αγαπώ την τεχνολογία, Είμαι μηχανολόγος μηχανικός είναι το πρώτο μου επάγγελμα πριν μπω στη φιλοσοφική και γίνω θεατρολόγος. Θεωρώ ότι τα βιβλία είναι ένα φετίχ, είναι κάτι που αφήνουμε πίσω μας όταν εμείς δεν είμαστε πια εδώ και το θεωρώ ιερό για αυτό διαβάζω τα βιβλία των άλλων κυρίως και είμαι κριτικός λογοτεχνίας. Ξενυχτάω, έχω βλάβει τα μάτια μου και όχι μόνο. Τα χέρια μου, τη μέση μου το σβέρκο μου και όλα αυτά γιατί θεωρώ ότι το να γράφει κανείς κάτι ανεξαρτήτως από το αποτέλεσμα είναι μια πράξη υπέρβασης του χρόνου και υπέρβασης του θανάτου. Είναι σαν να καταθέτει σε ένα αόρατο δικαστήριο ότι έζησε πώς έζησε, γιατί έζησε.

Είχα την τύχη όπως σας διάβασα πριν, να έχω από την πρώτη στιγμή πολλούς εχθρούς και να μαζέψω πολύ φθόνο γύρω μου, που αντί να με εξοντώσει και να με κάνει εξαρτημένο από ουσίες ή ο,τιδήποτε με δυνάμωσε επειδή είχα πάντα ένα πείσμα. Αυτό οφείλεται στην καταγωγή από την Καλαμάτα κι είναι έτσι επαναστατικό. «Τώρα θα σας δείξω εγώ». Ακόμα στα 60 μου κάνω 2 μεταδιδακτορικές έρευνες, τη μία την τελειώνω σε λίγο σε βιβλίο, γιατί θεωρώ ότι ποτέ δεν έχουμε μάθει τίποτα. Πάντα εξελισσόμαστε και η τεχνολογία με την τέταρτη βιομηχανική επανάσταση που διανύουμε τώρα και τη ρομποτική θα αλλάξει και την ποίηση και την τέχνη και τον κινηματογράφο. Ακόμα και το θέατρο που είναι πανάρχαια τελετουργία προς το καλύτερο. Δεν είμαι εχθρός της τεχνολογίας. Είναι ένας τρόπος να μιλάμε σε ανθρώπους που δεν θα συναντήσουμε ποτέ, ακόμα και όταν εμείς δεν θα είμαστε εδώ και για μένα αυτό είναι ιερό.

Είχα πάει σε ένα νεκροταφείο στην Κοϊμπρα της Πορτογαλίας το 1999 ίσως, δεν θυμάμαι τη χρονολογία και είδα ανάμεσα στους τάφους, τις φωτογραφίες, μου αρέσει πάντα να το κάνω αυτό, τη φωτογραφία ενός 27χρονου που είχε σκοτωθεί με το μηχανάκι

του. Ήταν σαν να περνάει από το τζάμι της κορνίζας που ήταν σκοτισμένο και να σε κοιτάει βαθιά μέσα στα μάτια της ψυχής σου. Έκανα ώρα εκεί. Κοιτώντας αυτή τη φωτογραφία και έγραφε ένα ποίημα που βγήκε σε βιβλίο το 2000.

Γιατί είπα ότι είναι σαν να έχει αποτυλώσει την ψυχή του πεθαμένου ο φωτογράφος. Αν αυτό γίνεται με την εικόνα, όταν υπάρχει και ο ήχος και όταν υπάρχει ο στίχος, τότε το πράγμα γίνεται πολύ πιο πολύπλοκο. Είναι σαν ξόρκι ενάντια στο θάνατο, στο φόβο, στην ανασφάλεια, στην αγωνία. Το ανθρώπινο είδος δεν έχει εξελιχθεί από τα σπήλαια και μετά έχει τις ίδιες ακριβώς φοβίες για το άγνωστο, για το αύριο και κυρίως για την ανημπόρια και το θάνατο κάθε φορά που πιάνει φωτιά, ένα δέντρο, νιώθουμε σαν τα ζώα, την ψυχή, την συλλογική ψυχή, να ουρλιάζει αφηνιασμένη. Κάθε φορά που πλημμυρίζουμε λόγω βροχής, κάθε φορά που γίνεται σεισμός κάθε φορά που αέρας, παίρνει τις στέγες. Είμαστε ακόμα στα σπήλαια, όμως κάποιοι από εμάς που ταχτήκαμε από μικροί να κάνουμε τέχνη το υπερβαίνουμε αυτό για λίγες στιγμές ίσως για ένα δευτερόλεπτο. Για ένα κλάσμα του δευτερολέπτου και αυτό νομίζω ότι είναι η μόνη δικαιολογία για να είμαστε ζωντανοί εμείς που έχουμε αυτό το χάρισμα ή αυτή την κατάρα και είναι το πιο ωραίο που μπορεί να κάνει ένας άνθρωπος φεύγοντας.

Να αφήσει πέντε γραμμές κάπου και περνώντας από ένα παλαιό-βιβλιοπωλείο, ένας άνθρωπος 100 χρόνια μετά να βοηθηθεί, διαβάζοντας να μην αυτοκτονήσει, να βγάλει τη μέρα του με καλύτερο και δημιουργικότερο τρόπο. Έξω από το τζάμι περνάνε παιδάκια και μας κοιτούν που κάνουμε αυτή την ιερουργία κατά τη γνώμη μου και αυτό δεν είναι ενοχλητικό. Είναι ωραίο, γιατί ξαφνικά κάτι σπάει στην καθημερινότητά τους.

Ο συνήθης ρυθμός της ζωής τους διαφοροποιείται από μερικούς αλλόκοτους ανθρώπους, όπως εγώ φαίνομαι, αλλόκοτος, γιατί κάνουμε κάτι που δεν είναι βιοποριστικό, που δεν υπακούει στην τύχη και στην αναγκαιότητα. Είναι μια συστηματική εργασία

μέσα στη ροή του χρόνου που δεν υπαγορεύεται από τις βασικές ανάγκες και τα βασικά ένστικτα. Για αυτό κάθε φορά που ένας ποιητής μου ειδικά, ένας νέος ποιητής μου στέλνει ένα βιβλίο, δεν κοιτάζω το περιεχόμενο, κοιτάζω το βιογραφικό και την προσπάθεια που έκανε αυτός ο άνθρωπος να αποτυπώσει κάποιες στιγμές υπέρβασης της ψυχής του και της συλλογικής ψυχής στο χαρτί και είμαι πάντα επιεικής στις κριτικές λογοτεχνίας, σχεδόν ποτέ όμως στις κριτικές θεάτρου, γιατί ο ηθοποιός και σκηνοθέτης κερδίζει πολύ εύκολα, όχι πάντα αναγνωρισιμότητα και δόξα.

Έτσι είμαι πιο αυστηρός με τους ανθρώπους του θεάτρου και του κινηματογράφου, όχι κακός ποτέ, γιατί αγαπώ τους καλλιτέχνες. Όμως ο ποιητής κάνει μια απεγνωσμένη απελπισμένη πράξη θανάτου, όχι πράξη ζωής. Χαλάει χρόνο, χρήμα, ενέργεια, αποκόπτεται από το περιβάλλον. Αψηφά ακόμα και τις απειλές του περιβάλλοντος.

Έχω δει ποιητές να στέκονται πάνω από μια πυρκαγιά ή από μια τρικυμία. Είχα βρεθεί σε μια φουρτούνα στη Σαμοθράκη.

Με τα μελέμια του Αυγούστου σε ένα καΐκι που παράδερνε, ξαφνικά έπιασε τον εαυτό μου χωρίς να κρατιέται από το κατάρτι από κάπου να κοιτάζει με δέος τα πανιά της γριάς. Ήταν κάτι μαρμάρινοι όγκοι από τους οποίους πέφτανε τα γλυκά νερά μέσα στην θάλασσα και για λίγο δεν σκεφτόμουν ότι μπορεί να πνιγώ εκείνη την ώρα. Έμεινα έκθαμβος απέναντι σε τόση ομορφιά και με αυτό θα ήθελα να κλείσω.

Η ποίηση είναι ένα κλάσμα κλάσματος του δευτερολέπτου και ευτυχώς το βλέπουμε πολλές φορές στον κινηματογράφο. Ποίηση δεν είναι μόνο οι γραμμένοι στίχοι, όπου ξαφνικά βλέπεις τον κόσμο με άλλο τρόπο, με άλλο μάτι και από τότε δεν μπορείς να τον ξαναδείς ποτέ με τον προηγούμενο τρόπο. Σας ευχαριστώ πολύ.

Ευχαριστώ τον Αλέξανδρο Κακαβά για την ευκαιρία που μου

έδωσε να μιλήσω μαζί σας. Εύχομαι να σας συναντήσω όλες και όλους κάποτε και να ανταλλάξουμε ενέργειες. Να περνάτε μια υπέροχη ζωή και όλα είναι ωραία όταν μέσα μας είμαστε γεμάτοι ομορφιά. Σας ευχαριστώ.

Γιάννης Ξανθόπουλος

Είμαι γεννημένος το 1958. Σπούδασα Φυσική στο Παν/μιο Αθηνών (1976-81) και στη συνέχεια σκηνοθεσία στη σχολή κιν/φου της Ευγενίας Χατζίκου (1982-85).

Σαν σεναριογράφος έγραφα για την τηλεόραση το σήριαλ, μεταφορά του βιβλίου του Χ. Χωμενίδη «Η ΦΩΝΗ» για λογαριασμό της ET1 σε σκηνοθεσία Γ. Οικονόμου. (2001)

Το 2006 έγραφα και σκηνοθέτησα την πρώτη μου μεγάλο μήκους ταινία με τίτλο «5 ΛΕΠΤΑ ΑΚΟΜΑ» με τους Βασίλη Χαραλαμπίδου, Φάνη Μουρατίδη, Παναγιώτα Βλαντή.

Το 2009 έγραφα και σκηνοθέτησα την δεύτερη μεγάλο μήκους ταινία μου, «ΟΛΑ ΘΑ ΠΑΝΕ ΚΑΛΑ» με τους Άκι Σακελλαρίου, Φαίη Ξυλά, Ορφέα Αυγουστήδη, Δημήτρη Πιατά.

Παράλληλα, τα χρόνια της μεγάλης κρίσης στον οπτικοακουστικό χώρο, ασχολήθηκα σαν σκηνοθέτης μοντάζ των τελικών επεισοδίων των reality games που κατέκλυσαν τον τηλεοπτικό χώρο. Ήμουν υπεύθυνος σκηνοθέτης μοντάζ των Survivor 1,2,3 της «Φάρμα» 1,2 και τελευταία των Master sef 1,2,3,4,5

Το 2017 (Ιανουάριος- Μάιος) ανέβηκε το θεατρικό μου έργο “ΤΟ ΖΕΥΓΑΡΙ ΤΗΣ ΧΡΟΝΙΑΣ” στο Θέατρο του Νέου Κόσμου σε δική μου σκηνοθεσία, με διανομή τους Πυγμαλίωνα Δαδακαρίδη, Ιωάννα Πηλιχού, Φώτη Θωμαΐδη και Δημήτρη Κοτζιά.

Τον Νοέμβριο του 2022 θα κυκλοφορήσει από τις Εκδόσεις Τόπος η αστυνομική μου νουβέλα «ΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΚΟΡΙΤΣΙ!».

Γεια σας, είμαι ο Γιάννης Ξανθόπουλος, Είμαι γνωστός λιγότερο ή περισσότερο, ως σκηνοθέτης και σεναριογράφος. Σήμερα προτίθεμαι να πω λίγα λόγια για ένα ευρύτερο χώρο τέχνης που έχει παράπλευρη σχέση με το οπτικοακουστικό, πάνω στο οποίο ακουμπάει θέλοντας και μη η λογοτεχνία. Πάρα πολλά κινηματογραφικά σενάρια έχουν βασιστεί σε βιβλία. Τις περισσότερες φορές, εκ του αποτελέσματος, τα βιβλία θεωρούνται καλύτερα από τα κινηματογραφικά σενάρια. Υπάρχουν ελάχιστες εξαιρέσεις.

Αυτό έχει μια εξήγηση, γιατί ενώ ο λογοτέχνης δεν περιορίζεται από απολύτως τίποτα όσον αφορά στον λόγο, αντιθέτως, το κινηματογραφικό έργο οφείλει να βρεθεί κάτω από κάποιους οικονομικούς παράγοντες στους οποίους πρέπει να υπακούσει. Παράγοντες που άλλοτε βοηθούν, αλλά τις περισσότερες φορές δεν βοηθούν την αναπαραγωγή του οποιοδήποτε λογοτεχνικού έργου.

Υπάρχει μια ρήση στους Αμερικανούς, που άκουσα σε κάποιο από τα σεμινάρια σεναρίου που είχα κάνει. Λέγανε «If you want to make a script out of a book, first of all throw the book».

Αυτό έχει ιδιαίτερη σημασία γιατί σημαίνει ουσιαστικά αυτό: Ένα βιβλίο περιέχει σκέψεις, περιέχει όνειρα, περιέχει εκτιμήσεις, ιδέες παραβολών αλλά και παρομοιώσεων. Όλα αυτά σε ένα σενάριο δεν υπάρχουν. Το σενάριο περιέχει μονάχα, τι «είδες και τι άκουσες». Δεν υπάρχει απολύτως τίποτε άλλο. Τι είδες και τι άκουσες.

Το λογοτεχνικό έργο εκ της φύσης του έχει πολύ μεγαλύτερο εύρος και αυτό είναι κάτι που εγώ τουλάχιστον άργησα να νιώσω την μεγάλη του αξία.

Έχω κάνει δύο μεγάλους μήκους ταινίες το «5 λεπτά ακόμα» και το «Όλα θα πάνε καλά» των οποίων τα σενάρια έγραψα ο ίδιος. Οι ταινίες πήγαν αρκετά καλά, ιδίως η πρώτη. Στη συνέχεια εργάστηκα μέσα στο χώρο του οπτικοακουστικού. Κυρίως σαν

σκηνοθέτης τελικού μοντάζ στα ριάλιτι, τα οποία τότε έγιναν πάρα πολύ της μόδας κάτι που συνεχίζει να ισχύει ακόμα και σήμερα. Αλλά όταν ήρθε η μεγάλη οικονομική κρίση και η μυθοπλασία κατέρρευσε ουσιαστικά στον οπτικοακουστικό χώρο, αυτοί που κυρίως επιβίωσαν ήταν όσοι έφτιαχναν reality games.

Έχω δουλέψει σχεδόν σε όλα τα πρώτα reality της εποχής εκείνης. «Survivor» 1, 2, 3 «η Φάρμα» 1, 2, 3, αλλά και στα Master sef 1,2,3,4,5. Τέλος πάντων, αυτή ήταν μια δουλειά η οποία απέδιδε κάποια χρήματα, αλλά δεν ήταν αυτό που αποζητούσα στην πραγματικότητα.

Από μικρός έγραφα μικρά διηγήματα. Αυτή μου την πρώτη αγάπη, μέσα στο διάστημα των φοιτητικών μου χρόνων, (α προπό έκανα μια μεγάλη παράκαμψη γύρω στα 6 με 7 χρόνια, σπουδάζοντας Φυσική στο Πανεπιστήμιο Αθηνών), κατάλαβα ότι θέλω να γίνω σκηνοθέτης και σεναριογράφος.

Είχα διαβάσει στα φοιτητικά μου χρόνια μια συνέντευξη του Φράνσις Φορντ Κόπολα. Σε ένα βιβλίο γραμμένο τότε στα τέλη της δεκαετίας του 70, έλεγε ότι αν κάποιος σκηνοθέτης θέλει να γίνει καλός, πρέπει να μάθει να γράφει σενάρια. Αυτό με επηρέασε πάρα πολύ και έτσι μπήκα και στο χώρο του σεναρίου. Έμεινα αρκετά χρόνια άνεργος, με την έννοια ότι αν κάποιος επιλέξει σαν επάγγελμα το να είναι σεναριογράφος ουσιαστικά επιλέγει το να είναι σχεδόν άνεργος, εκτός και αν είναι πάρα πολύ τυχερός ή αν έχει πάρα πολύ ταλέντο, ή ιδανικά, και τα δύο.

Όλα αυτά τα λέω γιατί χρόνια μετά, ξαναθυμήθηκα την πρώτη μου αγάπη, δηλαδή το να ξεκινήσω γράφοντας μικρά διηγήματα. Στη συνέχεια σκέφτηκα να ακολουθήσω έναν παράλληλο δρόμο, αυτόν της θεατρικής συγγραφής. Κάτι που επιχειρήσα εν μέσω της δεκαετίας 2010-2020. Το 2015 ολοκλήρωσα ένα θεατρικό έργο. Έγραψα ένα θεατρικό έργο, «Το Ζευγάρι της Χρονιάς» το οποίο τελικά μετά από κόπους και βάσανα κατάφερα να το ανεβάσω στο θέατρο του Νέου Κόσμου και να το σκηνοθετήσω.

Ήταν μια φοβερή εμπειρία γιατί το θεατρικό έργο περιέχει μόνο διάλογο και συμβάντα τα οποία όμως όλα μαζί οφείλουν να υπηρετούν τον διάλογο και να τον εξελίσσουν.

Το έργο πήγε ιδιαίτερα καλά. Ανεβήκαμε έξι μήνες στο θέατρο του Νέου Κόσμου με μεγάλη επιτυχία και μετά ξαναβρέθηκα σε οικονομικό κενό. Ακριβώς τότε, έτυχε να συναντήσω εντελώς τυχαία τον πρώτο μου μέντορα, ας το πούμε έτσι, τον Απόστολο Δοξιάδη ο οποίος τη στιγμή που εγώ ξεκινούσα έναν νέο δρόμο, τελειώνοντας την ιδιωτική σχολή Κινηματογράφου, αυτός ήταν σκηνοθέτης φτιάχνοντας μια ταινία. Μου ζήτησε να γίνω ο βοηθός σκηνοθέτης του, επειδή είχε δει τη δική μου πτυχιακή μικρού μήκους ταινία.

Αυτή ήταν η πρώτη μας γνωριμία χρόνια και μετά την επιτυχία του θεατρικού έργου του 2017 μου ζήτησε, αφού τα πράγματα ήταν πάρα πολύ δύσκολα οικονομικά για μένα, να γίνω ουσιαστικά βοηθός του, ένας editor δηλαδή των βιβλίων που έγραφε. Έγραφε εκείνος την πρώτη γραφή, το πρώτο draft, και στη συνέχεια πιάναμε μαζί πλέον το κείμενο και φτάναμε σε δεύτερο draft, τρίτο draft, τέταρτο draft, αφαιρώντας ή προσθέτοντας υλικό.

Αυτή ήταν μια εξαιρετικά δημιουργική δουλειά για μένα, η οποία μου έδωσε και το έναυσμα στο να ξεκινήσω να γράφω κι εγώ. Γιατί να μη δοκιμάσω, κι εγώ δηλαδή να γράψω κάτι δικό μου; Έτσι έφτασα πολύ κοντά πλέον μόλις πριν από δύο χρόνια, να σκεφτώ πλέον σοβαρά να γράψω ένα λογοτεχνικό μυθιστόρημα.

Η αλήθεια είναι ότι οι βάσεις και οι ιδέες αυτού του συγκεκριμένου μυθιστορήματος είχαν κάποτε ξεκινήσει από την ιδέα ενός σεναρίου. Άρχισα λοιπόν να το εμπλουτίζω για να το φτιάξω μια ευρύτερη ιστορία, η οποία πλέον θα περιείχε ιδέες, όνειρα, κριτική σκέψη πάνω σε διάφορα πράγματα, περιγραφές, όλα αυτά τα πράγματα που σε ένα στεγνό σενάριο δεν περιέχονται.

Πάλεψα γύρω στον ένα χρόνο να βρω εκδοτικό οίκο και τελικά

τα κατάφερα να με εγκρίνει ένας έγκυρος εκδοτικός οίκος. Είναι οι «εκδόσεις Τόπος» που εκδίδουν και άλλα βιβλία, καλά βιβλία, κι έτσι το μυθιστόρημά μου, που λέγεται «Το τελευταίο κορίτσι», έχει ήδη περάσει την πρώτη του διόρθωση, και στις αρχές Νοέμβρη πρώτα ο Θεός θα βγει στα βιβλιοπωλεία.

Δεν ξέρω τι άλλο να σας πω σε σχέση με αυτό. Αυτό που ξέρω είναι ότι για μένα η αφοσίωσή μου στην λογοτεχνική γραφή, από δω και πέρα θα είναι πολύ πιο ενθουσιώδης και πολύ πιο ενεργή. Θεωρώ ότι με απελευθερώνει από ένα σωρό πράγματα που είχαν κυρίως να κάνουν με την οικονομική δυσπραγία του οπτικοακουστικού. Και αυτό ήτανε κάτι το οποίο το θεωρούσα από την αρχή σαν εμπόδιο, αν και κάποιος μπορεί να το δει και σαν ένα θετικό πείραμα, σαν μια προσωπική μου δημιουργική εξέλιξη.

Ελπίζω και εύχομαι να πάει καλά αυτό το βιβλίο, «Το τελευταίο κορίτσι». Πρόκειται για ένα αστυνομικό μυθιστόρημα. Πάντα με ενδιέφερε το αστυνομικό με την έννοια της πλοκής, πάει να πει, ο αναγνώστης να αγωνιά για το τι θα γίνει παρακάτω. Η πραγματικότητα θα δείξει αν θα μπορέσω να προχωρήσω σ' αυτό το δρόμο. Εγώ θα συνεχίσω σίγουρα, το θέμα είναι αν οι εκδοτικοί οίκοι θα συνεχίσουν να ενδιαφέρονται για μένα. Και αν αυτό συμβεί, εγώ θα συνεχίσω αυτήν την προσπάθεια, αυτήν την νέα εμπειρία στον τομέα της λογοτεχνίας.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

Βασίλης Ξηρός

Ο Βασίλης Ξηρός γεννήθηκε στην Αθήνα το 1977. Σπούδασε Χημικός Μηχανικός στο Ε.Μ.Π. και από το 2002 εργάζεται στην Διπλωματική Υπηρεσία του Υπουργείου Εξωτερικών, έχοντας υπηρετήσει μεταξύ άλλων στη Σαγκάη, το Ριάντ και τη Σεούλ.

Έγραψε το σενάριο και σκηνοθέτησε την ταινία *A Day in the Life of a Teddy Bear*/Μια μέρα στη Σαγκάη, η οποία αποτελεί την πρώτη ελληνοκινεζική συμπαραγωγή (ελληνική διανομή από την Feelgood).

Έχει γράψει ακόμη τέσσερα κινηματογραφικά σενάρια μεγάλου μήκους, εκ των οποίων *Η Σύμβαση* (από κοινού με τον Κώστα Κωστάκο), πήρε το 2ο βραβείο καλύτερου σεναρίου μεγάλου μήκους από την Ένωση Ελλήνων Σεναριογράφων το 2021.

Το πρώτο του μυθιστόρημα «*Η ερωτική αφύπνιση ενός νέου της επαρχίας*» κυκλοφόρησε από τις Εκδόσεις Κέδρος το 2019. Έχει συγγράψει ακόμη θεατρικά, διηγήματα και στίχους και έχει παρακολουθήσει σεμινάρια υποκριτικής στο Εθνικό Θέατρο και με τον Ανδρέα Μανωλικάκη του Actor's Studio.

Ο χώρος όπου εκτυλίσσεται η ιστορία του βιβλίου θα μπορούσε να είναι ένα οποιοδήποτε χωριό της επαρχίας. Γιατί όμως στην επαρχία και γιατί την δεκαετία του εβδομήντα; Για τον απλό λόγο ότι αποτελεί την τελευταία ίσως εποχή της αθωότητας.

Η ερωτική πράξη είναι μία από τις εκφάνσεις της ανθρώπινης φύσεως που έχουν μεταβληθεί ελάχιστα ανά τις χιλιετίες, ανεξαρτήτως τόπου και εποχής. Το κοινωνικό και πολιτισμικό περιβάλλον επηρεάζει ελάχιστα δύο ανθρώπους που γυμνοί ακολουθούν τη φύση τους. Το πόσο είναι ακριβώς αυτό το ελάχιστο θα μπορούσε να αποτελέσει ένα ενδιαφέρον αντικείμενο έρευνας, στο βαθμό που υπάρχουν ιστορικά τεκμήρια και πηγές. Προς το παρόν, θα πάρουμε ωστόσο ως δεδομένο ότι από την αρχαιότητα έως και σήμερα, η πρακτική έχει μείνει σε μεγάλο βαθμό ίδια και οι πηγές σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης μάλλον ισχνές.

Για χιλιετίες οι νέοι καλούνταν να εξερευνήσουν αυτή την πτυχή της ανθρώπινης φύσης μόνοι τους, συχνά χωρίς κανένα βοήθημα. Τούτο μεταβλήθηκε ουσιαστικά με την έλευση του διαδικτύου και την ελεύθερη πρόσβαση σε πορνογραφικό υλικό κατά τα τελευταία χρόνια.

Το δικό μου ωστόσο ενδιαφέρον εστιζόταν στην προ ίντερνετ εποχή. Έπρεπε λοιπόν να ανατρέξω στην τελευταία εποχή της ανθρώπινης ιστορίας όπου ιδίως στην επαρχία δεν υπήρχε πρόσβαση στην πληροφορία. Η πρώτη φορά ήταν ένα άλμα στο κενό, στο σκοτάδι. Η (πάραι)πληροφόρηση που μπορεί να είχε ένας νέος για το τι θα συμβεί εκείνη την ώρα περιοριζόταν σε αστεία και άσεμνα στιχάκια που μπορούσε να ακούσει από τους μεγάλους.

Κατά αυτό τον τρόπο βέβαια το μυστήριο που περιέβαλλε την ερωτική πράξη την ανύψωνε ταυτόχρονα. Καθιστούσε το καρδιοχτύπι του αγνώστου ακόμα πιο έντονο. Η ερωτική πράξη συνόρευε εκτός από την λαχτάρα, με τον φόβο, την

αγωνία, το άγχος της αποτυχίας. Ταυτόχρονα όμως μπορούσε να σε ανυψώσει στα ουράνια. Αυτός ήταν ο στόχος ο βασικός, να περιγράψω αυτό το καρδιοχτύπι. Προσπάθησα φυσικά να μεταφερθώ νοητικά στην εποχή που ήμουν κι εγώ παιδί, να απομακρυνθώ από τους σημερινές δικές μου προσλαμβάνουσες.

Να θυμηθώ πώς ήταν ακριβώς αυτή η πορεία της ανακάλυψης και πάνω από όλα να είμαι ειλικρινής. Να το περιγράψω χωρίς να κρυφτώ πίσω από το δάχτυλό μου. Αυτό δεν ήταν τόσο εύκολο όσο ακούγεται, έπρεπε αρχικά να νιώσω ασφαλώς πίσω από ένα ψευδώνυμο.

Ξεκίνησα λοιπόν να γράφω αυτό το βιβλίο το 2008 όσο ζούσα στην Κορέα, στα διαλείμματα συγγραφής ενός άλλου, πιο φιλόδοξου και μεγαλεπήολου μυθιστορήματος. Τελικά, η ικανοποίηση που μου έδινε η γραφή του, με έκανε να το ολοκληρώσω μέσα σε ένα χρόνο, ευρισκόμενος πλέον στη Σαουδική Αραβία - και ενώ το άλλο μυθιστόρημα παρέμενε πάντα ανολοκλήρωτο. Ομολογώ ότι η ζωή στο πιο συντηρητικό μέρος στον πλανήτη αποτέλεσε επιπλέον κίνητρο για να μην αντισταθώ να καταγράψω τις σκηνές που μου έρχονταν στο μυαλό, συχνά με ένα πονηρό χαμόγελο ικανοποίησης αποτυπωμένο στο πρόσωπο. Έκτοτε το κείμενο, που πέρασε πάνω από σαράντα κύματα και διορθώσεις μέχρι να εμφανιστεί τελικά ο Κέδρος και να αποφασίσω ότι τελικώς τα ψευδώνυμα δεν έχουν κάποια ιδιαίτερη χρησιμότητα σήμερα. Σίγουρα δεν έπρεπε να αυτολογοκριθώ, μένοντας πιστός στην τόλμη της νιότης και ελπίζοντας ο αναγνώστης να μοιραστεί την απόλαυση που ένιωθα και ο ίδιος γράφοντας αυτό το βιβλίο.

Όταν διάβασε το βιβλίο η επιμελήτρια, χωρίς να με ξέρει καθόλου γιατί τότε ήμουν στη Σαγκάη, το πρώτο πράγμα που μου είπε στο τηλέφωνο ήταν: «Συγνώμη να σας κάνω μία ερώτηση, πόσο χρονών είστε; Μου φάνηκε ότι το έγραψε ένας νέος. Είναι σαν να τα ζείτε τώρα αυτά.» Ήταν ίσως το καλύτερο κομπλιμέντο που μπορούσα να ακούσω, μου έδωσε την επιβεβαίωση ότι πέτυχα στον στόχο μου.

Θα σας διαβάσω τώρα ένα απόσπασμα. Για να σας βάλω στην υπόθεση του χωριού που θα διαβάσω, ο νεαρός μαθητής είναι ερωτευμένος με τη δασκάλα του στο χωριό. Είναι η πρώτη του δασκάλα, αυτός είναι οκτώ χρόνων και μία χιονόπτωση, όπως αυτή που είχαμε καλή ώρα τις προάλλες στην Αθήνα, έχει αναγκάσει τη δασκάλα να παραμείνει στο χωριό, αντί να πάει στο σπίτι της. Θα φιλοξενηθεί στο σπίτι του μαθητή και πλησιάζει η ώρα του ύπνου.

Ανάγνωση αποσπάσματος του βιβλίου του Βασίλη Ξηρού «Η ερωτική αφύπνιση ενός νέου της επαρχίας» από τον ίδιο

Σταδιακά οι θόρυβοι και οι φωνές κατέπεσαν. Είχαν μείνει μόνο οι τρεις τους στο καθιστικό. Η μητέρα του έβαλε την τελευταία πινελιά γυρίζοντας τη μία άκρη της κουβέρτας και του σεντονιού προς τα έξω ώστε το κρεβάτι έδειχνε να τον καλωσορίζει. Έπειτα σηκώθηκε όρθια και περιέβλεψε τον χώρο για να βεβαιωθεί ότι όλα είναι εντάξει. Αφού έμεινε ικανοποιημένη πήγε στην κουζίνα και γύρισε με ένα ποτήρι νερό «Θα στο αφήσω εδώ μήπως διψάσεις το βράδυ» είπε στη δασκάλα.

«Έλα τώρα να σου δώσω ένα νυχτικό» πρόσθεσε και έπειτα καληνύχτισε τον Στέφανο με ένα φιλί στο μέτωπο και έσβησε το φώς.

Εκείνος εκμεταλλεύτηκε το γεγονός γδύθηκε γρήγορα γρήγορα και χώθηκε κάτω από τα σκεπάσματα. Το χειμώνα φορούσε πυτζάμες όμως εκείνη τη νύχτα τις έκρυψε στο κενό ανάμεσα στο στρώμα και στον τοίχο, γιατί είχαν ένα παιδιάστικο γαλάζιο χρώμα από απεχθανόταν. Παρόλο που βρέθηκε κάτω από δύο κουβέρτες συνειδητοποίησε ότι έτρεμε. Ήταν ένα τρέμουλο από το οποίο δεν μπορούσε να απαλλαγεί όσο και αν έτριβε τα πόδια του στο στρώμα.

Η προσμονή ξεχείλισε από μέσα του και γέμισε το άδειο δωμάτιο. Κουκουλώθηκε ώστε να δείχνει ότι κοιμάται αφήνοντας μόνο μία μικρή χαραμάδα για τα μάτια και την περίμενε. Τότε ήρθε.

Μπήκε στο δωμάτιο αθόρυβα κρατώντας στα χέρια της το νυχτικό. Φορούσε ακόμα το μαύρο πουλόβερ και την μάλλινη καφέ φούστα. Δεν φάνηκε να κοιτάζει προς το μέρος του αν και δεν μπορούσε να είναι σίγουρος μέσα στο ημίφως.

Το δωμάτιο φωτιζόταν από το γαλακτερό φως που έριχνε η λάμπα του δρόμου και περνούσε μέσα από το υφασμάτινο κουρτινάκι καθώς και από το τζάκι που σιγόκαιγε ακόμα. Ψυχρό φως θερμό φως και στη μέση εκείνη. Κάθισε στο σοφά και για λίγο έμεινε ακίνητη σαν κάτι να συλλογιζόταν. Έλειπα έτσι απλά τράβηξε το πουλόβερ με τα δύο της χέρια και το έβγαλε. Ο Στέφανος άκουγε την καρδιά του να χτυπάει τόσο δυνατά που πήγαινε να σπάσει. Κρατούσε την ανάσα του.

Η δασκάλα φορούσε ένα απλό λευκό σουτιέν. Αμέσως μετά, χωρίς να του δώσει χρόνο να συνειδητοποιήσει τι έβλεπε, με μία γρήγορη κίνηση έφερε τα δυο της χέρια στην πλάτη και την επόμενη στιγμή το πλούσιο στήθος της αποκαλύφθηκε μπροστά στα έκπληκτα μάτια του. Το θέαμα αυτό δεν διήρκησε παρά ελάχιστα μέχρι να πάρει το νυχτικό να το περάσει από το κεφάλι της και να το αφήσει να ξετυλιχθεί πάνω στο κορμί της. Όμως οι στιγμές αυτές ήταν αρκετές ώστε η εικόνα να εντυπωθεί στο μυαλό του Στέφανου και να μείνει εκεί για χρόνια μία άφθαρτη φωτογραφία.

Την ανέσυρε συχνά από το συρτάρι της μνήμης ανακαλώντας στις τέλειες εκείνες καμπύλες. Τη λευκή επιδερμίδα της σαρκός που ακτινοβολούσε λευκότητα σαν το χιόνι μες στη νύχτα καθώς και τις δύο θηλές της, μεγαλύτερες από ότι τις είχε φανταστεί να διαγράφουν ολοκάθαρα την αισθαντικότητα τους στις φωτοσκιάσεις του δωματίου.

Η δασκάλα σηκώθηκε και τράβηξε το φερμουάρ που υπήρχε στο πλάι της φούστας. Πριν όμως την κατεβάσει το ύφασμα του νυχτικού είχε ήδη πάρει τη θέση της. Τοποθέτησε τα ρούχα στην καρέκλα και στάθηκε για λίγο εκεί αναποφάσιστη. Έλειπα

έκανε τα δύο τρία βήματα που τη χώριζαν από το κρεβάτι του Στέφανου.

Εκείνος μόλις διαπίστωσε ότι δεν πήγαινε στο τζάκι αλλά ερχόταν κατευθείαν προς το μέρος του έκλεισε σφιχτά τα μάτια προσποιούμενος τον κοιμισμένο. Έτσι δεν την είδε που γονάτισε στην άκρη του στρώματος. Ένωσε μόνο την κουβέρτα να τραβιέται από το πρόσωπό του και έπειτα το απαλό άγγιγμα των δακτύλων της ανάμεσα στα μαλλιά του. Δεν συγκρατήθηκε και άνοιξε τα μάτια. Την είδε να στέκεται από πάνω του και να του χαμογελά με έκφραση αγγέλου.

Η κατατομή της φωτιζόταν από τις ζεστές ανταύγειες του τζακιού, που την έκαναν να μοιάζει πιο όμορφη από ποτέ. Ο Στέφανος δεν θα μπορούσε να γνωρίζει πως τα μάτια του είχαν διασταλεί και την κοίταζαν με δέος. Γνώριζε όμως ότι το τρέμουλο καθόλου δεν τον είχε εγκαταλείψει. Ίσως για αυτό την άκουσε να λέει με την ήρεμη φωνή της «Γιατί φοβάσαι χαζούλη;»

Δεν ήταν ακριβώς μία ερώτηση που περίμενε απάντηση την οποία εξάλλου σε καμία περίπτωση δεν θα μπορούσε να της δώσει. Ήταν μάλλον μία προσπάθεια να τον καθησυχάσει σαν να του έλεγε ότι δεν υπάρχει κανένας λόγος να φοβάται.

Έπειτα χωρίς καμία βιασύνη έσκυψε και του έδωσε ένα φιλί στο μάγουλο. Το φιλί αυτό διήρηκε τουλάχιστον ένα δευτερόλεπτο περισσότερο από τα άλλα. Έτσι μπόρεσε να νιώσει το απαλό χάδι της ανάσας της καθώς το πρόσωπό της ήταν δίπλα στο δικό του και την ελαφριά σύσπαση των χειλιών της πάνω στο μάγουλο του. Άκουσε ακόμα και τον ανεπαίσθητο ήχο του φιλιού σαν την διάρρηξη μιας φουσαλίδας που υποκύπτει στην πίεση του αέρα.

«Μη φοβάσαι. Μη φοβάσαι» συνέχισε να επαναλαμβάνει χαμηλόφωνα σαν προσευχή όπως εκείνος ο άγγελος με τον κρίνο.

Αρίσταρχος Παπαδανιήλ

Ο Αρίσταρχος Παπαδανιήλ σπούδασε Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΤΕΙ Αθήνας) και παράλληλα, Γραφιστική & Animation (AKTO/Middlesex University). Βραβευμένος σκηνοθέτης και δημιουργός κινουμένων σχεδίων. Συγγραφέας του βιβλίου «Ελληνική Πολιτική Γελοιογραφία. Η Σοβαρή Πλευρά Μιας “Αστείας” Τέχνης». Δημιουργός της σειράς φυλλοσκοπίων «Σινεμά Τσέπης: Τέλης» και του poster book «Ένας Κορίστας στην TV» (Syllipsis). Το 2005 συνίδρυσε το δημιουργικό γραφείο/εταιρεία παραγωγής Syllipsis. Ενδεικτικά έργα, οι οπτικές ταυτότητες της τηλεοπτικής σειράς «Πλάνα με Ουρά» (EPT2) και του Φεστιβάλ Δελφών «Το Λάλον Ύδωρ». Εικονογραφήσεις που δημοσιεύτηκαν σε περιοδικά και προβλήθηκαν σε τηλεοπτικές εκπομπές (The X Factor). Συνδημιουργός (σκηνοθεσία-animation) της 1ης ελληνικής εκπαιδευτικής σειράς κινουμένων σχεδίων «Ένα Γράμμα Μια Ιστορία» (Εκπαιδευτική Ραδιοηλεκτρονική Υπουργείου Παιδείας, EPT1) για την ελληνική αλφάβητο και γλώσσα, που εξελίσσεται σε διαδραστικό περιβάλλον μάθησης (MEDEA Awards: Highly commended). Βασικός ομιλητής στη σειρά βιογραφικών ντοκιμαντέρ «Από το Μικρό στο Μεγάλο» παραγωγής της Ένωσης Σεναριογράφων Ελλάδος (Βουλή Τηλεόραση) με θέμα σπουδαίους Έλληνες γελοιογράφους. Ιδρυτικό μέλος της ASIFA Hellas. Συνεπιμελητής του βιβλίου «70 Χρόνια Δημιουργίας Ελληνικών Κινουμένων Σχεδίων» (ASIFA Hellas-Greekanimation.com). Μελοποίησε και ερμήνευσε ποίηση Καβάφη στο οπτικοακουστικό επίγραμμα «Η Πόλις (Όπου Το Μάτι Μου Γυρίσω)» (Athens Animfest: Βραβείο Κοινού). Η ταινία του «Το Τραγούδι των Μοιρών» χρηματοδοτήθηκε από το Υπουργείο Πολιτισμού (Ειδικό Πρόγραμμα-Animation) μέσω του Ελληνικού Κέντρου Κινηματογράφου.

Καλησπέρα σας, ονομάζομαι Αρίσταρχος Παπαδανιήλ. Ευχαριστώ πάρα πολύ την Ένωση Σεναριογράφων Ελλάδος και τον Πρόεδρό της, τον κύριο Αλέξανδρο Κακαβά για αυτή την πρόσκληση.

Σήμερα θα μιλήσουμε λοιπόν για τέχνες, για διάφορες τέχνες, όχι μόνο το σενάριο. Η δική μου ενασχόληση με τις τέχνες, με τέχνες όπως το σκίτσο, τα κόμικς, τα κινούμενα σχέδια, η συγγραφή, οι στίχοι για παράδειγμα, η ποίηση, η ερμηνεία ακόμα, είναι μια ενασχόληση που κρύβει μια εσωτερική ανάγκη που ο πυρήνας της, είναι έννοιες όπως η ταύτιση και η ταυτότητα.

Μάλιστα, η ανάγκη μου να λειτουργήσω ως δημιουργός είναι σύμφυτη με την ανάγκη μου να ιστορήσω αυτό το βίωμα. Για να είμαι πιο σαφής, με παράδειγμα πάνω σε αυτό που σας περιγράφω, θα σας δείξω αυτό το βιβλίο. Την «Ελληνική Πολιτική Γελοιογραφία: Η Σοβαρή Πλευρά Μιας “Αστείας” Τέχνης» (Syllipsis), το οποίο είχα γράψει με την βασική ιδιότητα ενός σκιτσογράφου που αγαπάει τη γελοιογραφία και ήθελε να μιλήσει για αυτή την τέχνη και για τους εκφραστές της.

Αυτό το βιβλίο στάθηκε και η αφορμή για να συνεργαστούμε με την Ένωση Σεναριογράφων Ελλάδος και με τον κύριο Κακαβά και να βγει μια εξαιρετική σειρά ντοκιμαντέρ, το «Από το Μικρό στο Μεγάλο» -όραμα του Αλέξανδρου Κακαβά- όπου είχα τη χαρά να είμαι ομιλητής και να συνεργαστώ με όλα τα μέλη της ΕΣΕ, που είχαν ενεργό δράση σε αυτό. Αντίστοιχα, ως δημιουργός κινουμένων σχεδίων έχω κάνει μια σειρά, τα «Φυλλοσκόπια του Τέλη» (Syllipsis), όπου παρουσίαζα κινούμενα σχέδια μέσα από βιβλιαράκια.

Πάλι ως δημιουργός κινουμένων σχεδίων έχω συνεπιμεληθεί και έχω γράψει και ένα κείμενο, στη συλλογική έκδοση από την Ελληνική Ένωση Κινουμένων Σχεδίων ΑΣΙΦΑ ΕΛΛΑΣ και το Greekanimation.com για τα «70 Χρόνια Δημιουργίας Ελληνικών Κινουμένων Σχεδίων». Μέσα σε αυτά τα πολύτιμα αρχεία έχουμε

και εμείς τη χαρά, με τη συγγραφέα-εκπαιδευτική τεχνολόγο Σοφία Μαντουβάλου, να γράφουμε το πώς δημιουργήσαμε το «Ένα Γράμμα Μια Ιστορία», την πρώτη ελληνική εκπαιδευτική σειρά κινουμένων σχεδίων για την αλφάβητο και τη γλώσσα.

Αντίστοιχα πέντε χρόνια μετά, πάλι η ΑΣΙΦΑ ΕΛΛΑΣ έκανε την έκδοση «Δημιουργική Πράξη και Παραγωγή στα Κινούμενα Σχέδια»· είναι πρόσφατη έκδοση. Εδώ έχω τη χαρά να συμμετέχω σ' αυτό το συλλογικό εγχείρημα με ένα άρθρο που δημοσιεύτηκε στο Animation World Network AWN της Κίνας, όπου μου ζητήθηκε να γράψω μια άποψη για τα ελληνικά κινούμενα σχέδια κατά τη διάρκεια της πανδημίας.

Επίσης, ως γραφίστας/σχεδιαστής οπτικής επικοινωνίας, συμμετέχω σε αυτό το συλλογικό βιβλίο της Αγγελικής Αθανασιάδη “Graphic Stories”. Ένα ακόμα συλλογικό εγχείρημα, όπου εδώ είχα την χαρά μαζί με την Αγγελική Αθανασιάδη να υπογράψουμε και το σχεδιασμό της έκδοσης ως γραφίστες, τα «150 Χρόνια Βαρβάκειο. Η Σχολική Ζωή σε Ένα Ιστορικό Σχολείο» (Βαρβάκειον Ίδρυμα)· μια ιστορία για το σχολείο μας. Τέλος, να κλείσω με το poster book «Ήταν Μια Φορά ένας Κομίστας στην TV» (Syllipsis), όπου μάλιστα ο κύριος Κακαβάς ήταν ένας από τους ομιλητές που συμμετείχαν στη βιβλιοπαρουσίαση στον Ιανό. Αυτή η έκδοση περιέχει όλα τα σχέδια που είχα δημιουργήσει για τον κομίστα στην TV, τον Γιάννη Τσιμισέλη, που υποδύοταν τον Τάκη Περιστέρη στο σίριαλ του Mega «Η Πολυκατοικία». Βλέπετε λοιπόν ότι με απασχολεί, όχι μόνο η δημιουργική πράξη καθαυτή, αλλά και η καταγραφή της με έναν τρόπο -με έναν δημιουργικό τρόπο- ώστε να ιστορηθεί όλο αυτό.

Το τελευταίο μου έργο· και από αυτό θα ήθελα να σας διαβάσω κιόλας -να το προαναγγείλουμε κατά κάποιο τρόπο- είναι ένα πολύ ιδιαίτερο έργο· το «Μαουτχάουζεν» του Μίκη Θεοδωράκη και του Ιάκωβου Καμπανέλλη.

Δεδομένου ότι συμμετέχω σε Φιλολογικό Σαλόνι, θα προτιμήσω να σας διαβάσω κατευθείαν, ένα κείμενο που έχω γράψει από την εμπειρία αυτή, το οποίο θα περιλαμβάνεται στο υπό έκδοση βιβλίο.

«Πέρυσι, 5 Μαΐου του 2021 με αφορμή την Επέτειο Μνήμης Απελευθέρωσης του Μαουτχάουζεν, που εκφράζει τη διεθνή ελευθερία από ένα μακάβριο και καταστροφικό παγκόσμιο όλεθρο, αποστέλλω στην κυρία Ρένα Παρμενίδου, γραμματέα του συνθέτη Μίκη Θεοδωράκη, την τελική ηχογράφιση της νέας προσέγγισης - φωνή: Αρίσταρχος, βιολοντσέλο: Άρης Ζέρβας, συνοδεία πρόζας - στην εμβληματική καντάτα Μαουτχάουζεν, προτείνοντας να την ακούσει ο διεθνής μας συνθέτης και πολιτικός αγωνιστής Μίκης Θεοδωράκης, στη μνήμη του αγαπημένου του φίλου -και ποιητή του έργου- Ιάκωβου Καμπανέλλη, κρατούμενου νούμερο 37734 για δυόμισι χρόνια και επιζήσαντα του Ες-Ες στρατοπέδου συγκεντρώσεως και εξοντώσεως Μαουτχάουζεν.

10 Μαΐου του 2021. Η ημέρα που έλαβα επισήμως, από τον Μίκη Θεοδωράκη -έπειτα από ακρόαση της τελικής ηχογράφησης- την άδεια για κυκλοφορία της νέας προσέγγισης του κύκλου «Μαουτχάουζεν», είναι μια μέρα που θα θυμάμαι για όλη μου τη ζωή. Αυτή η ηχογράφιση, που πραγματοποιήθηκε με την εμπιστοσύνη της θυγατέρας του Ιάκωβου Καμπανέλλη, κυρίας Κατερίνας Καμπανέλλη, έμελλε να είναι η τελευταία που κυκλοφόρησε -στις 29 Ιουλίου του 2021, ανήμερα των γενεθλίων του Μίκη Θεοδωράκη- με την άδεια του παγκόσμιου Έλληνα δημιουργού ένα μόλις μήνα πριν αναχωρήσει οριστικά για τη «Γειτονιά των Αγγέλων» με ένα κύκνειο «Άσμα Ασμάτων».

Επιτρέψτε μου να μοιραστώ μαζί σας μια μεταφυσική εμπειρία από τη ζωντανή παρουσίαση των τραγουδιών στο Ελληνικό Μνημείο του πρώην στρατοπέδου Μαουτχάουζεν, νυν Mauthausen Memorial της Αυστρίας, τον Μάιο που μας πέρασε.

Εκεί δεν πηγαίναμε για να λάμπουμε, αλλά για να καούμε· σαν λιβάνι. Το τραγούδι μας ήταν επιμνημόσυνη δέηση, λειτουργία έγερσης ψυχών. Αυτά εμπιστεύθηκα στον τσελίστα Άρη Ζέρβα, τον συν-σκηνοθέτη Παναγιώτη Κουντουρά και τον εικονολήπτη Γιάννη Χλεμπάκο για να γνωρίζουν τι ερμηνεύουμε και τι καταγράφουν. Και αυτό πραγματικά έγινε και το νιώσαμε τόσο στην πρόβα της προηγούμενης ημέρας, όσο και ανήμερα της Μνήμης Απελευθέρωσης του Στρατοπέδου.

Και ο αδημοσίευτος λόγος του Ιάκωβου Καμπανέλλη που τον είχε εμπνευστεί σε μια άλλη Ημέρα Μνήμης Απελευθέρωσης, το 1988, και που ειπώθηκε για πρώτη φορά δημοσίως στην αντίστοιχη ημέρα εκεί, ανάστησε τη μνήμη του, στον φυσικό της χώρο και χρόνο, ενορχηστρώνοντας τους ανθρώπους, τη φύση, τα πουλιά γύρω μας, που δήλωναν τη μεταφυσική τους παρουσία στο δρώμενο. Νιώσαμε τις ψυχές των θυμάτων της ναζιστικής θηριωδίας και την ψυχή του επιζήσαντα αυτής.

Όσο για τον Μίκη, που είχαμε ζήσει δυο άλλα, υπόκωφα θαύματα μετά το προσκύνημα στον τάφο του στον Γαλατά Χανίων τον Οκτώβρη, έλεγα στον Παναγιώτη, πως μπορεί το θαύμα να μην έρθει με τυμπανοκρουσίες, αλλά ας είμαστε σε ετοιμότητα καταγραφής. Και ω του θαύματος, στο κλείσιμο της πρώτης στροφής από την επίκληση προς τον αγαπημένο μουσουργό, η ψυχή του Μίκη, ένθεη μουσικής αλλά και χιούμορ, δήλωσε ακριβώς εκείνη τη στιγμή, την παρουσία της... με τριπλή τυμπανοκρουσία.

«Με των άστρων, τη μουσική / μου τραγουδάς ποτέ, ποτέ μαζί.»

Νταν Νταν Νταν

Από την μπάντα των Ιταλών στο Ιταλικό Μνημείο, που πριν φτάσουν εκεί είχαν περάσει προηγουμένως, τραγουδώντας συγκλονιστικά το επαναστατικό «Μπέλα Τσάο».

“Una mattina / mi son alzato / o bella ciao, bella ciao, bella ciao,

ciao, ciao / una mattina / mi son alzato / e ho trovato l'invasor.”

Που λέει πάνω-κάτω: «Ω! αντίο όμορφη, αντίο / και αν πεθάνω σαν αντάρτης, / εσύ πρέπει να με θάψεις εκεί, στο βουνό, / κάτω από τη σκιά ενός υπέροχου λουλουδιού / και οι άνθρωποι που θα περνούν / θα λένε “ω! τι όμορφο λουλουδι!” . / Αυτό εδώ είναι το λουλουδι του αντάρτη / που πέθανε για τη λευτεριά μας.»

Πιο Μίκης πεθαίνεις.

Ποτέ μαζί. «Ποτέ πια». Όπως τότε, Μάης του 1980, που ο Ιάκωβος Καμπανέλλης επέστρεψε στο Μαουτχάουζεν -τόπο ιστορικής μνήμης και προσκυνήματος- και άκουσε από τα μεγάφωνα το «Άσμα Ασμάτων» που «είχε γίνει εδώ και χρόνια το τραγούδι του Μαουτχάουζεν, το μουσικό του μνημείο». Και ονειρεύτηκε «μια συναυλία επί τόπου», στο ελεύθερο πια, Μαουτχάουζεν. Και «παγίδεψε» -όπως παιγνιωδώς έλεγε- σε αυτό το όνειρο και τον Μίκη Θεοδωράκη. Και ήρθανε μαζί τον Μάη του 1988. Σε μια ιστορική συναυλία, μαζί με την Ελληνίδα τραγουδίστρια -μούσα τους- Μαρία Φαραντούρη, την Γερμανίδα τραγουδίστρια -μούσα του Μπέρτολτ Μπρεχτ- Γκίζελα Μάι και την Ισραηλινή τραγουδίστρια Ελινόαρ Μοάβ-Βενιάδη.

Και ξανάρθανε τον Μάη του 1995. Στην επέτειο των 50 ετών από την Απελευθέρωση του Στρατοπέδου. Και φέτος, στη μνήμη και των δύο, ο Ιάκωβος Καμπανέλλης «παγίδεψε», ως φαίνεται, στο όνειρο και μας. Μάης του 2022. 77 χρόνια μετά. Κύκνειο άσμα, Μίκη. Ανάσταση μνήμης Ιάκωβου.

Θα ήθελα κλείνοντας να διαβάσω και ένα μικρό κείμενό μου, για το πώς αισθάνομαι τον δημιουργό Ιάκωβο Καμπανέλλη, μιας και απευθύνομαι σε μέλη της Ένωσης Σεναριογράφων καθώς και σε ανθρώπους που ενδιαφέρονται για το σενάριο, οπότε επιτρέψτε μου:

«Αισθάνομαι τον δημιουργό Ιάκωβο Καμπανέλλη σαν ένα θαυματουργό στην αυλή της τέχνης που όποιος είχε την τύχη να

τον ερμηνεύσει, μεταμορφώθηκε. Η ανήλικη Μαρία Φαραντούρη που ντεμπουτάρισε δισκογραφικά με τον Κύκλο Μαουτχάουζεν, βαπτίζεται η απόλυτη μούσα του Μίκη Θεοδωράκη. Ο ελαιοχρωματιστής οικοδόμος Γιάννης Πουλόπουλος, ερμηνεύοντας «Δόξα τω Θεώ» εμφανίζεται δυναμικά στη δισκογραφία και μετατρέπεται στη φωνή της δεκαετίας του '60. Ο ζεν πρεμιέ Νίκος Κούρκουλος γίνεται ο τραγουδιστής του λαϊκού ύμνου «Στρώσε το Στρώμα σου για Δυο», η εισαγωγή του οποίου έμελλε να μεταμορφώσει και τον Μίκη Θεοδωράκη διεθνώς στον εθνικό μας «Ζορμπά», αλλά και η Μελίνα Μερκούρη έγινε η διεθνής «Στέλλα» με την ταινία του Μιχάλη Κακογιάννη, που βασίστηκε στο θεατρικό του Καμπανέλλη «Η Στέλλα με τα Κόκκινα Γάντια». Κάλως έτσι και ο κωμικός Ντίνος Ηλιόπουλος μετατρέπεται σε δραματικό «Δράκο» σε σκηνοθεσία Νίκου Κούνδουρου. Ο Αντώνης Κωνσταντινίδης από τους Αμπελόκηπους που από αριθμός κρατουμένου 75521 στο Μαουτχάουζεν έγινε τραγουδι παληκαριάς και διεθνής ύμνος ελευθερίας μέσα από την «Καντάτα του Μαουτχάουζεν» και την ταινία «Ζ» του Κώστα Γαβρά, βασισμένη στο ομώνυμο μυθιστόρημα του Βασίλη Βασιλικού. Ο νεοкуματικός Λάκης Παππάς που θύμισε στον Μάνο Χατζιδάκι, την πρώτη καλλιτεχνική του εμφάνιση ως κιθαρίστας στο «Παραμύθι Χωρίς Όνομα» και διέσωσε το «Μανούλα μου» σε στίχους Καμπανέλλη, το οποίο ο συνθέτης είχε στο μεταξύ ξεχάσει ερμηνεύοντας το πλέον στην «Οδό Ονείρων», αναδείχθηκε σε έναν από τους πιο ξεχωριστούς ερμηνευτές του χατζιδακικού έργου. Ο Νίκος Ξυλούρης με το «Φίλοι και Αδέλφια» πέρασε από τις συναυλίες στη θεατρική σκηνή. Οι ηθοποιοί-θιασάρχες Τζένη Καρέζη και Κώστας Καζάκος με το «Μεγάλο μας Τοίρκο» μετατράπηκαν σε ερμηνευτές-θιασάρχες, που έγραφαν ιστορία επί σκηνής και επί τω έργω. Την ένιωσα και εγώ αυτή τη μεταμόρφωση. Την επιδίωξα. Το Μαουτχάουζεν ελεύθερο πάλι σας παραδίδεται. Και αυτή η κατακλείδα φράση από το χρονικό «Μαουτχάουζεν» του Ιάκωβου, «Έκλεισα τα μάτια, έγειρα πίσω κι άρχισα να συλλογιέμαι πως ήταν Αύγουστος, πως ήταν χίλια

εννιακόσια σαράντα πέντε, πως άρχιζε μια νέα εποχή...»· σαν να την ψιθύριζε στον φίλο του, Μίκη, καλωσορίζοντας μαζί τον Σεπτέμβρη στην «Αυλή των Θαυμάτων».

Ευχαριστώ πολύ.

Κώστας Παπαλέτρος

ΓΕΝΝΗΘΗΚΕ στην Ελασσόνα τής Λάρισας, από γονείς Δασκάλους.

ΣΠΟΥΔΑΣΕ Δημοσιογραφία και Νομικά. Περισσότερο όμως ασχολήθηκε με τη συγγραφή, αρχίζοντας από το ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ όπου έγραφε διάφορα χιουμοριστικά κείμενα και πολλές ραδιοφωνικές καθημερινές σειρές (“Μείνε κοντά μου, αγαπημένη”, “Χριστίνα” με Βουγιουκλάκη-Παπαμιχαήλ, “Η πρώτη μας γνωριμία” με Ληναίο-Φωτίου).

ΕΓΡΑΨΕ πολλά σενάρια για τον ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟ, αλλά πιο πολύ αφοσιώθηκε στην ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ, γράφοντας πολλές σειρές στην ΕΡΤ : “Βίβα Κατερίνα”, “Ορκιστείτε, παρακαλώ”, “Ιούλιος και Ιουλιέτα”, “Ο Ανδροκλής και τα λιοντάρια του” με το Βου-τσά, “Αρχεται η συνεδρίασις”, “Τα χαμόγελα τής τύχης”, “Τα παιδιά τής γειτονιάς” κ.α. Για τον Αντ1, “Μπαμπάς και φιλαράκος” με τον Βουτσά και πολλά επεισόδια στις καθημερινές σειρές τού Mega “Απαγορευμένη αγάπη” και “Μια θέση στον ήλιο” .

Μεγάλη αγάπη του το ΘΕΑΤΡΟ. Περίπου 50 Θεατρικά του έργα παίχτηκαν στα περισσότερα από τα κεντρικά θέατρα τής Αθήνας, τής Θεσσαλονίκης, τού Πειραιά, καθώς και σε πόλεις τής Αμερικής, τού Καναδά και τής Αυστραλίας, με πρωταγωνιστές τα πιο γνωστά ονόματα κυρίως κωμικών ηθοποιών, όπως ο Βουτσάς, Μουστάκας,

Βέγγος, Πάντζας, Ψάλτης, Τσούκας, Λεζές, Μαίρη Χρονοπούλου, Μάρθα Καραγιάννη, Κατερίνα Γιουλάκη, επίσης Μάρω Κοντού, Ελένη Ερήμου, Ελένη Φιλίνη κ.α.

Είναι μέλος τής Εταιρείας Ελλήνων Θεατρικών Συγγραφέων, τού Θεατρικού Μουσείου, τού Οργανισμού Συλλογικής Διαχείρισης Δημιουργών “Αθηνά”, τής Ένωσης Σεναριο γράφων Ελλάδας και υπήρξε Αντιπρόεδρος τής Επιτροπής Κρατικών Βραβείων Θεάτρου τού Υπουργείου Πολιτισμού.

Η εκτός σεναρίων θητεία μου στην γραφή, θα μπορούσε να χωριστεί σε δύο μέρη. Το πρώτο μέρος αφορά τη συνεργασία μου, πριν ασχοληθώ με το θέατρο, με διάφορα περιοδικά και εφημερίδες. Ήμουν ακόμη φοιτητής και τελείωσα αργότερα την Νομική Σχολή. Πήγαινα όμως και σε μία σχολή δημοσιογραφίας τότε που λεγόταν «Όμηρος» -δεν ξέρω αν υπάρχει ακόμη. Όπου, εκτός των άλλων, καθηγητής ήταν μια σπουδαία προσωπικότητα των γραμμάτων, ο Σπύρος ο Μελάς. Η ώρα του Σπύρου Μελά, ήταν η καλύτερη για όλους μας, για όλους τους σπουδαστές του «Ομήρου».

Ερχόταν ευδιάθετος, χιουμορίστας πάντα αν και είχε πάρα πολλά χρόνια στην πλάτη του. Αντί να μας διδάξει τη δημοσιογραφία, πώς γράφεται το ρεπορτάζ κλπ, μας έλεγε ιστορίες από τον πόλεμο. Ήταν πολεμικός ανταποκριτής στο δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο. Περνούσαμε πάρα πολύ ωραία. Όταν τελείωσα την σχολή δημοσιογραφίας, εργάστηκα για ένα μικρό διάστημα, στην εφημερίδα «Εθνικός κήρυκας».

Στη συνέχεια είχα συνεργασία με τον Μπάμπη Κλάρα, ο οποίος ήταν

στη «Φιλολογική Βραδυνή» Έστελνα διάφορα κείμενα εκεί και πήγα προσωπικά και τον γνώρισα στην Βραδυνή. Παρόλο που η Βραδυνή ήταν εφημερίδα της δεξιάς, ο Μπάμπης Κλάρας ήταν της αριστεράς και ως γνωστόν, όσοι δεν το ξέρουν, ήταν αδερφός του Άρη Βελουχιώτη. Τώρα πως συμβιβάζεται ένας αριστερός να γράφει και να συνεργάζεται με την Βραδυνή, αυτό είναι άλλη ιστορία. Αλλά..γιατί όχι;

Επίσης συνεργάστηκα με ένα περιοδικό τότε που ασχολούταν με το τραγούδι, το λεγόμενο «Μοντέρνο τραγούδι», που το έβγαζε ένας σπουδαίος στιχουργός, ο Κώστας ο Μάνεσης. Μου έδωσε το σαλόνι του περιοδικού, όπου μέσα δημοσίευα συνεντεύξεις με διάφορους καλλιτέχνες- ηθοποιούς, τραγουδιστές κλπ. Συνεργάστηκα επίσης και με το σπουδαίο φιλολογικό περιοδικό

τη «Νέα Εστία» και με άλλα περιοδικά και άλλες εφημερίδες, αλλά τα σπουδαιότερα ήταν αυτά που ανέφερα.

Μετά, άρχισε το Θέατρο. Είχα απολυθεί πια από φαντάρος και έψαχνα να βρω κάποια δουλειά. Αφού πέρασα ένα φεγγάρι από την τράπεζα «Κτηματική» και δεν θέλησα να συνεχίσω εκεί, γνωρίστηκα με τον ηθοποιό Νίκο Τσούκα με τον οποίο ήμασταν φίλοι, κοντοπατριώτες.

Ήδη έκανε τα πρώτα του βήματα στην ηθοποιία, με γνώρισε με τον Βασίλη Πλατάκη, ο οποίος ήταν ακόμα ηθοποιός και τον είχα βάλει μάλιστα σε κάτι ραδιόφωνα να παίξει, αλλά αποφάσισε μετά να γίνει παραγωγός και σκηνοθέτης. Πήρε ένα θέατρο τότε που λεγόταν «Ρουαγιάλ» στην οδό Ηλείου, θερινό θέατρο, που δεν υπάρχει πια. Με πλησίασε και μου λέει «Κώστα θα συνεργαστώ με τον Γιώργο τον Πάντζα. Σε θέλω»

Ο Πάντζας ερχόταν από μία μεγάλη επιτυχία, που είχε κάνει στο «Ακροπόλ», που λεγόταν «Ο μπαρμπέρης του Όθωνα» και ήθελε να συνεχίσει μόνος του πια, όχι με άλλους πρωταγωνιστές. Λοιπόν του λέω του Πλατάκη έχω ένα έργο για το Γιώργο τον Πάντζα, δεν τον ξέρω ο ίδιος. Μου λέει «Θα του τηλεφωνήσω εγώ. Θα σου κλείσω ένα ραντεβού να πας να του το δώσεις».

Πάω του το δίνω, το διαβάζει ο Πάντζας δίνει το Οκ και άρχισαν οι πρόβες. Το έργο λεγόταν «Η ιστορία του Ο» γιατί τότε επικαιρή ήταν η ταινία «Η ιστορία της Ο». Το έργο πήγε πολύ καλά εκείνο το καλοκαίρι και μετά ο Πάντζας το πήρε μαζί του σε μεγάλη περιοδεία που κατέληξε στη Θεσσαλονίκη. Όταν ήμασταν στη Θεσσαλονίκη- γιατί πήγα και εγώ να τον δω- μου λέει «Να ετοιμάσεις ένα άλλο έργο, γιατί είμαι ευχαριστημένος από σένα, που θα το παίξουμε το ερχόμενο καλοκαίρι.»

Του ετοίμασα ένα έργο. Νομίζω τότε ήταν η εποχή του Μουντιάλ, αν δεν κάνω λάθος, επηρεάστηκα από αυτό και του έγραφα ένα θεατρικό έργο που είχε πρωταγωνιστή έναν ποδοσφαιριστή. Μάλιστα του έδωσα το όνομα «Κανονιέρης». Κι αυτό το έργο το

πήγε τουρνέ στη Θεσσαλονίκη το χειμώνα και σε άλλες πόλεις. Το καλοκαίρι όμως τον φώναξε ο Μπουρνέλλης στο θέατρο Μπουρνέλλη για να παίξει σε μία επιθεώρηση. Πράγματι ανέβηκε η επιθεώρηση. Αν δεν κάνω λάθος λεγόταν ‘Όλη μέρα απεργία και την Κυριακή αργία» ,κάτι τέτοιο,μαζί με άλλους πρωταγωνιστές, ηχηρά ονόματα τότε της επιθεώρησης. Αλλά δυστυχώς δεν πήγε καλά. Ο Μπουρνέλλης αποφάσισε, πριν ακόμα καλά-καλά να κλείσει μήνας, να την κατεβάσει.

Τη κατέβασε χωρίς να έχει διάδοχη η κατάσταση. Με πλησιάζει ο Πάντζας και μου λέει «Κώστα θα προτείνω στον Μπουρνέλλη να ανεβάσουμε τον Κανονιέρη». Του λεω «Γιώργο θα σαι μόνος σου, ήσουν με τόσους άλλους στην επιθεώρηση εδώ και δεν κάνατε τίποτα.» «Εγώ θα του το πώ» ,μού λέει ,και πάει να μιλήσει με το Μπουρνέλλη.

«Γιώργο μου-τού λέει- μόνο με σένα;Είχαμε τόσα ονόματα». Ομως ο Πάντζας επέμενε να το ανεβάσει, γιατί θα έχει λέει πολύ γέλιο το έργο. Όντως είχε πολύ γέλιο. Εν πάση περίπτωση με τα πολλά δέχεται ο Μπουρνέλης και ανεβάζει τον Κανονιέρη τον Ιούλιο μήνα. Κάναμε πρεμιέρα και ω, του θαύματος πήγε πολύ καλύτερα το έργο αυτό, από την επιθεώρηση που παιζόταν πριν. Είχε πάρα πολύ γέλιο. Μία φάρσα ήταν και αυτό ήθελε ο κόσμος τότε.

Ο Γιώργος, ευχαριστημένος πάλι μαζί μου, λέει «Το χειμώνα θα πάω πάλι τουρνέ, να μου ετοιμάσεις άλλο έργο». Εκείνη την εποχή παιζόταν στο σινεμά μια ταινία που λεγόταν «Στα σαγόνια του καρχαρία». Δανείστηκα τον τίτλο και ,επειδή ο πρωταγωνιστής του έργου που έγραφα λεγόταν Ζαχαρίας, το ονόμασα «Στα σαγόνια του Ζαχαρία». Το παίρνει το έργο αυτό ο Γιώργος, το πάει πάλι τουρνέ και πήγε πάρα πολύ καλά. Το καλοκαίρι το έπαιξε για ένα διάστημα στο «Πειραιϊκό Λυρικό» κάτω στον Πειραιά,όπου και εκεί πήγε πολύ καλά.

Ύστερα, συνεχίσαμε την συνεργασία με τον Γιώργο. Το επόμενο

έργο λεγόταν «Κουρδιστό ανθρωπάκι». Πάντα έπαιρνα τίτλους από την επικαιρότητα. Παιζόταν τότε μία ταινία που λεγόταν «Το κουρδιστό πορτοκάλι», νομίζω.Κι αυτό το έργο πήγε τουρνέ σε όλες τις πόλεις της Ελλάδος και βεβαίως στη Θεσσαλονίκη. Η Θεσσαλονίκη ήταν η αγαπημένη πόλη του Πάντζα, γιατί πήγαινε πάντα,όταν έπαιζε,πάρα πολύ καλά. Αυτό συνεχίστηκε μέχρι και τη δεκαετία του 80 που έγραφα τότε το «Ορκιστείτε Παρακαλώ».

Έπαιζε ο Γιώργος ο Πάντζας στο θέατρο Χατζηχρήστου ένα έργο που λεγόταν ο «Πρασινοκαμμένος».Αν και ήταν πολύ φανατικός με το ΠΑΣΟΚ δώσαμε αυτόν τον τίτλο, αλλά κάτι δεν του πήγαινε καλά. «Πρέπει Κώστα να το δικαιολογήσουμε. Δεν μπορούμε να προσβάλλουμε το ΠΑΣΟΚ με αυτόν τον τίτλο».Του λέω τότε θα συνεχίσουμε με τον «Πρασινοκαμμένο» αλλά θα πούμε ότι ο ήρωας κήκε από το ΠΑΣΟΚ. Κήκε με την έννοια ότι τιμωρήθηκε. Ησύχασε ο Πάντζας τότε και όλα πήγαν πολύ καλά.

Μία μέρα , όπως κατέβαινα με το αυτοκίνητο την Ιπποκράτους, βλέπω μπροστά μου κάποιον να μου κάνει νόημα να σταματήσω. Παραλίγο να τον πατούσα. Με πλησιάζει βλέπω ήταν ο Ψάλτης.

«Γεια σου, τι κάνεις;» μου λέει.

«Καλά μια χαρά»

«Σε θέλω, να συνεργαστούμε.»

Τότε δούλευε ο Ψάλτης στον Ορφέα, είχε γίνει θέατρο το σινεμά.

«Είμαι στη διάθεσή σου» του λέω εγώ

«Να με πάρεις τηλέφωνο για να τα πούμε» μου είπε.

Εγώ όντας πολύ απασχολημένος γιατί είχα και την τηλεόραση τότε, δεν τον πήρα τηλέφωνο. Χτυπάει το τηλέφωνό μου μια μέρα και μου λέει

«Ρε Κωστάρα...» έτσι με λέγε πάντα «Γιατί δεν με πήρες τηλέφωνο;»

«Συγγνώμη» του λέω «Είχα κάτι δουλειές ».

«Αύριο το απόγευμα σε περιμένω στο σπίτι μου»

Είχε ένα διαμέρισμα κάπου στην Κυψέλη. Πήγα όντως. Εκεί είχε αυτός προετοιμασίες-έφερε φωτογράφους έφερε ηθοποιούς ,ένας φωτογράφος μου ‘έβγαζε συνέχεια φωτογραφίες...

«Τι γίνεται ρε;» του λέω.

«Θα συνεργαστούμε το ερχόμενο καλοκαίρι»

«Δεν είμαι έτοιμος ακόμη» του λέω- γιατί πλησίαζε το καλοκαίρι.

«Κοίταξε να δεις,μίλησα και με τον Φιλίππουλη τον δημοσιογράφο. Επειδή ποντάρω πολύ και σε σένα,θα συνεργαστείς μαζί του και θα ετοιμάσετε ένα καλό έργο για το καλοκαίρι»

Συνεργάστηκα όσο μπορούσα με τον Φιλίππουλη και ετοιμάσαμε ένα έργο που λεγόταν «Ο καπετάν Κόκορας». Όλο το σκηνικό ήταν υποτίθεται ένα κρουαζιερόπλοιο και αυτός ήταν ο Καπετάνιος μέσα εκεί. Τον ονομάσαμε κόκορα γιατί όλες οι γυναίκες υποτίθεται ότι του ριχνόντουσαν ,όπως και αυτός βέβαια . Το έργο αυτό το σκηνοθέτησε και το χορογράφησε ο Φώτης Μεταξόπουλος. Πήγε πάρα πολύ καλά. Μετά μου λέει ο Ψάλτης «Να μου ετοιμάσεις για το επόμενο καλοκαίρι άλλο έργο». Του ετοίμασα ένα έργο πάλι,με τίτλο δανεισμένο από την επικαιρότητα ξανά.Τότε το Καστρί έπαιζε πολύ στις εφημερίδες και στη δημοσιότητα. Μόνος μου πια ,το έγραφα και το ονόμασα «Ξενοδοχείο Καστρί». Αυτό το έργο έμελλε να παιχτεί τρεις σεζόν.

Πήγε πάρα πολύ καλά και προσπάθησα πριν να πείσω την Ελένη την Ερήμου να έρθει να πρωταγωνιστήσει. Η Ερημου ήταν μαθημένη σε άλλου είδους θέατρο. Λέει «Να έρθω εγώ με τον

Ψάλτη;» Λέω «Να έρθεις και θα δεις τι θα γίνει».

Όντως έγινε της κακομοίρας. Πήγε πολύ καλά. Είχαμε και μία πισίνα επειδή ήταν χειμερινή κολυμβήτρια η Ερήμου. Βουτούσε μέσα στην πισίνα και ήταν κάτι πρωτοφανές για ένα θέατρο να υπάρχει πισίνα επάνω στη σκηνή. Ο κόσμος το χαιρόταν. Το χειμώνα το συνεχίσαμε στο Ακροπόλ και το επόμενο καλοκαίρι το συνεχίσαμε πάλι στο Μπουρνέλη με άλλη όμως πρωταγωνίστρια την Καίτη Φίνου. Από κει και πέρα συνέχισα την συνεργασία μου με τον Στάθη Ψάλτη με άλλα 4-5 έργα πάντα με μεγάλη επιτυχία.

Φλωρεντία Ρήγα

Διδάκτωρ Φιλολογίας και συγγραφέας, η Φλωρεντία Ρήγα είναι καθηγήτρια μουσικής, ελληνικής και γαλλικής φιλολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών, ασχολείται με την έρευνα και τη διδασκαλία, ενώ εργάζεται ως φιλόλογος στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Μέλος της Πανελλήνιας Ένωσης Λογοτεχνών (ΠΕΛ), με ποικίλες επιστημονικές και λογοτεχνικές δημοσιεύσεις σε ηλεκτρονικά και έντυπα περιοδικά (λχ. Λογοτεχνικό Βήμα. Η εφημερίδα των λογοτεχνών, Κέφαλος, Μύρτιλο, Τεφλόν, varelaki.blogspot.gr, logocafe.blogspot.gr), έχει διακριθεί σε διάφορους λογοτεχνικούς διαγωνισμούς, όπως στον Πανελλήνιο Διαγωνισμό ποίησης Χαϊκού (2019, «Art Wave» & «Εκδόσεις Οδός»), στον 1ο Πανελλήνιο διαγωνισμό Στιχουργίας (2020, Ένωση Σεναριογράφων Ελλάδος σε συνεργασία με τον εκδότη του «Μετρονόμου» Θανάση Συλιβό και τον μουσικοσυνθέτη Γιώργο Αλήτη), στον Διαγωνισμό διηγήματος φανταστικής λογοτεχνίας (2020, iWrite & Fantasmagoria, στο πλαίσιο του 4ου Φεστιβάλ Φαντασίας «Fantasmagoria 2020»).

Στα ατομικά έργα της περιλαμβάνονται η ποιητική συλλογή «Αποχρώσεις μιας έλλειψης» (Οσελότος, 2013), το παιδικό βιβλίο «Το αίνιγμα του κοκκινολαίμη» (Οσελότος, 2019), η νουβέλα «Γιαννάκης Γκριτζαλής: Ιστορία ενός ελεύθερου ανθρώπου» (Άρωμα, 2021) και η συλλογή διηγημάτων «Άνθη στο σιμέντο» (24γράμματα, 2022). Επίσης, συμμετέχει σε συλλογικά έργα, όπως: «Το Έπος της Φαντασίας IV» (iWrite, 2022), «Ο,ΤΙ ΧΑΡΤΟΚΟΠΤΕΙ, ΕΝ ΤΩ ΑΜΑ, ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΕΙ» του Γ. Χ. Θεοχάρη (Ρώμη, 2021), «Νεανικοί Λογοτεχνικοί Διαγωνισμοί 2002-2009... τα βραβευμένα» (Ιωνικός Σύνδεσμος, 2009), «Ανθολογία νεαρών ποιημάτων» (ΡΟΕΣ, 2003).

Καλησπέρα · ονομάζομαι Φλωρεντία Ρήγα και χαίρομαι πολύ που βρίσκομαι απόψε στο Έκτο Φιλολογικό Σαλόνι της Ένωσης Σεναριογράφων Ελλάδος · και ευχαριστώ πάρα πολύ για αυτή την ευκαιρία τον Αλέξανδρο Κακαβά.

Θα μιλήσω εν συντομία για τα έργα μου. Αρχικά, για τις ατομικές εκδόσεις. Το πρώτο βιβλίο που εξέδωσα ήταν μια ποιητική συλλογή το 2013, με τίτλο Αποχρώσεις μιας έλλειψης, από τις εκδόσεις Οσελότος. Ήταν η πρώτη απόπειρα να εκθέσω στίχους μου και θεματικά αφορά στην έλλειψη που βιώνουμε όλοι μας, σε προσωπικό, υπαρξιακό, κοινωνικό ή πολιτικό επίπεδο. Πραγματικά, ήταν κάτι απρόσμενο να ξεκινήσω την εκδοτική μου πορεία με ποίηση, καθότι θεωρούσα πάντα ότι η πεζογραφία ήταν το στοιχείο που με προσδιόριζε.

Από τα πρώτα παιδικά μου χρόνια αισθανόμουν ότι ήθελα να γίνω συγγραφέας - έτσι εκφραζόμουν. Αλλά δεν είχα στο μυαλό μου τόσο την ποίηση, μέχρι που είχα -με φόβο και πάθος- δώσει κάποια πρώτα γραπτά σ' ένα συγγραφέα που θαύμαζα πολύ κι είχα τη χαρά να γνωρίσω, τον Αντώνη Σαμαράκη, όταν ήμουν ακόμα 10-11 χρονών. Εκείνος μου είχε κάνει θετικά σχόλια βέβαια για τα πεζά που είχα γράψει, αλλά παράλληλα με είχε ενθαρρύνει να ασχοληθώ λίγο πιο σοβαρά με την ποίηση.

Έπειτα από τη συμμετοχή μου στις ποιητικές συναντήσεις της Πανελλήνιας Ένωσης Λογοτεχνών και σε ένα σεμινάριο δημιουργικής γραφής του ΕΚΕΒΙ με τον Χάρη Βλαβιανό, έλαβα τη σπουδαιότερη υποστήριξη από ομοτέχνους, φίλους και άλλους ποιητές να εκθέσω το έργο μου σε ένα ευρύτερο κοινό. Ωστόσο, αυτό που περισσότερο με ώθησε ήταν η διαδικασία που ακολουθούσε την ποίηση, δηλαδή ακούγοντας και τα έργα των άλλων και τα ποιήματα που διαβάζαμε στις συναντήσεις μας, συνειδητοποίησα πως η δημιουργία δεν τελειώνει εκεί που σταματάς να γράφεις, αλλά συνεχίζεται και με το αναγνωστικό κοινό και με τους ακροατές, οπότε αποφάσισα ότι δεν μπορούσα να λειτουργώ αυτιστικά, γράφοντας μόνο για μένα, αλλά

έπρεπε κάπως να κοινοποιήσω αυτά που αισθανόμουν και στους υπόλοιπους. Έτσι λοιπόν, έφτασα στις «Αποχρώσεις μιας έλλειψης» - το οποίο ακούγεται παράδοξο, σε μια κοινωνία που έχει μεν τα πάντα, μια υπερπληθώρα αγαθών και πληροφοριών, αλλά από την οποία, ωστόσο, απουσιάζουν οι αξίες, απουσιάζουν τα πραγματικά πρότυπα και τα συναισθήματα. Αυτή ήταν η δικιά μου αντίληψη. Αυτό ήθελα να εκθέσω με βάση το προσωπικό μου βίωμα, αλλά όταν λέω προσωπικό, δεν εννοώ αυστηρώς προσωπικό, γιατί εν τέλει, γράφοντας, λειτουργούμε κάπως ή ευελπιστούμε ότι λειτουργούμε και σαν αναμεταδότες της κοινής εμπειρίας, όχι απλώς σαν εκφραστές μιας προσωπικής άποψης της ζωής.

Στη συνέχεια, το 2019, εξέδωσα, από τις εκδόσεις Οσελότος πάλι και χάρη στη βοήθεια της εξαιρετικής επιμελήτριας Έλσας Παντοπούλου, μια παιδική-εφηβική ιστορία, «Το αίνιγμα ενός κοκκινολαίμη», το οποίο μπορεί απλώς να διαβαστεί σαν μια ιστορία δράσης, μια περιπέτεια με φανταστικές ιστορίες. Από την άλλη, όμως, μπορεί να ερμηνευτεί και ως μια αλληγορική αφήγηση για τον ρόλο της τέχνης, τον ρόλο της ελευθερίας της έκφρασης και τη σημασία της δημιουργίας στη ζωή μας.

Ειδικότερα, η υπόθεση αφορά σε ένα μικρό αγόρι, του οποίου τη βοήθεια ζητάει ένας συγγραφέας για να σώσουν ένα κοκκινολαίμη. Αυτός ο κοκκινολαίμης ζει κυριολεκτικά από λέξεις, οπότε μόνο δημιουργώντας ιστορίες, μπορούν να τον σώσουν, γιατί μέσα από τη δημιουργία, διαμορφώνουν μια νέα πραγματικότητα. Προσπαθούν, παράλληλα, να ξεφύγουν από ένα αλλόκοτο πλάσμα που τους κυνηγά και ταυτόχρονα να βρουν λύση στο αίνιγμα της αφήγησης.

Στην ουσία, αν το διαβάσει κανείς προσεκτικά, θα συνειδητοποιήσει -αυτό τουλάχιστον ένιωσα εγώ- πως οι λέξεις και η τέχνη δεν είναι απλώς μια διαδικασία, ένα είδος πολυτελείας, αλλά ένα είδος πρώτης ανάγκης. Γράφουμε, δημιουργούμε, όπως αναπνέουμε. Όσοι ασχολούνται με τη

λογοτεχνία, αυτό το νιώθουν, το βιώνουν και επίσης η τέχνη έχει μια δύναμη μεταμορφωτική, όπως ακριβώς και στο παραμύθι αυτό. Μέσα από την τέχνη, μέσα από τις λέξεις, δημιουργείται ένας νέος κόσμος και κάθε ιστορία που διηγούνται ο συγγραφέας και το αγόρι γίνεται πραγματικότητα.

Αντίστοιχα, συνέχισα στην ουσία, μέσα από το παραμύθι, να διηγούμαι τη δικιά μου ιστορία, γιατί κι εγώ μεγάλωσα αγαπώντας τις λέξεις και τις ιστορίες. Αυτοπροσδιορίστηκα μέσα από αυτές. Από 8 χρονών ήξερα ότι ήθελα να γίνω συγγραφέας και ένας χαρισματικός δάσκαλός μου, ο κ. Κώνστας, με βοήθησε να το συνειδητοποιήσω. Στην αρχή ξεκίνησα γράφοντας για μένα και έπειτα αποφάσισα να εκθέσω τα έργα μου, μεταμορφώνοντας όσο μπορούσα, με τον δικό μου τρόπο, την πραγματικότητα.

Το τελευταίο έργο μου είναι μια νουβέλα ιστορικού περιεχομένου από τις εκδόσεις Άρωμα. Εκδόθηκε το προηγούμενο καλοκαίρι, ονομάζεται «Γιαννάκης Γκρίτζαλης: Ιστορία ενός ελεύθερου ανθρώπου» και αφορά στην ιστορία ενός όχι τόσο γνωστού ήρωα του 1821 και κοινωνικού επαναστάτη από το Ψάρι Τριφυλίας, του Γιαννάκη Γκρίτζαλη.

Ο Γιαννάκης Γκρίτζαλης ανήκει Ντρέδες, τους ανυπότακτους ήρωες του '21, οι οποίοι πρωτοστάτησαν στη Μεσσηνιακή Επανάσταση του 1834. Ήταν πρωτοπαλίκαρα του Κολοκοτρώνη, ωστόσο δεν αναφέρεται ούτε αυτός ούτε οι υπόλοιποι Ντρέδες σε καμιά γραμμή στα σχολικά βιβλία. Πώς εξηγείται αυτό; Ουσιαστικά, υπήρξε από τους πρώτους αγωνιστές που καταδικάστηκαν και εκτελέστηκαν άδικο από το καθεστώς της Βαυαροκρατίας, ακριβώς επειδή διεκδίκησαν τα αυτοδικαία πολιτικά και κοινωνικά δικαιώματα των Ελλήνων μετά την απελευθέρωση.

Για αυτό ακριβώς, επειδή το άδοξο τέλος του ανήκει στις σκοτεινές σελίδες της ιστορίας μας, η σύγχρονη ιστοριογραφία αποφάσισε να αποσιωπήσει τη συμβολή του. Αυτό το κενό επιχείρησα και

εγώ να καλύψω μέσω της λογοτεχνίας, όσο μπορούσα. Ήθελα να αποδώσω φόρο τιμής σε έναν πρόγονο καταρχάς, από την πλευρά της γιαγιάς μου, της Φλωρεντίας Γκριτζαλη, σε έναν πατριώτη στη συνέχεια και -κυρίως- σε έναν άνθρωπο, ο οποίος υπερασπίστηκε μέχρι τέλους τα αγνά ιδανικά του, αυτά της ελευθερίας και της δικαιοσύνης.

Έτσι λοιπόν, μέσα από ιστορίες των οικείων του, δηλαδή μέσα από αφηγήσεις της μητέρας του, της αδερφής του, του αδερφού του, αλλά και ενός φανταστικού προσώπου από τη σύγχρονη εποχή, -του Γιάννη- που γεφυρώνει το παρελθόν με το σήμερα, προσπαθώ να δείξω τη ζωή του και την επαναστατική του δράση, με έναν τρόπο λίγο πιο ανθρώπινο, ώστε να τον αντιληφθούμε όχι απλώς σαν έναν απρόσωπο ήρωα, αλλά επίσης ως έναν απλό άνθρωπο, σαν έναν από μας, και γι' αυτό ακριβώς ίσως περισσότερο ηρωικό, κατά τη γνώμη μου.

Τώρα πρόσφατα έχω ετοιμάσει και μια συλλογή διηγημάτων, η οποία μέλλει να εκδοθεί από τα 24 γράμματα. Τα διηγήματα αυτά περιλαμβάνουν αφηγήσεις από την καθημερινότητα μιας σύγχρονης πόλης, στις οποίες ελπίζω ο καθένας από τους αναγνώστες να βρει την προσωπική του κάθαρση, μέσα από γλυκόπικρες ιστορίες που εγείρουν ένα μείγμα θετικών και αρνητικών συναισθημάτων.

Σε όλη αυτή τη διαδικασία της γραφής, νομίζω ότι με βοήθησε αρκετά και το στοιχείο των διακρίσεων και των ελαίων σε ποικίλους διαγωνισμούς που προκηρύχθηκαν από διάφορους φορείς, όπως, για παράδειγμα, από την Πανελλήνια Ένωση Λογοτεχνών ή τον Ιωνικό σύνδεσμο. Πιο πρόσφατα, από την «Art Wave» και τις «Εκδόσεις Οδός», έλαβα ένα βραβείο στον Πανελλήνιο διαγωνισμό Χαϊκού (2019). Σε ένα πανελλήνιο, επίσης, διαγωνισμό φανταστικού διηγήματος, που διοργανώθηκε από τις εκδόσεις iWrite και το Φεστιβάλ Φανταστικού «Fantasmagoria» διακρίθηκε ένα διήγημά μου, ενώ, ακόμα, στον Πρώτο Πανελλήνιο Διαγωνισμό Στιχουργίας από την Ένωση

Σεναριογράφων Ελλάδος και το περιοδικό Μετρονόμος, ξεχώρισε ένας κύκλος τραγουδιών μου. Παρόμοια, έργα μου διακρίθηκαν και σε άλλους διαγωνισμούς στους οποίους συμμετείχα από τα μαθητικά και φοιτητικά μου χρόνια μέχρι και σήμερα.

Όλα αυτά τα βραβεία υπήρξαν όχι αυτοσκοπός, αλλά ένα μέσο ώστε να νιώθω ότι όσα επικοινωνώ δεν αφορούν απλώς σε μια μονόδρομη διαδικασία, αλλά ότι συμπεριλαμβάνεται σε αυτά το συναίσθημα και τα βιώματα και άλλων ανθρώπων. Στο πλαίσιο, λοιπόν, αυτό, είμαι ιδιαίτερα χαρούμενη που συμμετέχω με έργα μου και σε διάφορα περιοδικά, ηλεκτρονικά και έντυπα, όπως στο Μύρτιλο, στο Τεφλόν και στο Λογοτεχνικό Βήμα, σε ιστολόγια, όπως το varelaki της Ασημίνας Ξηρόγιαννη, αλλά και σε συλλογικές εκδόσεις, όπως στην Ανθολογία νεαρών ποιημάτων από τις εκδόσεις ΡΟΕΣ (Σειρά <ΟΙ ΑΥΡΙΑΝΟΙ>, Αθήνα 2003), στη συλλογική ποιητική έκδοση Νεανικοί Λογοτεχνικοί Διαγωνισμοί 2002-2009... τα βραβευμένα (έκδοση Ιωνικού Συνδέσμου, Αθήνα 2009), στην ανθολογία διηγημάτων Το έπος της Φαντασίας IV. Η Κατάρρα (εκδόσεις i-write, 2022) και στον 6ο τόμο της Ανθολογίας Ελληνικών ποιημάτων του Γιώργου Χ. Θεοχάρη, «Ο,ΤΙ ΧΑΡΤΟΚΟΠΤΕΙ, ΕΝ ΤΩ ΑΜΑ, ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΕΙ» (εκδόσεις Ρώμη, 2021). Σε κάθε περίπτωση, ήταν για μένα μια διαδικασία, κατά την οποία συναντάσαι δημιουργικά -και στην ποίηση και στη πεζογραφία- με άλλα άτομα και με άλλες οπτικές · και έτσι νιώθεις ότι δεν είσαι μόνος σε αυτό το «ταξίδι».

Επίσης, οι λέξεις, όπως προανέφερα, ήταν αυτές οι οποίες με βοήθησαν να ζω καλύτερα - και δεν εννοώ βιοποριστικά, γιατί πλέον εργαζομαι σαν φιλόλογος στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Δεν έγινα συγγραφέας επειδή ήμουν φιλόλογος, αλλά έγινα φιλόλογος επειδή αγαπούσα τη συγγραφή.

Σπούδασα Ελληνική και Γαλλική φιλολογία, έκανα το διδακτορικό μου στη Λογοτεχνία και πάλι συνέχισα με την έρευνα, με τη δημιουργία και εντούτοις νιώθω ακόμα ότι δεν έχουν στερέψει οι λέξεις από μέσα μου. Εκφράζομαι μέσα από στίχους, ποιήματα,

διηγήματα, ευελπιστώντας να συνδυάσω αυτό το μεράκι και με το μεράκι μου για τη μουσική.

Προσπαθώ να επικοινωνήσω αυτά που νιώθω και ελπίζω σε κάποιο σημείο αυτού του ταξιδιού να συναντηθούμε ξανά · είτε εδώ, είτε σε κάποιο βιβλίο μου. Ευχαριστώ πολύ.

Ανδρεάνα Σαρπική

Γεννήθηκε στην Άρτα και είναι πτυχιούχος Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού (ΕΚΠΑ). Τα τελευταία χρόνια εργαζόταν ως yoga instructor στην Κοινωνική Συνεταιριστική «Δράση». Από τον Νοέμβριο του 2016 μέχρι και τον Οκτώβριο 2020 ήταν ιδιοκτήτρια της εταιρείας «Euphoria & Mental Anelixis». (Δράσεις και σεμινάρια για τη βελτίωση της ζωής των πολιτών).

Έχει ασχοληθεί επίσης με μετάφραση-διασκευή ισπανόφωνων σεναρίων για σειρές και με υποτιτλισμό ταινιών και ντοκιμαντέρ.

Από τον Ιούλιο του 2015 είναι μέλος της Ένωσης Σεναριογράφων Ελλάδος.

Έχει βραβευτεί δύο φορές στο London Greek Film Festival. Το 2011 με το βραβείο καλύτερης ταινίας «Sleepwalker», όπου μετέχει ως σεναριογράφος. Το 2013 της απονέμεται το βραβείο καλύτερου σεναρίου για την ταινία μικρού μήκους «The Promise».

Τον Μάρτιο του 2016 εκδόθηκε το μυθιστόρημά της «Οι Τρόφιμοι» από τις Εκδόσεις Σεναριογράφων Ελλάδος.

Έχουν δημοσιευτεί τα διηγήματά της «Οι Αгноούμενοι», «Apheresis», «Lovebird», «Αφιξίς». (Artscript).

Σεναριογράφος στη σειρά ντοκιμαντέρ « Από το Μικρό στο Μεγάλο », που προβλήθηκε από το κανάλι της Βουλής το 2018-2019 με θέμα τις βιογραφίες εκλιπόντων Σεναριογράφων και Γελοιογράφων (Α΄ Μέρος) και εκλιπόντων Στιχουργών (Β΄ Μέρος). Έχει γράψει τα σενάρια για τα εξής επεισόδια: 1. Κώστας Πρετεντέρης. 2. Ασημάκης Γιαλαμάς. 3. Γιάννης Κακουλίδης. 4. Μιχάλης Νικολινάκος. 5. Χρήστος Κολοκοτρώνης. 6. Ευτυχία Παπαγιαννοπούλου. (Παραγωγή ΕΣΕ).

Καλησπέρα! Είμαι πάρα πολύ χαρούμενη που είστε όλοι εδώ! Δε θα μιλήσω πολύ για μένα γιατί έχω αποφασίσει να σας κάνω ένα πείραμα σήμερα!

Είμαι σεναριογράφος και εγώ καιρό, δεν έχω κάνει συγγραφικά πάρα πολλά πράγματα. Έχω εκδώσει μόνο ένα βιβλίο. Έχω δημοσιεύσει πέντε διηγήματα, αλλά όχι σε χαρτί δυστυχώς, ηλεκτρονικά. Στόχος μου είναι να γράψω και άλλα, ώστε να φτιάξω μια συλλογή που θα εκδοθεί. Αυτό θέλω να κυνηγήσω. Το στυλ που γράφω είναι μυθοπλασία, φαντασία και science fiction. Μου αρέσει πολύ και η επιστημονική φαντασία.

Επειδή όλα μου τα διηγήματα ξεπερνούν το χρόνο που μου έχει μείνει, τώρα έφερα ένα διηγημάκι τεσσάρων σελίδων. Δεν είναι καινούργιο. Το καινούργιο έφτανε δεκαεπτά λεπτά, οπότε δεν μπορούσα να το διαβάσω σήμερα, παρόλο που μου αρέσει πάρα πολύ. Μου αρέσει περισσότερο από αυτό.

Θέλω να κάνουμε ένα πείραμα, γιατί αυτό που θέλω είναι να σας ταξιδέψω λίγο, επειδή διδάσκω και γιόγκα. Θέλω να κλείσετε τα μάτια, γιατί λένε στη γιόγκα και στην ψυχολογία ότι αν ελαττώσουμε μία αίσθηση, θα οξυνθούν οι υπόλοιπες αισθήσεις. Αν κλείσουμε, λοιπόν, τα μάτια μας και προσηλωθούμε σε αυτό που θα διαβάσω, είμαι πάρα πολύ περίεργη να μου πείτε αν είδατε καθόλου εικόνες. Αν φύγατε, αν μείνατε, γιατί δεν αρέσει και σε όλους αυτό το στυλ.

Αυτό, λοιπόν, το διηγημά μου είναι ένα από τα πέντε που έχω γράψει και που εύχομαι να εκδοθούν. Λέγεται «Apheresis ». Κλείστε όλοι μάτια και ξεκινάμε.

Ανάγνωση αποσπάσματος του διηγήματος της Ανδρεάνας Σαπρίκη «Apheresis» από την ίδια.

«Μέσα σε αυτό το δωμάτιο, μπροστά σε αυτή την οθόνη με τα χιλιάδες σύμβολα να ξεπετάγονται σαν νότες ενός τραγουδιού. Εδώ περνώ τη ζωή μου. Πότε ήταν η τελευταία φορά που

έκανα έρωτα; Εικόνες ξεθωριασμένες σαν φθινοπωρινά φύλλα. Εγκαταλελειμμένες. Βουβές. Άλλη μια μέρα σε αυτήν εδώ την καρέκλα να βοηθώ αρπακτικά. Ντριννννν!

«Ναι;» «Κύριε Τάλκερ οι μετοχές σας είναι σε άνοδο. Μην ανησυχείτε το κέρδος είναι σίγουρο». Ντρινννν!

«Ναι;» «Κύριε Μπερνς έχουμε πρόβλημα, πρέπει να πουλήσουμε αμέσως».

Αυτή είναι η ζωή μου. Σε μια γκρι ζώνη του πλανήτη. Χωρίς χλωρίδα. Χωρίς πανίδα. Φροντίσαμε να εξαλείψουμε τις υποδεέστερες μορφές ζωής σε μια προσπάθειά μας να αποδείξουμε ότι είμαστε ανώτερο είδος. Τρεφόμεστε με χάπια. Ο καφές μας είναι χάπι που διαλύεται στο νερό. Έχουμε καταφέρει να αντικαταστήσουμε με χάπια ακόμα και την ηδονή που προσφέρει ο έρωτας. Είμαστε αυτάρκεις. Κάθε χρόνο κάποιες από μας κληρώνονται για να γίνουν μητέρες. Μόνο τότε ζευγαρώνουμε. Μετά τη γέννα δε βλέπουμε ποτέ τα παιδιά μας. Τα αναλαμβάνει μια ειδική μονάδα εκπαίδευσης. Μας αφαιρούν το δικαίωμα του γονέα. Μας θεωρούν ανεπαρκείς.

Στην αρχή αντιδράσαμε. Να νιώθεις ότι είσαι μία μηχανή αναπαραγωγής; Καθόλου ευχάριστο συναίσθημα. Έγιναν επεισόδια. Χωρίς αποτέλεσμα. Με τον καιρό, όμως, συνηθίσαμε. Όλα τα συνηθίζεις με τον καιρό. Μετά δε σε νοιάζει. Με λένε Φοίβη και εργαζομαι στον Χρηματοοικονομικό τομέα.

Ντριννννν! Ένας ήχος αλλιότικος, ξεχαρβαλωμένος. Αναπήδησα στην καρέκλα μου, δεν ήμουν συνηθισμένη στο άκουσμά του. Δεν θυμάμαι πότε χτύπησε τελευταία φορά. Σηκώθηκα κι έστρεψα το βλέμμα μου στην κλειστή πόρτα. Κοντοστάθηκα. Ο ήχος επέμενε. Κοίταξα από το ματάκι και την είδα. Είχε περάσει καιρός από την τελευταία φορά. Αλήθεια πόσο καιρό είχα να βγω από αυτό το διαμέρισμα; Όψη χλωμή, χαμόγελο σβησμένο. Απαλές ρυτίδες στο μέτωπο. Μόλις άνοιξα την πόρτα, όρμησε μέσα και με αγκάλιασε.

« Γιατί δεν σηκώνεις το τηλέφωνο;» είπε.

Βρήκα κάποια ανόητη δικαιολογία, τι θα μπορούσα να πω άραγε; Ο κατήφορος είχε αρχίσει εδώ και καιρό. Η μοναξιά είχε τρυπώσει ύπουλα μέσα μου, είχε ροκανίσει κάθε επιθυμία μου για συναναστροφή με τον έξω κόσμο.

«Θέλεις καφέ;» τη ρώτησα σε μια προσπάθεια να ζεστάνω το κλίμα.

«Όχι!» ούρλιαξε, σχεδόν έντρομη.

Απόρησα, δε θυμόμουν να είχε ποτέ τόσο ακραίες αντιδράσεις.

«Έχω καρκίνο», είπε κοφτά.

Δύο λέξεις μόνο ήταν ικανές να αναποδογυρίσουν τον κόσμο μου. Να κλέβουν μέσα από τα χέρια μου την ικανότητα να ελέγχω τα πάντα.

«Μα πώς; Νόμιζα πως αυτή η μορφή δυσπλασίας έχει εξαλειφθεί».

«Ο καφές!» είπε. «Δεν το άκουσες στις ειδήσεις; Αυτή η παρτίδα χαπιών αποσύρθηκε χτες. Δώδεκα κρούσματα, ανάμεσα τους κι εγώ. Στήθος. Για μένα υπάρχει ελπίδα. Για κάποιους άλλους είναι πολύ αργά. Δεν θα τα καταφέρουν».

Είχα παγώσει. Λέξη δε βγήκε από το στόμα μου. Μόλις είχα συνειδητοποιήσει ότι ήμουν τρωτή, σε έναν κόσμο που με είχαν εκπαιδεύσει να είμαι άτρωτη. Η φωνή της διέκοψε τις σκέψεις μου.

«Απλά ήθελα να το ξέρεις», είπε κι έφυγε, χωρίς να με κοιτάξει. Δεν ήθελε να τη δω να κλαίει.

Έμεινα πίσω να αιωρούμαι στο κενό. Το αγαπούσα το κενό. Πάντα το γέμιζα με ότι μου άρεσε. Όχι τώρα, όμως. Τώρα έπρεπε να αφαιρέσω.

Έτρεξα στα ράφια και άρχισα να πετάω με μανία όλα τα βάζα με τα χάπια του καφέ. Άρχισα να ουρλιάζω με δύναμη, δεν άντεχα αυτή τη βίαιη εισβολή στη ροή της καθημερινότητάς μου. Δάκρυα αυλάκωναν το πρόσωπό μου, πόσα χρόνια είχα να κλάψω; Εικόνες θολές, ένα παιδικό δωμάτιο, κάποιιο χέρι κράταγε το δικό μου. Πετάχτηκα πάνω, δεν έπρεπε να επιτρέψω στον εαυτό μου να αισθανθεί, τα συναισθήματα διώκονταν ποινικά. Υπήρχε όριο μέχρι που μπορούσαμε να αισθανθούμε. Όριο στον πόνο, όριο στις αναμνήσεις, όριο στο θυμό, όριο στο φόβο. Μόνο στον έρωτα δεν υπήρχε όριο. Δεν υπήρχε λόγος, άλλωστε. Είχε εξαλειφθεί προ πολλού. Στόχος τους η πλήρης εξάλειψη των συναισθημάτων. Αντιστάθηκα σθεναρά. Κι όσο προσπαθούσα να κρατήσω τον έλεγχο, τόσο ο έλεγχος χανόταν. Κι όσο προσπαθούσα να συγκρατήσω τα δάκρυα, τόσο εκείνα ξεχύνονταν ξεδιάντροπα, χωρίς κανένα έλεος.

Εύπνησα στο πάτωμα, όλο το σώμα μου πονούσε. Σηκώθηκα με δυσκολία και με βήματα αργά πήγα στο μπάνιο. Το είδωλό μου απεικονιζόταν σε έναν ολόσωμο καθρέφτη. Χωρίς να χάσω καιρό έβγαλα την μπλούζα μου και έμεινα μισόγυμνη να κοιτάζω το στήθος μου. Άρχισα να το ψηλαφίζω, ήρεμα στην αρχή. Τίποτα. Όλα έδειχναν φυσιολογικά. Έβγαλα και τα υπόλοιπα ρούχα μου και μπήκα στο ντους. Άρχισα να τρίβω όλο μου το σώμα με μανία. Έπρεπε να προλάβω.

Ο ήχος της κλήσης συντονιζόταν με τον ήχο της καρδιάς μου που κόντευε να σπάσει.

«Ο δόκτωρ Σκαρ; Ονομάζομαι Φοίβη και χρειάζομαι τη βοήθειά σας!»

«Όχι δεν μπορώ να σας μιλήσω από δω, πρέπει να σας δω άμεσα, χρεώστε την επίσκεψη όσο θέλετε, δεν υπάρχει θέμα».

Οι ώρες κυλούσαν αργά μπροστά στην τεράστια οθόνη κι εκείνος καθυστερούσε. Είχα καλύψει όλες τις κάμερες, κανείς δεν έπρεπε να καταλάβει πως είχα ξεπεράσει όλα τα όρια, θα με έπιαναν.

Αυτή τη φορά ο ήχος του ξεχαρβαλωμένου κουδουνιού, φώτισε το πρόσωπό μου. Έτρεξα προς την πόρτα. Στεκόταν μπροστά μου ψηλός, επιβλητικός, με πρόσωπο ανέκφραστο και μια ουλή στο μάγουλο. Σχεδόν τρομακτικός.

«Σας ακούω», είπε χωρίς περιστροφές.

«Θέλω να αφαιρέσω το στήθος μου », είπα χωρίς να διστάσω στιγμή. «Ε... χμ... και τα δύο δηλαδή», συνέχισα.

Εκείνος με κοίταξε κι ένα μοχθηρό χαμόγελο εμφανίστηκε στα χείλη του.

«Ξέρετε, είναι μια επέμβαση που δεν με αφορά, δεν υπάρχει κέρδος. Το στήθος σας δε χρησιμεύει σε τίποτα ».

Είχα βουρκώσει. Δεν μπορούσα να τον αφήσω να φύγει. Έπρεπε να βάλω τα δυνατά μου να τον πείσω. Έπρεπε να το ξεφορτωθώ.

«Θα σας δώσω όσα χρήματα θέλετε. Αν πουλούσατε ένα νεφρό, πόσα θα βγάζατε; Ε ,λοιπόν, θα σας δώσω τα ίδια και περισσότερα!»

Δεν χρειάστηκε να επιμείνω. Ο Δόκτωρ Σκαρ αγαπούσε το χρήμα.

Τις επόμενες μέρες άρχισα σιγά σιγά να επανέρχομαι. Η περιοχή του στήθους μου ήταν τυλιγμένη ακόμα με γάζες, αλλά τουλάχιστον μπορούσα να δουλέψω. Είχε αφαιρεθεί όλο. Είχα σωθεί. Ο ήχος του τηλεφώνου διέκοψε τις σκέψεις μου.

«Έλα! Πώς είσαι;»

Τα λόγια της πάγωσαν το αίμα μου.

«Τι εννοείς έκανε μετάσταση στο ήπαρ;»

Παράτησα το ακουστικό κι έτρεξα έντρομη στο μπάνιο. Έβγαλα με νευρικές κινήσεις τα ρούχα μου κι άρχισα να ψαχουλεύω την

κοιλιά μου από άκρη σε άκρη κλαίγοντας.

«Φύγε από μέσα μου! Φύγε! Φύγε!» ούρλιαξα. «Πού είσαι; Πού έχεις κρυφτεί; Θα σε βρω! Θα σε βρω και θα σε ξεριζώσω!»

Δεν έπρεπε να χάσω άλλο χρόνο. Έπρεπε να βγει από μέσα μου. Δεν με ένοιαζε τίποτε άλλο. Το μόνο που ήθελα ήταν να είμαι καθαρή. Σχημάτισα τον αριθμό τηλεφώνου.

«Γιατρέ, ελάτε αμέσως, πονάω πρέπει να το βγάλετε. Γρήγορα!»

Η ερώτηση του γιατρού καθόλου δεν με πτόησε.

«Ναι, ναι βγάλτε και δύο δεν με ενδιαφέρει!»

Την επόμενη μέρα ξύπνησα με βαριά διάθεση. Κι, όμως, θα έπρεπε να χαίρομαι. Είχα αφαιρέσει ότι χρειαζόταν. Ο γιατρός είπε ότι οι πιθανότητες είχαν εκμηδενιστεί. Όμως, κάτι με έτρωγε. Αδυνατούσα να τον εμπιστευτώ. Τι ήταν άλλωστε; Ένας έμπορος οργάνων. Αφαιρούσε και πρόσθετε. Πώς θα σιγουρευόμουν ότι είχα σωθεί;

Οι μέρες περνούσαν, οι πληγές επουλώνονταν, αλλά εγώ δεν μπορούσα να ησυχάσω. Ο φόβος είχε τρυπώσει μέσα μου, ένιωθα ότι κάτι ακόμα υπήρχε στην κοιλιά μου. Κάτι απροσδιόριστο που караδοκούσε να βρει τη σωστή στιγμή και να με αφανίσει. Είχα κόψει όλα τα χάπια. Τρεφόμουν με κονσέρβες που είχα βρει στη μαύρη αγορά και τις είχα χρυσοπληρώσει. Απομεινάρια του παρελθόντος.

Και μια νύχτα συνέβη. Ένας πόνος στην κοιλιά ήταν η αιτία να επιβεβαιωθεί ο εφιάλτης μου. Ένας πόνος που παλιά δεν θα είχε καμία σημασία, τώρα είχε γίνει η αιτία να ξυπνήσουν οι δαίμονές μου. Ήταν όλοι εκεί, απέναντί μου και με περιγελούσαν.

Πετάχτηκα από το κρεβάτι κι έκατσα λίγο στην άκρη του. Οι φλέβες σφυροκοπούσαν στους κροτάφους μου.

« Είμαι καθαρή, είμαι καθαρή! », άρχισα να επαναλαμβάνω με σιγανή φωνή, θέλοντας να καθησυχάσω τον εαυτό μου.

Ο πόνος δεν υποχωρούσε κι έτρεξα στο μπάνιο. Έβγαλα βιαστικά τα ρούχα μου και τα πέταξα σε μια άκρη. Άρχισα να ρίχνω καυτό νερό πάνω μου. Σε λίγο ο έλεγχος χάθηκε και άρχισα να τριβώ και να ξύνω με μανία όλο μου το σώμα, σχεδόν τρέμοντας. Μια αδέξια κίνηση ήταν αρκετή. Σκοτάδι.

Εύπησα στο θάλαμο ενός Νοσοκομείου. Δίπλα μου ακουγόταν ο ήχος ενός παλμογράφου. Το χέρι μου ήταν συνδεδεμένο με έναν ορό. Προσπάθησα να κουνηθώ, αλλά ήταν αδύνατον. Όλο το σώμα μου πονούσε. Ξαφνικά άκουσα βήματα και την πόρτα να ανοίγει. Ένας άντρας γύρω στα σαράντα με κοιτούσε χαμογελαστός.

«Γεια σου Φοίβη. Είχες ένα ατύχημα. Τίποτα το σοβαρό. Μια μικρή διάσειση. Αυτά είναι τα καλά νέα. Τα κακά νέα είναι ότι σου κάναμε εξετάσεις και ανακαλύψαμε ότι σου έλειπαν κάποια ζωτικά όργανα και το στήθος σου. Ευτυχώς βρέθηκε αμέσως δότης και τα όργανα αντικαταστάθηκαν. Το στήθος σου αναπλάστηκε. Αφαιρέσαμε το κόστος από το λογαριασμό σου. Σε λίγες μέρες θα πάρεις εξιτήριο».

Τέλος! Ανοίγουμε μάτια. Δεν ξέρω αν σας ταξίδεψε, ή αν σας κούρασε, ή στιδήποτε. Εύχομαι να σας άρεσε. Επειδή αυτό είχε ξεκινήσει σαν σενάριο μαζί με τη βοήθεια του Ηλία που θα διαβάσει μετά και αφού είχε χαθεί για λίγο στα συρτάρια, το βρήκα εγώ και το ανακατασκεύασα ως διήγημα. Ελπίζω να μη σας κούρασα.

Αντώνης Σιμιτζίης

Έχει γράψει 12 μυθιστορήματα, 6 βιβλία με μικρά διηγήματα των 5 γραμμών και πολλών σελίδων, θεατρικά μονόπρακτα και τρίπρακτα έργα και για την τηλεόραση σίριαλ και τηλεταινίες. Επίσης στο Ρ.Φ της ΕΡΤ πολλές χιουμοριστικές εκπομπές.

Μυθιστορημάτά του ο Καπιταλιστής, Αν Αγαπάς, Δρόμοι τής οργής, Έρωτες στην Ομίχλη, Ο Θεός αγαπάει τις Γυναίκες κ.ά..

Τρίπρακτα θεατρικά του έργα ανέβηκαν στο Θέατρο τής Ημέρας και στο θέατρο της Μ. Βιθάλη και πολλά μονόπρακτα του σε άλλα θέατρα.

Στην τηλεόραση έχουν παιχτεί τα σίριαλ, Μαργαρίτα Στέφα, Η λυγερή, Το μπουρίνι, Προς Οφρύνιο και πολλές τηλεταινίες..

Έχει «μεταφέρει» στην τρέχουσα γλώσσα μας: Την Πάπισσα Ιωάννα και την Ελληνική Νομαρχία. Έχει γράψει σε μορφή δοκιμίου «Μηδενισμός», «Ποιοι Είμαστε».

Α΄ βραβείο από το περιοδικό «Θέατρο» το 1972.

Εύφημη μνεία

για το θεατρικό του «Παροξυσμός» από το ΥΠΠΟ 1995

Α΄ βραβείο

στον διαγωνισμό μονόπρακτων από τον Δήμο Ν. Φιλαδέλφειας, 1995.

Α΄ βραβείο για το μονόπρακτο, Αρπαγή απ' το Σεράι, στο φεστιβάλ Ιθάκης 1995,

Α΄ βραβείο μυθιστορήματος για το Αν Αγαπάς, 2001 από την Πνευματική Εστία τού Παν. Τρανούλη.

Τιμητικό δίπλωμα για την προσφορά του στα Γράμματα από την Εταιρία Ελλ. Λογοτεχνών το 2014.

Γεια σας. Καταρχήν, θέλω να πω ότι είμαι ευτυχισμένος που βρίσκομαι εδώ καθώς και για την αποθεωτική υποδοχή σας. Αυτό τον καιρό κυκλοφορούν δύο δικά μου βιβλία, ταυτοχρόνως. Ένα μυθιστόρημα με τίτλο «Ένας μοναχός και μία μοναχή», το θέμα του οποίου είναι, “πώς δημιουργήθηκε η δική μας θρησκεία σε σχέση με τον πολιτισμό που υπήρχε πριν από το Χριστό”.

Μέσα σε αυτό το βιβλίο όμως υπάρχουν και υπέροχοι έρωτες. Μου είχε πει κάποτε κάποιος μεγάλος όταν ήμουν πάρα πολύ νέος : «Το όχημα, αγαπητέ μου Αντώνη, είναι ο έρωτας. Θα βάλεις έναν έρωτα, και από κει και πέρα κάνε το βιβλίο σου πολιτικό, οικονομικό, με στιδήποτε θέμα θέλεις . Το ακολούθησα. Αυτό είναι λοιπόν το «Ένας μοναχός και μία μοναχή».

Επειδή πέρασαν διακόσια χρόνια από την Ελληνική Επανάσταση, πήρα ένα βιβλίο, που γράφτηκε το 1806 από Έλληνες του εξωτερικού, οι οποίοι προετοίμασαν την επανάσταση. Λέγεται “Ελληνική Νομαρχία”.

“Νομαρχία” σημαίνει εκεί που άρχουνε οι νόμοι. Αυτό το βιβλίο είναι ένα καταπληκτικό δοκίμιο για το πώς θα πρέπει να γίνει η επανάσταση. Είναι γραμμένο από πολλούς Έλληνες, και ένας πρώην υπουργός Παιδείας, που του το έστειλα, μου είπε ότι “Λέει μεν ότι γράφτηκε από έναν ανώνυμο Έλληνα, αλλά τελικά έχει γραφτεί, πολύ πιθανόν, από τη Φιλική Εταιρεία”.

Το βιβλίο εκδόθηκε το 1806, η Φιλική Εταιρεία εμφανίστηκε το 14 και η επανάσταση έγινε το 21. Είναι λοιπόν ένα βιβλίο δυνατό και αφορά τους εκατοντάδες χιλιάδες Έλληνες, οι οποίοι ζούσαν εκτός Ελλάδας σε όλη την Ευρώπη. Αυτοί βοήθησαν με τα χρήματα τους, τις γνώσεις τους, την επιστήμη τους και τις στρατιωτικές τους ακόμη εμπειρίες, να γίνει η Επανάσταση και να επιτύχει.

Αυτό το βιβλίο το μετέφερα στην τρέχουσα γλώσσα διότι στη γλώσσα εκείνη ήτανε δυσνόητο. Δεν υπήρχε καταρχήν η ευχέρεια γραψίματος που έχουμε εμείς σήμερα. Είχε προτάσεις μέχρι

και 10 γραμμές βιβλίου, σε βαθμό που έμπλεκα και δεν ήξερα ποιο είναι το υποκείμενο και περί τίνος μιλάει. Αυτά λοιπόν όλα τα απλοποίησα και τα έφερα στη τρέχουσα δική μας σημερινή γλώσσα.

Πριν ακόμη πάω στο στρατό άρχισα να γράφω ένα μυθιστόρημα το οποίο τελικά βγήκε μετά πενήντα χρόνια. Εκτυπώθηκε και κυκλοφόρησε. Ύστερα από το στρατό έπιασα δουλειά και έπρεπε να δουλεύω, να σπουδάζω, και να γράφω. Τι θα μπορούσα να κάνω; Ήταν όλα πολύ πειστικά, μα οι εμπνεύσεις άπειρες. Σε όποιο Γραφείο πήγαινα να δουλέψω, όποιας εταιρείας και αν ήταν μου κατέβαιναν ποτάμια με ιδέες.

Έτσι λοιπόν επινόησα τα διηγήματα «Στοχασμοί του νυχιού», πολλά από τα οποία είναι διηγήματα των δύο και τριών γραμμών. Για παράδειγμα «Ποια είναι η ιστορία μας!», είναι ο τίτλος.

«Στην αρχή μιλούσα μόνον εγώ, Ύστερα μίλησε και εκείνη. Μετά μιλούσε μόνον εκείνη. Τώρα δεν μιλάει κανείς πια.»

Θέλετε περισσότερα λόγια για μία μακροχρόνια σχέση; Αυτά λοιπόν είναι πλέον αμέτρητα. Έχω βγάλει τέσσερα βιβλία από αυτά. Παρατηρήθηκε όμως το εξής.

Αρκετοί αναγνώστες μου είπαν μόλις το ξεφύλλισαν το βιβλίο, «Τι μου φέρνεις άδειο βιβλίο ν' αγοράσω;» Μου είπαν οι εκδότες! «Αντώνη, μαζί με αυτά τα ωραία, θα βάζεις και μεγάλα διηγήματα. Πέντε σελίδων, δέκα σελίδων για να μη νομίζει ο αναγνώστης ότι του δίνουμε άδεια χαρτιά.» Παρατηρήθηκε τότε το εξής εκπληκτικό.

Οι μεν άντρες διάβαζαν μόνο αυτά τα μικρά και όταν έφταναν στα μεγάλα τα παρέλειπαν και πηγαίνανε στο τέλος. Οι δε γυναίκες παρέλειπαν αυτά τα μικρά και πήγαιναν κατευθείαν στα διηγήματα των δέκα και είκοσι σελίδων. Αυτή ήταν μία μεγάλη διαφορά. Μία και μιλάμε για αυτό, θυμάμαι από παιδί ότι όλες οι γυναίκες μετά τον πόλεμο διάβαζαν μυθιστορήματα.

Καταρχήν δεν υπήρχε η πολυπραγμοσύνη η σημερινή. Διάβαζαν μυθιστορήματα κομμώτριες, μοδίστρες, αυτές που είχαν τελειώσει το γυμνάσιο, επιστήμονες κλπ

Υπήρχε μεγάλη διάθεση, μεγάλη όρεξη, μεγάλο ενδιαφέρον και έτσι άρχισα και εγώ να γράφω μυθιστορήματα. Τα μυθιστορήματα που έγραφα κυριάρχησαν στη ζωή μου. Αναγκάστηκα να εγκαταλείψω τις σπουδές στη μέση, γιατί έπρεπε να δουλεύω. Οι εμπνεύσεις ήταν άπειρες.

Έγραφα αρχικά ένα μυθιστόρημα «Ο Καπιταλιστής». Είναι μία τρομερή σάτιρα για τον καπιταλισμό. Να ξεκαρδίζεσαι στα γέλια από το τι μπορεί να συμβαίνει στην πραγματικότητα σατιρικά, όμως δεν υπήρχε έρωτας. Ποιο ήταν το αποτέλεσμα; Το διάβασαν μόνον άντρες. Με φωνάζαν στο δρόμο «Καπιταλιστή!» αντί να λένε Αντώνη . Αλλά το διάβασαν τρεις - τέσσερις γυναίκες και όλες γνωστές μου χωρίς να μου πούνε αν τους άρεσε και πάρα πολύ. «Είναι ένα βιβλίο δικό σου» έλεγαν.

Από τότε δεν έπαυα να σκέφτομαι ότι αυτές που διαβάζουν μυθιστορήματα κατά 90% είναι γυναίκες, αυτό τον καιρό. Πριν εμφανιστεί ο δολοφόνος του βιβλίου που λέγεται κινητό τηλέφωνο. Σήμερα δεν διαβάζει , τουλάχιστον από τους άντρες , κανείς, παρά μόνο όσοι έχουν κάποια σχέση με το βιβλίο.

Όλοι με ρωτούν, αυτό που έγραψες τι είναι; Είναι μυθιστόρημα; Είναι μύθος ή πραγματικότητα ή σχόλια ή εκείνο ή το άλλο; “Λέω μύθος” . «Δεν το θέλουμε». Έχουμε περιοριστεί πάρα πολύ. Εγώ όμως δεν σταματάω συνέχεια να σκέφτομαι τέτοιες ιστορίες. Ακόμη και τώρα έχω στον ηλεκτρονικό μου υπολογιστή τουλάχιστον πέντε μυθιστορήματα για να εκδοθούν κάποτε.

Πέρα από το μυθιστόρημα ασχολήθηκα και με το θέατρο. Έχω γράψει θέατρο και έχουν παιχτεί αρκετά έργα μου. Είχα επαφές και δουλειές με την με την ΕΡΤ, που κάναμε εκπομπές διαλόγου με χιούμορ κλπ. Επίσης είχα πάρει μία δουλειά που κράτησε τρεις μήνες ή έξι δεν θυμάμαι. Είχα φτιάξει μικρά θεατρικά έργα που

τα έλεγα «ταχυδράματα» με 3 ηθοποιούς που διαρκούσαν δέκα λεπτά το πολύ. Αυτό κράτησε αρκετά και έγινε γενικά αποδεκτό.

Το να γράφω συνέχεια βιβλία πια είναι δευτέρα φύση. Πέφτω για ύπνο και αν δεν σκέφτομαι ένα θέμα τέτοιο, δεν μπορώ να κοιμηθώ. Σκέφτομαι το θέμα, το δουλεύω στο μυαλό μου κοιμάμαι και σηκώνομαι την άλλη μέρα και ξεκινάω. Αυτήν την εποχή μόλις τελείωσα ένα μυθιστόρημα με τίτλο. «Η γιαγιά».

Είναι τόσο δραματικό που το έκανα και θεατρικό έργο. Δεν ξέρω αν θα παιχτεί. Υπάρχει μία οικογένεια απλή, η " Γιαγιά" που είναι εβδομήντα χρόνων. Επίσης η κόρη και η εγγονή. Μία φίλη της αδελφική της γιαγιάς, από την Αμερική τής λέει, «Θα έρθει ο γιος μας από σας, να κάνει κάτι δουλειές και θα του πω να πας εκεί να δεις και την Ευθυμία». Ο νέος λοιπόν ο οποίος ήταν κολλητός με τη μάνα του και η μάνα του ήταν ίδια η φίλη τους εδώ, ερωτεύτηκε τη γιαγιά.

Το τι κόσμος ανοίγεται από κει και πέρα, αν ερωτευτείς τη γιαγιά και όχι την κόρη ή την εγγονή διότι η γιαγιά ήταν εβδομήντα, η κόρη πενήντα, η εγγονή ήτανε δεκαεπτά - δεκαοχτώ και αυτός ήταν τριάντα πέντε. Δεν ταίριαζε με καμιά. Όταν μπήκε στο σπίτι σκέφτηκαν «Ποια θα τον πάρει; Εγώ; Εσύ;» Δεν βόλεψε. Η μια ήταν πενήντα αυτός τριανταπέντε, δεκαπέντε χρόνια μικρότερος, δεκαπέντε χρόνια μεγαλύτερος ή παραπάνω από την εγγονή και έμενε η γιαγιά. Η γιαγιά η οποία ήταν σαν τη μάνα του.

Ο άνθρωπος ερωτεύτηκε επιτέλους τη μάνα του. Μπόρεσε ελεύθερα να την ερωτευτεί. Εν τω μεταξύ, η μάνα ήτανε διαόλου κάλτσα στην Αμερική. Εμφανιζόταν κάθε τόσο στην οθόνη και της έλεγε «Έλα εδώ, έλα εδώ που δεν υπάρχει τίποτα. Ούτε κοινωνικός νόμος, ούτε τίποτα. Είσαι άγνωστος μεταξύ αγνώστων. Δεύτερον δεν θα στεναχωριέσαι που δεν έχεις φίλο. Δεν είναι εύκολο να πιάσεις φίλο στην Αθήνα. Θα έρθεις εδώ πέρα που υπάρχουν ολόκληρες καταπληκτικές εταιρείες «Lovers».

Σε αυτό όπως το περιέγραψε η φίλη της το χάος που δεν ξέρει κανείς κανέναν, δεν ενδιαφέρεται κανείς για κανέναν και όποιος ζήσει έζησε και όποιος πεθάνει πέθανε, τελειώνει κάπως έτσι αυτό το θέμα.

Αυτά είναι τα δύο τελευταία έργα που έγραψα. Ακόμη δεν έχω αρχίσει άλλο και είμαι πολύ στεναχωρημένος.

Νίκος Σκουλάς

Γεννήθηκε στην Αθήνα, κατάγεται από τα Ανώγεια Μυλοποτάμου Κρήτης. Αποφοίτησε από το Θέατρο Τέχνης – Κάρολος Κουν, κι έχει πτυχίο Κοινωνιολογίας από το Πάντειο Πανεπιστήμιο Αθηνών. Στο θέατρο εργάζεται για 30 χρόνια ως ηθοποιός και την τελευταία δεκαετία ασχολήθηκε με τη συγγραφή θεατρικών έργων και σεναρίων, καθώς και με τη σκηνοθεσία.

2005, Άδειος Χώρος Πειραματικής Σκηνής Εθνικού Θεάτρου-Το πρώτο του έργο «ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ».

2008, επιμέλεια διασκευής της ταινίας «Εξορκιστής» (Κύτταρο).

2009, 1ο Βραβείο Σεναρίου μικρού μήκους - Επιστημονικής Φαντασίας, (1ο Πανελλήνιο Διαγωνισμό της t-short με τα Village Cinemas) - σενάριο «Αγκάλιασε με».

2009, σενάριο-σκηνοθεσία ταινίας μεσαίου μήκους, «ΤΥΧΗ», (Βραβείο Odyssey Award-Visitor's Choice, London Greek Film Festival 2010).

2012, σενάριο-σκηνοθεσία ταινίας μικρού μήκους, «Υπό Πίεση», (Διαγωνίστηκε London Greek Film Festival 2012, ΝΥΧΤΕΣ ΠΡΕΜΙΕΡΑΣ-περιοδικού ΣΙΝΕΜΑ 2012 και στο TISFF 2013 στη Θεσσαλονίκη).

2016, 1ο Βραβείο Σεναρίου μικρού μήκους, (3ο Διαγωνισμό Συγγραφής Πρωτότυπου Σεναρίου Μικρού μήκους, της Έ.Σ.Ε.) - σενάριο «Power».

2017 2ο Βραβείο Συγγραφής Θεατρικού Έργου (Μονόπρακτο) - έργο «Συνέντευξη», (1ο Διαγωνισμό Συγγραφής Θεατρικού Έργου, της Έ.Σ.Ε.).

Σκηνοθέτησε στον Αυριακό (Θέατρο Τση Ζάκυθος) το «Κέικ» - Β. Χατζηγιαννίδης (2016), «Το Δάνειο» -Τ.Καλθεράν (2017) και στη Θεατρική Σκηνή Ζακύνθου «Οι Ηλίθιοι» Νηλ Σάιμον και 2020 «Έτσι είναι εάν έτσι νομίζετε» - Λ.Πιραντέλλο.

Ονομάζομαι Νίκος Σκουλάς, κατάγομαι από τα Ανώγεια Μυλοποτάμου Κρήτης και είμαι ηθοποιός. Θα μιλήσω για μια μετάβαση που είχα τα τελευταία έξι χρόνια από την υποκριτική - από την ηθοποιία, στη σκηνοθεσία, στη Ζάκυνθο που ζούσα τα τελευταία 6 χρόνια. Ανέβασα κάποιες παραστάσεις και πέρασα από τη θέση του ηθοποιού στη θέση του σκηνοθέτη προσπαθώντας να βρω κάποιες ισορροπίες και να καταλάβω τόσα χρόνια, τελικά ποιοι από αυτούς τους σκηνοθέτες που δούλεψα είχαν δίκιο σε αυτά που μου λέγαν.

Για να μην τα πολυλογώ θα κάνω μία μικρή αναδρομή στο παρελθόν για να συνδέσω αυτά τα κομμάτια του παζλ. Τελείωσα το «Θέατρο Τέχνης» το 1995. Είχα τη τύχη τότε και ακόμα και τώρα στο «Θέατρο Τέχνης» παίρνουν πολλούς ηθοποιούς από τη σχολή σε παραστάσεις, για να αποκτήσουν εμπειρία, κάνοντας δευτέρους, τρίτους ρόλους ή στο χορό. Οπότε είχα την τύχη από το δεύτερο έτος να παίξω στο Ηρώδειο, στην Επίδαυρο, με τον «Πλούτο» του Μίμη Κουγιουμτζή και απέκτησα πολύ μεγάλη θεατρική εμπειρία, βγαίνοντας έξω μετά το ελεύθερο επάγγελμα ως ηθοποιός. Κάτι που δεν είχαν άλλοι συνάδελφοι από άλλες σχολές.

Αυτό είχε ως αποτέλεσμα στα 24 μου να πάρω ένα ρολό στο ΔΗΠΕΘΕ Πάτρας με την Άννα Συνοδινού στο «Φωταγωγό» του Σπύρου Γαλέου. Γνωρίστηκα με αυτή την τεράστια ηθοποιό του θεάτρου μας, η οποία για κάποιο λόγο με συμπάθησε, γιατί έλεγε ότι έμοιαζα στον Χόρν και είχα και την τύχη τότε να παίξω για πρώτη φορά στην Επίδαυρο στα 25 μου, ρόλο στις «Φοίνισσες» του Ευριπίδη, οπότε το ξετίκαρο και αυτό το κουτάκι μου νωρίς νωρίς και πήγα παρακάτω.

Τριάντα λοιπόν χρόνια ασχολούμαι με την υποκριτική και την ηθοποιία παίζω σε θέατρα, τηλεοπτικές διαφημίσεις, σήριαλ κλπ.

Πριν έξι χρόνια ο καλός μου φίλος και σκηνοθέτης Κώστας Καποδίστριας, ο οποίος έχει το «Θέατρο τση Ζακυθος» και με

τον οποίο είχα συνεργαστεί δύο φορές, με προσκάλεσε στην ουσία να πάω εκεί να κάνουμε παραστάσεις στο νησί. Να ξεφύγω λίγο από τη μιζέρια και την κατάθλιψη της Αθήνας, όσον αφορά τις παραγωγές τις θεατρικές κλπ Δέχτηκα φυσικά. Η πρώτη παράσταση που κάναμε, το οποίο δεν είχα εγώ την εντύπωση ότι θα το κάναμε, δηλαδή είχα πάει για να παίξω και να με σκηνοθετεί, αλλά ανέβασε κάτι μονόπρακτα του Τενεσί Ουίλιαμς και μου λέει δεν σκηνοθετείς δύο από τα έξι. με μαθητές του ΙΕΚ της Ζακύνθου, το οποίο λειτουργούσε τα προηγούμενα τρία χρόνια, έβγαλε δύο φουρνιές ηθοποιών, με καθηγητή τον ίδιο τον Καποδίστρια, τον κύριο Καμπίτση και διάφορους άλλους που ήταν ηθοποιοί και διδάξαν εκεί. Ανέβηκε η παράσταση στον Αυριακό με τους αποφοίτους της σχολής και σκηνοθέτησα τα δύο μονόπρακτα του Τενεσί Ουίλιαμς, το «Μίλα μου σαν τη βροχή» και το «Προς κατεδάφιση» κι εκεί άρχισα να ανακαλύπτω πως θα ήθελα εγώ να μου μιλάνε σκηνοθέτες όταν με καθοδηγούνε. Προσπάθησα να κάνω πράξη αυτά που μου αρέσανε, οπότε αυτά τα πράγματα που ανακάλυψα να τα μοιραστώ μαζί σας και προς κάθε ενδιαφερόμενο, για να έχει μία εσωτερική ματιά, για το πώς γίνονται οι παραστάσεις.

Το πρώτο πράγμα που κατάλαβα πάρα πάρα πολύ γρήγορα είναι ότι δεν έπρεπε σε καμία περίπτωση να δίνω οδηγίες ή να τους λέω πράγματα που εγώ δεν έχω κάνει. Δηλαδή διάφορες φιλολογίες, αερολογίες, πράγματα τα οποία δεν είναι πρακτικά για να δώσεις κάποιες οδηγίες σε έναν ηθοποιό.

Δεν υπάρχει λόγος να τους υποβάλεις ένα τέτοιο στρες. Αυτό είναι από τα πρώτα πράγματα που ανακάλυψα κι επειδή οι ηθοποιοί είναι κατά πολύ μεγάλο μέρος ανασφαλείς άνθρωποι, που τους αρέσει λίγο παραπάνω η κολακεία, από τους υπόλοιπους, έπρεπε να βρεις αυτά τα κουμπιά που θα δίνεις οδηγίες, που θα μπορούν να τις κατανοήσουν και να τις πράττουν και να μπορείς να τους δείχνεις ότι είναι κάτι που γίνεται.

Αυτό ήταν το πρώτο πράγμα που θα ήθελα εγώ ο ίδιος να το έχω,

να μου έχουν φερθεί περισσότεροι σκηνοθέτες όχι μόνο σε μένα και στους υπόλοιπους συναδέλφους με αυτό τον τρόπο, κάτι που θα διευκόλυνε πάρα πάρα πολύ τη συνεργασία με οποιονδήποτε.

Η δεύτερη μου απόπειρα αμιγώς σκηνοθετική ήταν το «Κέικ» του Βαγγέλη Χατζηγιαννίδη που ανέβηκε πάλι στον Αυριάκο.

Είχα την τύχη να έχω τρεις επαγγελματίες ηθοποιούς μαζί με μένα, αφού έπαιζα κιόλας και ήταν ο Ανδρέας Ανδρεόπουλος, η Αγγελική Σούλη και ο Γιώργος Μαυρίας. Εκεί πέρα ανακάλυψα, πέρα από αυτό το πρώτο κομμάτι που είπα, το δεύτερο κομμάτι το οποίο ήτανε, ότι ένας σκηνοθέτης, μπορεί να μην είναι απαραίτητο τόσο πολύ να καθοδηγεί, αλλά να προσπαθεί να κρατήσει τις ισορροπίες. Να περνάει τις οδηγίες του με τέτοιο τρόπο και επειδή αυτό που προείπα, ότι οι ηθοποιοί είναι λίγο ευαίσθητα κλπ, να τις περνάει με τέτοιο τρόπο που να μη νιώθουν οι ηθοποιοί ότι προσβάλλονται. Να πρέπει να τους πεις κάτι, να έχεις ένα στόχο, να θέλεις να τους οδηγήσεις κάπου και να πρέπει να το εξηγήσεις και να το πεις με ένα τέτοιο τρόπο, που να νιώθουν ότι είναι δική τους ιδέα. Πράγμα το οποίο εμένα μου άρεσε πάρα πολύ, γιατί εμπεριέχει ένα ολόκληρο τρόπο σκέψης και στρατηγικής το πως να να περάσεις αυτό που θες.

Αυτό πέτυχε σε αυτή την παράσταση, η οποία έκανε και μεγάλη επιτυχία και σαν αποτέλεσμα είχε να μου προτείνει μετά η Θεατρική Σκηνή Ζακύνθου του Τιμόθεου Ζώντου να πρωταγωνιστήσω στην επόμενη παράσταση «Τον εχθρό του λαού» με σκηνοθέτιδα, όμως αυτή τη φορά, τη Λουίζα Παπαδόπουλου. Εκεί επειδή οι μισοί ήταν ερασιτέχνες και οι μισοί επαγγελματίες σε αυτή την παράσταση βοήθησα και εγώ, όχι στο δημιουργικό κομμάτι, αλλά στο στήσιμο της παράστασης. Δεν σκηνοθέτησα εκεί, οπότε θα την προσπεράσω αυτή τη συνεργασία, η οποία ήταν πάρα πολύ καλή και θα προχωρήσω στην επόμενη παράσταση που σκηνοθέτησα, τους «Ηλίθιους» του Νιλ Σάμιον για τη Θεατρική Σκηνή Ζακύνθου.

Αφού είχα καταλάβει αυτά τα δύο πράγματα πολύ καλά, το τρίτο ήταν ότι - και εκεί πάλι ήταν μισοί ερασιτέχνες μισοί επαγγελματίες- έμαθα το χάρισμα της υπομονής, το οποίο το εξάσκησα για πρώτη φορά στο στρατό αν θυμάμαι καλά κάνοντας σκοπιές και μπόρεσα μετά το στρατό να αντέχω και τις ουρές στο ΙΚΑ στον ΟΤΕ... Όλες τις ουρές που έχουμε συνηθίσει εδώ στα δημόσια ταμεία. Η υπομονή εκεί έπρεπε να είναι τέτοια, που να προσπαθείς να πείσεις το κάθε παιδί που έπαιζε, που δεν είχε τόσο σχέση με το θέατρο όσο οι επαγγελματίες, να νοιώθει ελεύθερο. Είναι άλλο ένα πράγμα που εμένα μου έχει λείψει στα θεατρικά μου χρόνια, οπότε τους έλεγα το εξής: «Κάντε χίλια πράγματα, κάντε ότι θέλετε, από τη φαντασία σας από το πώς βλέπετε το ρόλο πάνω στη σκηνή κι εγώ θα διαλέξω ποια είναι ωραία». Έτσι ίσα-ίσα δεν θα σας έχω επιβάλει εγώ κάτι. Θα είναι κάτι δικό σας που θα το παρουσιάζετε και απλά εγώ στην ουσία θα το μοντάρω. Μου έκανε μεγάλη εντύπωση ότι οι περισσότεροι άνθρωποι που θέλουν να ασχοληθούν έστω και ερασιτεχνικά με το θέατρο είναι πολύ φοβισμένοι με το αντικείμενο. Παρόλο που το θαυμάζουν και θέλουν να ασχοληθούν, φοβούνται .

Ανακάλυψα σε εκείνη τη παράσταση ότι φοβούνται και οι επαγγελματίες, γιατί έχουμε συνηθίσει να μην παίρνουμε πρωτοβουλίες για να μη θιχθεί ο εκάστοτε σκηνοθέτης. Τι εννοώ με αυτό; Έχουν υπάρξει παραστάσεις που φοβόμουν να κάνω πράγματα, γιατί ο σκηνοθέτης είχε την εντύπωση ότι το καπελώνω ή οι άλλοι ηθοποιοί είχαν την εντύπωση ότι τους καπελώνω, πράγμα το οποίο σε όσες παραστάσεις έπαιξα σαν ηθοποιός και πήγαν καλά, ήταν το μόνο που δεν ίσχυε. Όλοι οι ηθοποιοί ήταν σε έναν δημιουργικό, αυτοσχεδιαστικό οργανισμό και από εκεί και πέρα αυτός που έβλεπε από κάτω, διάλεγε τα κομμάτια που ήθελε να μπουν στη παράσταση.

Ένα άλλο πράγμα που έμαθα σε εκείνη την παράσταση, ήταν αυτό το λεγόμενο άγχος πριν την πρεμιέρα, το οποίο προσωπικά το θεωρώ ένα μεγάλο μύθο για να δίνουμε συνεντεύξεις και να

κάνουμε εντύπωση. Κατά την προσωπική μου άποψη, η οποία είναι η εξής.

Ένας ηθοποιός είναι σαν τον ακροβάτη. Ο ακροβάτης μαθαίνει τα βήματα, την ισορροπία, τις κινήσεις τέλεια για να τις αναπαράγει στην πρεμιέρα. Καλό ή κακό το καλλιτεχνικό αποτέλεσμα αυτό έμαθε, αυτό θα κάνει. Το άγχος και αυτό που λέμε «νιώθω άγχος πριν τη πρεμιέρα» που έχετε ακούσει πολλές φορές στις συνεντεύξεις, είναι ένας ωραίος μύθος, για να λέμε κάτι. Δεν έχω δει εγώ ακροβάτη στο τσίρκο και να βγει πριν ο παρουσιαστής και να πει «Να σας πω παιδιά επειδή είχε λίγο άγχος σήμερα μπορεί να πέσει. Αν πέσει ελάτε μεθαύριο που θα έχει βάλει μία γάζα και ένα γύψο και θα είναι πιο καλά στην υγεία του και δεν θα έχει τόσο άγχος.» Δεν υπάρχει αυτό το πράγμα. Σε όσες παραστάσεις δούλεψα - αυτή ήταν η προτελευταία - και στην επόμενη ήταν το πρώτο μου μέλημα. Να είναι όλα έτοιμα, ώστε ο ηθοποιός που θα βγει στη σκηνή να μην έχει κανένα άγχος πριν την πρεμιέρα. Να υπάρχει μόνο αυτό το καρδιοχτύπι, του «να κάνω τα πράγματα σωστά». Αν αυτό θέλουμε να το αποκαλούμε άγχος ή τρακ το δέχομαι, αλλά οτιδήποτε άλλο το θεωρώ υπερβολή.

Αυτό είναι το τέταρτο πράγμα που ήθελα να καταφέρω ως σκηνοθέτης εκεί πέρα, σε όλες αυτές τις παραστάσεις και είναι κοινό για αυτό το λέω τελευταίο, είναι ότι ήθελα ως σκηνοθέτης, όλα τα πράγματα να είναι έτοιμα τουλάχιστον δύο εβδομάδες πριν την πρεμιέρα, τουλάχιστον!

Όχι μόνο τα ρούχα. Τα πάντα. Γιατί; Ήθελα να τρέχει η παράσταση και να είναι στο καλό της pick όταν ξεκινήσει η πρεμιέρα. Συνήθως γιατί έχω δουλέψει περίπου σε 40 παραστάσεις και με μεγάλους οργανισμούς και με λεφτά και με οργάνωση και εκεί συνήθως πολλά πράγματα ερχόντασαν τελευταία στιγμή και βασιζόμασταν στον λεγόμενο Θεό του θεάτρου, ότι όλα θα πάνε καλά στην πρεμιέρα. Πράγμα που το θεωρώ απαράδεκτο σύμφωνα με το παράδειγμα που έφερα πριν. Απαράδεκτο. Δεν θέλω να ακούγομαι αφοριστικός αλλά θεωρώ ότι δεν διευκολύνει

και τόσο την ηρεμία όλων όσων συμμετέχουν στις παραστάσεις.

Τελευταία παράσταση στο νησί ήτανε μετά τους «Ηλίθιους», ήταν ένα έργο του Λουίτζι Πιραντέλλο, το «Έτσι είναι αν έτσι νομίζετε» πάλι με τη Θεατρική Σκηνή Ζακύνθου. Παίξαμε μόνο μία εβδομάδα, στον πρώτο καιρό του κορονοϊού. Παίξαμε μόνο μια βδομάδα, αλλά παίξαμε. Εκεί όλα αυτά που σας είπα τα έκανα πράξη και πραγματικά βγήκε μία δουλειά, ισάξια επαγγελματικής παράστασης.

Ήταν όλα έτοιμα δύο βδομάδες πριν, η παράσταση έτρεχε δύο εβδομάδες πριν, φέρναμε κόσμο δύο εβδομάδες πριν να τη δει. Κανένας ηθοποιός δεν είχε αυτό το τρακ «να βγω να τα πω στον κόσμο και πως θα τα πω...». Δεν υπήρχαν αυτά τα πράγματα και δυστυχώς πήγαν καλά τα πράγματα για μια εβδομάδα, μέχρι που η Ζάκυνθος έκλεισε λόγω του κορονοϊού, πρώτη στην Ελλάδα. Έτσι κατέβηκε η παράσταση.

Αυτά από την εμπειρία μου όσον αφορά το πέρασμα μου από την υποκριτική στη σκηνοθεσία. Άλλα ένα-δύο πράγματα που ξέχασα να πω δεν έχουν και τόση σημασία, αλλά ήτανε πλήρως διαφωτιστική αυτή η εμπειρία και ελπίζω να συνεχιστεί και εδώ στην Αθήνα για να κάνω πράξη αυτά που πιστεύω πως πρέπει να αντιπροσωπεύει το θέατρο, το θεατρικό έργο και ο ηθοποιός. Σας ευχαριστώ.

Θανάσης Σκρουμπέλος

Θανάσης Σκρουμπέλος Γεννηθηκε το 1944 στον Κολωνο.Σπούδασε καλες τεχνες στην Αθήνα και κινηματογράφο στο Λονδino. Εχει γραψει θεατρο και μεταφράσει θεατρο και έχει γράψει σενάρια για την τηλεοραση και τον κινηματογράφο και έχει σκηνοθετήσει. Δύο από τις ταινίες του έχουν βραβευθεί. «Ο Τζώνυς Κελν κυρία μου» Κρατικό βραβείο ποιότητας και Β' γυναικείου ρόλου [Δέσπω Διαμαντίδου» και η «Χαβάρη» κρατικό βραβείο ποιότητας και βρβείο σκηνογραφίας [Τάσος Ζωγράφος] και μακιγιάζ[Αργυρω Κουρουπού].Εχουν βραβευεθει και οι αντιδικτατορικες αφισσες του Ρήγα που ειχε σχεδιάσει και εκτυπώσει για τις ανάγκες του αντιδικτατορικου αγώνα στο φεστιβαλ του Βελιγραδίου του 1969.

Πάντα ο ήρωας είναι ένας. Εσύ. Με τις φοβίες σου, με τους τρόμους σου, με τις αγάπες σου, τα μίσση και τους θυμούς. Όλα αυτά τα σαρκώνεις σε άλλους ήρωες. Όσα βιβλία και να γράφει κάποιος, πάντα θα είναι το βιβλίο του ενός ήρωα. Του ίδιου που το γράφει. Έτσι είναι και τα δικά μου. Για μένα φέτος το 2022 επειδή είμαι προληπτικός ήταν καλή η ζαριά.

Εκδόθηκε η νουβέλα μου “Κατίνα Μπέλο”. Στη φωτογραφία στο εξώφυλλο πάνω από την πύλη του Άουσβιτς είναι η μάνα μου η Κατίνα. Είναι μισο-βιογραφία της μητέρας μου και μιας φίλης της της Ραχήλ που τις συνέπτυξα και τις δυό σε έναν χαρακτήρα, στην Κατίνα Μπέλο. Η μάνα μου ήταν Ελληνίδα η Ραχήλ Εβραία. Με μεγάλωσαν και οι δυό μαζί. Ήταν ράφτρες και η Ραχήλ έρχοταν σπίτι μας και έραβε. Είναι μια νουβέλα για τον Γολγοθά των Σεφαραδιτών Ελληνοεβραίων. Σεφαραδί ή Σεφραδί στα Εβραϊκά είναι η Ισπανία.

Η ηρωίδα μου φεύγει το 1936 από την Ελλάδα, για να πάει στην Ισπανία, στη Βαρκελώνη να λάβει μέρος στους Ολυμπιακούς, εργατικούς αγώνες της Βαρκελώνης , σε αντίθεση, με τους χιτλερικούς που διεξάγονταν τις ίδιες ημερομηνίες στο Βερολίνο.

Η Εργατική Ολυμπιάδα όμως δεν έγινε ποτέ ,μια ημέρα μετά την έναρξη της ξέσπασε το πραξικόπημα του Φράνκο. Πρόλαβαν όμως και παρέλασαν οι αθλητές με επικεφαλής τους Έλληνες . Ο δρομέας πολυνίκης Αδαμίδης, εφημεριδοπώλης στο επάγγελμα, ήταν ο πρώτος που μπήκε στο στάδιο της Βαρκελώνης κρατώντας την Ελληνική σημαία. Αργά βράδυ, μετά την παρέλαση, έσκασε το φασιστικό πραξικόπημα κι οι αθλητές, μαζί και η ηρωίδα μου, αντί για το στάδιο πήραν τα όπλα και βγήκαν στους δρόμους δίπλα στους Ισπανούς και Καταλανούς μαχητές. Μέσα σε τρεις ημέρες η Βαρκελώνη μετά από την συντριπτική ήττα των φρανκιστων, παρέμεινε Δημοκρατική . Όμως η κυρίαρχη πολιτική δύναμη στην Καταλωνία και κυρίως στην Βαρκελώνη ήταν οι αναρχικοί .Κι έτσι μέσα σε κλίμα ενθουσιαμού από την νίκη , αρχίζει το ξήλωμα των παλιών θεσμών και διοίκησης. Για

ένα ολόκληρο καλοκαίρι η Καταλωνία μετατρέπεται σε εργαστήριο νέων κοινωνικών προτάσεων. Κυριαρχούν και επιβάλλονται οι αναρχικές και αντιεξουσιαστικές ιδέες, αντιλήψεις και πρακτικές. Καταργούνται οι βαθμοί, η ιεραρχία, το χρήμα η αγορά. Κάθε γειτονιά έχει την συνέλευσή της που αποφασίζει για όλα. Αρχίζει ένα τρελό κοινωνικά, πολιτισμικά, πολιτιστικά, μεθύσι που τους συνεπαίρνει όλους. Η ηρωίδα μου μετέχει στην κοινότητα-κοινόβιο πολιτισμού και παιδείας και βοηθάει στο στήσιμο σχολείων και πολιτιστικών εργαστηρίων επιμόρφωσης, των φτωχών και των αγροτικών κοινοτήτων που μέχρι πριν λίγο αποκλείονταν πρακτικά από την μάθηση και την εκπαίδευση.

Η ζωή κινείται σαν ένα ατέλειωτο πανηγύρι, έξω από τους παλιούς τύπους της εξουσίας και οργάνωσης της κοινωνίας. Όλα ελεύθερα. Όλα κοινοβιακά, σαν σε όνειρο. Το όνειρο όμως δεν κρατάει πολύ

Όλη αυτή η γιορτή του αναρχισμού, της χωρίς όρια ελευθερίας και η κοινοβιακή διαβίωση, κράτησαν όσο ένα καλοκαίρι. Η σκληρή πραγματικότητα του πολέμου, καθώς και τα αδιέξοδα που αναπόφευκτα έφερε αυτός ο άγνωστος πρακτικά τρόπος κοινοβιακής, παραγωγής, ζωής και δράσης, σταματήσαν απότομα αυτήν την τρελλή ονειρική κούρσα προς το μέλλον. Ωστόσο ως πιλότος ζωής άφησε έντονο το στίγμα της και την ελπίδα ότι κάποτε θα γίνει. Ήταν συγκλονιστικό αυτό το αναρχικό καλοκαίρι της Καταλωνίας. [υπάρχει αρκετή βιβλιογραφία να το διαβάσετε]. Μέθυσε και η ηρωίδα μου. Την συνεπήρε το όνειρο. Μα όπως είπαμε τα όνειρα δεν κρατούν πολύ.

Η Δημοκρατική Ισπανία ηττήθηκε. Ο Φράνκο ως νικητής άρχισε να γκρεμίζει θεσμούς κι ανθρώπους. Να παίρνει την ρεβάνς με σαδιστικό και εκδικητικό τρόπο. Η ηρωίδα μου, ελληνίδα, [ξένη] εβραία [μιαρή] και αναρχική συλλαμβάνεται και στέλνεται στα στρατόπεδα «πιλότους» που είχαν στήσει αμέσως οι φρανκιστές με ναζι συμβούλους που τους είχαν δίπλα τους και στον εμφύλιο πόλεμο. Γι αυτό και οι φρανκιστές μετά από αίτημα του Χίμλερ

παραδώσαν λίστα με τις περιουσίες των εβραίων της Ισπανίας καθώς και όσους από τους έγκλειστους στα στρατόπεδα ήταν εβραίοι. Έτσι η ηρωίδα μου από το στρατόπεδο εξόντωσης και απλήρωτης εργασίας Miranda del Ebro [Μιράντα της περιοχής Έβρου] μεταφέρεται στο Ντρανσύ στη Γαλλία και από εκεί στο Άουσβιτς

Το Άουσβιτς είναι μία τραγική ιστορία που ξέρουμε όλοι, αλλά αυτό που δεν έχει διαφανεί προς τα έξω είναι ότι οι κρατούμενοι δεν ήτανε βουβά παθητικά θύματα. Υπήρχαν και κρατούμενοι που οργάνωσαν εσωτερική αντίσταση επιβίωσης μέσα στα στρατόπεδα. Και μάλιστα η ανατίναξη των φούρνων του κρεματορίου 4 στο Άουσβιτς -Μπίρκενάου έγινε από ελληνοεβραίους. Έτσι μέσα από αυτήν την οργάνωση αντίστασης κατορθώνει και επιβιώνει η ηρωίδα μου.

1945 επιστρέφει σε μια Αθήνα ρημαγμένη και διχασμένη. Η περιουσία της σκόνη και αρπαγμένη. Ωστόσο σιγά σιγα κατορθώνει και ξαναχτίζει την ζωή της έχοντας δίπλα της τον γιό της. Καρλό έρωτα μιας νύχτας.

Μέσα από την κοινή ζωή των δυό τους περνάει όλο το άγος του εμφυλίου, η σκληράδα των νικητών και το βήμα βήμα ξαναζωντάνεμα της δημοκρατικής μερίδας που αιτεί θεσμούς και γίνεται κίνημα ξανά που φέρνει μια καινούργια Άνοιξη. Με άνθιση στις τέχνες, στις ιδέες, στους δημοκρατικούς αγώνες. Με την μουσική του Μίκη μπαίνει και στο πιο φτωχό σπίτι ο Σεφέρης, ο Ελύτης, ο Αναγνωστάκης και με τον Χατζιδάκι αποκτά σαν «πασχαλιά μέσα από την νεκρή γη» όψη και αναγνώριση το λαϊκό και το ρεμπέτικο τραγούδι. Τσίρκας, Χάκας, νέο Κύμα, Επιθεώρηση Τέχνης, Κουν, Τσαρούχης, Ηλίας Ηλιού [ήθος και πρόδος από τα έδρανα της Βουλής]. Μια πολύ όμορφη περίοδος τότε με μια ΕΔΑ που για μένα, είναι ακόμη η όμορφη αριστερά. Και γιατί; Γιατί απηχούσε τις ανάγκες της κοινωνίας. Ήθελε θεσμούς και δημοκρατία σε ένα κράτος φοβικό μετεμφυλιακό που τρόμαζε και φοβόταν τον κόσμο και την Δημοκρατία. Ακόμη και

η γλώσσα που μιλούσαμε τότε εμείς, δεν την άκουγε το κράτος. Για να συννενοηθείς με το κράτος ήθελες ειδικό αιτισιογράφο που στέκοταν με το τραπεζάκι του έξω από κάθε υπουργείο ή κρατική υπηρεσία. Ήταν όμορφη και γεμάτη ελπίδες η ζωή στην Ελλάδα τότε. Την έχω ζήσει πάρα πολύ καλά. Κι ακόμη με κρατούν εντός μου αυτά τα πολλά τότε συναισθήματα. Και είναι αυτά η βασική μου ύλη που πλάθω τους χαρακτήρες της κάθε νουβέλας μου. Έτσι η Κατίνα Μπέλο η ηρωίδα μου, σβύνει και αυτή με το τέλος της εκείνης της Άνοιξης . Τα τανκς και οι χουνταίοι κόβουν το νήμα. Όμως προλαβαίνει και παίρνει τη σκυτάλη από τα χέρια της μάνας ο γιος και συνεχίζει το ταξίδι. Αυτό είναι το βιβλίο της Κατίνα Μπέλο.

Πέρα από το γενικό αφήγημα να μπω και σε λεπτομέρειες που βοηθήσαν ως ιστορική και δραματική ύλη το τραγικό μέρος της νουβέλας. Τραγικό που όλοι το ξέρουμε αλλά όλοι το έχουμε ξεχάσει. Φανταστείτε να έρχεται ένα αεροπλάνο σήμερα και να ρίχνει μία βόμβα στην Καλαμάτα και να αφανίζονται ο πληθυσμός της, εξήντα χιλιάδες κόσμος. Τι θα λέγατε από την φρίκη ή τι θα έπρατε η πολιτεία; Σκεφτείτε το.

Στην Θεσσαλονίκη πενήνταέξι χιλιάδες κόσμος αφανίστηκε από τους ναζί και τους έλληνες συνεργάτες τους. Μόνο χίλιοι πεντακόσιοι επιστρέψαν από τα στρατόπεδα εξόντωσης και απλήρωτης εργασίας. Κι όμως αυτός ο αφανισμός πέρασε ντούκου . Σαν κάτι που δεν μας αφορούσε. Δεν τον θεώρησαν καν εθνικό θέμα η πολιτεία. Σβήστηκε, πνίχτηκε. Και όχι μόνο εξαφανίστηκαν οικογένειες ελλήνων εβραίων, αλλά επιτήδιοι άρπαγες βουτήξαν και τις περιουσίες τους και ποτέ δεν τις επιστρέψαν. Γερμανοί ναζί και συνεργάτες μαζί τα φάγανε. Υπάρχουν ακόμη τα έγγραφα, του πως αρπάζονταν [με τους μεσεγγυούχους] και σε ποιους περνούσαν οι περιουσίες .Και κανείς δεν το σκαλίζει παρά μόνο λίγοι νεότεροι ιστορικοί.

Ακροατής: Έλληνες ήταν;[οι συνεργάτες].

Ναι . Σε κολεγιά με τον Μέρτεν, ότι αρπάζαν τα μοιραζόντουσαν. Ακίνητα, μετρητά, χρυσό. Για αυτό και όταν δικάστηκε ο Μέρτεν το 56-57 πολλοί από αυτούς τους έλληνες άρπαγες-μερικοί καταδικασμένοι για δοσιλογισμό αλλά ελεύθεροι εκτός φυλακών-ακόμη και θεσμικοί λειτουργοί, ήρθαν ως μάρτυρες υπεράσπισης του σφαγέα ναζί στην δίκη. Του χρωστούσαν. Τους κρατούσε στο χέρι. Το ίδιο όμως έκανε και το επίσημο Γερμανικό κράτος για τον «ναζί» σφαγέα. Επενέβησαν με εντολή Αντενάουερ για την αποφυλάκιση του Μερτεν που εκείνη την εποχή υπηρετούσε στο υπουργείο Δικαιοσύνης της Γερμανίας.

Είναι γνωστό πως η Γερμανία μετά τον πόλεμο, χτίστηκε από το υπάρχον ναζιστικό अपαράτ, γιατί δεν είχε και άλλους. Χρησιμοποίησε πάλι τους ναζί για να χτίσει το μετά την ήττα κράτος της .

Ο Μέρτεν ο σφαγέας της Θεσσαλονίκης με το θράσος του πρώην διοικητή Μακεδονίας επέστρεψε στον τόπο του εγκλήματος. Δεν πίστευε ότι θα συλληφθεί και θα δικασθεί. Λένε ότι έγινε μια τράμπα 200 εκατομμυρίων μάρκων και έτσι τον αφήσαν ελεύθερο αν και δικάστηκε είκοσι χρόνια φυλακή. Δεν πιστεύω ότι ήταν μια θλιβερή εθνική εξαγορά διακοσίων εκατομμυρίων μάρκων. Πιστεύω ότι ήταν οι πολιτικές πιέσεις στα πλαίσια του Ψυχρού Πολέμου. Και το φοβικό , προθυμο και υπάκουο ελληνικό κράτος αμέσως ενέδωσε . Τα λεφτά έτσι και αλλιώς θα τα έπαιρνε η Ελλάδα , στα πλαίσια των αναπτυξιακών σχεδιασμών[βλ Ziemens]. Και ήδη για τις αποζημιώσεις [και για τους ελληνοεβραίους και για τις λοιπές αρπαγές και καταστροφές] είχε συμφωνηθεί σε συνδιάσκεψη στο Λονδίνο να μπουν στο ψυγείο. Τελικά καμία αποζημίωση δεν δόθηκε. Ούτε για τον ελληνοεβραιοκό αφανισμό ούτε και για τα Καλάβρυτα, το Διστομο κλπ κι ούτε για την αρπαγή του χρυσού από την Εθνική Τράπεζα με την μορφή δήθεν αναγκαστικού δανείου.

Αργότερα μέσα από διεθνείς πιέσεις, δώθηκαν κάποιες ισχυρές αποζημιώσεις στους ελληνοεβραίους. Όμως ακόμη

είναι γραμμένα στα χιόνια τα αιτήματα πόλεων χωριών και πληθυσμών που αφανιστήκαν από του Γερμανους ναζί. Μέσα από την Κατίνα Μπέλο λοιπόν περνούν και αυτά ως τραγική υλη της νουβέλας μου.

Όμως όπως είπα, ο ήρωας είναι ένας ,αλλά οι φόβοι του σαρκώνονται και σε άλλους ήρωες. Χαιρομαι που βγήκε αυτό το βιβλίο .Το κουβάλαγα χρόνια μέσα μου. Γιατί το κάθε θέμα πριν βγει στη σελίδα χωνεύεται [έτσι πρέπει] μέσα σου δέκα ,είκοσι, ακόμη και τριάντα χρόνια . Ζυμώνεται όπως ο μούστος, που από σταφυλοπολτός γίνεται κρασί, έτσι και το υλικό θέλει τον χρόνο του .Αν βιαστείς θα χαλάσει, θα το κάψεις.

Το πρώτο τοίγκλισμα μέσα μου για την Κατίνα Μπέλο έγινε, γύρω στα δεκαοκτώ μου, όταν πέθανε η Ραχήλ και τελικά κατόρθωσα τώρα που είμαι 79 να το βγάλω έτοιμο στο φως. Μετά από τόσα χρόνια. Καλή ζαριά .Θα το παρουσιάσω στο Εβραϊκό Μουσείο της Θεσσαλονίκης στις πέντε Οκτωβρίου [2022].

Άλλη μία καλή ζαριά που έριξα φέτος ήταν και ο θεατρικός μονόλογος, για τον Θεόφιλο με τον Θεοδωρή Προκοπίου ερμηνευτή, σε σκηνοθεσία Νίκου Βερλέκη.

Είναι ένας μονόλογος που τον απευθύνει ο ίδιος ο ήρωας προς τον πατέρα του. «Ότι εγώ πατέρα, πάντα θα επανέρχομαι γιατί αν ακολουθούσα τον δρόμο που μου έδειχνες εσύ, σαν εμένα κι εγώ θα έσβηνα. Θα χανόμουν» Κάπως έτσι μπορεί να συνοψισθεί σε μια φράση ο μονόλογος . Δηλαδή ο Θεόφιλος μέσα από το έργο του επανέρχεται ως αθάνατος γιατί είναι αθάνατη η τέχνη του. Όμως για να στηρίξω αυτόν τον κύκλο ζωής και θανάτου που ξαναγίνεται ζωή μέσα από την τέχνη και θάνατος πάλι και πάλι ζωή, περνώ και τα κοινωνικοϊστορικά εκείνης της σημαδιακής όσο και τραγικής εποχής για την Ελλάδα. Που και αυτά τελικά βαρύναν ως βασική ύλη και χαραξάν δρόμο στον ήρωα. Ο Θεόφιλος όπως και κάθε δημιουργός είναι παιδί της εποχής του. Της λάμψης της, του μύθου της, της τραγωδίας της

.Έτσι μαζί με τα οράματά του και τον χαμένο του έρωτα περνούν ο άτυχος πόλεμος του 1897, η καταστροφή της Σμύρνης και το προσφυγικό το 22,η βίαια αλλαγή της Ελλάδας από αγροτική χώρα σε εμπόρικοβιομηχανική, η περιφρόνηση και τέλος η καταξίωση που μέχρι και στο Λούβρο μετά τον θάνατό του[1961] εκθέσαν τα έργα του. Και κλείνω την μονοκουβέντα μου με μια τελευταία δουλειά μου. Επειδή μου αρέσει το ποδόσφαιρο ,έπαιζα μπάλα και το έχω πονέσει. Ξεκίνησα και γράφω για έναν [μεγάλης λαϊκής σημασίας]αγώνα μπαραζ μεταξύ Καλλιθέας και Κορωπίου που έγινε το 1969 με έντονη την βαρειά και αποπνικτική ατμόσφαιρα της Δικτατορίας και των χουνταίων. Το μεν Κορωπί, οι κουμπιές έλεγαν [δεν ξέρω αν ευσταθούσαν] ότι ήταν η ομάδα του Ασλανίδη. Ενώ η Καλλιθέα την ίδια στιγμή είχε τον εκλεγμένο της Δήμαρχο Γ.Γάλλο κρατούμενο στα Γιούρα . Οπότε το μπαραζ πήρε και έναν τέτοιο χαρακτήρα. Τελικά το κέρδισε η Καλλιθέα σε έναν πολύ σκληρό παιχνίδι. Βράδυ όμως μαζευτήκαν στην πλατεία Δαβάκη πάνω από δέκα χιλιάδες κόσμος να υποδεχτούν τους νικητές. Σε μια εποχή όπου πάνω από τρεις άνθρωποι αν συγκεντρώνονταν σε δημόσιο χώρο, θεωρούταν απόπειρα συνομοσίας και αμέσως χωροφύλακες και ασφαλίτες σε βούταγαν και σε χώναν μέσα. Τότε ακόμη και για μία προκήρυξη δικαζόσουν με τον 509 κι άλλους εμφυλιακούς νόμους που αν τους παραβίαζες είχε μέχρι και 50 χρόνια καταδίκη συν το ξύλο και τα βασανιστήρια. Κι όμως εκείνο το βράδυ δέκα χιλιάδες κόσμος στην πλατεία. Είχαν ζαλιστεί οι χωροφύλακες

Γι αυτό αμέσως απόκτησε και πολιτική χροιά αυτή η μεγάλη συγκέντρωση κι ας μην ήταν μια καθαρά μαζική αντιστασιακή εκδήλωση, σίγουρα όμως ήταν μία μαζική λαϊκή αντίθεση προς το χουντικό καθεστώς. Οι άλλες δύο, μεγάλες μαζικές εκδηλώσεις που είχαν γίνει κι είχαν καθαρά αντιστασιακό αντιδικτατορικό χαρακτήρα, ήταν η κηδεία του Σεφέρη και η κηδεία του Παπανδρέου του γέρου της Δημοκρατίας. Έτσι με είχε συγκινήσει τότε αυτός ο αγώνας, είχε χαραχτεί μέσα μου, γιατί τότε ήμουν παρανομία . Ήμουν στο Ρήγα από τα πρώτα

μέλη του Ρήγα και κρατούσα τον πολύγραφο και βγάξαμε τον Θούριο κι εκείνο το βράδυ είχαμε συνάντηση στην Καλλιθέα κι έσκασε αυτό το θαυμαστά απρόβλεπτο και τρομάξαμε. Δεν το πιστεύαμε ότι συνέβαινε. Λέμε ωπ μας βούτηξαν κι ακούγαμε που φωνάζαν οι Καλλιθεάτες England England -Β'Εθνική και γίναμε λαγοί μαζί κι εγώ και μου έμεινε από τότε και το έγγραφα.

Θάνος Τσάμπρας

Ο Θάνος Τσάμπρας διετέλεσε Γενικός Γραμματέας της Ένωσης Σεναριογράφων Ελλάδος από το 2015 έως το 2021. Είναι σεναριογράφος, θεατρικός συγγραφέας και ποιητής. Έχει στο ενεργητικό του τις ποιητικές συλλογές:

«Απ' τον Παράδεισο απ' έξω», «Ραγισμένος Χρόνος», «Πετρολούλουδα» και «Πέμπτη Εποχή των αοράτων».

Έγραψε σενάρια για την τηλεόραση και τον κινηματογράφο, καθώς και θεατρικά έργα. Το θεατρικό του «Επτά Σημάδια», είναι έργο-οδηγός εκπαίδευσης και άσκησης θεατρικών ομάδων.

Διετέλεσε στέλεχος του Δημιουργικού Τμήματος σε τηλεοπτικό κανάλι επί σειρά ετών και συνέβαλε στην δημιουργία εκπομπών. Παράλληλα, εργάστηκε και ως υπεύθυνος προγραμματισμού εκπομπών στην ιδιωτική τηλεόραση.

Το 2019, τιμήθηκε για το θεατρικό έργο του «Καρύδια με μέλι», από τον Όμιλο για την UNESCO Πειραιώς & Νήσων.

Να μιλήσω και εγώ λοιπόν για τα βιβλία μου...

Είναι γνωστό ότι οι σεναριογράφοι αγαπούν τα βιβλία τους, ίσως και περισσότερο από κάποια σενάρια. Γιατί το βιβλίο, δεν είναι ταινία να παρεμβληθεί κάποιος «φωστήρας» σκηνοθέτης, «να βελτιώσει» το κείμενο. Στο βιβλίο ό,τι γράφεις, φτάνει στον αναγνώστη.

Έχω μαζί μου δύο βιβλία, δείγματα γραφής των, πέραν των σεναρίων, δραστηριοτήτων μου. Το θεατρικό: «Επτά Σημάδια» και την τελευταία μου ποιητική συλλογή, που έχει τίτλο: «Πέμπτη Εποχή των αόρατων».

Ξεκινώντας από τα θεατρικά, διαβάζω από το εξώφυλλο του πρώτου βιβλίου: «Επτά Σημάδια»... Ένα έργο, οδηγός εκπαίδευσης και άσκησης θεατρικών ομάδων.

Πρόκειται για ένα κανονικό θεατρικό έργο, που παίχτηκε πριν λίγα χρόνια από θεατρική ομάδα, σε Αθηναϊκή σκηνή. Είναι σπονδυλωτό και αυτό βοηθάει τους ηθοποιούς να παίξουν περισσότερους του ενός ρόλους.

Το ιδανικό είναι, να υπάρχουν στο θίασο επτά ηθοποιοί, οι οποίοι μπορούν να υποδυθούν μέχρι και επτά διαφορετικούς χαρακτήρες. Αυτό είναι το πνεύμα του θεατρικού. Με το ίδιο πνεύμα, τα «Επτά Σημάδια» ως κείμενο εξάσκησης, μπορεί να συμβάλει, όπως αναφέρεται στο εξώφυλλο του βιβλίου, στην εκπαίδευση θεατρικών ομάδων. Ήδη διδάσκεται σε κάποια εργαστήρια θεάτρου. Σε μερικά από αυτά, όπου οι διδάσκοντες είναι φίλοι μου, έχω κι εγώ βρεθεί και έχω παρακολουθήσει πρόβες σπουδαστών και παραστάσεις τους, νιώθοντας αρκετά υπερήφανος.

Εδώ να σημειώσω ότι, πρόκειται να εκδοθούν σε ένα ενιαίο βιβλίο, σε έναν ενιαίο τόμο, τρία ακόμη θεατρικά μου έργα, από διαφορετικά είδη θεάτρου που υπηρέτησα:

Η σύγχρονη κωμωδία «Καρύδια με μέλι», για την οποία έχω τιμηθεί με έπαινο από τον όμιλο για την UNESCO Πειραιώς και Νήσων, ο δραματικός μονόλογος «Τα δάκρυα των αγγέλων» και η comedy «Λευκές ορχιδέες».

Αυτά με τα θεατρικά μου.

Όπως λέω και στα σεμινάρια της Ένωσης, ο γραπτός λόγος, η λογοτεχνία, τι είναι; Είναι Αφήγηση και Χαρακτήρες. Οι ήρωες σου και ο τρόπος που περιγράφεις την ιστορία σου. Πως την αναπτύσσεις και σε τι αποτέλεσμα φτάνεις.

Αυτό γίνεται με πολλές λέξεις, -σελίδες, επί σελίδων-, ή με λίγες και μετρημένες λέξεις. Αυτό το: «λίγες και μετρημένες λέξεις», είναι η δική μου άσκηση στον στίβο του ποιητικού λόγου.

Προσπαθώ να περιγράψω συναισθήματα, να ζωντανέψω εικόνες, με τις λιγότερες δυνατές λέξεις... «με τις απαραίτητες», όπως λέμε και στα σενάρια.

Να πω όσο γίνεται περισσότερα πράγματα, να διηγηθώ την «ιστορία», μέσα από ένα χαϊκού του τύπου, «Ο έρωτας κι ο θάνατος,/ίδιο χορό χορεύουν», αλλά και μέσα από ένα κανονικό ποίημα.

Τα τελευταία χρόνια έχουν εκδοθεί τέσσερις ποιητικές μου συλλογές. Οι δύο πρώτες, από τις Εκδόσεις της Ένωσης, με τίτλους: «Απ' τον Παράδεισο απ' έξω» και «Ραγισμένος Χρόνος».

Είναι εκδόσεις που έγιναν μέσα στην κρίση και έχουν εξαντληθεί. Από τις συγκεκριμένες εκδόσεις, για να καταλάβετε το πνεύμα της εποχής, όσο και αυτό των βιβλίων, θα σας διαβάσω ένα ενδεικτικό κείμενο: Τον «ηθοποιό».

«Ο Ηθοποιός»

Στη μοναξιά, του μονολόγου,

στα όρια του παραλόγου,
σε μια σκινηή χωρίς αυλαία,
με κουρασμένο προβολέα,

μόνος, στη μέση της ζωής μου,
ψάχνω τις άκρες της ψυχής μου,
κάνω τον απολογισμό μου,
να εξηγήσω το θυμό μου.

Ποιός έσβησε τα όνειρά μου;
Πώς σάλεψαν τα λογικά μου;
Πώς λένε δίκαιο, το νόμο,
πού 'κανε σπίτι μου, το δρόμο;

Οι φίλοι, που με προσπερνούνε,
πώς έπαψαν να μ' αγαπούνε;
Μα οι εχθροί, με χαιρετάνε,
με μάτια που χαμογελάνε.

Και όταν με ρωτούν: τί κάνω,
τους απαντώ: δε θα πεθάνω.
Έχω το φως απ' την κολώνα
για να περάσω το χειμώνα.

Με εγκατέλειψες πατρίδα,
δίχως χιτώνα και ασπίδα.
Πώς γίνεται, η αγκαλιά σου,
να μη ζεσταίνει τα παιδιά σου;

Μονολογώ, μα δε δακρύζω,
την εξορία μου, ξορκίζω.
Δίνω παράσταση του δρόμου,
με θεατή, τον εαυτό μου.

Αυτά από την εποχή της κρίσης.

Το 2020 κυκλοφόρησαν από τις Εκδόσεις Παρουσία, «Τα Πετρολούλουδα».

Είναι μία συλλογή που έχει σχέση με τις ρίζες μου. Έχει σχέση με τις «κακοπετριές» του Μοριά, τα ορεινά της Πελοποννήσου, απ' όπου κατάγομαι.

Με θεματικό οδηγό, ένα χαϊκού δυό αράδων: «Λουλούδι την κακοπετριά/πόσο την ομορφαίνεις», η συλλογή περιέχει κείμενα χρόνων, που αναφέρονται στις κακοπετριές του τόπου μας, αλλά και γενικά, στις «κακοτοπιές» του κόσμου, οι οποίες «γεννάνε λουλούδια». «Στις κακοτοπιές, γεννιέται ελπίδα», όπως θα λέγαμε, στο πεδίο των συμβολισμών.

Από τα «Πετρολούλουδα», θα σας διαβάσω το «Αλέτρι», που είναι το κείμενο που συνόδευε το Δελτίο Τύπου της συγκεκριμένης έκδοσης και την «Δεπτοκαρυά».

«Αλέτρι»

Η χήρα Αρκαδία
με το γέρικο μουλάρι της, τον Μπάλιο,
γυρνάνε στο χωριό τα δειλινά,
σαν κουρασμένα ξωτικά.

Κι αν δεν υπάρχει χαλινάρι,
είναι δεμένοι και οι δυό
στον ίδιο τον ιστό.
Ο Μπάλιος έριξε
τον άντρα της Αρκάδως στην κακοπετριά
και τον μοναχογιό της
στο τρένο για την ξενιτιά.

Είπανε πως η Αρκαδία
προσπάθησε τον Μπάλιο να σκοτώσει.
Κανένας όμως, δεν την είδε με τουφέκι.
Τη βλέπουν μόνο να κρατάει
το αλέτρι
που το μουλάρι της τραβάει.

Σας διαβάζω και το κείμενο «Λεπτοκαρυά», από την ίδια συλλογή.

«Λεπτοκαρυά»

Λεπτοκαρυά,
στην όχθη ριζωμένη,
στην ακροποταμιά,

εσύ που έστεκες περήφανη,
σαν κόρη λυγερόκορμη,
γέρασες ξαφνικά
και μαραζώνεις.

Τα δάκρυά σου γίνανε
σε ένα δειλινό,
στερνοί καρποί
που παίρνει το ποτάμι.

Δεν έχεις γύρω συντροφιάς
από τη νιότη σου.
Πού είναι οι φίλοι σου
τα πεύκα κι οι μυρτιές,
που μάλωνες την άνοιξη
και παίζατε στον άνεμο
τα καλοκαίρια;

Πύρωσε τα δέντρα η φωτιά.
Ήρθε κι αυτή με τον αέρα,
κακή βουή, καυτή ανάσα,
πυρκαγιά.

Εσένα σ' έσωσε η δροσιά
του ποταμού.
Σ' έσωσε ο κακός σου γείτονας,
που έκλεβε βραγιάς απ' το χωράφι
και στένευε το μονοπάτι σου.

Μα τώρα πια, κανέναν δε μισείς.
Κανέναν δε φοβάσαι
κι ας είναι οι ρίζες σου γυμνές
και κρέμονται
σα βέργες ξεραμένες στο κενό.

Ούτε την πλημμύρα τρέμεις.
Την περιμένεις,
μόνη και κουρασμένη.

Τα άλλα δέντρα
ζήσανε και πέθαναν
στον τόπο τους,

μα εσύ, λεπτοκαρυά μου,
ονειρεύεσαι να ταξιδέψεις.

Αυτά, λοιπόν, που λέγαμε και στα σεμινάρια: Ήρωες και χαρακτήρες. Από τον ηθοποιό, τον καλλιτέχνη στην κρίση, σε μία «χήρα Αρκαδία», -θα μπορούσε να ήταν και η χήρα Μάνη-, σε ένα γέρικο μουλάρι, τον Μπάλιο και σε μια Λεπτοκαρυά, λυγερόκορμη, «που ονειρεύεται να ταξιδέψει»...!

Φτάνουμε αισίως στην τελευταία ποιητική μου συλλογή, την «Πέμπτη Εποχή των αοράτων». Εκδόσεις «Παρουσία», Κεντρική διάθεση, Αρμός».

Για αυτό το βιβλίο, δε θα ξεκινήσω από το περιεχόμενο, -αν και όταν αναφερόμαστε σε βιβλία, όλα έχουν σχέση με το περιεχόμενό τους-, αλλά από το εξώφυλλό του και τις Εικόνες που το κοσμούν. Πρόκειται για έργα του σπουδαίου εικαστικού, Γιώργου Κόρδη.

Ξεκινάω από τις Εικόνες, γιατί θέλω να ευχαριστήσω δημόσια τον μεγάλο δάσκαλο, για την τιμή που έκανε στις εκδόσεις «Παρουσία» και σε μένα, να παραχωρήσει έργα του για αυτή την έκδοση. Τον ευχαριστώ από την καρδιά μου.

Βεβαίως, για να φτάσουμε σε αυτό το αποτέλεσμα, καθοριστική ήταν η ιδέα του πολύπειρου εκδότη της «Παρουσίας», του Βασίλη Χατζηιακώβου, ο οποίος, όταν διάβασε τα κείμενα της συλλογής, σκέφτηκε να τα συνδέσει με εικόνες του κ. Γιώργου Κόρδη.

Στο εσώφυλλο του βιβλίου, υπάρχει ένας υπέροχος άγγελος του δάσκαλου... κι εγώ θα σας διαβάσω για έναν άλλο άγγελο, όπως περιγράφεται, όπως αναφέρεται, στη σελίδα 63 της «Πέμπτης Εποχής».

«Ο φρουρός της διάβασης»

Στεκότανε μπροστά μου,
το δρόμο να μου κόβει.
Ήρεμος, επιβλητικός,
με τα φτερά του μαζεμένα
και το σπαθί στη θήκη.

Δίπλα του, αφύλαχτες
φαρδιές διαβάσεις,
κι εκείνος άγγελος φρουρός
στο πιο στενό μπογάζι.

«Τί το φυλάς το μονοπάτι;
Μικρό στρατί, στενό στρατί
και ποιός να το ζηλέψει;»

«Το θέλουν, όσοι ξέρουν.
Οι λίγοι που τ' αναζητούν.
Μα κι απ' αυτούς, λιγότεροι
μπορούν να το περάσουν.»
Απάντησε σαν γέροντας σοφός,
κι ας έφερνε, δεν έφερνε,
στην ηλικία του Χριστού.

«Κι εγώ που δεν το ζήτησα,

πώς βρέθηκα μπροστά σου;»

«Από αποθυμιά,
να ξέρεις πού πηγαίνεις.
Σε έφερε ο ύπνος σου ο ταραγμένος
κι ο λογισμός σου ο αλαφιασμένος.
Μα να θυμάσαι:
Όταν θα ξανάρθεις,
στ' αλήθεια να περάσεις από δω,
θα 'ναι το ξίφος μου γυμνό.»

Θα διαβάσω και ένα ακόμη κείμενο, ως επίλογο, από την «Πέμπτη εποχή», που «τόπος δεν την ξέρει και χρόνος δεν την διαφεντεύει».

«Ο κανόνας της σμίλης»

Τα χέρια σου, τα μαγικά,
το ξύλο μεταμόρφωναν
σε λύρα του Απόλλωνα.
Λαούτα, μαντολίνα και βιολιά,
που 'δώσαν νότες σε ορχήστρες,
γεννήθηκαν από την τέχνη την παλιά
και την επίμονη δική σου αγκαλιά.

Χάριτες στις νύφες συνοδούς,
γλυκόλαλους κι αστραφτερούς,
στο δρόμο για την εκκλησιά
και στους ερωτευμένους,
βάρκες με πανιά,
να ταξιδεύουν τους καημούς.

Όταν αλλάξαν οι καιροί
κι αραιώσαν οι τυχεροί,
που ζητούσαν μια κιθάρα,
ή μια λύρα κρητική,
εσύ εκεί,

συνέχεια να παλεύεις,
να πλανίζεις, να σμιλεύεις,
το έλατο, τον κέδρο, την οξυά,
με το δικό σου το μεράκι.

Μα τώρα τελευταία,
σε τρώει το σαράκι.

Τα δάχτυλα της διακονίας,
οργάνων, όργανα δημιουργίας,
δεν μπορούνε να κρατήσουν
σταθερά,
τα μαχαίρια σου τα κοφτερά.
Θέλουν τις νότες να ξυπνήσουν,
μα δεν έχουν τον παλιό τον ζήλο.

Τα χέρια σου, τα ροζιασμένα,
γίνονται, μέρα με τη μέρα, ξύλο.

Αλμπέρτα Τσοπανάκη

Η Αλμπέρτα Τσοπανάκη γεννήθηκε στον Πειραιά. Απόφοιτος της δραματικής σχολής Γ. Θεοδοσιάδη, σκηνοθεσία Ε. Χατζήκου, φιλοσοφική σχολή - τμήμα θεατρολογίας.

ΘΕΑΤΡΟ

Το 1996 ίδρυσε το πρώτο πρωτοποριακό και πειραματικό θέατρο νέων του θέατρο Παραμυθίας.

Θεατρικά έργα: “Το σπίτι στο τέλος του δρόμου”, “Γυαλιά στην άμμο”, “3 πράξεις για τον έρωτα”, “Κόλαση”, “Ανάσες κοριτσιών”, “Κόκκινα χείλη”, “Η ηδονή του τίποτα”, “Κορίτσι, γυναίκα, ερωμένη, μαμά”, “Ελα όπως είσαι”, “Δράκουλας”, “7 1/2 ξανθές”, “Το ποδήλατο της ωραίας Ελένης”, “Υποβρύχιο”, “Χόμο Σάπιενς”, “Το τραγούδι του νεκρού αδερφού” “20.000 λέυγες κάτω από τη θάλασσα” “Παγκοσμίως άγνωστοι”, “Το χρονικό της πάνινης παντούφλας”, “Domino Crime” κ.α.

Τηλεόραση: “Κουτσομπόλες” “Μούσμουλα fm” “Εκδίκηση” “Η γεννιά των 40” “Το κουκλόσπιτο” (για την τηλεοπτική σειρά “Εσύ αποφασίζεις”, παραγωγή Φρόσω Ράλλη - MEGA channel), “Το σπίτι στο τέλος του δρόμου” (τηλεταινία για την ΕΡΤ1), “5 παρά δέκα”, “Απίστευτα κι όμως ελληνικά” (κείμενα) “Ες αύριον τα σπουδαία” (τίτλος επεισοδίου “Με τη Μαργαρίτα” NET - 2014) κ.α.

Έγραψε κι έπαιξε στην ταινία “Tango noturno” (σκην. Σ. Βαλαμιδής), “Platinum Pits” “Τριαντάφυλλα της βροχής” (σκην. Τάκης Μελλίδης). Συνεργάστηκε με το Κανάλι 1, 9.84, Top fm, με κείμενα και παρουσίαση στα “Κείμενα και παρακείμενα”, “Χάι ξενύχτες”, “8 και 45” κ.α.

Το πρώτο θεατρικό έργο που έγραψα ήταν σε ηλικία 8 ετών και λεγόταν «Ο Αχινός και το Μπαρμπούνι».

Είχα δασκάλα τη μητέρα μου γιατί είχε ιδιωτικό σχολείο στον Πειραιά και την είχα και δασκάλα και ανέβηκε «Ο Αχινός και το Μπαρμπούνι» στο δημοτικό θέατρο του Πειραιά εν όψει των εξετάσεων της τρίτης δημοτικού.

Ήταν μια ιστορία αγάπης. Επιστημονικής φαντασίας θα έλεγα. Όπου ο αχινός είχε αγαπήσει ένα μπαρμπούνι και αντίστροφα το μπαρμπούνι είχε αγαπήσει τον Αχινό και κάθε φορά που το πλησίαζε προκειμένου να μην το γρατζουνίσει με τα αγκάθια του ο αχινός, έμπαινε προς τα

μέσα. Δηλαδή τράβαγε τα αγκάθια του αυτή ήταν η φαντασία ενός παιδιού. Έκτοτε σε όλη μου τη ζωή γράφω.

Έχω γράψει πολλά θεατρικά έργα, εκ των οποίων έχουν εκδοθεί ήδη 20 από τις εκδόσεις Οδός Πανός. Γράφω μυθιστορήματα και γενικά δεν μπορώ να φανταστώ τη ζωή μου χωρίς να γράφω.

Στη συνέχεια ίδρυσα ένα θέατρο στον Κεραμεικό το 1996, όπου δεν υπήρχε τίποτα στην περιοχή αυτή. Ήταν το πρώτο πρωτοποριακό και πειραματικό θέατρο νέων, πολύ νέο κορίτσι και εγώ τότε, το οποίο υπάρχει και συνεχίζει μέχρι σήμερα και κυρίως φιλοξενεί πολλά φεστιβάλ. Μεταξύ των οποίων και φέτος της Ένωσης Ελλήνων Σεναριογράφων, όπου κάνουν κάθε χρόνο μονόπρακτα.

Γενικά έχω μια ιδιαίτερη αγάπη στο γράψιμο. Θα μπορούσα να φανταστώ τη ζωή μου χωρίς πάρα πολλά πράγματα. Όχι όμως να μην γράφω. Θα ένιωθα μια αναπηρία. Είναι μάλλον άσχημο το γεγονός ότι δυστυχώς στις μέρες μας τα βιβλία κυρίως το βιβλίο δεν έχει την απήχηση που είχε σε προηγούμενα χρόνια λόγω του Ίντερνετ και της δυνατότητας που έχει η σύγχρονη τεχνολογία και εξελίσσεται διαρκώς. ανά μήνα θα έλεγα. Έχει χαθεί αυτή η επαφή που είναι τελείως ξεχωριστό πράγμα, το να διαβάξεις

κάτι μέσα από το Ίντερνετ και το να παίρνεις στα χέρια σου ένα βιβλίο και να ταξιδεύεις μέσα από τις σελίδες του.

Πιστεύω ότι κάποια στιγμή θα εξαφανιστεί το βιβλίο, όπως εξαφανίστηκαν οι δεινόσαυροι και αυτό είναι άσχημο για τον άνθρωπο, γιατί είναι ένας τρόπος διαφυγής το διάβασμα, ένας τρόπος να ονειρεύεσαι, να ξεχνιέσαι, να ερευνάς πράγματα και όχι ψυχρά μπροστά από έναν υπολογιστή. Μακάρι ο κόσμος και οι άνθρωποι να συνεχίσουν να υποστηρίζουν τα βιβλία των Ελλήνων συγγραφέων, μια που είμαστε Έλληνες και μιλάμε για τη χώρα μας.

Έχω να πω ότι τα έργα που γράφω έχουνε τελειώς διαφορετικές προσεγγίσεις και διαφορετική θεματολογία. Έχω γράψει πάρα πολλά θεατρικά έργα, εκ των οποίων την «Κόλαση», το «Κορίτσι, γυναίκα, ερωμένη μαμά», έχω κάνει απόδοση του θεατρικού έργου, «Το τραγούδι του νεκρού αδερφού» από τις Παραλογές, όπου είχε ανέβει στο ΔΗΠΕΘΕ Κομοτηνής και στο Βεάκειο κλπ.

«Το ποδήλατο της ωραίας Ελένης», «9 βροχές», «Φράνσις»,

«20.000 λεύγες κάτω από τη Θάλασσα» του Ιουλίου Βερν έχω κάνει απόδοση σε θεατρικό έργο, το «Domino Crime» και δεκάδες άλλα έργα που δεν μπορώ και να τα θυμηθώ.

Το πρώτο μου μυθιστόρημα λέγεται ο Θεός του φόβου. Το έγραφα με την έναρξη του Covid 19 που λόγω των μέτρων των υγειονομικών είχαμε κλειστεί όλοι. Ήταν λοιπόν μια καλή ευκαιρία για μένα να κάνω ένα όνειρο που είχα πραγματικότητα. Να κατορθώσω να τελειώσω ένα μυθιστόρημα γιατί ξεκινούσα και τα άφηνα πάντα μισοτελειωμένα. Πράγματι λοιπόν το ξεκίνησα, λέγεται ο Θεός του φόβου. Έχει βγει από τις εκδόσεις Αγγελάκη και αυτή την περίοδο τελειώνω ένα δεύτερο μυθιστόρημα που είναι ένα ερωτικό θρίλερ και λέγεται «Βασίλισσα Λουλουδιών»

Θα έλεγα ότι είναι για μένα ένας τρόπος φυγής το γράψιμο, δραπέτευσης και πιστεύω ότι ένας δημιουργός μπορεί να

οραματίζεται και να φτιάχνει πέρα από τις όποιες φαντασιώσεις του ή από αληθινές ιστορίες και γεγονότα ή από εμπειρίες, πολλές συνισταμένες για να πεις αυτή τη βαριά κουβέντα που λέγεται συγγραφή, γιατί οι Έλληνες λίγο πολύ γράφουμε στους δέκα οι οκτώ. Ωστόσο, είναι και μια, θα έλεγα δεν είναι εργασία, δεν μαθαίνεται το γράψιμο. Πιστεύω ότι είναι έμφυτο, απλά καλλιεργείται ανάλογα με την παιδεία σου ανάλογα με τα βιώματα σου, μπορείς να δώσεις ας πούμε μια συνισταμένη ως προς την τεχνική. Το γράψιμο πιστεύω είναι καθαρά έμφυτο. Δεν μπορεί να διδαχθεί από κανέναν ή το έχεις ή δεν το έχεις και το εξελίσσεις φυσικά με πάρα πολλούς παράγοντες

Να πω ότι έχω ξεκινήσει πάλι και γράφω ένα θεατρικό έργο το οποίο περιγράφει τον επόμενο παγκόσμιο πόλεμο που θα είναι από τη λειψυδρία και είναι μια μαύρη κωμωδία σουρεαλιστική.

Λέγεται «Αυτός που ξέχασε να κλείσει τη βρύση πριν πεθάνει».

Θα σας διαβάσω ένα απόσπασμα από το μυθιστόρημα «Ο Θεός του φόβου».

Η βροχή που κάνει τους περισσότερους να κλείνονται μέσα στα σπίτια τους ή να σεργιανάνε κάτω από τις ομπρέλες τους, σ' εκείνη φάνταζε σαν το μεγαλύτερο δώρο των θεών. Ότι είχε σχέση με τον υδάτινο κόσμο έξω και μέσα από εκείνον την μάγευε.

Της άρεσε να κολυμπάει στη θάλασσα όταν έβρεχε. Όταν όλοι την είχαν εγκαταλείψει, εκείνη την επισκεπτόταν. Βουτούσε στη φουρτουνιασμένη θάλασσα και εκεί στην κορυφή των κυμάτων που σχηματίζονταν αφροί, αυτή ξάπλωνε πάνω τους. Αισθανόταν σαν να έπλεε πάνω σε μια τεράστια σαπουνάδα.

Κοιτούσε τον απέραντο ουρανό με τα γκριζογάλανα σύννεφα, προσπαθώντας να συναντήσει τους γλάρους, να πετάνε φρεσκοπλυμένη από την αλμύρα της θάλασσας. Κι όταν έβλεπε πάνω στα σύννεφα τους κατάλευκους γλάρους θαρρείς και οι

ώμοι της βγάζαν φτερούγες και αισθανόταν την ψυχή της να πετάει μαζί τους.

Έτρεχε κάτω από τη βροχή, προσπαθώντας να ανακαλύψει πλημμυρισμένες λακκούβες. Έμπαινε μέσα τους και εκείνες μούσκευαν τα παπούτσια της. Και όπου βρισκόντουσαν λακκούβες, εκείνη τις ακολουθούσε. Τις έπαιρνε στο κατόπι και βύθιζε μέσα τους τα πόδια της και εκείνες όλο βάθαιναν και βάθαιναν.

Ονειρευόταν πως τούτες εδώ οι λακκούβες θα τη ρουφήξουν ολόκληρη και θα την έβγαζαν σε μια απέραντη θάλασσα. Η θάλασσα θα την αγκάλιαζε αγριεμένη, αλλά εκείνη δεν θα την φοβόταν γιατί ήξερε πως η θάλασσα παίζει μαζί της, κάνοντας στροφές στο κορμί της, στροφές και στροφές εκείνη να κάνει τούμπες επάνω στα πελώρια κύματα που παίζανε μαζί της κρυφτό και όσο εκείνα την έκρυβαν την έχαναν και όταν χαμήλωναν εκείνα, πάλι αυτή ξανά βρισκόταν.

Η θάλασσα ήταν το καταφύγιο των ονείρων της που ξετυλίγονταν σαν χειμάρρος, όπως η αύρα της μεθυστικής της μυρωδιάς αισθανόταν τα όνειρά της πως ζωντανεύουν και ένιωθε πως η κοιλιά και τα πόδια της έβγαζαν λέπια. Τα μαλλιά της μάκραιναν ολόχρυσα κυματιστά έσμιγαν με τα φύκια της θάλασσας καταδυόταν και έκοβε βόλτες ανάμεσα στα ερείπια της Στοιχειωμένης Πολιτείας που βούλιαζε στο βυθό και την κοιτούσε με μάτια παγωμένα και σιωπηλά.

Οι θησαυροί από το ναυάγιο ήταν λεηλατημένοι. Έμοιαζαν να αναζητάνε μάταια τους κλέφτες των ρουμπινιών τους. Τα μπαούλα των διαμαντιών μισανοιγμένα, την κοιτούσαν θλιμμένα που είχαν μεταμορφωθεί σε καταφύγιο μικρών ψαριών που σεργιανούσαν και ροκανάγανε τους κόκκους από το ξύλο τους, που είχε σαπίσει και εκείνο το ατσαλάκωτο καράβι που ταξίδευε αγέρωχο επάνω στα κύματα, βουλιαγμένο και σκουριασμένο ήταν ανήμπορο και με βλέμμα σαλεμένο και νεκρικό, αγνάντευε

στο άπειρο.

Οι αστεριές είχαν καρφώσει τα μάτια τους στον ουρανό παραδοκώντας την πανσέληνο να βγει στο φεγγαρόφωτο για να ενωθεί με τα αστέρια και απ' τη φλόγα του έρωτά τους να γεννηθούν μικρά μικρά αστεράκια που θα φωτίσουν τους ερωτευμένους της γης, την ώρα που εκείνοι θα κάνουν ευχές κοιτάζοντάς τα τη στιγμή που θα σωριάζονται στη γη και θα ξεψυχάνε.

Αναδυόταν στην επιφάνεια της θάλασσας όταν η τρικυμία είχε κοπάσει και τα μαύρα σύννεφα είχαν εξαφανιστεί. Η αγριεμένη θάλασσα μεταμορφώθηκε σε ήρεμη λίμνη και ο ήλιος της ζέσταινε το πρόσωπο. Τα μάγια είχαν λυθεί, τα λέπια από την κοιλιά της και απ' τα πόδια της γλίστρησαν μακριά. Τα φύκια ξεδιπλώθηκαν από τα μαλλιά της και ρίζωσαν στα βράχια απαλά.

Αισθανόταν ένα μούδιασμα στη σκέψη της, μια απογοήτευση κάθε φορά που της φαινόταν πως λυνόντουσαν τα μάγια. Πίστευε πως οι δράκοι των παραμυθιών την είχαν αδειάσει. Ξαφνικά οι πολιτείες, τα νανάγια και οι χαμένοι θησαυροί της έκλεισαν κατάμουτρα την πόρτα και η γοργόνα μπροστά στην απεγνωσμένη της προσπάθεια να της επιστρέψει τις μακριές ξανθές και κυματιστές της μπούκλες την είχε ξεμαλλιάσει.

Αισθάνθηκε πως ήταν ο χαμένος παίκτης του παιχνιδιού, ένας ακόμα κομπάρσος σε μια ταινία που ποτέ κανείς δεν τη θυμάται, αναρωτήθηκε πώς ήταν δυνατόν να είχαν επιλέξει για πρωταγωνιστή ένα σκουριασμένο και σαραβαλιασμένο καράβι από νανάγιο και για πρωταγωνίστρια μια στοιχειωμένη πολιτεία που κοιτούσε με ένα παγωμένο και ηλίθιο βλέμμα, παριστάνοντας την ανθρωπότητα.

Ηλίας Φλωράκης

Συγγραφέας των βιβλίων «Το μπαράκι του Τσάρλι» (εκδ. Καστανιώτη), «ο Θεραπευτής» (εκδ. Άγκυρα), «13 μετά τα μεσάνυχτα» (Εκδόσεις Σεναριογράφων Ελλάδος) και πολλών άλλων δημοσιεύσεων.

2006-2019 Διδάσκει Δημιουργική Γραφή στο Ashinart. Το 2011 γράφει και σκηνοθετεί τον θεατρικό μονόλογο «Je t'aime», που κερδίζει Βραβείο Πρωτότυπου Κειμένου και Έπαινο Γυναικείας Ερμηνείας στο Φεστιβάλ Σατυρικού Θεάτρου της Πάτρας. Το 2011 ανεβάζει την μαύρη κωμωδία «White Pages». Έχει γράψει και σκηνοθετήσει τις ταινίες «The Product Manager», finalist στο San Francisco Greek Film Festival, «A Simple Story», βραβείο Καλύτερης Ελληνικής Ταινίας στο Φεστιβάλ Πελοποννήσου, «The Concert», συμμετοχή στο Φεστιβάλ Φανταστικού Ηλιούπολης. Το 2014 ξεκίνησε το CineLike Lab, εργαστήριο κινηματογράφου για παιδιά. Ταινίες των παιδιών συμμετέχουν σε φεστιβάλ του εξωτερικού και το 2017, η ταινία «Καλί» κερδίζει το Grand Prize στο 19ο Seoul Youth Film Festival. Το 2021, η ταινία «Η Γκρι Ζούγκλα» κερδίζει Εύφημο Μνεία στο The Stone Flower Youth Film Festival (Ρωσία).

Συνεργάτης του Νεανικού Πλάνου (Φεστιβάλ Ολυμπίας, Camera Zizanio) για την υλοποίηση εργαστηρίων για παιδιά, υπό την αιγίδα του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Εισηγητής επιμορφωτικών σεμιναρίων εκπαιδευτικών Α' βάθμιας και Β' βάθμιας Εκπαίδευσης.

Μέλος των κριτικών επιτροπών των διαγωνισμών σεναρίων και θεατρικών έργων και εισηγητής στα σεμινάρια/εργαστήρια της Ένωσης Σεναριογράφων Ελλάδος

Καλησπέρα και από μένα. Κι εγώ έφερα σημειώσεις να διαβάσω, γιατί όταν αρχίσω να μιλάω για τον εαυτό μου παρασύρομαι πάρα πολύ εύκολα και δεν θέλω να σπαταλήσω το χρόνο σας.

Η συγγραφική μου ιδιότητα προ υπήρξε αυτής του σεναριογράφου. Δεν ήταν όμως όνειρο ζωής το να γράφω, ούτε ξεκίνησα από τα τρία μου όπως οι περισσότεροι.

Με τεχνοκρατικές σπουδές και στόχους, στην 3η τάξη Τεχνικού Λυκείου η φιλόλογος μου έβαλε το μυγάκι της συγγραφής βλέποντας πώς έγραφα εκθέσεις. Στο τέλος της χρονιάς μου έκανε αφιέρωση στο λεύκωμα της τάξης «Captain, my Captain». Εκείνη έφυγε σε μια αποστολή στην Αφρική και έμεινα εγώ με το μυγάκι.

Λίγο αργότερα σε ένα πάρτι γνώρισα έναν τύπο που έγραφε και αυτός. Άρχισε λοιπόν μια κόντρα ιστοριών που κράτησε χρόνια. Ξεπερνώντας την αρχική αμοιβαία αίσθηση μίσους γίναμε κολλητοί. Τον φωνάζαμε Billy «The Fly» από την αγαπημένη του ταινία. Και έτσι, το μυγάκι, έγινε Μύγα.

Γράφαμε για να εντυπωσιάσουμε ο ένας τον άλλον. Ανάμεσα μας όμως ήταν μια απίστευτη προσπάθεια να εντυπωσιάσουμε το Alter ego μας. Μάλιστα κάποια στιγμή με πήρε τηλέφωνο να μου πει ότι με είχε ξεπεράσει. Είχε γράψει μια ιστορία με ήρωα μια γυναίκα. Επικίνδυνο εγχείρημα.

Μετά από μια περίοδο κατάθλιψης έγραφα και εγώ μια ιστορία με ήρωα μια κουκουβάγια, με μαύρο χιούμορ, ντελιβερά ψυχών.

Ανάγνωση αποσπάσματος από «Το Μπαράκι του Τσάρλι», εκδ. Καστανιώτη, από την ηθοποιό Ειρήνη Μήτση.

Από ψηλά φαινόταν πολύ όμορφη, στο σκοτάδι τα μάτια της πόλης μοιάζανε με τα άστρα στον ουρανό. Της άρεσε να ταξιδεύει νύχτα. Παρόλο που προτιμούσε τα χωριά, την εξοχή και το βουνό, η πόλη τη γοήτευε. Βέβαια, την πείραζε η ατμόσφαιρα

και αναγκαζόταν να περνάει αρκετό καιρό στην εξοχή, αλλά η δουλειά... είναι δουλειά. Είχε πολλές παραλαβές και έπρεπε να τις παραδίδει στην ώρα τους. Δεν υπήρχαν πολλοί που να κάνουν παραλαβές. Βρώμικη δουλειά, αλλά κάποιος έπρεπε να την κάνει. Ποτέ δεν είχαν καλό όνομα στην πιάτσα και το είδος είναι υπό εξαφάνιση.

Αλλά η δουλειά είχε και τα καλά της. Τα μάτια της είδαν πολλά μέρη. Είχε γυρίσει σχεδόν όλο τον κόσμο. Και είχε γνωρίσει πολλούς ανθρώπους. Η θέση της, της επέτρεπε να γνωρίζει τους ανθρώπους εκ βαθέων.

«Ο ασθενής δεν συνήλθε ακόμα, αλλά η κατάσταση του είναι σταθερή. Δεν παύει όμως το πρώτο του σαρανταοκτώωρο μετά την εγχείρηση να είναι και το κρίσιμο.»

«Θα μπορούσα γιατρέ να τον δω για λίγο;»

«Θα προτιμούσα όχι. Η καρδιά του είναι εξασθενημένη από την εγχείρηση. Θα χρειαστεί ξεκούραση, ενώ η παραμικρή συγκινησιακή κατάσταση μπορεί να αποβεί μοιραία. Προσπαθούμε να εξαλείψουμε όλες τις περιπτώσεις που θα μπορούσαν να δημιουργήσουν ένταση στον ασθενή.»

«Κάντε ότι νομίζετε γιατρέ αρκεί να μείνει ζωντανός για να καταθέσει.» «Γιατρέ ελάτε γρήγορα ο ασθενής παρουσιάζει επιπλοκές! Οι παλμοί του ανεβαίνουν επικίνδυνα, τον χάνουμε!»

«Αστυνόμω ελάτε μαζί μου ίσως τα τελευταία του λόγια να σας βοηθήσουν.»

«Ήρθε να με πάρει... το ξέρω... είναι εδώ για μένα... το βλέπω στα μάτια του... είναι το αρπαχτικό! Το ξέρω... ήρθε για μένα... το πουλί του Χάρου... αυτό παραδίδει τις ψυχές... και ήρθε να πάρει και τη δική μου... Θεέ μου συγχώρα με... διώξτε το αρπαχτικό... δε θέλω να φύγω ακόμα... δεν είμαι έτοιμος...»

«Αστυνόμω διώξτε τη κουκουβάγια από το παράθυρο και κλείστε

τις κουρτίνες.»

Κάποια στιγμή και μετά από αρκετές ιστορίες στα συρτάρια αποφάσισα με τον φίλο μου να πάμε ένα βήμα παραπέρα. Να εκδώσουμε. Στα κορίτσια λέγαμε πως ήμασταν συγγραφείς και αυτό αρκούσε. Όμως συγγραφέας είναι αυτός που είχε εκδώσει όχι αυτός που απλά γράφει.

Ηλίας Φλωράκης

Έτσι μπήκα σε ένα βιβλιοπωλείο και σημείωσα όλους τους εκδοτικούς που ήταν στη βιτρίνα. Μόνο. Ξεχώρισα αυτούς που βάζαν διαφήμιση στην τηλεόραση. Άρχισα να στέλνω -με ταχυδρομείο τότε- φωτοτυπίες από «Το μπαράκι του Τσάρλι». Όταν είχα λεφτά βέβαια, γιατί ήταν και ακριβά λόγω βάρους.

Το μπαράκι του Τσάρλι υπήρχε πραγματικά. Εκεί έμαθα να παίζω μουσική, μπιλιάρδο, να βάζω ποτά, να φλερτάρω. Ο Κλάους μου στάθηκε δάσκαλος και πατέρας. Οι θαμώνες φίλοι του Κλάους από διάφορα μέρη του κόσμου, έλεγαν ιστορίες. Έτσι στήθηκε το σκηνικό της «Λεωφόρου».

Ανάγνωση αποσπάσματος από «Το Μπαράκι του Τσάρλι», εκδ. Καστανιώτη, από την ηθοποιό Ειρήνη Μήτση.

Τα πέντε τραπεζάκια ήταν πιασμένα από τις συνηθισμένες παρέες που γέμιζαν το μπαράκι κάθε βράδυ. Το μοναδικό τραπέζι αμερικάνικου μπιλιάρδου ήταν και αυτό κατειλημμένο. Η καρνίλα που επικρατούσε δεν ήταν ενοχλητική. Αντιθέτως, πρόσθετε μια γοητεία στην ατμόσφαιρα, που φωτιζόταν με κηροπήγια στον τοίχο και μερικές λάμπες γύρω από το μπαρ και το μπιλιάρδο.

Το μπαράκι ήταν ένα φιλόξενο στέκι στη μέση του πουθενά, για ανθρώπους όλων των τάξεων και εθνικοτήτων, που τους άρεσε η καλή μπύρα. Εκεί μπορούσε να βρει συντροφιά κάθε ταξιδιώτης μαζί με ένα πιάτο καλομαγειρεμένο φαγητό. Το μέρος λεγόταν

«CHARLIE'S BAR», αλλά κανένα από τα αφεντικά που το είχε κατά καιρούς δεν ονομαζόταν Τσάρλι. Είχε συνδυαστεί όμως το όνομα με τη φιλοξενία και τη ζεστασιά που μόνο σε μια στενή παρέα μπορούσε κανείς να βρει.

Το αφεντικό ήταν ένας αυστριακός μεσήλικας με ζεστό πρόσωπο, άσπρο γένι και μικρή φαλάκρα στην κορυφή. Δεν τον ένοιαζε το κέρδος και για αυτό είχε ένα από τα πιο φθηνά μπαράκια της πόλης. Το χιούμορ του μαζί με τη σπασμένη προφορά του έδιναν ζωντάνια και χαρά στη μίζερη ρουτινιάρικη ζωή των θαμώνων του.

Άνοιξε η πόρτα. Ένας ώριμος άντρας σκούπισε τα πόδια του στο χαλάκι και αφού τίναξε τα χιόνια μπήκε μέσα και έκλεισε την πόρτα.

Ηλίας Φλωράκης

Μετά από μερικές αρνητικές απαντήσεις, απογοητεύσεις, κρίσεις κατάθλιψης, τα ξέρετε αυτά ήρθε η θετική απάντηση από τον Καστανιώτη. Η ιστορία για την υπογραφή του συμβολαίου θέλει πολύ χρόνο για να σας την πω. Θα αρκεστό μόνο να αναφέρω ότι γνώρισα το Θανάση Καστανιώτη σε ένα πάρτι βράβευσης ενός Πανελληνίου διαγωνισμού που ήμουν από τους διακριθέντες.

Εκεί μου είπε ότι του αρέσει το γράψιμο μου αλλά έχω τρία κακά. Όχι ένα, τρία. Γράφω παράξενα διηγήματα για Έλληνα, γράφω με Ελληνικό όνομα και είμαι άγνωστος. Όταν τον ρώτησα πώς γίνεσαι γνωστός αν δεν εκδόσεις, είπε ότι τα παλιά τα χρόνια, οι συγγραφείς εξέδιδαν τα διηγήματά τους όπου μπορούσαν, δωρεάν συνήθως, αποκτούσαν κοινό και μετά ερχόταν ένας εκδοτικός και έβγαζε μία συλλογή με αυτά που ήδη είχαν εκδοθεί.

Η απάντηση μου ήταν δεν έχω χρόνο για τέτοια. Εξάλλου ποιος έντυπος τύπος θα ήθελε να εκδώσει τέτοιες ιστορίες, ακόμη και δωρεάν; Εγώ όμως θα γίνω γνωστός και εσύ θα με εκδόσεις. Ακολούθησαν κάποια λογοτεχνικά βραβεία, αλλά και

συνεντεύξεις σε περιοδικά πριν καν εκδώσω. Έτσι άρχισα να γίνομαι γνωστός και τελικά ο Καστανιώτης εξέδωσε «Το μπαράκι του Τσάρλι».

Οι ιστορίες ήταν τόσο παράξενες που η μόνη παρουσίαση που έκανα ήταν σε ένα rock club στη Θεσσαλονίκη, το Silver Dollar με επίσημο χορηγό την τεκίλα Jose Cuervo. Μάλιστα, εκείνο το βράδυ ξεκίνησε η μεγάλη χιονοθύελλα που απέκλεισε τη Θεσσαλονίκη για μέρες. Ο μύθος λέει ότι πολλά χιονοδρομικά κέντρα ζήτησαν να κάνω και σε αυτούς παρουσιάσεις βιβλίων, μπας και χιονίσει και εκεί πέρα αλλά δεν έχει επιβεβαιωθεί σαν φήμη.

Ανάγνωση αποσπάσματος από «Το Μπαράκι του Τσάρλι», εκδ. Καστανιώτη, από την ηθοποιό Ειρήνη Μήτση.

Πλησίασε την πολυθρόνα και μία κραυγή βγήκε από το στόμα του, ενώ συγχρόνως η μπύρα του έπεφτε από τα χέρια λερώνοντας το χαλί. Στην πολυθρόνα, γυρισμένη προς το τζάκι, καθόταν ένας γέρος. Το βλέμμα του ήταν χαμένο μέσα στα απύθμενα βάθη που δημιουργούσαν οι φλόγες. Χωρίς να έχει δώσει σημασία στην παρουσία του άλλου, διαλογιζόταν σαν να είχε πάρει lsd. Χωμένος μέσα στην πολυθρόνα, με τα λευκά του μαλλιά και το γερασμένο κορμί του, έδινε την εντύπωση πως ήταν νεκρός, αν δεν παρατηρούσες πολύ προσεκτικά τα μάτια του. Και τότε θα έβλεπες μία φλογίτσα να αναβλύζει από τα βάθη της ψυχής του. Μία φλογίτσα έντονη, λες και ο νους του γεράκου ήταν παγιδευμένος σε κάποιο εφιάλτη, με σκιές να τον κρατάνε δέσμιο. Έπιασε το σφυγμό του και είδε πως ήταν ζωντανός. Προσπάθησε μάταια να του μιλήσει, ώσπου τον κοίταξε βαθιά μέσα στα μάτια. Τα μάτια του, η φλογίτσα που αναδυόταν από μέσα τους, τον έκαναν α σκιρτήσει. Για μια στιγμή απόρησε, αλλά μετά βεβαιώθηκε. Μέσα στο γέρικο κορμί ζούσε ο φίλος του, ένας φίλος πρόωρα γερασμένος κατά πενήντα τουλάχιστον χρόνια. Και πριν συνειδητοποιήσει ή αναρωτηθεί, άνοιξε η πόρτα...

Ηλίας Φλωράκης

Ο Καστανιώτης μου άνοιξε πολλές πόρτες. Το να εκδόσεις χωρίς να πληρώσεις, ήταν πολύ μεγάλο σκαλοπάτι για εκείνη την εποχή. Ένας κριτικός μάλιστα είπε ότι γράφω ιστορίες «ρεαλιστικού σουρεαλισμού». Δεν ξέρω τι σημαίνει ακριβώς αυτό, αλλά ακούγεται καλύτερα από το... γράφω παράξενες ιστορίες.

Όταν ολοκλήρωσα το δεύτερο μου βιβλίο ήμουν ήδη σε διαμάχη με τον Καστανιώτη. Τότε βρέθηκε η συγγραφέας Ελένη Γκίκα που εκείνη την περίοδο ήταν υπεύθυνη του ελληνικού βιβλίου στην Άγκυρα. Είχε γράψει παλιότερα, κριτική στην εφημερίδα Έθνος για το μπαράκι, καλή κριτική ευτυχώς. Αμέσως, υπέγραψα συμφωνία με την Άγκυρα και μάλιστα θέτοντας και μερικούς δικούς μου όρους μέσα στο συμβόλαιο.

Τα δύο βιβλία αποτελούσαν κανονικά μέρος μιας τριλογίας. Με αυτοτελείς ιστορίες, αλλά η Λεωφόρος τις συνέδεε νοηματικά. Ήταν η πορεία και η εξέλιξη του ανθρώπου και όχι ενός συγκεκριμένου ήρωα. Όμως ήδη η λέξη τριλογία έχει αρχίσει να γίνεται της μόδας και στο κάτω-κάτω κανείς δεν είχε βγάλει τριλογία με διαφορετικούς εκδοτικούς, οπότε και εγώ τα παράτησα. Έτσι και αλλιώς και αυτοί δεν ήθελαν να συνδεθούν με το προηγούμενο εκδότη.

Έτσι «ο Θεραπευτής» κυκλοφόρησε χωρίς να αναφέρεται ότι είναι εξέλιξη από το Μπαράκι. Ήταν ένα βιβλίο γεμάτο με ονειρικές καταστάσεις ταξίδια στο υποσυνείδητο και παράλληλους κόσμους.

Ανάγνωση αποσπάσματος από το βιβλίο «Ο Θεραπευτής», εκδ. Άγκυρα, από την ηθοποιό Ειρήνη Μήτση.

Μαζεύτηκε σε εμβρυακή στάση. Άφησε το σώμα του πίσω και εκτινάχθηκε στα ύψη.

Το τοπίο ήταν μουντό, μαύρο. Ο ουρανός χωρίς αστέρια με μία

περίεργη λάμψη σαν *Aurora Borreales* -το Βόρειο Σέλας- που φώτιζε την πλάση. Δεν υπήρχε άλλο χρώμα σ' αυτόν τον κόσμο. Τα λουλούδια και το γρασίδι, ασημίζαν κάτω από την περίεργη λάμψη σαν διακοσμητικά, μαύρα, μεταξωτά φυτά γεμάτα με ασημόσκονη. Οι δροσοσταλίδες πάνω τους, σαν μικροσκοπικά κρυστάλλινα μάτια, γυάλιζαν πάνω στα μαύρα φύλλα. Τα βουνά στο βάθος πλάκωναν με τον όγκο τους τη μαύρη κοιλάδα, περιορίζοντας την έκταση της σε λίγα στρέμματα. Μια μαύρη λίμνη, σαν καθρέφτης, στεκόταν στη μέση της κοιλάδας. Γαλήνια, παχύρευστη, ζωντανή. Έτοιμη να εκραγεί σαν γάλα στη φωτιά λίγο πριν χυθεί.

Η ατμόσφαιρα ήταν βαριά, αποπνικτική. Το δάσος αριστερά έμοιαζε με μαύρη τρύπα. Δεν ακουγόntonουσαν ήχοι. Κυριαρχούσε μία απόλυτη σιωπή Πιο βαριά και από την αίσθηση του τοπίου. Ένα φως έσκισε τον ουρανό. Μία πύρινη σφαίρα διέγραψε την πορεία της με μία εξωπραγματική λάμψη. Δεν είχε χρώμα. Δεν μπορούσε να έχει χρώμα. Ήταν απλώς μία λαμπερή, ασημένα ακτινοβολία, με μία ουρά στην ίδια απόχρωση του μαύρου, να την ακολουθεί.

...

Σήμερα θα έμπαινε στο δάσος. Αντιμέτωπος με την άγνωστη μορφή, των γνωστών φόβων του. Για μία ακόμα φορά, ήθελε να περιπλανηθεί και να εξερευνήσει το Εγώ του. Να «ζήσει» και να αντιμετωπίσει τα τέρατα που σοίχειωναν το μυαλό του, ορίζοντας τον τρόπο που ενεργούσε στην καθημερινότητα. «Τέρατα» που στην καθημερινότητά είχαν περιγράψει με τις απλές λέξεις κόμπλεξ, φοβίες, ενδοιασμοί. Ήθελε να τα ανακαλύψει, να τα ξετρυπώσει και να τα αποβάλει από μέσα του σκοτώνοντας τη σκεπτομορφή τους.

Ηλίας Φλωράκης

Τα επόμενα βήματα ήταν στο θέατρο με κάποια θεατρικά βραβεία, παραστάσεις στον κινηματογράφο με παρόμοια

επιτυχία. Έτσι το να λέω ιστορίες μόνο στο χαρτί μπήκε σε δεύτερη μοίρα. Το τρίτο προσωπικό μου βιβλίο δεν αποτελεί το τέλος της τριλογίας.

Οι περισσότερες ιστορίες ήταν σενάρια μου που ήδη κυκλοφορούσαν σε διάφορους παραγωγούς. Κάποια μάλιστα είχαν εγκριθεί να γυρίσουν στη σειρά του ANTI «Ιστορίες από την απέναντι όχθη», αλλά κόπηκε η σειρά πριν γυρίσουν τα δικά μου. Έτσι τα έκανα διασκευή σε διηγήματα, προσέθεσα μερικές ιστορίες ακόμη και ολοκληρώθηκε το «13 μετά τα μεσάνυχτα». Το βιβλίο αυτό υπήρξε αφορμή για μία πολύ ωραία συνεργασία με την Ένωση Σεναριογράφων Ελλάδος που συνεχίστηκε σε πολλά επίπεδα.

Θα κλείσουμε με ένα μεγάλο ευχαριστώ για την εμπιστοσύνη και τη στήριξη τόσο του προέδρου της Ένωσης Σεναριογράφων Ελλάδος Αλέξανδρου Κακαβά, όσο και των υπολοίπων μελών της Ένωσης των οποίων η παρέα και μόνο, υπήρξε για μένα μία μεγάλη μαθητεία στην πορεία μου. Ευχαριστώ πολύ. Θα κλείσουμε με το «13 μετά τα μεσάνυχτα».

Ανάγνωση αποσπάσματος από το βιβλίο «13 Μετά τα Μεσάνυχτα» από την ηθοποιό Ειρήνη Μήτση.

Η μέρα ήταν κουραστική. Πολύ κουραστική. Και ανυπόφορη. Μόλις είχε γυρίσει στο σπίτι. Πεινούσε. Αλλά δεν είχε το κουράγιο να μαγειρέψει. Και δεν είχε και τίποτα για να ξεγελάσει την πείνα του. Τα αποθέματα είχαν εξαντληθεί εδώ και πολλές μέρες. Χωρίς να τα αναπληρώσει.

Μόλις γύρισε στο σπίτι, κλείδωσε την πόρτα και πήγε κατευθείαν στην κρεβατοκάμαρα. Δεν έβγαλε παπούτσια ή ρούχα. Γνώριζε ότι μερικά λεπτά υπομονής, για να βγάλει από πάνω του τη βρώμα της ημέρας, ίσως τον βοηθούσαν να κοιμηθεί πιο άνετα. Δεν είχε όμως τη δύναμη. Αρκέστηκε να πέσει ανάσκελα στο κρεβάτι, με τα πόδια να αιωρούνται στην άκρη, για να μη λερώσουν τα σεντόνια. Αν και είχε καιρό να τα αλλάξει.

Ο ύπνος όμως δεν καταδεχόταν να τον λυτρώσει. Ή τουλάχιστον να δώσει τη σκυτάλη στους εφιάλτες. Βρισκόταν σε μία ενδιαμέση κατάσταση, με τη συνειδησή του εγκλωβισμένη μεταξύ λήθης και πραγματικότητας.

Η μυρωδιά του δωματίου και οι φωνές των γειτόνων ήταν η λεπτή κλωστή που τον κρατούσε στην πραγματικότητα. Κάποτε προσπαθούσε να εντοπίσει μέσα στη μυρωδιά, ίχνη της δικής της παρουσίας. Προσπάθεια που εγκαταλείφτηκε αρκετά γρήγορα. Η παρουσία της ήταν η λεπτή κλωστή που κρατούσε τις αναμνήσεις του μυαλού του, για να μη χαθούν στη λήθη.

Και τότε ένιωσε εκείνο το άγγιγμα. Ήταν στο ύψος της γάμπας. Ένα άγγιγμα ελαφρύ, σχεδόν αιθέριο. Ένα άγγιγμα που για πρώτη φορά μετά από πολύ καιρό, τον έκανε να ανατριχιάσει. Να νιώσει. Δεν άνοιξε τα μάτια. Ίσως να ονειρευόταν. Όμως μία πτυχή του μυαλού του έδωσε εντολή στις αισθήσεις, που κινήθηκαν προς εκείνη την κατεύθυνση για να εντοπίσουν την πηγή.

Περίμενε αρκετή ώρα χωρίς αποτέλεσμα. Η συνειδητή αναμονή όμως έκανε τον ύπνο να τον προσπεράσει. Άνοιξε τα μάτια.

Ηλίας Φλωράκης

Ευχαριστώ πολύ.

Γεωργία Χιόννη

Η Γεωργία Χιόννη έχει σπουδάσει νομική, κινηματογράφο και σχέδιο μόδας. Είναι νομικός, απόφοιτος του Α.Π.Θ., με μεταπτυχιακές και διδακτορικές σπουδές στην Γερμανία και Ιταλία. Το 2018 το επιστημονικό της έργο «Το ιδιοκτησιακό καθεστώς στη Θάσο κατά την Τουρκοκρατία» βραβεύτηκε από την Ακαδημία Αθηνών. Σεναριογράφος, σκηνοθέτης και σχεδιάστρια μόδας έχει εκδώσει πολλά έργα πεζογραφίας όπως «Το Τηλεσκόπιο του Χρόνου», εκδόσεις ΑΛΔΕ, 2008, Βραβείο ΟΥΝΕΣΚΟ 2008, «Η Πριγκιπέσσα της Λησμονιάς», εκδόσεις ΕΞΗ, 2014, «Του Ανέμου οι Σιωπές», εκδόσεις ΕΞΗ, 2022). Ταινίες μυθοπλασίας και ντοκιμαντέρ που έχει γυρίσει με την εταιρία παραγωγής της, JnG Productions, έχουν αποσπάσει βραβεία σε διεθνή φεστιβάλ κινηματογράφου όπως το S for Sustainability, F for Fashion, βραβείο καλύτερου ντοκιμαντέρ στο in 24 hours film challenge festival (Ιούλιος 2021), το μεγάλου μήκους “Kaidan-The four candles” Director (Outstanding Achievement Award) στο Indus River Cinefest, τα short films “In Her Eyes”, “Borderline” κ.α. ενώ τον τελευταίο καιρό ασχολείται με τα fashion films. Το 2021 βραβεύτηκε ως Best New Designer στην Εβδομάδα μόδας της Αθήνας. Συλλογές της παρουσιάζονται σε διεθνή σόου μόδας του εξωτερικού, στη Taormina International Fashion Week 24-29/8/2022 και Craiova International fashion Show 3/9/2022. Είναι μέλος της Ένωσης Σεναριογράφων Ελλάδος.

Άρχισα να γράφω από πολύ μικρή ηλικία. Στις πρώτες τάξεις Δημοτικού άρχισα να γράφω ποιήματα. Τετάρτη δημοτικού, θυμάμαι, ξεκίνησα να γράφω το πρώτο μου το μυθιστόρημα για ένα στοιχειωμένο σπίτι. Στην αρχή ήμουν πολύ ενθουσιώδης, όμως το φάντασμα έκανε την εμφάνισή του στην 8η σελίδα, πολύ νωρίς δηλαδή, οπότε απογοητεύτηκα και παράτησα την ιδέα του μυθιστορήματος.

Εν συνεχεία, και πάλι στο δημοτικό, συνεχίσαμε με θεατρικά σκετσάκια. Πηγαίναμε στα παιδικά πάρτι και δίναμε παράσταση, διαβάζοντας θεατρικά σκετς, που είχαμε γράψει, σαν δημοσιογράφοι-ανταποκριτές. Ουσιαστικά, δηλαδή, κάναμε ρεπορτάζ, αλλά σατιρικό. Πραγματικά, τα παιδιά περνούσαν πολύ καλά και μου άρεσε να βλέπω τους συμμαθητές μου να γελάνε. Ανέκαθεν μου άρεσε η κωμωδία, παρόλο που ξέρουμε πόσο δύσκολο είδος είναι. Ακολουθώντας, φτιάξαμε με τις φίλες μου μία θεατρική ομάδα και αρχίσαμε να δίνουμε παραστάσεις στη γειτονιά. Ήμασταν κάτι τύπου Monty Pythons, στην προεφηβική βερσιόν, πάντα με κωμωδία και σάτιρα. Θυμάμαι έκανα διασκευές σε κάποια θεατρικά έργα του Δημήτρη Ψαθά. Ήταν ο αγαπημένος μου συγγραφέας.

Κατόπιν, με τις σπουδές, το σχολείο, τον αθλητισμό και τη δουλειά παραμέλησα τις συγγραφικές μου ανησυχίες. Επανήλθα, όμως, το 2004 πιο δυναμικά. Συνέχισα με στριπάκια πολιτικής σάτιρας. Από το 2006, 2007 άρχισα να γράφω σενάρια, θεατρικά και κινηματογραφικά, καθώς και πεζογραφία. Όσον αφορά στα σενάρια, ξεκίνησε, από το 2012, συνεργασία με μία εταιρεία παραγωγής στην Αμερική, ενώ θεατρικά έργα μου ανέβηκαν σε πολλές σκηνές της Ελλάδας.

Από το 2015 και μετά, με την ανεξάρτητη εταιρία παραγωγής μας, JnG Productions, αρχίσαμε την παραγωγή ταινιών, στην αρχή μικρού και, εν συνεχεία, μεγάλου μήκους. Στα πλαίσια αυτά, ανέλαβα το ρόλο και του σκηνοθέτη και του παραγωγού. Μέχρι σήμερα έχουμε γυρίσει πάνω από δεκαπέντε ταινίες

διαφορετικού είδους. Παράλληλα με την παραγωγή ταινιών, τη σεναριογραφία και τη σκηνοθεσία, έγραφα και πεζογραφία. Μέχρι σήμερα έχω γράψει πάνω από 15 βιβλία, μυθολογίας και μη, όπως τα Η Πριγκηπέσσα της Λησμονιάς, Η Πριγκηπέσσα της Θάσου (Βραβείο Ιστορικού Μυθιστορήματος 2010), Το Τηλεσκόπιο του Χρόνου (Βραβείο Ουνέσκο, 2008), Μια αλήθεια, Χίλια Ψέματα, Αδικιά, Το Μοιρολόι Ενός Αντάρτη, Supernova κλπ. Η αρχική μου σκέψη ήταν να ασχοληθώ με διαφορετικά είδη και να πειραματιστώ, όπως έκανα και με τα σενάρια. Έχω γράψει ιστορικά μυθιστορήματα, βιβλία επιστημονικής φαντασίας, αστυνομικό, κοινωνικό, φανταστικό, ενώ στα μη μυθολογίας συμπεριλαμβάνονται βιβλία περί οργάνωσης της σκέψης και του λόγου.

Τον Απρίλιο που μας πέρασε, κυκλοφόρησε το τελευταίο μου βιβλίο, ένα ιστορικό μυθιστόρημα το οποίο λέγεται «Του ανέμου οι σιωπές» από τις εκδόσεις ΕΞΗ. Είμαι ιδιαίτερα χαρούμενη για αυτό, γιατί ουσιαστικά βασιζεται σε αφηγήσεις της γιαγιάς μου και της προγιαγιάς μου.

Φέτος, όπως ξέρουμε, συμπληρώνονται 100 χρόνια από τον διωγμό του 1922. Η οικογένεια της προγιαγιάς μου ζούσε στην Μαύρη Θάλασσα, στην Ανατολική Ρωμυλία, η κωμόπολη λεγόταν Μήδεια, κοντά στη Βιζύη και στις 40 Εκκλησιές.

Από τις αφηγήσεις της προγιαγιάς μου, η κωμόπολη είχε ονομαστεί «Μήδεια», γιατί εκεί ζούσε ο μάντης Φινέας, της αργοναυτικής εκστρατείας. Επίσης, μας διηγούταν ότι εκεί, στη λαξεμένη στα βράχια εκκλησία του Αγίου Νικολάου, υπήρχαν δύο λάρνακες, με δύο ανθρώπινους σκελετούς, μήκους δύομισι με τρία μέτρα ο καθένας, τους έβλεπαν κάθε Κυριακή στον εκκλησιασμό αλλά κανείς δεν ήξερε σε ποιους ανήκαν. Το βιβλίο, λοιπόν, είναι βασισμένο στην περσόνα της προγιαγιάς μου και της γιαγιάς μου, διανθισμένο με πολλά μυθολογικά στοιχεία.

Και εδώ να τονίσω το εξής. Θεωρώ ότι διαθέτω φαντασία,

αλλά υπάρχουν φορές που η πραγματικότητα μπορεί να την ξεπερνάει. Για παράδειγμα, μου ήταν αδύνατον να φανταστώ ότι όταν άρχισε ο ξεριζωμός και ξεκίνησε το ταξίδι από τη Μήδεια προς τον Έβρο, επειδή δεν είχαν νερό, νερό έπιναν το λασπόνερο από τις γούβες που έκαναν οι οπλές των αλόγων και μαζευόταν εκεί το νερό της βροχής. Το βιβλίο, λοιπόν, αυτό καλύπτει τη δεκαετία 1920 - 1930 αλλά ουσιαστικά κάνει αναφορά και στον πρώτο διωγμό, γιατί αυτοί οι άνθρωποι έζησαν δύο διωγμούς. Ο ένας ήταν το 1915 όταν έφυγαν για πρώτη φορά και επέστρεψαν το 1918 και ο δεύτερος το 1922 που έφυγαν και δεν ξαναγύρισαν.

Έφυγαν, λοιπόν, από τη Μήδεια της Ανατολικής Θράκης και κατέβηκαν στις Ελευθερές, στην Καβάλα. Αφού έμειναν για λίγο καιρό εκεί -λόγω υγρασίας υπήρχαν πάρα πολλά κρούσματα ελονοσίας και πολλοί θάνατοι- πήγαν στη Θεσσαλονίκη. Να πω ότι στο μυθιστόρημα υπάρχει η γιαγιά μου ως Ερμιόνη, η προγιαγιά μου ως Ζωή και το τελείως μυθολογικό στοιχείο, η περσόνα της Νίκης, της ξαδέρφης της Ερμιόνης. Να συμπληρώσω ότι και η προγιαγιά μου και η μαμά της, ήταν δυο από τις πιο ξακουστές δαντελοπλέχτρες στη Μαύρη Θάλασσα. Τότε, το να έχει μια γυναίκα δαντέλες στα ρούχα και τα εσώρουχα ήταν σημάδι αριστοκρατίας. Είμαι ιδιαίτερα χαρούμενη που σε αυτό το βιβλίο μπόρεσα να αποτυπώσω ιστορικά στοιχεία της οικογενείας μου, Έχω και τα, ιδιοχείρως γραμμένα, απομνημονεύματα του παππού μου, πάνω στα οποία σκέφτομαι να εργαστώ. Ο παππούς μου ήρθε πρόσφυγας από τη Μικρά Ασία, και αυτός το 1922.

Όσον αφορά δε στις ταινίες, συνεχίζουμε αυτό το διάστημα με παραγωγή fashion films για τις συλλογές ρούχων που σχεδιάζω.

Ευχαριστώ.

Περιεχόμενα

Έρικα Αθανασίου	8
Γιώργος Αλτής	16
Στάθης Βαλούκος	24
Παναγιώτης Ιωσηφέλης	32
Αλέξανδρος Κακαβάς	36
Δημήτρης Κολιοδήμος	42
Τζένη Κοσμίδου	50
Αλέξανδρος Μαυρογιαννης	56
Ελπίδα Μηναδάκη	62
Όλγα Μπακοπούλου	68
Κώστας Μπαλαχούτης	76
Αλεξάνδρα Μπελεγράτη	84
Νατάσα Μποζίνη	92
Κωνσταντίνος Μπούρας	102
Γιάννης Ξανθόπουλος	110
Βασίλης Ξηρός	116
Αρίσταρχος Παπαδανήλ	122
Κώστας Παπαπέτρος	130
Φλωρεντία Ρήγα	138
Ανδρεάνα Σαπρίκη	146
Αντώνης Σιμιτζής	154
Νίκος Σκουλάς	160
Θανάσης Σκρουμπέλος	168
Θάνος Τσάμπρας	178
Αλμπέρτα Τσοπανάκη	188
Ηλίας Φλωράκης	194
Γεωργία Χιόνη	204

ISBN 978-618-5386-48-1

9 786185 386481